

Danielis

seph fuit ppheta. qz intellexit visionē pharaonis. z daniel
fuit. qz visionē balthasar intellexit. vñ dñs Dañ. x. ca. Intel
ligentia opus ē in visione. s. ad hoc qz pphetica dicat. Sci
endū tñ qz hec visio dñs triplex. s. sensibilis. imaginaria et
intellectualis. Sensibilis visio ē. qñ aliqd. videt exteri⁹.
z intelligit significa
tū ipsius. sicut Da
niel vidit scriptū in
pariete regis mane
tethelphares. z in
tellexit dañ. v. ima
ginaria vñ visio est
qñ in virtute imagi
naria formā imagi
nes virtute diuina
ad aliqd occultū si
gnificandū. sic Da
niel vidit qñoz be
stias ascendentes d mari significātes qñoz regna. z hoc
intellexit Daniel. vij. Visio vñ intellectualis ē qñ sine ali
quib⁹ imaginib⁹ seu figuris menti pphete veritas reuelat
sicut danieli cogitatio nabuch. fuit reuelata Dañ. ij. Tu
rex cogitare cepisti in stratu tuo qd eēt futur⁹ post hec rē.
Tacet. n. somniū nabuch. fuerit danieli reuelatū visione
imaginaria. qz somniū regis vidit somnio suo. vt infra
dicet. tñ cogitatio regis nō potuit sic reuelari s̄ sola visi
one intellectuali. item in talibus visionib⁹ pdictis aliqñ
apparet aliqua psona docens. z sic frequēter legit gabri
el angelus apparuisse ad docendū danielē. vt infra vide
bit. psequendo. Itē visiones ppheticę aliqñ sūt in somno
aliqñ in vigilia. sicut dictū fuit in principio libri psalmo
rū diffusius. de ppheticis visionib⁹. ppter qd plura circa
visiones hñōi als a me dicta. in principio hui⁹ libri ad p
sens omitto. qz posita sunt in principio libri psalmoz vbi
melius hñt locū cum sit primus liber pphetialis fm lati
nos doctores. Et vtroqz mō. s. in vigilia z somno facte s̄
visiones danieli. vt iaz in pre patet ex pdictis z magis in
sequētib⁹ apparet. z id merito dñs in verbo passumpto.
Danieli aut dedit deus intelligentiā oim visionū. ppter
qd in eo fuit impletū qd dñs dicit Osee. xij. Ego visionē
multiplicā. s. in danielē. Cui dedi intelligentiā ois visio
nis ppheticę mō pdicto. z tadē a deo data ē sibi visio cla
ra diuine eētie in patria. ad quā nos pducatur q cum pa
tre z sancto spū sūt z regnat in secula seculoz Amen.

Incipit Daniel ppheta.
Capitulum primū.

Anno tercio re
gni Joacim re
gis iuda venit
nabuchodono
sor rex babylo
nis irim z obsedit eā: z tra
didit dñs in manu ei⁹ Joa
cim regem iude z ptem va
sorū domus dei. z asper
tauit ea in terram sennaar
in domum dei sui. Et vasa
intulit in domum thesau
rii sic a magnitudine operū. qz p̄mus de regibus frācoz
adeptus est romanū imperiū. Dicit aut in aliqbus histo
rijs q nabuch. iste p̄mo vocatus est hoc nomine. z hoc ab
euentu. qz qñ de nouo fuit natus. fuit in siluā p̄iectus et
diuulsus. s̄ ex diuina ordinatōe venit capra siluestris pue
rū lactans. qz scriptū est in psalmo. Custodiens puulos
dñs. bubo etiā aduolauit sup arbore in tra puerū. quē le
profus p nem⁹ trāsies vidit z cepit admirari. qz illa auis
parū apparet de tē ppter qd diligentius attendens vidit
caprā lactantē puerū sub arbore quē assumēs nutriti fe
cit. z cum nabuchodonosor ab euentu vocauit. nabu. n.
bubo dñs in illa lingua chodo capra. nosor leprofus. z p̄
qz nō fuit ille nabuchodonosor sub q̄ historia iudith dice
tur fuisse. qz ille fuit p̄istū p magnū tps. z cōiter dñs qz
it filius cyri. qz historia iudith fuit post reditū captiuita
tis babilonice. vt p̄z ibidē. Ad secūdu dīcēdu qz iste ioa
cim fuit filius iosie regis iuda. qui captiuato fratre eius
Joachaz p regē egypti ab eodē rege egypti p̄stitut⁹ rex.
inde mutato noie ipi⁹ q p̄t eliachim vocabat. vt p̄z. iij.
reg. xxiij. z reguit iste. xj. annis. Cui successit fili⁹ ei⁹ ioa
chim p n scriptus in fine. z vterqz captus est a nabuch. re
ge babilonis. z eodē anno vt videbit ppter qd dubiū est
de quo scriptura hic loquit. s̄ p̄z solutio in hebreo. qz p̄
mus scribit per coph z mem qbus in latino rident e z m
secūdu scribit p caph z nun. qbus in latino rident ch z
n. iste aut ioacim de quo loquit hic daniel scribit in he
breo p coph z mem. z apud nos debet scribi p c z m. Ex
quo p̄z qz iste ioacim fuit filius iosie. secūdo hoc p̄z: qz
secūdu ioachim q fuit nepos iosie regnauit soluz p tres
menses. vt h̄. iij. Reg. xxiij. de isto aut ioacim dicit hic.
Anno tercio Joacim rē. s̄ istud dicitur vñ repugnare
pdictis. qz pdictū ē qz ioacim filius iosie regnauit. xj. an
nis. hic aut captus ē t̄ tercio anno regni sui. Ad qd dīcē
dum qz nō accipit hic tercius annus regni ioacim abso
lute. s̄ ab illo tpe quo cepit eē tributarius regis babylo
nis. z iste fuit. xj. annus regni sui. Ad terciū dīcēdu qz
cā hñus belli habuit initū a tpe Ezechie regis iuda qñ
onidit oia secreta domus sue nuncijs regis babilonis. et
tunc pdixit ei efatas. vt h̄. Esa. xxxix. Ecce dies venient
in quib⁹ thesauri dom⁹ tue portabunt in babilonē. z dñs
lijs tuis erunt eunuchi in aula regis babilonis qd tēpe
ioacim filij iosie impletū est. Rex. n. egypti constituerat
eū regē amoto s̄re ei⁹ ioachaz vt visum ē. z iō fauebat re
gi egypti s̄ nabuch. regē babilonis q hēbat bellū s̄ regē
egypti. pp qd rex babilonis venit s̄ ioacim z fecit eū tri
butarius sibi inrauit s̄ regē egypti. Iste tñ ioacim tercio
anno post rebellans a rege babilonis captus est vt dcm
est. z vasa dei deportata z pueri de semine regio sunt du
cti in babilonē. z interfectus ē iste ioacim. z p̄iectus ē ca
dauer eius extra muros irim. z impletum est qd de eo dī
xerat Dicremias. xxiij. Sepultura asini sepelietur. z cō
stitutus est filius eius ioachim p n scriptus rex iude p re
gem babilonis. q post tres mēses miso exercitū s̄ eum

Explicit collatio sup Danielē pphetam.
Incipit Daniel ppheta.
Capitulum j.

Anno tercio Joacim rē. Liber Daniel di
uidit in tres ptes. in ptes p̄hemialem z p
tē executiua siue principale. in principio se
cundi capituli in anno secūdo. z p̄tin inci
dentale in principio. xxx. ca. Et erat vir. Cir
ca primū describit sapia collata diuinitus
actori hui⁹ libri. s. danieli. vbi sic p̄cedit. qz p̄mitit que
dam ad sapiam disponētia. secūdo describit collata ei sa
piētia ibi: Pueris aut hñs. Tercio ponit quedā ad h̄ se
quētia ibi: Fuit aut daniel. Prima adhuc in tres fm qz
in danielē describit tria ad sapiam disponētia. Primus
est hūilitas status. secūdu nobilitas ortus ibi: Et ait rex
aphanē. Terciū sobrietas victus ibi: Proposuit aut da
niel. Circa primū notandū qz dñs Prouer. xj. Vbi hūili
tas tibi z sapia. iō dñs q p̄viderat danielē diuina sapiētia
decorari p̄misit eū pus hūiliari. qz eū eēt de semie regio
vt dicit. j. p̄misit tñ cū captiuari p regē babilois q venit
s̄ irim z spoliavit eā. z hoc ē qd dñs. a Anno tercio rē.
z p̄z v̄qz ibi. Et p̄t vasa dom⁹ dei. Ex quo p̄z qz iste na
bucho. fecit reuerentiā deo celi qui colebat irim. qz si ab
stulit inde oia vasa ministerij. s̄ aliqua reliq̄t ad cultū dei
Item qz illa que asportauit nō applicauit hūanis visib⁹.
sicut fecit balthasar nepos suus. ppter qd fuit punitus a
dño. vt dicit. j. v. ca. s̄ posuit ea in loco sacro fm suā est
imatōem. s. in templo dei sui. z hoc est qd dñs hic. Et as

portauit ea in terrā sennaar. i. in babiloniā q p̄mo voca
ta est sennaar. z postea dicta ē babilonia. a turre ibi edifi
cata a filijs noe. vt h̄. Gen. xj. In domū dei sui rē. z patz
Circa istā p̄tē tria sunt hic dubia. P̄mo qd fuerit iste na
bucho. qz plures legunt fuisse sic noiat. scdo qd iste Joa
cim eadē rōe. tercio
quare nabucho. ve
nit s̄ eum in plium
Ad primū dīcēdu
qz iste nabuchodo
nosor fuit magnus.
z dicit a magnitu
dine operū. quia re
gnum chaldeoz qd
ante ipm erat p̄uz
valde ampliauit et
monarchiā fecit sic
karolus magn⁹ dī
cit sic a magnitudine operū. qz p̄mus de regibus frācoz
adeptus est romanū imperiū. Dicit aut in aliqbus histo
rijs q nabuch. iste p̄mo vocatus est hoc nomine. z hoc ab
euentu. qz qñ de nouo fuit natus. fuit in siluā p̄iectus et
diuulsus. s̄ ex diuina ordinatōe venit capra siluestris pue
rū lactans. qz scriptū est in psalmo. Custodiens puulos
dñs. bubo etiā aduolauit sup arbore in tra puerū. quē le
profus p nem⁹ trāsies vidit z cepit admirari. qz illa auis
parū apparet de tē ppter qd diligentius attendens vidit
caprā lactantē puerū sub arbore quē assumēs nutriti fe
cit. z cum nabuchodonosor ab euentu vocauit. nabu. n.
bubo dñs in illa lingua chodo capra. nosor leprofus. z p̄
qz nō fuit ille nabuchodonosor sub q̄ historia iudith dice
tur fuisse. qz ille fuit p̄istū p magnū tps. z cōiter dñs qz
it filius cyri. qz historia iudith fuit post reditū captiuita
tis babilonice. vt p̄z ibidē. Ad secūdu dīcēdu qz iste ioa
cim fuit filius iosie regis iuda. qui captiuato fratre eius
Joachaz p regē egypti ab eodē rege egypti p̄stitut⁹ rex.
inde mutato noie ipi⁹ q p̄t eliachim vocabat. vt p̄z. iij.
reg. xxiij. z reguit iste. xj. annis. Cui successit fili⁹ ei⁹ ioa
chim p n scriptus in fine. z vterqz captus est a nabuch. re
ge babilonis. z eodē anno vt videbit ppter qd dubiū est
de quo scriptura hic loquit. s̄ p̄z solutio in hebreo. qz p̄
mus scribit per coph z mem qbus in latino rident e z m
secūdu scribit p caph z nun. qbus in latino rident ch z
n. iste aut ioacim de quo loquit hic daniel scribit in he
breo p coph z mem. z apud nos debet scribi p c z m. Ex
quo p̄z qz iste ioacim fuit filius iosie. secūdo hoc p̄z: qz
secūdu ioachim q fuit nepos iosie regnauit soluz p tres
menses. vt h̄. iij. Reg. xxiij. de isto aut ioacim dicit hic.
Anno tercio Joacim rē. s̄ istud dicitur vñ repugnare
pdictis. qz pdictū ē qz ioacim filius iosie regnauit. xj. an
nis. hic aut captus ē t̄ tercio anno regni sui. Ad qd dīcē
dum qz nō accipit hic tercius annus regni ioacim abso
lute. s̄ ab illo tpe quo cepit eē tributarius regis babylo
nis. z iste fuit. xj. annus regni sui. Ad terciū dīcēdu qz
cā hñus belli habuit initū a tpe Ezechie regis iuda qñ
onidit oia secreta domus sue nuncijs regis babilonis. et
tunc pdixit ei efatas. vt h̄. Esa. xxxix. Ecce dies venient
in quib⁹ thesauri dom⁹ tue portabunt in babilonē. z dñs
lijs tuis erunt eunuchi in aula regis babilonis qd tēpe
ioacim filij iosie impletū est. Rex. n. egypti constituerat
eū regē amoto s̄re ei⁹ ioachaz vt visum ē. z iō fauebat re
gi egypti s̄ nabuch. regē babilonis q hēbat bellū s̄ regē
egypti. pp qd rex babilonis venit s̄ ioacim z fecit eū tri
butarius sibi inrauit s̄ regē egypti. Iste tñ ioacim tercio
anno post rebellans a rege babilonis captus est vt dcm
est. z vasa dei deportata z pueri de semine regio sunt du
cti in babilonē. z interfectus ē iste ioacim. z p̄iectus ē ca
dauer eius extra muros irim. z impletum est qd de eo dī
xerat Dicremias. xxiij. Sepultura asini sepelietur. z cō
stitutus est filius eius ioachim p n scriptus rex iude p re
gem babilonis. q post tres mēses miso exercitū s̄ eum

Incipit Daniel ppheta.
Capitulum primū.

Anno tercio re
gni Joacim re
gis iuda venit
nabuchodono
sor rex babylo
nis irim z obsedit eā: z tra
didit dñs in manu ei⁹ Joa
cim regem iude z ptem va
sorū domus dei. z asper
tauit ea in terram sennaar
in domum dei sui. Et vasa
intulit in domum thesau
rii sic a magnitudine operū. qz p̄mus de regibus frācoz
adeptus est romanū imperiū. Dicit aut in aliqbus histo
rijs q nabuch. iste p̄mo vocatus est hoc nomine. z hoc ab
euentu. qz qñ de nouo fuit natus. fuit in siluā p̄iectus et
diuulsus. s̄ ex diuina ordinatōe venit capra siluestris pue
rū lactans. qz scriptū est in psalmo. Custodiens puulos
dñs. bubo etiā aduolauit sup arbore in tra puerū. quē le
profus p nem⁹ trāsies vidit z cepit admirari. qz illa auis
parū apparet de tē ppter qd diligentius attendens vidit
caprā lactantē puerū sub arbore quē assumēs nutriti fe
cit. z cum nabuchodonosor ab euentu vocauit. nabu. n.
bubo dñs in illa lingua chodo capra. nosor leprofus. z p̄
qz nō fuit ille nabuchodonosor sub q̄ historia iudith dice
tur fuisse. qz ille fuit p̄istū p magnū tps. z cōiter dñs qz
it filius cyri. qz historia iudith fuit post reditū captiuita
tis babilonice. vt p̄z ibidē. Ad secūdu dīcēdu qz iste ioa
cim fuit filius iosie regis iuda. qui captiuato fratre eius
Joachaz p regē egypti ab eodē rege egypti p̄stitut⁹ rex.
inde mutato noie ipi⁹ q p̄t eliachim vocabat. vt p̄z. iij.
reg. xxiij. z reguit iste. xj. annis. Cui successit fili⁹ ei⁹ ioa
chim p n scriptus in fine. z vterqz captus est a nabuch. re
ge babilonis. z eodē anno vt videbit ppter qd dubiū est
de quo scriptura hic loquit. s̄ p̄z solutio in hebreo. qz p̄
mus scribit per coph z mem qbus in latino rident e z m
secūdu scribit p caph z nun. qbus in latino rident ch z
n. iste aut ioacim de quo loquit hic daniel scribit in he
breo p coph z mem. z apud nos debet scribi p c z m. Ex
quo p̄z qz iste ioacim fuit filius iosie. secūdo hoc p̄z: qz
secūdu ioachim q fuit nepos iosie regnauit soluz p tres
menses. vt h̄. iij. Reg. xxiij. de isto aut ioacim dicit hic.
Anno tercio Joacim rē. s̄ istud dicitur vñ repugnare
pdictis. qz pdictū ē qz ioacim filius iosie regnauit. xj. an
nis. hic aut captus ē t̄ tercio anno regni sui. Ad qd dīcē
dum qz nō accipit hic tercius annus regni ioacim abso
lute. s̄ ab illo tpe quo cepit eē tributarius regis babylo
nis. z iste fuit. xj. annus regni sui. Ad terciū dīcēdu qz
cā hñus belli habuit initū a tpe Ezechie regis iuda qñ
onidit oia secreta domus sue nuncijs regis babilonis. et
tunc pdixit ei efatas. vt h̄. Esa. xxxix. Ecce dies venient
in quib⁹ thesauri dom⁹ tue portabunt in babilonē. z dñs
lijs tuis erunt eunuchi in aula regis babilonis qd tēpe
ioacim filij iosie impletū est. Rex. n. egypti constituerat
eū regē amoto s̄re ei⁹ ioachaz vt visum ē. z iō fauebat re
gi egypti s̄ nabuch. regē babilonis q hēbat bellū s̄ regē
egypti. pp qd rex babilonis venit s̄ ioacim z fecit eū tri
butarius sibi inrauit s̄ regē egypti. Iste tñ ioacim tercio
anno post rebellans a rege babilonis captus est vt dcm
est. z vasa dei deportata z pueri de semine regio sunt du
cti in babilonē. z interfectus ē iste ioacim. z p̄iectus ē ca
dauer eius extra muros irim. z impletum est qd de eo dī
xerat Dicremias. xxiij. Sepultura asini sepelietur. z cō
stitutus est filius eius ioachim p n scriptus rex iude p re
gem babilonis. q post tres mēses miso exercitū s̄ eum

Danielis

gis vialdi in colore. **H** Et corpulentiores. i. magis car-
 nosi. **I** Pre oib' pue. q. vesce. cibo regio. Hoc aut fa-
 ctu est diuina vntate ppter inueniu deuotione. **K** Por-
 ro malassar rē. i. occulte portabat p se z familia sua. ne ab
 aliq' pcepit z puniret. **L** Pueris. **H**ec ē scda ps pnci-
 palis hui' ca. i. q. po-
 sita mltiplici dispo-
 sitione ad sapias: vt
 visum est. **H**ic b. po-
 nit eminentia sapie
 collata danieli z so-
 cijs ei'. z p' q' ad
 itelligētia seu sapie
 bitū. scdo q'rum ad
 eloquentia seu expi-
 mētiū ibi. **C**ompletis.
Prima adhuc i du-
 as. q. p' oñdit sapia
 collata oib' genera-
 lit. scdo danieli spā-
 lit. ibi. **D**anieli aut.
Dicit igit pmo sic.
I Pueris his. i. da-
 nieli z socijs suis.
M Dedit de' sciaz
 rē. **E**t hoc p' q. nō
 solū habuit sciam p humanā inuestigationē z doctrinaz
 hētā p diuinā infusione z dicit. **N** Sciam. quo ad spe-
 culabilia. **O** Et disciplinā. quo ad moralia. **P** In oi-
 libro. discēdo scz. **Q** Et sapia. discēda vel exponēda.
R Danieli. **D**ic p' oñdit qd collatū sit danieli in spāli:
 z hoc est qd dicit. **D**anieli aut dedit. supple de'. **S** In-
 telligētia oim visionū. i. occultoz q'rum ad ea q' tū in vigi-
 lia vident. sicut balthasar vidit manū scribētē: qd daniel
 intellexit. vt h' f. j. v. ca. p hoc etiā intelligit cognitio illoz
 q' vident aueris sensib' vt in raptu z extasi z cōsiliū q'z
 noticiā habuit daniel. **T** Et somnioz. q'rum ad ea q' vi-
 dent in somno: sicut p. j. q. intellexit somniū nabuch. de
 statua magna z lapide ipm cōterēt. iij. ca. **E**t somniū ei'
 de arboze magna z vigill' scō p'cipiēte eā icidi. iij. ca. vtū
 aut talis intelligētia occultoz fuerit collata ipsi danieli p
 aliq' habitū sibi infusum est dubiū. z dicit. aliq' q' sic qz
 nō est dubiū q' scia data sibi z alijs fuit habit': z eadē rō-
 ne videt de ista itelligētia occultoz q' fuit data ipsi danie-
 li. qz vtrūq' eodē mō d' hic datū a deo nisi q' vni fuit da-
 tū generalit' trib': aliud spā liter vni tm. **A**te. ij. ethy. dicit
 p' q' in aia nō sunt nisi tria: potētie. passiōes z habitus
Talis aut intelligētia occultoz nō pōt dici potētia: qz in
 esset oib'. nec passio: qz passiōes p'prie dicte sunt in pre sen-
 situa in qua nō pōt eē talis intelligētia. passiōes aut lar-
 ge dicte sicut intelligere z velle sūt act' q' trāseūt z sic nō
 dicere aliq's p'pha qm dormit. q' videt q' talis intelligētia
 sit habit'. **E**t cōfirmat rō. qz daniel p'positis sibi somnijs
 vel alijs occultis stati intelligebat. qd nō videt eē nisi ha-
 bentis habitū. **A**lij dicūt p'rarū dicētes q' nō est p aliq'd
 lumē habituale imp' sūz mēti pphete. s' p quādā illustra-
 tionē ad modū passionis trāseūtis q' p'bat dicto Grego-
 rii in plogo sup ezechielē vbi d' . **S** spūs ppheticū aliqū
 ppheticū deest nec semp eo' mētib' p'cto est. habit' autē
 inest semp: qz est q'litās de difficili mobilis. **A**d hoc etiā
 inducit illud. iij. Reg. ij. de heliseo qui non potuit dare
 rñsum regi nisi p' vocato psalte. **E**t cū caneret psaltes.
 fact' est spūs dñi sup eū rē. qz p melodiam diuine laudis
 quā psaltes canebat excitata est mens helisei ad deuotio-
 nē: z sic mens ei' fuit disposita ad recipiēdū diuinā illu-
 strationē. **C**ōsiderādū tū q' lz lumē ppheticū nō sit habit'
 fm istā opinionē est tū grā gratis data. sicut est grā mira-
 culoz de qua certū est q' nō dicit aliq'd manēs in ipō ho-
 mine s' diuinā assistentiā ad agēda miracula ad pces ho-
 minis z a tali grā aliq's d' ppheta: p hoc p' solutio ad ar-
 gumēta q' sūt p alia opinione. **S**iqs aut vult tenere aliā

opinionē pōt defacili solnere istas anctes inductas. quia
 duo ibi requirunt in cognitione actuali. s. lumen intelle-
 ctus agentis z spēs rei cognoscibilis. sicut p' in cognitio-
 ne naturali intellect' in q' req'rit lumē intellectus agentis
 z spēs abstracta a fantasmatib'. **P**ōt igit dici q' lumē p-
 pheticū est aliq'd p-
 manēs p modū ha-
 bit': datū tū a deo.
Ad hoc tū q' ppheta
 p hoc lumē actu-
 alit' aliq'd supnatu-
 rale cognoscat. req-
 rit cū ipō spēs acce-
 ptio p aliquā visio-
 nē imaginariā in se
 vel in alio vel etiaz
 aliq' alio mō. sicut ē
 in cognitione ppheta
 sine tali visione
 imaginaria. qz tunc
 talis spēs intelligi-
 bilis fit immediate a
 deo in intellectu p-
 phete. z q'rum ad hoc
 dicit Gregori' q' spl-
 ritus ppheticū aliqū

Capitulum. ij.

In anno secūdo regni
 deest ppheticū: qz nō semp hnt talē spēm: s' oportet q' de
 nouo fiat in pphete actu: z p hoc p' illud de heliseo.
Completis. **H**ic oñdit sapia collata danieli z socijs ei'
 q'rum ad experimentū z eloquentiā cū d'. **C**ompletis itaqz
 dieb'. s. triū annoz. **B** Post quos dixerat rex vt intro-
 ducerent in p'spectu suo. s. vt ibi pbarent. vñ sequit.
Cūq' eis locut' fuisset rex. tēptādo in diuersis questio-
 nib' sapientiā eo'. **N**ō sunt inuenti tales de vniuer-
 sis pueris. s. qui edocti fuerant cū eis. sequit. **E**t oē
 verbū sapie. i. respectu diuinoz. **E**t intellect'. respec-
 tu humano. vel alit'. **I**n intellect' d' q'rum ad app'hesiones
 bonā. **S**apientie. q'rum ad iudiciū certū. **S**ed scisci-
 tatus est rex ab eis inuenit in eis decuplū. **H**ic accipitur
 numerus determinat' q' indeterminato. i. multo plus.
Sup cūctos hariosolos. **I**sti sunt qui vaticinant de oc-
 cultis p sacrificia in aris idolo' imolata. **E**t magos.
Isti sunt astrologi q' p cōstellationes iudicant de futuris
 z occultis. vnde z illi qui visa stella venerūt adorare xpm
 dicit sunt magi. vt h' Mat. ij. **K** Qui erāt in vniuer-
 so regno ei'. qz tales artes diuinādi tunc vigeāt in chal-
 dea. **I**stis aut. **H**ec est vltima ps in qua ponunt q-
 dā cōsequētia ad sapientiā collatā danieli: que sūt honoz
 z gloria ipsi danielis in regno chaldeoz z persarū. **H**ic
 dicit Sap. viij. **P**ropter hāc. i. sapiam habebō claritatē
 ad turbas: z honozē apud seniores. **I**uuenis z acut' in-
 ueniar in iudicio z in p'spectu potētū admirabilis ero: z
 facies principū mirabunt me. **H**ec aut oia fuerūt in da-
 niele. ppter sapiam a deo sibi collatā. z hoc est qd dicit h'
Istis aut daniel. in honoz. s. z gloria in chaldaea me-
 dia. z pside vt patebit ex lib' psecutione a tpe nabucho-
 donosor: magni vsq' ad tps cyri qui destruxit regnū chal-
 deoz: p' hoc sequit. **M** **D**icq' ad annū p'mū cyri re-
 gis. **E**t h' p' defect' illoz q' exponūt istas de tpe vite
 danielis sic exponētes. **I**stis aut daniel vsq' ad annū
 p'mū cyri. i. tm vixit z nō pl': qz decima visio danielis fa-
 cta est sibi tercio anno cyri: vt h' f. j. x. ca. **E**t q' p' q' termi-
 nus vite danielis nō pōt accipi p' anno cyri. iō expone vt
 prius.

In anno scdo. **H**ic ponit scda ps pncipalis hui' li-
 bri in q' intēdit actoz oñdere potētia regni xpi p cō-
 pationē ad regnū mūdī vel diaboli. z h' p decē visio-
 nes hic p' p'positas: z diuidit in duas pres. qz p' ponunt
 q'vis visiones ad p'mū aduētū xpi prinētes pncipalit'. se-
 cūdo q'vis prinētes a d' secūdū aduētū xpi. lz tam in istis
 q' in illis fiat aliqū mētiō de vtroq': scda icipit ca. vij. ano

Primo balthasar. pma dividit in qnq ptes fm qnq visio- nes. pma visio e de lapide absciso sine manib' statuã gra de pterete: in q figurata est xpi cõceptio diabolũ cõteret' scda de angelo filio dei assimilato i formã descẽdẽte. in q figurata est nitas xpi i nfas penalitatẽ descẽdẽte. tercia de vigili scõs clamã re pccisionẽ arboris i q figurata e p dicitõ xpi vicia rescidẽtis. qrtã de mãu scri bẽtis in pietre termi nationem regni bal thasar. in q figurata est passio xpi regnũ diabolũ exterminan

is r cyrographũ decretũ eract affigẽtis. q nra de inclusio ne danielis in lacũ r liberatione ei' p angelũ. in q figura ta est resurrectio xpi in fernũ spoliãtis. Partes patent in qnq capitulis p ordinẽ sequẽtib'. Circa primũ aduertẽdũ q cã effectiua pncipalis hui' visiois est spũs sanct': cã impetratiua est ofo danielis r socioz ei'. cã finalis est vt dei potẽtia panderet. r daniel exaltaret r rex sup' hũmi liaret. cã aut materialis est pncipalia hui' visiois: q osten dit discursum mũdi p qtuor regna pncipalia sibi succedẽtia vsq' ad tps xpi oia regna terrena sibi subiugãtis. cã at formalis est diuisio hui' ca. Notãdũ q in qlibet visioe po nunt he qmõz cause vt posite sunt in ista. qz qlibet visio est qsi qdã spãlis tractat'. q circa cãz formalẽ hui' ca. ostẽ dit p reuelatio somnij. secũdo inq'sitio visũ: ibi. Precepit q rex. Tercio referatio mysterij: ibi. Tũc daniel. qrtõ ma gnificatio dei: ibi. Tũc rex nabuch. Circa primũ p'siderã dũ qd fuit iste nabuch. qz em dicit hic. In anno secundo regni nabuch. id dicit aliq q fuit nabuch. iunior r filius magni nabuch. r q regnavit ante frẽz suũ euilmeradach imediate post patrẽ. r hoc ex ordinatione patris p'p' ma licia euilmeradach q erat p'genit'. Magn' em nabuch. iam regnaverat p. vij. annos integre qn daniel de iudea i babylone fuit duct': r iterũ p tres annos fuit daniel nu trit' r edoc' anq' ei pntaret. vt visum est ca. pcedẽti. Cuz q in hoc ca. dicit q daniel vt alijs sapiẽtioz exposuit som niũ nabuchodonosoz. r cũ dicit q hoc somniũ vidit secũ do anno regni sui. id cõcludit q nõ põt intelligi de magno nabuch. p'p' qd dicit aliũ fuisse nabuch. filiu p'dicti nabuch. q nabuch. secũd' regnit p patrẽ. r secũdo anno regni eius facta sunt ista que hic narrant. Sed hebrei r berofus hystorographus caldeoꝝ quib' magis credendũ est. dicit euilmeradach imediate regnasse post patrem. r hoc est qd dicit quedã glo. que sic incipit. Ad fili' que b' f. sup' principiu. v. c. Hoc etiã videt p dictũ Hier. xxvij. vbi ponit verbũ dñi loquentis sic. Dedi regi babylonis terras istas: sequit. Et seruiet ei r filio ei' r filio filij ei' r nõ ponit plures. Certũ est aut fm oes q euilmaradach fuit fili' nabuch. magni. r balthasar erat fili' filij sui. f. euil maradach r nõ dicit q fuerit ibi ali' inẽ medius qui vo cat' fuerit nabuch. Hystorographi tũ aliq ponũt duos filios inẽ euilmaradach r balthasar. f. regusar r labozar dach. qz auctoritas hieremie videt discordare ad anna les hebreoz possit dici q isti duo sunt idez in numero cũ euilmaradach r balthasar. qz vterq' eozuz fuit binomus: ita q euilmaradach alio noie dicit' est regusar r balthasar labozardach. Itẽ expositio illoꝝ qui dicit' q iste nabuch. de quo hic agit fuit fili' magni nabuch. r regnavit post mortẽ eius includit dictionẽ. qz fm eos illa visio q po nit sequẽti ca. exponit de magno nabuch. qui verus est in amentia r abiect' ab hoib'. vij. annis. r ibi d' q daniel fuit familiaris ei r collega r famosissim' in referando oc culta r secreta diuina. In hoc aut ca. d' q p expositionẽ hui' somnij daniel fuit p cognit' esse tante sapie: r a rege p' p'mous: r socij ei' ad sui p'stionẽ q istud tactũ nõ po tuit esse post mortẽ magni nabuch. r id dicitũ est q iste nabuch. qui hic somniũ vidit fuit magn' nabuch. r qd

of hic. In anno regni nabuch. scdo nõ accipit ann' scdo regni sui simplr qñ fact' fuit rex chaldeoz. s accipit scds regni sui postq fact' e monarcha. qz mltã regna acq'siuit r potissime p' vnũ annũ subiectiois egyptioꝝ. vñ r Jose ph dicit de magno nabuch. x. lib'õ antiquitatis iudaice p' vnũ annũ egypti ace captiuitat' vidit nabuch. somniũ. Hoc etiã apparet p visioẽ istã: vbi si gnificat' est p caput aureũ. i q designat' regnũ ei' p'mũ in q tuoz regna maria b est igit' qd of b. An

anno scdo regni. i. monarchie. Nabuch. vidit somniũ spãlis. n. dei. puidẽtia e circa pncipes magnos: inq'stũ ab eis depẽdet respública r p'p' aliq oñdunt eis magis q alijs qbuscũq' sicut pharaoni fam es futura r abudãtia. fuit tñ ei' visio exposita p Joseph sic visio nabuch. p da nielẽ. Et pter. r. ex insolita visioe. Et som. su. ab eo. obliuio. n. causat' ex motioe humoꝝ. p'p' b. n. pue ri r multũ senes sũt imemores fm p'm i libro de mẽoria r remi. terror at fac' magnã humoꝝ cõmotionẽ. r id cau sãuit somnij obliuioẽ. Hoc et factũ e ex diuina ordiatioe vt occasioe hui' obliuiois voca ref daniel ad dei gl'am r p'p' israelitici reuelationẽ p spũ danielis s'limationẽ. ff cur parebit. j. eo. ca. e Precepit at. h est scda ps in q de scribit inq'sitio visũ. r diuidit i duas. qz p p'ictozes vocat' scdo interrogat' ibi. Qui cũ venissent. Circa p'mũ aduertẽdũ q hoies antiq' mltũ initebant augurijs somnioꝝ sicut p' de pharaone Gen. xl. r de mistris ei' incarcerat' cũ ioseph Gen. xl. ca. r ifra de isto rege ca. liij. p'p' qd fuit solicit' de inq'sitioe somij fm q of b. Et Precepit at r. q i hostijs de aialib' imolaris diuinat. f. Et magi. q ar chãtis incãtationib' vtunt. vt hf Exo. vij. Et male. q auertũt sensus hũanos p aliq' factũ vt dicitũ circa eos r sic auerf sensib' aliq' occulta eis reuelat' a demõib': sicut de illis q dormitebat in sardos isula. vt d'c' expozitor tho. sup' qrtũ phycoz. c. de tpe. chaldei at p p'siderationẽ astro rũ diuinat: vñ tpe ezechie rex babylõis q e in chalda mi sit lras r munera ezechie ad inq'ẽdũ de illa solis retroces sioe q facta est tpe suo. vt hf. iij. Reg. xx. ca. h Pr idã ca. r. p artes suas p'dictas. h qrit h qre nõ fuit vocat' da niel r socij ei' qz. s. dicitũ e q erãt sapiẽtiozes hãtiof r ma gis. Dicitũ q h fuit ex inuidia qz cũ eẽnt indei dolebant babylonij q magis appciarent a rege. S'lt' ex cupidita te qz p expositionẽ credebãt dona r honore p'eq' sicut p' ex regis pmissioe ad eos facta. si somniũ r ei' p'p'atio ne possẽt dicẽ. r h fuisset inuẽti sapiẽtiozes hãtiof r ma gis i verb sapie r intellect'. qñ pbat' sũt a rege vt dicitũ e c. j. tñ nõ erat adhuc daniel cognit' qstũ ad donũ p'bie r itelligẽtia visioũ de q erat h qd: r id aliq' tã erãt famost i arte diuinãdi erãt magis vocat'. Qui cũ. Hic p'ic tozes de somio interrogãt. r ponit hic triplex interroga tio. P'ia est cũ simplici denũciatione scda cũ forti cõmi natioe r p'mij pmissioe: ibi. Et rñdẽs rex dixit chaldeis. tercia cũ ficti ipositione r suspitione: ibi. rñdit rex r ait. Et euilib' interrogatiõis addit sua rñsio. Igit' p dicit sic. Qui cũ ve. r. qsi parati ad rñdendũ. Et dixit r. Vidi somniũ r mête p'fusius ignoro qd videri. Ex terroze em insolite visiois fantasmata sũt facta p'fusa. r sic nõ re mãsit mẽoria visiois distincta q fit p hoc q imagines di sticte remanẽt in mẽoria recordabat' tñ in cõfuso. sicut ali qñ p'ingit etiã in actib' humanis q aliq's recollit in cõse comedisse optima cibaria in aliq' festo vt vidisse pulchra spectacula: r tñ nescit detmiãte dicere. Andert chal dei. Isti erãt pncipales inẽ cõfectorozes qz diuinatio eozuz erat aliq' modo p viam rõnis. f. p cõsiderationẽ astroꝝum alioꝝ aut diuinatio erat p viã supstitutionis vt visum est: r ideo isti pncipalit' inter omnes responderunt.

Danielis

M Regi syriace. hoc addit qz ab isto loco chaldaice vel syriace qd est idē idioma q̄stum ad l̄atos. lz vulgare aliq̄ mō discordet. liber iste script⁹ est vsqz ad octauū capitulū chaldaice. hebraicis tñ l̄ris que nō distinguunt a chaldeis in sono: s̄ tñ i caractere vt dicit hieronym⁹ in plogo sup libros Regum.

Rex in sempiternū viue. hoc dicunt ad captandū ei⁹ beniuolentiā. z qz credebāt hoies virtuosos post vitā istam trāsserri ad vitā deo r̄i eternā. vt h̄. ij. Mach. xj. vbi dicitur Patre n̄ro int̄ deos trāslato. z sunt verba antiochi adolescentis loquētis de antiocho patre suo mortuo. **D**icō nūz seruis tuis zc. Rōnabilit̄ r̄ndent. qz p̄ artē nō pōt aliē somniū interpretari. Dicit em̄ p̄hs libro de somno. z vigi. Ille est artificiosus iudex somniorū: qui si multitudines visas p̄pendere scit: z p̄res adiuuicēz cōparare z etiā p̄ compatiōnē z dispositiōnē celli. z passiones z sollicitudines somniātis z mores ei⁹ z cōplexiōnē: oia em̄ ibi attendēda sunt vt ibidem dicit Albertus magnus. Talis aūt interpretatio somnij supponit somniū p̄scitū. **E**t r̄ndēs rex. Sic ponit secūda interrogatio cū adiūctiōne p̄ene z p̄mij. z hoc est qd dicit hic. **N**isi indicaueritis mihi somniū. p̄ntis. s. z postea p̄iecturā ei⁹. **P**eribit⁹ vos. i. moriemini. **E**t dom⁹ v̄re. i. possessiones z bona. **P**ublicabunt⁹. i. fisco vel bursē regie applicabuntur. **Q**d sequit̄ p̄z in l̄ra. **R**ndit res. Sic ponit tertia interrogatio q̄ fit nō solū cū p̄ene cōminatiōne z p̄mij promissione s̄ etiā cū falsi suspitione seu imp̄sitione z hoc est qd dicit hic. **C**erte scio qz t̄ps redimitis. i. detinetis in verbis vel sic. **T**emp⁹ redimitis. i. spaciūz vite v̄re vultis retinere p̄ ambages verborū: z subdit cām. **S**ciētes qz a me re. fmo. p̄p̄ qd nō possūz vobis somniū indicare. **S**i ḡ nō indicauerit⁹ zc. est de vo. snia s̄ firma z irreuocabilis de morte v̄ra. **Q**uōqz fallacē zc. q. d. eodē mō p̄ibitis si talē fallaciā feceritis z ē hic trūcatiō snie: sicut solēt irati facere in loquēdo. z ideo qd dicitur est supplēdū. **A**d hāc vero fallaciā remouēdo dicit. **S**omniū ita dicit. n̄. integre z p̄fecte. **N**on dicit. p̄ hoc supple. **Q**uōqz int̄. ei⁹ verā loqm̄ini. z nō p̄stā. **R**ndētes ḡ chaldei co. re. di. **N**ō est hō sup̄ trāz zc. hoc dicit qz ponebāt aiām a corpe separā esse maioris itelligētie z maxie dijs cōiūctā sicut d̄. ij. Mach. xj. **P**atre n̄ro int̄ deos trāslato. iō dixerūt. **Q**uō est hō sup̄ terrā. i. in p̄nti vita. **Q**uī sermo. tuū pos. implere. qz nō pōt fieri p̄ artē humanā. vt iam visum est. **D**ec̄larāt h̄ etiā p̄ facta regū p̄cedentiū dicētes. **S**ed neqz regū quiscūqz magn⁹ z potēs. i. q̄stū cūqz fuerit magn⁹ z potēs. **V**erbū hu. sciscitaf. de p̄terito. s. **A**b oi h̄ariolo

z. i. a quocūqz d̄signatore. q̄si dicat p̄ d̄ns nec tñ debes q̄ rere. cui⁹ cā subdit. **S**er. quē tu q̄. rex gra. est. i. excēdēs virtutē intellect⁹ humani. **N**ec repiet quisqz zc. posuerūt em̄ aliq̄ platonici qz demones h̄nt corpa aerea. vt p̄z p̄ dictū **A**pulei discipuli platōis dicētis qz demōes

ram rege dixerūt. **N**on est hō sup̄ terrā qui sermonez tuū rex possit implere: sed neqz regū quisqz magn⁹ z potēs verbū huiuscemodi sciscitaf: ab omni h̄ariolo z mago z chaldeo **S**ermo enim quē tu queris rex grauis est: nec reperiet quisqz qui indicet illū in p̄spectu regis: exceptis dijs quoz nō est cū hoibus p̄uersatio **Q**uo audito rex in furore z in ira magna: p̄cepit vt perirent omnes sapientes babylonis. **E**t egressa snia sapientes interficiebantur q̄rebat⁹ daniel z socij ei⁹ vt perierēt. **T**ūc daaēl requisit de lege atqz sentētia ab arioch p̄ncipe militie regis qui egressus fuerat ad interficiēdos sapientes babylonis. **E**t interrogauit eū qui a rege p̄tatem acceperat: quā ob causam taz crudelis snia a facie regis esset egressa. **C**uz ergo rem indicasset arioch da-

sunt aialia corpe aerea mēte rōnalia: tēpore eterna: aīo pas sua: z sic p̄ d̄ns qdā mō p̄seruāt cū hoibus. vñ z fm doctores catholicos hab̄tant hic nobiscū in hoc aere caliginoso vsqz ad iudiciū z ab istis per artes magicas possunt aliqua q̄rere. **S**ed d̄ij quorum cum hominibus non est conuersatio vocātur hic ab istis chaldeis s̄bstātie totalit̄ separe: q̄z sciam dixerūt platonici z etiam aliq̄ p̄hi maiorē q̄ sit scia de monū: s̄ ars magica vel diuinitua q̄ cūqz nō se extendit ad aliquid req̄rēdū ab eis. **Q**uo audito rex i furore. qd d̄ quia irrōnabilit̄ mouebat cū se excusaret sufficiens. **P**recepit vt p̄oēs sa. babylonis. i. studentes p̄hiām z cognitiōnē occultorū. **I**lle em̄ dicit sapiēs q̄ ultra cōmunē cogitiōnē hominū trāscendit. **E**t egressa snia. a

rege irreuocabilit̄. **S**apientes interficiebant. i. de eoz i terfectiōe disponebat qz nō fuerūt interfecti. vt habet. j. **Q**uerebat⁹ daniel. qz eidē snie subiacebat cū socijs suis s̄z q̄rit h̄ q̄re tādurā sniaz dedit rex p̄ sapientes babylonis. **D**icēdū qz vacātes p̄hie z cōlecturis futuroz z s̄l̄ibus habebāt a rege victū z vestituz: z sumptus magnos vt. s̄. habitū est. z de danielē z socijs ei⁹ s̄l̄it z **G**en. xlvij. d̄. qz sacerdotes egypti nō fuerūt cōpulsī. vendere terram eoz sicut aliq̄ tpe famis. qz ipsi recipiebāt victū ex horreis regis. z ipsi p̄ vacauerūt p̄hie. vt h̄. j. metaph. igif qz rex babylonis multa expenderat p̄ sciscitatiōne sapientu m̄ fuit nimis iratus qm̄ nō r̄nderūt fm̄ ei⁹ volūtate: z ex tali ira dedit sniam tādurā z irreuocabilē. **T**ūc daniel **P**ic ponit tertia ps hui⁹ca. vbi ponit referatio mysterij: z diuidit i duas qz p̄ ponit reuelatio facta danieli. sc̄do i terptatio facta regi: ibi. **P**ost hec daniel ingressus. **C**irca p̄mū daniel p̄ q̄rit regis diffinitionē. sc̄do petit dilatiōnē ibi. **C**ū ḡ rez indicasset. t̄rcio recurrit ad mētis deuotiōnē: ibi. **E**t ingressus est domū suā. q̄rto recipit diuinā inspirationē: ibi. **T**ūc daniel. q̄nto assurgit ad ḡrāuactiōnē: ibi. **E**t h̄ndixit. **C**irca p̄mū d̄ sic. **T**ūc daniel requisit de lege atqz snia. **Q**uestio em̄ regis fuerat sibi celata ab alijs ex inuidia z cupiditate: vt dictū est. s̄. z iō ignorabat cām snie regis. sequit̄. **E**t interrogauit eū qui a rege p̄tatem acceperat. exequēdi sniam regis de interfectiōe sapientū. cetera patēt. **C**ū ḡ. **H**ec est sc̄da ps vbi daniel petit dilatiōnē ad soluēdū q̄nē: z p̄ h̄ executio snie regis de sapientū inf̄fectione dilata est. z p̄z l̄ra. **H** u

Et ingressus est. Sic daniel recurrit ad mens deuotio nert possit scire somniū regis z ei' interpretationē. vñ p3 q hic nō q̄sūt tps ad soluedū p̄fidēs de p̄rio ingenio. nec p viā sup̄stitionis sicut auguratores z diuinatores: qd̄ est illicitū z lege diuina p̄hibitū. s̄ cōfidēs de adiutorio diuino. z h̄ est qd̄ dicit.

Et ingressus est domū suā vt sic seq̄ strar' ab exteriori tu multu melius vacaret ofoni z cōreplatiōi. b Ananieq; z misaeli zc. adiungit em̄ sibi socios in orādo: qz oīo mltorū z maxie bonorū est mltū exaudibilis

Sup̄ sacro isto. i. secreto sacro qz ibi fit mentio de regno xpi p lapidē abscissū de mōte sine manibus: vt videbit.

Et non perirent da. z socij ei' cū ceteris sapiētib'. i. ipi z ceteri sapiētes in q̄ apparet ofo eorum charitatus. qz non solū erat p vita sua p̄seruāda: s̄ etiā pro vita alioz sapiētū q̄ eis intuidebant vt visuz est. d Tūc daniel. Sic describit danielis inspiraio. z hoc est qd̄ dicit. Tūc danieli mysteriū. i. somniū regis occultū z ei' interpretatio.

Per visio. noc. rene. est. a deo. i. nō dicit hic qualis fuerit ista reuelatio vtrū in somno vel in vigilia s̄ pbabiliter videt qz vidit in somnis cōsimilē visionē visioni regis: z vltra hoc intellectū ipsi'. z hoc etiā dicit glo. qz somniū regis didicit somnio suo. hoc etiā videt p hoc qd̄ dicit. Nocte. qz tales reuelatiōes maginate sunt fieri quietatis sensib' ab exteriorib' tumultib'. Dñi dicit Job. xxxij. Per somniū in visione nocturna qm̄ trruit sopor sup̄ hoies z dormiūt in lectulo: tunc opit aures viroz z erudiēs in trruit eos disciplina. f Et bñdixit. Sic p̄ dicitis ponit gratiarū actio. Iste em̄ erat mos antiquoz in bñficijs pceptis laudare deū sicut grati. hoc aut̄ fecit daniel hic: ppter qd̄ dicit. Et benedixit daniel deū celi. i. laudauit. g Et locur' zc. vsq; in seculū. i. in eternū. qz vbiq; duplicat hoc nomē in veteri testamento importat eternitatē cōiter. h Quia sapia. ad disponendū z ordinandū in creaturis. qz opus sapiētis est ordinare: vt dicit. l. meraphy. i Et fortitudo. ad exequēduz qd̄ disponit qz nullus pōt impedire. k Et sunt. qz dispositio z executio effect' in oibus alijs dependet ab ipso z pōt p̄ ipm̄ impediri. l Ipse mutat tpa. qz ipse est p̄mus motor celestiuū corpoz: quoz motū sequit temp' vt h̄. iij. p̄bycoz. m Et etates. i. periodos rerū mutabiliū z corruptibiliū. z maxie hoim. maior em̄ fuit period' vite humane aū diluniū q̄ post. vt p3 in Gen. n Trāsfert regna. z hoc p̄tingit frequēnt' ppter peccata hominū. sicut p3 Gen. xv. vbi dicit. qz filij isrl' acceperunt regnum chanancoz ppter pctā eoz. Similit' romani acceperunt regnū iudeoz post mortē xpi. o Atq; cōstituit. qz aliqui etiā malos hoies regnū eleuat ad punitionē alioz peccatoz: sicut p3 de cyro qui ex ordinatione dei eleuat' est in regno ad destructionē chaldeoz z liberationem iu

deoz: fm̄ qz dicit Esai. xlv. Dec dicit de xpo meo cyro cui' app̄hēdi dexterā zc. Aliqñ hoc etiā fit ad exercitiū z flagellationē sanctoz: exemplū habem' de Attila rege hunoz qui dixit sancto lupo trecensi cū obsideret eius ciuitatem: interrogat' a lupo sancto qd̄ esset: rñdit. Ego sum

flagellū dei Cui ille rñdit. Ego sum lopus q̄ debeo flagellari z p̄cepit ciuitatē aperiri. p Dat sapiam sapiētib'. i. noticiā de diuinis illis quoz mētes eleuant ad celestia. qz tales sunt pp̄ie sapiētes dicit a sapore. q Et scientiā itelligētib' disciplinā. i. noticiā de humanis hoib' mortigeratis vñ. j. ethicoz rñ dicit: qz passionū secutor est inanis auditor pollice. r Ipse reuelat p̄funda z abscondita ad que itellec' creatus nō pōt atingere pp̄ia v̄tute. s Et no. in te. constituta. i. ignorantie respectu alioz ab ipso. vel alit'. In tenebris constituta. i. peccata quātūcūq; occulta ipse nouit. t Et lux cū eo est. qz ipse est pp̄ie lux: vt h̄. j. Job. j. De

lux est. z tenebre nō sunt in eo velle z hoc est intelligendū fm̄ qz nomē lucis extensum est ad significādū manifestatiōe: qz de' est lux vera que illuminat oēm hoim. vt dicit Job. j. v Tūc dicit de patrū n̄foz p̄fiteoz. Facit mētionē i orōne de abraam z alijs patrīb'. qz ex merito eoz multa bona facta sunt filijs isrl' z reuelationes p̄phetis. x Reg laudo. z cām subdit. Quia sapientiā. ad intelligendū. a Et fortitudinē. ad p̄nūciādū. Dedisti m̄ zc. vnde sequit. b Quia sermonē regis. i. illud qd̄ requirit. c Ap̄eruiisti mibi. misericordit' reuelādo. d Post hec daniel. Sic p̄r ponit interpretatio facta ipsi regi. Et diuidit in tres: qz daniel p̄mo reprimit regis indignationē. sc̄do excitat eū ad mētis attentionē ibi. Et re spōdēs danieli. Tercio aperit regi visionē: ibi. Somniū tuū. Prīmū facit p hoc qz impedit magistrūz militie ab executione snie regis zc. dices. e Sapiētes babilois ne p̄das. p hoc qz parat' est regi satisfacere dicens. Introduc me in cōspectu regis zc. f Tūc arioch festinus introduxit danielē ad regē. sciebat em̄ eum esse in desiderio sciendū. ppter qd̄ festinauit introducere danielē ad eum sciēs hoc regi esse placitū. g Et dixit ei. f. arioch regi. h Inueni hominem de filijs trāsmigrationis iude. in qua sez terra solent esse prophete. ppter hoc sequit. i Qui solutionē regi annunciet. i. potens sit annūciare cum sit de illis apud quos solent esse prophete. Et nota cum dicit. Inueni hominē de filijs trāsmigrationis iude ipse mentit'. quia non quesierat danielē nec inuenerat. sed se obrulerat. Sed hic est modus illorū qui affisūt regibus fingere se fecisse illa que sciunt eis placere. quod aut̄ sequit patet in littera. l Et respondens. Sic p̄r excitat daniel regis attentionē ostēdēs rei que s̄re difficultatē dices. m Mysteriū. i. occultū qd̄ rex interrogat.

Danielis

Sapientes magi et haruoli. exponant hec noia sic pu^o
O haruspices. i. horaru inspectores: et p talia diuinat
de futuris. p **Q**uam indicare regi. i. no pot dissolu
qcuqz arte humana vel magica: s; a deo solo: et h est qd dr
q **S** est de^o rē. qz ipe solus bz certā sciam futuroz cōi
gētum cuiusmo di
erāt cōtēta in illa re
uelatiōe. **Q**uā
indī. tibi. Diuina em
puidētia ē pncipa
lit erga rectorē mul
titudinis. qz ab ipso
depēdet directio ml
titudinis sicut bo
na dispositio corpis
depēdet a capite.
Que vētura sūt
rē. qz in illa reuelat
ione fit mētio de re
gno xpī. qd est vlti
mū regnoz. vñ z. j.
Joh. ij. dī de tpe xpī
Filioli nouissima
hora est. **S**om
niū tuū. Sic pūr da
niel aperit regi visio
nē: et diuidit in duas
qz p eā repetit. scdo
expōnez subiungit:
hoc em petierat rex
a conectorib; vt pa
tuit. scdo ibi. Int
prietationē qz eius.
Circa pmū sic pcedit.
qz p repetit cāz
visionis: que fuit co
gitatio regis de fu
turis. et ex hoc appa
ret reuelatio mira
bilior qz nō solū re
uelata est danieli vi
sio regis. s; etiā cogi
tatio regis pcedēs
qz solī deo nota erat
et hoc est qd dicit.
v **T**u rex cogitare
cepisti rē. ex hoc ē
p3 qz sollicitudo pre
cedēs in vigilia bene est cā somniōz sequētū in somno:
h hoc est duplicit. vno mō naturalit qn fantasmata que
fuerūt in vigilia reuertunt in somno vel silia ei^o. s; non
fuit hic sic. qz talia somnia nō sunt signa futuroz s; magz
pcedētū. Alio mō supnaturalit qn ex solitudine circa alī
qd futurū disponit hō vt de talib; fiat sibi aliqz ostensio a
deo in sequētū somno: qz talia cōuenientī fūt in somno
qz in vigilia vt. s. dicitū est. et hoc fuit hic. cetera patēt vsqz
ibi. **T**u rex videbas. vbi scdo repetit ipam visionēz
d. **E**t ecce qsi statua rē. in lōgitudine. i. et latitudine.
3 **S**tabat p te. sic em erat disposita in situ respectu regz
qsi aspiceret regē et ipe eā. **E**t intuit^o ei^o erat terribi
lis. qz illa statua significabat mutationē regnoz vt vide
bit: qz mutatio p bella et occisiōes fit. et ad hoc denotādū
terribile erat videre illā statū. vñ z s dicitū est qz rex terri
tus oblit^o est somniū. **B**ulus sta. ca. ex auro rē. ista
nō oportet hic exponere. qz exponunt in pte sequenti.
Interpretationē. Sic ponit expō p dicitē visiois. et h est
qd dicit daniel. **T**u. i. nabuchodonosor. **E**t rex re
gū es. qz multos reges deuicerat. et tributarios hēbat
et qz maior rex erat de toto mūdo tpe suo. s; vnde venerit
sibi tāta magnitudo subdit. **E**t de^o celi regnū. i. chal
deoz p. **E**t forti. ad debellādū inimicos et reges ali
os. **E**t imperiū. i. monarchiā. **I** dedit tibi. qz de

ifimo statu p diuinā dispositionē elenat^o es ad oia ista. vt
visum est. j. c. **E**t oia rē. h dicit qstū ad ciuitates.
Et bestie agri. qstū ad loca capēstria **M** Polu. qz ce
li. qstū ad siluas vbi hitāt aues cōiter. **I** dedit i māu
tua rē. h est sub pte tua **E**t accipit h ps. p toto p synodo
chen. qz non ois fra
bitabilis fuit ei sub
iccta s; magna pars
ipi^o. Est etiā ibi alta
figura q dr hypbo
le. i. sermo multum
expōsiū ad expōsiō
nē excessiue magni
tudinis sue: ex quo
cōcludit. **T**u
es qz ca. aureū. h est
regnū tuū signat in
statua illa q tibi ap
paruit p caput au
reū et h significat: cō
uenient p aurū. p p
maxias diuicias il
l^o regis qz pgrega
uerat in babylone d
vniuersis regnis ab
eo subingatis.
Et post te cōsur
get rē. h fuit regnūz
medoz et psarū qd
succesit regno chal
deoz. vt. hf. j. v. ca.
Signatū aut est il
lud regnū p argētū
qz i illo regno mltrū
vacabāt sapie et elo
quētie q significat
p claritatē argenti et
ei^o sonoritatē. Et qz
regnū medoz et psarū
p fuerūt duo re
gna: et in vno regna
bat dari^o et in alio cy
rus. iō signata sunt
p duo brachia: verū
tū qz fuerūt pūcta
simul tpe cyri mor
tuo dario ei^o auūcia
lo. vt dicef. j. v. ca.
et tpe darij cui in honore succesit cyrus vt dicef. j. vj. ca.
iō illa brachia erāt iuncta in pectore vno. iō de illa statua
dicitū ē q hēbat brachia et pect^o de argēto. **E**t regnū
terciū rē. hoc fuit regnum alexandri magni et grecoz. qd
succesit regno psarū: et dr erū. p p sonoritatē grece elo
quētie: qz es int alta metalla est magis sonoz. **E**t
impabit vniuerse tpe. hoc est q alexander fere ab oib; re
gnis recepit tributa et mūera. mltrū. n. reges audietes cre
bras et maxias victorias ei^o ex timore ne veniret sup eos
miserūt sibi mūera. **E**t reg. quar. est vt. ferreū. istō
fuit regnū romāoz: et cū s; dicit. **Q**uō fer. cōmi. et do
mat oia. ista regnū romanoz subingauit sibi oia regna p
dicta: et hoc ex tribus p que romanī deuicerūt totū orbēz
s. sapia exercitio armoz et bono regimie. **O**mnē em hoiez
vnde cūqz veniret ad eos honorauerūt fm valorem suoz
sive in militiā sive in scia sive in arte mechanica seu qua
cūqz excellētia alia. **E**t ppter hoc excellētes viri de oibus
trib; mūdi. p p magnā pacē iugebāt se eoz policie. **Q**uō
tū regnū postea fuit diuisus i impiū pstatinopolitanū et
romanū. iō h fuit signatū i statua p duas tibias ferreas vt
alia rōne. i. qz ille q erat pncipal impator accipiebat vni
soctū ad admistrādū impiū. sic p3 d augusto et antonio et
diocletiano et maximiano et plurib; alijs. **V** Porro qz
vidisti pedū et digi. pte testē. i. de fra factā. **B** ij

et pcussit statuā in pedib;
ei^o ferreis et fictilibus et cō
minuit eos. **T**unc cōtrita
sunt pariter ferrū testa: es:
argentū et aurū: et redacta
quasi in fauillā estue aree
que rapta sunt vento: nul
lusqz locus inuent^o est eis
Lapis autē q pcusserat sta
tuā: fact^o est mons magn^o
et impleuit vniuersam ter
rā. **H**oc est somniū interp
tationez quoqz ei^o dicem^o
corā te rex. **T**u rex regum
es: et de^o celi regnū et forti
tudine et imperiū et gloriāz
dedit tibi et oia in quib; ha
bitāt filij hominū et bestie
agri volucres qz celi: de
dit in manu tua et sub diti
one tua vniuersa cōstituit.
Tu es ergo caput aureum
et post te cōsurgēt regnū
aliud minus te argenteum
et regnū terciū aliud ereum
et qd impabit vniuerse terre
et regnū quartū erit velut
ferreū. **Q**uō ferrū cōminu
it et domat oia sic cōminu
et et cōteret oia h. **P**orro
quia vidisti pedum et digi
torū partem testē figuli:

Et pte fer. re. dl. erit. p hoc signat fortitudo illi regni in principio et postea debilitas ipsi p divisiones intraneas ppter ambitiones ex qb regnu romanu qsi ad nihilu deductu est. vt pz ad sensuz. **Q**u tñ deplā. fer. ouiet. sic em erat pedes illi stante dispositi: q plāta pedis erat tota de ferro: digitū at exeuntes de planta erat pti testei et pti ferrei. et p hoc signatur q divisiones ille que ore sunt i romanis pcesserūt ex robore diuitiarū et potētie seculari: qd aut seqt. **C**ōmī scebunt qdē hu. semi. signat q ad tollendū istas diuisiones regnū romano rū debilitates. facta sunt mltā cōiubia. **S**ed nō adhe. sibi. qz p talia nō potuerūt amoueri diuisiones animoz. **A**lii exponūt qdaz doctores hebreos ab illo loco. Porro qz vidisti zc. de socierate iudeoz et romanoz: q icipit tpe iude machabei: vt h. j. Mach. viij. et renouata est tpe iohannae et symonis fratru suoz p Mach. xij. et iudeoz debilitas signata est p testā. fortitudo aut romanoz p ferrū. qd aut sequit. **C**ōmī scebunt quidē humano semine. exponūt de Herode ascalonita: cui regnū iudeoz datū est a romanis: et cū nō esset iude natiōe voluit sibi puellā de genere Machab. copulare. vt filiū eius teneret regnū. h. illa p dolore se interfecit. Herodes aut ppter suā luxuriā et puellē pulchritudinē ea mortua abusus est. vt dicit. et hoc est qd dicit h. **C**ōmī scebunt humano semine: nō dicitur femineo. **S**ed nō adhe. sibi. qz herodes nūq diligit iudeos. nec ipsi eū. **I**n dieb' aut regnū rū illoz. i. qn romanū imperiū i sua fortitudine erit. q dicit regna in plurali. qz multa regna cōtinebat sub se. **S**uscitabit de' celi re. qd in et. nō dissipabit. istū est regnum xpi qd est eternū. fm q dicit Luce. j. Regni eius nō erit finis: qd regnū inchoatū est regno romanoz existēte in maxima fortitudine sua. qz subiectis oib' nationib' descriptus est orbis de mādato augusti impatoris. quo tpe natus est xps. vt pz Luce. ij. sequit. **E**t regnū ei' alteri zc. qz regnū xpi potissime est in celo. vbi ciues sunt imortales. **C**ōminuet et cōsumet oia regna hec. qz in iudicio finali ois ptas terrena auferet: et ois creatura pfecte xpo subiugabit: et iā multa regna supposuerūt iugo fidei xpi colla. seqt. **S**cōm qd vidisti q de mōte absce. est lapis. in hoc oñdit mod' nascēdi ipsi xpi qui natus est de virgine que signat p mōtē ppter excellētiā vite. de h mōte absce. est lapis. i. xps format'. q p lapidē signat vt pz in ps. **L**apidē quē reprobauerūt zc. **S**ine manib'. i. sine humano ope. h. spū sancti vīute. **E**t cōmī. testā zc. qz oia regna mūdi p maiorē pte subiecta sunt xpo p fide et pfectissime subijcient tpe iudicij vt dictū est. **T**ūc rex. **D**ic ponit p p dicitis magnificatio dei. et dicit dicit in tres pres. qz p supbia regis repmī. scōdo dei potentia pandit: ibi. **Q**uens ergo rex. tercio danielis sapientia erigit ibi. **T**ūc rex danielē. **P**rimū pz q hoc qd dicit.

Tūc rex nabn. cecl. in facie suā. se humiliādo. **E**t danielē adorauit. ei reuerētiā exhibēdo. **E**t hostias et incensum pcepit vt sacrificarent ei. ex hoc loco porphyrius arguit hūc libru eē cōfictū: qz nō est verisimile vt rex tam magnus et sup' adoraret danielē in captiuitate detentuz et verū est somniū et fidelis interpretatio eius. **T**ūc rex nabuchodonosor cecidit i facie suā et danielē adorauit et hostias et incensum pcepit vt sacrificarent ei. **Q**uens ergo rex ait danieli. **V**ere de' vester de' deorum est: et dñs regū reuelans mysteria quoniam tu potuisti aperire hoc sacramentū. **T**ūc rex danielē i sublimē extulit et munerā multa et magna dedit ei. **E**t cōstituit eum principem super omnes prouincias babilonis et pfectum et magistrū super cunctos sapientes babilonis. **D**aniel autem postulauit a rege et cōstituit super omnia opera prouincie babilonis sidrac misac et abdenago. **I**pse autem daniel erat in foribus regis.

tur ad honore dei qui mysteriū reuelauerat ei: et hoc pz ex pte sequit in qua pandit potentia dei cū dicit. **Q**uens ergo rex ait danieli. **V**ere de' vester quē colitis et nō diū nrī. **D**e' deoz est zc. et cā subdit. **Q**uoniam po. ape. sacra. hoc. i. sacru secretū p ipsi reuelationē et sic pz q nabuch. honore p dicitū impendebat deo pncipalit. **T**ūc rex danielē. **H**ec est tercia ps i qua danielis sapientia erigit ad dei gloriā et ppli isrl: qui captiu' erat in regno babilonis ppter reuelationē. hoc est quod dicitur hic. **T**ūc rex danielē in sublimē extulit. et in magna dignitate posuit: vt statū patebit. **E**t munerā multa et magna dedit ei. q accepit daniel nō ex cupiditate: h vt de illis filiis isrl paupib' posset bene facere. **P**ater etiā ex hoc q lz nō sit licitū aliqd accipere ex pacto p spālibus tñ licitū est ab eis quib' spūalia ministrata sunt dona spālia accipere. sicut daniel hic accepit a rege cui secreta diuina reuelauerat p spū pphetic. **E**t cōstituit eū sup oēs prouincias babilonis pncipem. ad iusticiā exercendam. **E**t pfectū. ad causas magnas determinādū. **M**agistrū. ad facta ardua ordinādū. **S**up cūctos sapientes babilonis. vt talia sine ei' pssilio nō agerēt et rōnem et redderēt. **D**aniel autem postulauit a rege zc. in hoc q oñdit fidelitātē suā. qz p mōtē ad honore nō dedit oblitio ni socios suos: h d eoz p mōtē fidei cogitauit: et h fecit nō solū ppter eos h ppter cōsolationē filioz isrl qui erant p prouincias dispri. et qz sciebat socios suos apertos ad talem officij. qz erāt sapientes et fideles. **I**pse autem daniel erat in foribus regis. vt em teneret regē in amicitia iō non recedebat de latere ei: ne aliquid inuidi in eius absentia seminarēt odiū. **E**t h etiā loco arguit porphyrius ptra istū libru dicens q daniel sanct' nō accepisset talē honore a rege infideli. **A**d qd dicendū q porphyrius ignorat loquit quia ioseph sanct' similia a pharaone accepit. vt habet

Et hostias et incensum pcepit vt sacrificarent ei. ex hoc loco porphyrius arguit hūc libru eē cōfictū: qz nō est verisimile vt rex tam magnus et sup' adoraret danielē in captiuitate detentuz et verū est somniū et fidelis interpretatio eius. Tūc rex nabuchodonosor cecidit i facie suā et danielē adorauit et hostias et incensum pcepit vt sacrificarent ei. Quuens ergo rex ait danieli. Vere de' vester de' deorum est: et dñs regū reuelans mysteria quoniam tu potuisti aperire hoc sacramentū. Tūc rex danielē i sublimē extulit et munerā multa et magna dedit ei. Et cōstituit eum principem super omnes prouincias babilonis et pfectum et magistrū super cunctos sapientes babilonis. Daniel autem postulauit a rege et cōstituit super omnia opera prouincie babilonis sidrac misac et abdenago. Ipse autem daniel erat in foribus regis.

Danielis

Gen. xl. et marstoch⁹ ab assuero. vt hf⁹ Mester. viij. Consi-
derandā etiā q̄ talē honorē accepit Daniel: et isti hic di-
cti a regib⁹ infidelib⁹ nō ex ambitione honoris: s; ad con-
solationē populi sui: et ad honorē dei: vidētes q̄ p hoc re-
gina mell⁹ regerent⁹ fm̄ deū et iusticiā. Circa istud capm̄
moralit⁹ exponēdo

pōt dici q̄ p statuaz
intelligit⁹ vita silata
in qua Caput ē au-
reū. i. operatio de ge-
nere bona. Pectus
de argento. qz locu-
tio sancta. Venter
et femora ex ere. i. si-
mulatio ficta. quia
p̄dicta sunt ad ap-
parentiā. es em̄ cō-
ponit⁹ ex auricalco:
quod est auro sile: et
stano qd̄ est sile ar-
gento. Tibie ferree
sunt obduratio fira
qz qd̄ talis concipit
corde: vult oīno te-
nere. Pedes ferrei
et fictiles sunt petu-
lantia delectationis
et p̄tinacia excusati-
onis. hāc autē simu-
lationē nequeūt in-
dicare. Martoli. i. sa-
cerdotes symoniaci
Magi. i. p̄bi vani. Malefici. i. iurisperiti. qz scia sua isti
cōiter vnt⁹ ad malefaciendū. Sed daniel. i. confidentia
veritatis. Sidrac. i. cōtinētia puritatis. Misac. i. consi-
stentia p̄bitatis. Abdenago. scia p̄statis seu humilita-
tis merent⁹ fictionē cognoscere ac etiā euitare. Ca. iij.

Nabuchodonosor rex fecit statuā au-
reā altitudine cubito-
rū sexagita: latitudine cu-
bitoꝝ sex: et statuit eā in cā-
po duran. puincie babilo-
nis. Itaq; nabuchodonosor rex misit ad cōgregan-
dos satrapas magistratus
et iudices: duces et tyran-
nos optimates et p̄fectos:
omnesq; principes regio-
nū vt cōuenirēt ad dedica-
tionē statue quam erexerat
nabuchodonosor rex. Tūc
cōgregari sunt satrape: ma-
gistratus et iudices duces
et tyrāni: et optimates qui
erāt in ptātib⁹ cōstituti: et
vniuersi p̄icipes regionū

Abuch. fecit statuā. Hic ponit⁹ scda visio p̄r se ha-
bēs ad p̄mā: qz sicut p̄ p̄mā babiloniū sunt inducti
ad cognoscēdū dei potētia oīa regna cōterentē: ita
p̄ istā inducunt agnoscere q̄ metu mortis nō est ali⁹ nisi
de adorādū p̄ latitā. Cōsiderādū etiā qz hęc visio sit
hystorica cū hoc etiā est p̄phetica p̄pter ei⁹ finē. s. p̄pter
apparitionē angeli filio dei assilari p̄veros de fornace li-
berātis. in q̄ hęc visio tangit p̄sonā xp̄i tāq; regis eminen-
tis: cūes suos de manu cuiuscūq; tp̄alit⁹ potētis liberā-
tis. Circa hoc p̄siderādū qz mā hui⁹ visionis est de statua
aurea facta. et de pueroꝝ cōstātia. de fornace ardēte. et de
angelo pueros liberatē. Cā finalis est vt xp̄i incarnatio p̄ā
deret cult⁹ dei ampliare: et populus dei cōsolaret⁹ vt p̄z i
fine. Cā efficiēs est sp̄s sanct⁹ habit⁹ ex pueroꝝ humilita-
te: patiētia et tribulatione. Cā formalis est mod⁹ scribēdi
hāc visionē: que describit⁹ ad modū cuiuscūq; sine iudicia-
lis inique: et iō hz tres pres qz p̄ ponit⁹ pueroꝝ cōdenatio
indigna: secundo eoz liberatio benigna: ibi. Et ambula-
bāt. tercio exaltatio cōdigna: ibi. Tūc nabuchodonosor
obstupuit. Circa primū tangunt⁹ tria. Primū est cā lit-
gij in regē et pueros. secundū est forma iudicij: ibi. Sta-
timq; in ipso tpe. terciū pena supplicij: ibi. Tūc nabuch.
repletus. Circa p̄mū. s. cām litgij. que fuit ex hoc qz tres
pueri nō adorabāt statuā regis duo tangunt⁹. Primū est
statue cōstitutio. secundū ei⁹ dedicatio: ibi. Itaq; nabuch.
Circa primū cōsiderādū qz nabuch. p̄ superbā p̄pter mo-
narchie adeptionē voluit sibi vsurpare honorē diuinum
et iō fecit statuā magnā aureā in qua adoraret⁹. Simile le-
git⁹ de Caio impatore romano qui vt dicit Iosephus lib.
antiquitatū. xvij. misit statuā suā p̄ totū imperiū suū vt
in ea adoraret⁹. Ad faciendū autē talia credibile est qz ho-
mines inducebant⁹ p̄ aliqua responsa demonū et p̄missa
qui nitunt⁹ hoies inducere ad idolatriā. dicit iḡt.

Nabuch. rex fecit statuā aureā. exeri⁹ tūc erat aurea: qz
nō est credibile qz ibi esset tanta moles aurī. vel forte era-
interi⁹ cōcaua. **A**ltitudine cubitoꝝ. lx. in hac altitu-
die cōputat⁹ altitudo basis sup̄ quā erat posita. alit⁹ nō re-
spōderet sibi latitudo q̄ d̄r eē sex cubitoꝝ tūc. Cetera pa-
tēt. Si autē q̄rat quare daniel qui erat familiaris regi vt
visum est: non p̄hi-
buit eū a talē ista
dicēdū qz forte erat
absens in extremis
finib⁹ regni p̄tē ma-
gnā negocia: supra
que erat posit⁹ vt vi-
sum est. vel infirmi-
tate fuit impeditus
vel aliq̄ alta cā con-
similit⁹ qz videt⁹ ex b
qz nō accusat⁹ cū so-
cys suis. et tū certuz
est qz nō adorasset s; ibi
fuisse. **D**el dicē-
dū qz vidit reges ob-
stinatuz in malicia
sua. et iō tacuit vidēs
se nihil p̄ficere in re-
p̄hensione: s; magz
regē ad p̄iora exci-
tare: et b̄ videt⁹ glo. i
terlinearis dicere. i
eo. c. sup̄ illū locum
Precepit vt addu-
cerent⁹ sidrac zc. vbi
d̄r sic. **D**e danielē n̄
fit mētio: qz regi assistebat qui p̄p̄tā statuā nō adorabat.
Itaq; hic p̄r describit⁹ statue dedicatio. voluit enī
nabuch. qz p̄mo adoratio sue statue q̄ vocat⁹ h̄ dedicatio
fieret cū magna solēnitate p̄tē magnitudinē superbie sue
et hoc est qd̄ d̄r hic. **I**taq; nabuch. misit nūcios solē-
nes. s. **D** ad p̄gre. satrapas. i. nobiles barones et dicūt
satrape q̄i satis rapiētēs. qz solent bona inferiorū rape.
E Magratus. i. cōsiliarios. **F** Iudices. q̄ sūt cōstituti
ad audiendū cās. **G** Duces. s. exercit⁹. **H** Tyrānos
i. exactores tributoz regalitū. **I** Optimates. i. optimos
exites. isti sūt honorabiliores post regē. **K** Prefectos
i. p̄positos. **L** Principes regionuz. sicut sunt balini q̄
hūt plures p̄positos sub se. Isti iḡt p̄dicti p̄ sunt vocati
ad adorādū statuā vt regi p̄sentētes ceteri timore mort⁹
et exemplo maloz: facili⁹ inducant⁹ ad regis volūtātē. Ce-
tera patent⁹ vsq; ibi. **M** Nobis d̄r p̄p̄tis. nō qz oēs p̄p̄tē
possent i cāpo duran collocari. s; qz in p̄ncipib⁹ q̄ sunt ca-
pita alioꝝ intelligunt⁹ oēs adorare. **N** Tribub⁹ et lin-
guis. qz ibi erāt hoies diuersarū nationū et linguarum.
O In hora q̄ audierit. sonū tube. forma hui⁹ instrū nota
est et cōis et ea vnt⁹ hoies in bellis et in festis: et i p̄p̄tē cō-
gregatione: vt hf̄ libro Nume. **P** Fistule. instrū est d̄
ligno h̄is multa foramina. p̄ que emittit⁹ son⁹. et eo vnt⁹
pastores. **Q** Cithare. instrū est figure triangularis ad
modū dimidiū scuti. et tangit⁹ digitis. **R** Sambuce. q̄
fit de arūdine p̄forata et d̄r sambuca a sam quod est sol: et
bucca qd̄ est parua buccina. qz soluz pōt fieri in estate: vt
dicit hieronim⁹ in eplā ad dardanuz de instrū musicis.
q̄ in sacra scriptura rep̄iunt⁹. **S** Psalterij. instrū notū
est et tāgit⁹ cū p̄na. **T** Symphonie. aliq̄ accipit⁹ p̄ me-
lodia in cōi. s; hic accipit⁹ symphonia p̄ instrū determi-
to oblōgo qd̄ solent portare ceci. et digitis tangit⁹. **E**t
vniuersi generis. hoc addit⁹: qz multa erāt ibi alia instrū q̄
nō exp̄munt⁹ h̄. Talib⁹ autē vtebant⁹ in adoratione statue
ad incitanduz hoies qz ex diuersis melodijs excitant⁹ in
hoib⁹ diuersē passiōes: vt p̄z ad sensum. et hf̄. vij. poll.
C Adētes adorare statuā. i. humiliter et reuerent⁹.
Quā cōstituit nabu. vt in ip̄a adoraret⁹. **S**i q̄s āt
zc. vbi pena nūciat⁹ nō obediētib⁹. cetera patēt ex p̄dictis

vt conuenirent ad dedica-
tionē statue quam erexe-
rat nabuchodonosor rex.
Stabant autē in conspectu
statue quā posuerat nabu-
chodonosor rex: et p̄co cla-
mabat valēter. **N**obis di-
cit⁹ populis tribub⁹ et lin-
guis in hora qua audierit⁹
sonituz tube et fistule et
cithare sambuce et psalte-
rij et symphonie et vniuersi
generis musicorum cadē-
tes adorare statuā auream
quam constituit nabucho-
donosor rex. **S**i quis autē
non prostratus adorauerit
eadem hora mittet⁹ in for-
nacē ignis ardētis. **P**ost
hec iḡt statim vt audierūt

fit mētio: qz regi assistebat qui p̄p̄tā statuā nō adorabat.
Itaq; hic p̄r describit⁹ statue dedicatio. voluit enī
nabuch. qz p̄mo adoratio sue statue q̄ vocat⁹ h̄ dedicatio
fieret cū magna solēnitate p̄tē magnitudinē superbie sue
et hoc est qd̄ d̄r hic. **I**taq; nabuch. misit nūcios solē-
nes. s. **D** ad p̄gre. satrapas. i. nobiles barones et dicūt
satrape q̄i satis rapiētēs. qz solent bona inferiorū rape.
E Magratus. i. cōsiliarios. **F** Iudices. q̄ sūt cōstituti
ad audiendū cās. **G** Duces. s. exercit⁹. **H** Tyrānos
i. exactores tributoz regalitū. **I** Optimates. i. optimos
exites. isti sūt honorabiliores post regē. **K** Prefectos
i. p̄positos. **L** Principes regionuz. sicut sunt balini q̄
hūt plures p̄positos sub se. Isti iḡt p̄dicti p̄ sunt vocati
ad adorādū statuā vt regi p̄sentētes ceteri timore mort⁹
et exemplo maloz: facili⁹ inducant⁹ ad regis volūtātē. Ce-
tera patent⁹ vsq; ibi. **M** Nobis d̄r p̄p̄tis. nō qz oēs p̄p̄tē
possent i cāpo duran collocari. s; qz in p̄ncipib⁹ q̄ sunt ca-
pita alioꝝ intelligunt⁹ oēs adorare. **N** Tribub⁹ et lin-
guis. qz ibi erāt hoies diuersarū nationū et linguarum.
O In hora q̄ audierit. sonū tube. forma hui⁹ instrū nota
est et cōis et ea vnt⁹ hoies in bellis et in festis: et i p̄p̄tē cō-
gregatione: vt hf̄ libro Nume. **P** Fistule. instrū est d̄
ligno h̄is multa foramina. p̄ que emittit⁹ son⁹. et eo vnt⁹
pastores. **Q** Cithare. instrū est figure triangularis ad
modū dimidiū scuti. et tangit⁹ digitis. **R** Sambuce. q̄
fit de arūdine p̄forata et d̄r sambuca a sam quod est sol: et
bucca qd̄ est parua buccina. qz soluz pōt fieri in estate: vt
dicit hieronim⁹ in eplā ad dardanuz de instrū musicis.
q̄ in sacra scriptura rep̄iunt⁹. **S** Psalterij. instrū notū
est et tāgit⁹ cū p̄na. **T** Symphonie. aliq̄ accipit⁹ p̄ me-
lodia in cōi. s; hic accipit⁹ symphonia p̄ instrū determi-
to oblōgo qd̄ solent portare ceci. et digitis tangit⁹. **E**t
vniuersi generis. hoc addit⁹: qz multa erāt ibi alia instrū q̄
nō exp̄munt⁹ h̄. Talib⁹ autē vtebant⁹ in adoratione statue
ad incitanduz hoies qz ex diuersis melodijs excitant⁹ in
hoib⁹ diuersē passiōes: vt p̄z ad sensum. et hf̄. vij. poll.
C Adētes adorare statuā. i. humiliter et reuerent⁹.
Quā cōstituit nabu. vt in ip̄a adoraret⁹. **S**i q̄s āt
zc. vbi pena nūciat⁹ nō obediētib⁹. cetera patēt ex p̄dictis

vt conuenirent ad dedica-
tionē statue quam erexe-
rat nabuchodonosor rex.
Stabant autē in conspectu
statue quā posuerat nabu-
chodonosor rex: et p̄co cla-
mabat valēter. **N**obis di-
cit⁹ populis tribub⁹ et lin-
guis in hora qua audierit⁹
sonituz tube et fistule et
cithare sambuce et psalte-
rij et symphonie et vniuersi
generis musicorum cadē-
tes adorare statuā auream
quam constituit nabucho-
donosor rex. **S**i quis autē
non prostratus adorauerit
eadem hora mittet⁹ in for-
nacē ignis ardētis. **P**ost
hec iḡt statim vt audierūt
fit mētio: qz regi assistebat qui p̄p̄tā statuā nō adorabat.
Itaq; hic p̄r describit⁹ statue dedicatio. voluit enī
nabuch. qz p̄mo adoratio sue statue q̄ vocat⁹ h̄ dedicatio
fieret cū magna solēnitate p̄tē magnitudinē superbie sue
et hoc est qd̄ d̄r hic. **I**taq; nabuch. misit nūcios solē-
nes. s. **D** ad p̄gre. satrapas. i. nobiles barones et dicūt
satrape q̄i satis rapiētēs. qz solent bona inferiorū rape.
E Magratus. i. cōsiliarios. **F** Iudices. q̄ sūt cōstituti
ad audiendū cās. **G** Duces. s. exercit⁹. **H** Tyrānos
i. exactores tributoz regalitū. **I** Optimates. i. optimos
exites. isti sūt honorabiliores post regē. **K** Prefectos
i. p̄positos. **L** Principes regionuz. sicut sunt balini q̄
hūt plures p̄positos sub se. Isti iḡt p̄dicti p̄ sunt vocati
ad adorādū statuā vt regi p̄sentētes ceteri timore mort⁹
et exemplo maloz: facili⁹ inducant⁹ ad regis volūtātē. Ce-
tera patent⁹ vsq; ibi. **M** Nobis d̄r p̄p̄tis. nō qz oēs p̄p̄tē
possent i cāpo duran collocari. s; qz in p̄ncipib⁹ q̄ sunt ca-
pita alioꝝ intelligunt⁹ oēs adorare. **N** Tribub⁹ et lin-
guis. qz ibi erāt hoies diuersarū nationū et linguarum.
O In hora q̄ audierit. sonū tube. forma hui⁹ instrū nota
est et cōis et ea vnt⁹ hoies in bellis et in festis: et i p̄p̄tē cō-
gregatione: vt hf̄ libro Nume. **P** Fistule. instrū est d̄
ligno h̄is multa foramina. p̄ que emittit⁹ son⁹. et eo vnt⁹
pastores. **Q** Cithare. instrū est figure triangularis ad
modū dimidiū scuti. et tangit⁹ digitis. **R** Sambuce. q̄
fit de arūdine p̄forata et d̄r sambuca a sam quod est sol: et
bucca qd̄ est parua buccina. qz soluz pōt fieri in estate: vt
dicit hieronim⁹ in eplā ad dardanuz de instrū musicis.
q̄ in sacra scriptura rep̄iunt⁹. **S** Psalterij. instrū notū
est et tāgit⁹ cū p̄na. **T** Symphonie. aliq̄ accipit⁹ p̄ me-
lodia in cōi. s; hic accipit⁹ symphonia p̄ instrū determi-
to oblōgo qd̄ solent portare ceci. et digitis tangit⁹. **E**t
vniuersi generis. hoc addit⁹: qz multa erāt ibi alia instrū q̄
nō exp̄munt⁹ h̄. Talib⁹ autē vtebant⁹ in adoratione statue
ad incitanduz hoies qz ex diuersis melodijs excitant⁹ in
hoib⁹ diuersē passiōes: vt p̄z ad sensum. et hf̄. vij. poll.
C Adētes adorare statuā. i. humiliter et reuerent⁹.
Quā cōstituit nabu. vt in ip̄a adoraret⁹. **S**i q̄s āt
zc. vbi pena nūciat⁹ nō obediētib⁹. cetera patēt ex p̄dictis

Statim. Nec est scda ps pncipalis hui. c. vbi ponit forma iudicij. circa qua p ponit chaldeoz accusatio. se- cudo pueroy citatio ibi. Tunc nabuch. i fu. tercio citatoz inq sitio ibi. Pronucia. z qro inq sitoz rnsio ibi. Non oportet nos. In pma pte dr sic. Statimq; i ipso tpe

Accedentes viri chaldei. ad regem. Accusauerunt iudeos. moti inuidia ex b q iudei erat eis ppositi in negocijs regni. vt p3 i fi. pce. ca. d. Dixeruntq; nabuch. regi. Rex in eternu viue. b dicit ad captadu ei? beniuolentia. vt me li impetrer voluta- rez sua. Tu rex posuisti decretu. qd est lex firma z irre- uocabilis. z no est li- citu illud pterire. Pr ois ho q au- dierit sonitum tube zc. q. d. nullu hoiez exceptisti ab hac le- ge. b aut dicebat: vt no pateret mod? li- berationis pueroy hoc aut mo in xpo sito format accusa- tionē suā dicentes. Sunt ergo viri iudei. q. d. captiui sūt z fui ex cōditione: ppter qd z hūiliores deberēt eē. Quos isti. sup opa regio. babylonice. z iō deberēt eē grati p bñficijs ac- ceptis z p pñs cōte- mptus eoz est gūior. Viri isti pte pte. rex decre. tuū. q. d. ex p dicitis p3 q nul lo mō est eis pcedū Deos tuos non colunt. scribit aut b daniel more iudeo- rū qui vniū ydolum vocāt deos in plura li. vt hē Exo. xxxij. de vitulo aureo. Di sūt dii tui isrl q edu- xerūt te de terra egypti. Dicūt aut hī dii nabuch. nō qz ipam statmaz adoraret: vt dictū est. h qz illā fecerat vt in ipa adoraret. Tūc nabuch. in furore. Dic ponit pueroy citatio cū dr. Tūc nabuch. i furore z ira. ex cōtemptu sibi facto fm suā estima- tionē: nō tū fm veritatē: z sic irōnabilis: sō dr. In furore z ira. Precepit. illis pessimis accusatozib? m dicit adducerēt. corā eo. Sidrac zc. de dantele nō fit mē- tio. z cā. s. dicta est. Pronucia. s. Dic ponit citato- rū inq sitio: z p3 lra ex dicitis b excepto. Deos meos nō colitis. z p id est. Statuā au. quā pstitui. quā vo- cat nabuch. deū suū. nō qz ipam adoraret. vt dictuz est: h

oēs populi sonitū tube fi- stule z cythare sambuce z psalterij symphonie z ois generis musicoy cadētes oēs populi trib? z lingue adorauerunt statuā aureā quā constituerat nabucho donosor rex. Statimq; in ipso tempore accedentes viri chaldei: accusauerunt iudeos: dixeruntq; nabuchodonosor regi. Rex in eternu viue. Tu rex posuisti decretū: vt omnis homo qui audierit sonituz tu be fistule z cythare sambuce z psalterij z symphonie z vniuersi generis musico- rum: prosternat se z adoret statuam aureā: si quis aut non procidens adorauerit mittat in fornacē ignis ar- dentis. Sunt ergo viri iudei quos constituisti super opera regiōis babylonice sidrac misac z abdenago: viri isti contempserunt rex decretū tuum. Deos tuos non colunt: z statuam auream quaz erexisti nō ad- orant. Tūc nabuchodono- sor in furore z ira precepit vt adducerēt sidrac misac z abdenago. Qui confesti adducti sunt in conspectu regis pronunciansq; nabuchodonosor rex ait eis. Ne re ne sidrac misac z abde- nago deos meos non colū- tis z statuam auream quā constitui non adoratis. Nunc ergo si estis parati quacūq; hora audierit so-

qz ipm repñtabat cns dñinos honores exhsberl volebat. Et qd est de? qui vos eripiat. Nec fuit mira excecatio qz ipm deū hebreoz oipotentē vocauerat in pcedenti ca. qz supbia mirabilis excecet hoiem. s. videntes. Sic ponit requisitoz rnsio. vñ dicit. Nō oportet nos de hac

re ridere tibi. q. d. qd tua est ita irōna- bilis q nō est digna rñsione: qz euidēs ē q est dare vñ pñū infinite potētie: z sic pōt nos liberare: qz ipm colim? z hoc ē qd sub dit. Ecce enī de? nñ quē colimus zc. sequit. Nō si noluerit. qz aliqñ de? nō liberat suos suos tpaliter vt me- lius saluet eos inui- sibilis eos ad requi- em trāsferēdō vt dicit aug? in quodaz sermone scōz mar- tyrū. vij. fratrum. Nō sit tibi. qz deos tuos nō colim- us. ex q p3 q illd factū est trib? puer? materia fortitudinis qd ab impijs crede- bat eē cā terroris. Tūc nabuch. Sic describit pena supplicij. vbi p po- nit regis indignatio cū di. Replet? est fu- rore. scō indigna- tiōis manifesta ostē- sio cū subdit. Et aspe. fa. illius imu. est zc. qz passio- nes cordis cit? ap- parēt in oculis qz i alijs pñibus corpis. tercio snie pñicia- tio: ibi. Et pcepit vt succenderēt fornax zc. qro snie execu- tio ibi. Et pte. viri illi. i. tres pueri b pñici. vt nul- lo mō possent eua- dere. Cum bra- chijs suis z tiaris. fm aliqā tiara ē pal- liū q p se vtunt: fm alios est mitra que i capite ponit. vñ dē Exo. xxxix. de aaron Pones tiarā in ca- pite ei? z inde trahat ad significādū gen? pillei qd pona- bāt nobiles fm q dr Ezech. xxij. Cū vidisset viros depi- ctos z tyaras in captiub? eoz. qmto ponit dei vidicatio ibi. Pono viros illos zc. Sciēdū tñ qz b vñ h p anticipa- tionē. qz dr. j. e. ca. q viri illi q miserāt pueros i fornacem succēdebāt eā: z sō infectio istoz p flāmā ignis itelligen- da est facta qñ angel? descēdit cū pueris p? ofonē azarie: z excussit flāmā de fornace z cōbussit eos q erāt ex: vt sic rex nō solū de miraculo viso miraret: sed z p cōbustionē fortissimozū viroz de suo exercitu puniret vt hic videt.

re ridere tibi. q. d. qd tua est ita irōna- bilis q nō est digna rñsione: qz euidēs ē q est dare vñ pñū infinite potētie: z sic pōt nos liberare: qz ipm colim? z hoc ē qd sub dit. Ecce enī de? nñ quē colimus zc. sequit. Nō si noluerit. qz aliqñ de? nō liberat suos suos tpaliter vt me- lius saluet eos inui- sibilis eos ad requi- em trāsferēdō vt dicit aug? in quodaz sermone scōz mar- tyrū. vij. fratrum. Nō sit tibi. qz deos tuos nō colim- us. ex q p3 q illd factū est trib? puer? materia fortitudinis qd ab impijs crede- bat eē cā terroris. Tūc nabuch. Sic describit pena supplicij. vbi p po- nit regis indignatio cū di. Replet? est fu- rore. scō indigna- tiōis manifesta ostē- sio cū subdit. Et aspe. fa. illius imu. est zc. qz passio- nes cordis cit? ap- parēt in oculis qz i alijs pñibus corpis. tercio snie pñicia- tio: ibi. Et pcepit vt succenderēt fornax zc. qro snie execu- tio ibi. Et pte. viri illi. i. tres pueri b pñici. vt nul- lo mō possent eua- dere. Cum bra- chijs suis z tiaris. fm aliqā tiara ē pal- liū q p se vtunt: fm alios est mitra que i capite ponit. vñ dē Exo. xxxix. de aaron Pones tiarā in ca- pite ei? z inde trahat ad significādū gen? pillei qd pona- bāt nobiles fm q dr Ezech. xxij. Cū vidisset viros depi- ctos z tyaras in captiub? eoz. qmto ponit dei vidicatio ibi. Pono viros illos zc. Sciēdū tñ qz b vñ h p anticipa- tionē. qz dr. j. e. ca. q viri illi q miserāt pueros i fornacem succēdebāt eā: z sō infectio istoz p flāmā ignis itelligen- da est facta qñ angel? descēdit cū pueris p? ofonē azarie: z excussit flāmā de fornace z cōbussit eos q erāt ex: vt sic rex nō solū de miraculo viso miraret: sed z p cōbustionē fortissimozū viroz de suo exercitu puniret vt hic videt.

Danielis

Et ambulabam. hec est tertia ps pncipalis huius ca. sciendū tñ q nō est in heb. tñ eā expofit. qz ē in medio ca pi. **Igit h** ponit liberatio pueroz benigna. vbi tria notā tur q solent accidē in tribulatiōe iustoz. f. pmedatio sup ne eqratīs. pdescēō diuine bonitatis ibi. Et nō cessabāt collaudatio diuine maiestāt. **Ibi.** Tunc hi tres. Circa pūmz aduertēdū qz ponit tur pmedatio dei ab istis trib⁹ i generalī. z pū scōo ipi⁹ azarie in spālī ibi. **Stās** at azarias vbi p azarias pmedat diuinas iusticiā. scōo iplozāt ei⁹ clemētīā sibi. **De** qsumus. tertiō alle gar pūctā dei miaz ibi. **Et nūc** sequimur te. qto iuocat ei⁹ liberatricē potentīaz. **Ibi.** Et erue nos. cir ca pūm i pmedatōe diuine eqratīs azari as attribuit deo iusticiā z sibi pū cul pā di. **Bndict⁹** es dñe de⁹ pa. no. et facit mētiōē de an tiqz pūb⁹. vt meritū spoz ozo sit magis exaudibilis. **Et hoc** mō fecit moyses in oōne ad placādum irā dñi p pūm de vi tūli fabricatiōe

Et glori⁹ no mē tū. **Gla** em ē clara noticiā cū laude. vñ importat qndā dif fusionē laudis. **pp** h dñi nomē dei glori osuz. qz debet landa ri vbiqz iraz z i omī dñia tpm. iō subdit. **In** secula qz iustus es. reddēs penā p pūctis. z h est qd subdit. **In** oib⁹ q fecisti no. pūctēdo nos sic tribulari. **Et** vniuer. opa tua vā. qz pformia sunt diuine sapie q falli non pōt. **Et** vie tue recte. i. pcessus tu⁹ in mūdi gubnatōe. **Et** oia iudi. tua vā. dicit iudiciā in plālī. qz vñū ē iudiciū ei⁹ occultū in pūti. de q dñi Job. xij. **Pūc** iudiciū est mūdi. aliud erit apū in futuro. cetera patēt vsqz ibi. **Induxisti** om. h. ppter pctā nra. vbi pūctādū q pūctm pūcti isrl⁹ vocauit suū. qz erat ps illi⁹ pūcti. **Daniel** ei z focū ei⁹ erāt innocen tes z sancti. z maxime qñ fuerūt de isrlm trāslati. z iō non fecerūt illa pctā. pp q destructa ē ciuitas isrlm de q sit hic mētiō. **Peccauim⁹**. pūctū o. **Et** iniq⁹ egimus cōtra deū. z h duplr: pctō pūctiōis: qd notat cū dñi. **Re** cedētes a te z. a pctō omīssiois cū subdit. **Et** pcep. tua nō audiuim⁹ z. vt bñ nob eēt. ex te. ex cursu em vete ris testamēti patet. q filij isrl⁹ fuerūt in pspitate qdū fue rūt obediētes deo. **Et** tradidisti nos in manū. imi. z. qz qñqz punit de⁹ bonos p malos vt dicitū ē. c. pce. vñō z demones sunt executores diuine iusticie in inferno. **Et** regi iusto. f. nabu. qz occidebat innocētes. vt h pz. **Et** pessimo. qz cogebat hoies idolatrare vsurpādo si bi diuinos honores. **Ultra** oēm trā. f. supra oēs tre n os qz ppter magnitudinē sue ptātis malicia eius hēbat maiorē effectū z euidentiā. **Confusio** z obprobriū fa cti sum⁹ fuis tuis z. qz cis isrl⁹ p obprobriū miseria no

drac misac z abdenago ce ciderūt i medio camino ig nis ardētis colligati **Que** sequunt: i hebreis volumi nib⁹ nō repperi. **Et** ambu labāt i medio flame laudā tes deū z bndicētes dño. **Stās** at azarias orauit sic **Apies** os suū in medio ig nis ait. **Bndictus** es dñe de⁹ pūm nroz: z laudabi le z glōsū nomē tuū i secu la qz iust⁹ es i oib⁹ q fecisti nob: z vniuersa opa tua ve ra z vie tue recte z oia iudi cia tua vera **Judicia** em fe cisti iuxta oia q induxisti sr nos z sup ciuitatē sanctam pūm nroz hierlm qz i veri tate z i iudicio iduxisti oia n hec ppter pctā nra **Pecca** uim⁹ em z iniq⁹ egim⁹ rece dētes a te z deliqim⁹ i oib⁹ p z pcepta tua nō audiuim⁹ nec obseruauim⁹: nec feci mus sicut pcepas nob: vt bñ nob esset **Oia** q iduxi sti sup nos: z vniuersa q fe cisti nobis i nō iudicio fe

Et dñe imi. su. qz mlti de filijs isrl fuerāt occisi p bel la z mlti captiuati. **Sumus** hu. i. viles i pspcū ali oz i **In** vniuer. ter. z. qz tā dispū erāt i mlti terr⁹ p ca pūctatē assyrioz z chaldeoz z egyptioz **Et** nō ē in tpe h pnceps. sup filios isrl q possit eos defēdē. qz sedechā as tā erat cap⁹ **Et** dux. f. ex pplo nro. q. d. vñute hūana nō possum⁹ saluari de manib⁹ iumicoz. **Silr** eis nō erat via ad placādū deū p viā sacrificioz. z h ē qd postea dicit m **Et** ppha. q denūciat futurā pōlationē n **Neqz** ho lo. q erat oblatio tota icēsa ad honorē diuinū. **Neqz** sacri. qd pūm incēdebat z pri ad vsū sacerdotū refuab aē p **Neqz** obla. q offert ex deuotiōe **Neqz** icen. h ē tbi mīama odor⁹ suauissimū qd offerebat sr altare thimīama t⁹ ad pūctiōis sacrificij vt hē ad **Heb. ix.** **Hō** oim isto⁹ ē qz nō eāt ipis licitū talia offerre nisi i irā q tā erat destru cta. z hoc est qd dicitur. **Neqz** locus pūctiōis coraz re. qz iam erat destruct⁹. vt visum est. **Et** possum⁹ inuenire misericordiam tuam. supple per talia sacrificia z oblationes. **Et** in aia pūctiā z. q. d. loco sacrificio rū suscipias illud qd possum⁹ tibi offerre. f. cor pūctiū et hūiliatū. ps. i. scribit. **Sacrificiū** deo spūs pūctiū. vñ sup illud **Gen. xxv.** **Isaac** amabat elau. dicit ra. moy. **Dilecte** sunt magis tribulatiōes q sacrificia. qppe sacri ficia sunt de diuinitis hois: tribulatiōes vō de corpe ipi⁹ trē bulati qd ē mag⁹ chay sibi fm qd dñi **Job. ij.** **Pelle** p pelle n cūcta q habet homo dabit p anima sua

q cisti z tradidisti nos i māi bus iumicoz iniqz z pessi moz pūctiōis qz regi i iusto z pessimo vltra oēm trā. **Et** nūc nō possum⁹ ap re os. **Confusio** z obprobri um facti sum⁹ fuis tuis et his q cohebāt te. **Ne** qsu mus tradas i ppetuū pp nomē tuū z ne dissipēs te b stamentū tuū neqz auferas miaz tuā a nobis pp abra hā dilectū tuū z ysaac huū tuū: z isrl⁹ scm tuū qd lo cut⁹ es pollicēs q multi plicares semē eoz sic stel las celi: z sic harenā q ē i li tore maris: qz dñe imuniti sum⁹ plusqz oēs gētes su musqz hūiles i vniuersa fra hodie pp pctā nra. **Et** nō ē in tpe hoc princeps z dux n et pbeta neqz holocaustū neqz sacrificiū neqz obla tio neqz incensum: neqz lo cus primitiarum coram te vt possum⁹ inuenire miam tuā h in aia pūctiā z spū hu militatis suscipiamur. **Si**

Et dñe imi. su. qz mlti de filijs isrl fuerāt occisi p bel la z mlti captiuati. **Sumus** hu. i. viles i pspcū ali oz i **In** vniuer. ter. z. qz tā dispū erāt i mlti terr⁹ p ca pūctatē assyrioz z chaldeoz z egyptioz **Et** nō ē in tpe h pnceps. sup filios isrl q possit eos defēdē. qz sedechā as tā erat cap⁹ **Et** dux. f. ex pplo nro. q. d. vñute hūana nō possum⁹ saluari de manib⁹ iumicoz. **Silr** eis nō erat via ad placādū deū p viā sacrificioz. z h ē qd postea dicit m **Et** ppha. q denūciat futurā pōlationē n **Neqz** ho lo. q erat oblatio tota icēsa ad honorē diuinū. **Neqz** sacri. qd pūm incēdebat z pri ad vsū sacerdotū refuab aē p **Neqz** obla. q offert ex deuotiōe **Neqz** icen. h ē tbi mīama odor⁹ suauissimū qd offerebat sr altare thimīama t⁹ ad pūctiōis sacrificij vt hē ad **Heb. ix.** **Hō** oim isto⁹ ē qz nō eāt ipis licitū talia offerre nisi i irā q tā erat destru cta. z hoc est qd dicitur. **Neqz** locus pūctiōis coraz re. qz iam erat destruct⁹. vt visum est. **Et** possum⁹ inuenire misericordiam tuam. supple per talia sacrificia z oblationes. **Et** in aia pūctiā z. q. d. loco sacrificio rū suscipias illud qd possum⁹ tibi offerre. f. cor pūctiū et hūiliatū. ps. i. scribit. **Sacrificiū** deo spūs pūctiū. vñ sup illud **Gen. xxv.** **Isaac** amabat elau. dicit ra. moy. **Dilecte** sunt magis tribulatiōes q sacrificia. qppe sacri ficia sunt de diuinitis hois: tribulatiōes vō de corpe ipi⁹ trē bulati qd ē mag⁹ chay sibi fm qd dñi **Job. ij.** **Pelle** p pelle n cūcta q habet homo dabit p anima sua

De qsumus **Hic** azarias iplozāt dei clemētīā allegās pmissiōē scāz scētis pūb⁹ di. **De** qsum⁹ tradas nos hostib⁹. **Et** in p petuū. licet ad tps pūctiamur p pctis nris **Propter** nomē tuū. q. d. h nō mereat nra iusticia. fiat tñ h ad glo riā nois tui vt nomē tuū glificet i libera tiōe nra. **Et** ne disti. test. tuū. i. leges q dissipat qñ teneu tes eam occidit. **Neqz** aufe. mī. t. a nob pp abraā dile ctū tuū. qz fuit pūm⁹ a deo elect⁹ ex idola tris. z p facte st ei p missiōes apte d xpo pp qd dñi h spālīter dilect⁹ **Et** ysaac ser. tu. dñi fu⁹. qz ve re obediēs. z pz hoc cū p voluit eū imo lare. qz iaz erat. xxx. an. z p pūctiōis. pak aut ei⁹ erat senex et debilis. noluit tñ re sistere h ad imolatō nē volūtate accessit vt dicit ioseph⁹ li. j. an tiquitū. **Et** isrl scm tu. i. iacob q dñi h scūs spālī. qz spā li cultū voluit colef deū vt dñi **Gen. xxv. ij.** **Erit** in dñis i deū z. **Illud** at pprie dñi scm qd applicatur digio cultū. **Qui.** loc. es pol. id ē pūctiō. z ideo nō pōt frustrari pō missiō tua **Et** multiplicares semē eoz z. pūctiōis ē h abrae **Gen. xxij.**

Et dñe imi. su. qz mlti de filijs isrl fuerāt occisi p bel la z mlti captiuati. **Sumus** hu. i. viles i pspcū ali oz i **In** vniuer. ter. z. qz tā dispū erāt i mlti terr⁹ p ca pūctatē assyrioz z chaldeoz z egyptioz **Et** nō ē in tpe h pnceps. sup filios isrl q possit eos defēdē. qz sedechā as tā erat cap⁹ **Et** dux. f. ex pplo nro. q. d. vñute hūana nō possum⁹ saluari de manib⁹ iumicoz. **Silr** eis nō erat via ad placādū deū p viā sacrificioz. z h ē qd postea dicit m **Et** ppha. q denūciat futurā pōlationē n **Neqz** ho lo. q erat oblatio tota icēsa ad honorē diuinū. **Neqz** sacri. qd pūm incēdebat z pri ad vsū sacerdotū refuab aē p **Neqz** obla. q offert ex deuotiōe **Neqz** icen. h ē tbi mīama odor⁹ suauissimū qd offerebat sr altare thimīama t⁹ ad pūctiōis sacrificij vt hē ad **Heb. ix.** **Hō** oim isto⁹ ē qz nō eāt ipis licitū talia offerre nisi i irā q tā erat destru cta. z hoc est qd dicitur. **Neqz** locus pūctiōis coraz re. qz iam erat destruct⁹. vt visum est. **Et** possum⁹ inuenire misericordiam tuam. supple per talia sacrificia z oblationes. **Et** in aia pūctiā z. q. d. loco sacrificio rū suscipias illud qd possum⁹ tibi offerre. f. cor pūctiū et hūiliatū. ps. i. scribit. **Sacrificiū** deo spūs pūctiū. vñ sup illud **Gen. xxv.** **Isaac** amabat elau. dicit ra. moy. **Dilecte** sunt magis tribulatiōes q sacrificia. qppe sacri ficia sunt de diuinitis hois: tribulatiōes vō de corpe ipi⁹ trē bulati qd ē mag⁹ chay sibi fm qd dñi **Job. ij.** **Pelle** p pelle n cūcta q habet homo dabit p anima sua

Danielis

moniter vtiat. qz deus benedictus dicitur rone creatio-
nis. Laudabilis rone pseruatiōis. Gloriosus. rone psum-
mare fructiōis. Superaltatus. rone incōprehēse pfectiōis.
qz excedit o mne qd de ipō dicimus z cogitam⁹. vel aliter
sic. qz deus dicit. **Benedictus** rone bonitatis. **Gloriosus**. rone sa-
piētie. vñ dicit **Alm**
bro. **Gloria** ē clara
noticia. **Superalta**
tus. rone potentie.
Laudabilis. qstū ex
istis deriuat pfectio
in creaturis. dicit g p
1 **Benedict⁹** es dñe
de⁹ pfm nroz. d pa-
trib⁹ fit mētio. qz ex
meritis patrū pce-
debat eoz liberatio
sequit. **Et bñ-**
dictū nomē. hoc est
nomē dñi tetragrā-
maton: qd ē deo ap-
pīatū z nulli aliū ar-
tributū. qz fm qz dī-
citra. moy. illud no-
men significat diui-
nam pprietatē itrin-
secam oibus alijs se-
paris. Alia aut noia
diuina imponitur
ab opibus diuinis.
sicut patet de h no-
mine heloim in he-
breo: vel deus in la-
tino qd imponitur
a generali puiden-
tia. z ppter hoc coi-
catur alijs p quādā
picipatiōem. vñ iu-
dices dicit heloym
vel dij. vt h̄ **Exo. xxij.** Si later fur. dñs domus applica-
bit ad deos. i. ad iudices zc. z multo magis alia noia diui-
na hoc mō coicat. **Nomē** aut dñi tetragrāmaton nulli a-
liū coicat. h̄ de solo deo dicit. **Benedictus** es in tēplo. istō
templū est hūanitas xpi. qz in ipō habitat plenitudo di-
uinitatis corpāliter. vt dicit apl⁹ ad **Col. ij.** ppter h̄ dicit
tur **Apoc. xx.** de celesti iſrlm. **Tēplū** nō vidī in ea. dñs dñs
īpe est templū ei⁹ z agnus. **Benedictus** es in throno
z. hoc est in beata ygine q spālī mō pūcta ē deo ratiōe
maternitatis. z dicit pprie ipi⁹ thronus qz in gremio ei⁹ se-
dit qñ recepit munera a regib⁹: vt h̄ **Mat. ij.** n̄ **Bē-**
dict⁹ es qz inu. aby. i. anglos dānatos de celo defectos.
o **Et** sedes sup cherubin. p̄sidēs anglos sc̄is. **Bē-**
dictus es in firma. zc. z accipit h̄ firmamētū p empyreo
celo. qd describit in obile a sc̄is. qz ē loc⁹ ppri⁹ sc̄toz. iō
dicit firmamētū. **Cōsiderandū** etiā qz in istis creaturis p-
dictis dicit de⁹ spālīter bñdici z gl̄ificari. qz sunt pūcta deo
spālī pūctiōe. vtz ex p̄dictis. **Benedicite** oia opa dñi.
Dic p̄ tres pueri inuitat creaturas ad laudandū celī. z
p̄mo creaturas in generali dicētes. **Benedicite** oia opa zc.
Et cōsiderandū qz in oibus istis seq̄ntib⁹ vtiē istis verbis.
bñdicite: laudate z superaltate. eadē rone q vsus ē in p̄ce-
dētib⁹ noibus h̄is: bñdicitus: laudabilis z superaltat⁹.
1 **Benedicite** angeli. h̄ inuitat creaturas in spālī. z p̄ crea-
turas pure spūales. sc̄do corpales ibi. **Benedicite** celī. sc̄do
creaturā ppositā ex spū z corpe ibi. **Benedicite** filij hoiz. dī-
cit is̄ p̄mo. 1 **Benedicite** angeli zc. p̄mo em̄ inuitat cre-
aturā angelicā tanq̄ deo pp̄inquoze. vñ dicit **Aug. li. xj.**
p̄fel. Duo fecisti dñe. vñū p̄ te. s. nām angelicā. aliud p̄
pe nibi. s. nām pmā. **Benedicite** celī. h̄ inuitat creatu-
ras cor̄pales. z p̄ corpa celestia. sc̄do ea qz p̄tinet ad elemē-
ta ibi. **Benedicite** imber. Circa pmū dicit sic. **Benedi-**
te celī zc. vbi inuitat celū syderē cū speris. vij. planetaz

z celū cristallinū. iō dicit **Benedicite** aque zc. illud em̄ ce-
lum dicit aqueū ppter quādā similitudinē. qz puenit cum
aqua in diaphaneitate. tercio inuitat anglos inq̄tū mo-
nent orbēs. qz ex motu eos cognoscim⁹ qz ex tali motiōe
mistrat. z hoc ē qd dicit. **Benedicite** v̄tutes zc. q̄rto inuitat
ea qz faciunt ad orna-
tū celī. s. solē z lunā.
z alia lūinaria cum
dicit. **Benedicite** sol zc.
z patet in l̄ra p̄dicta
v̄ **Benedicite** imber
h̄ inuitat ea qz p̄ti-
nent ad elemēta. z p̄
inuitat ip̄a elemēta.
sc̄do ea qz faciunt
ad ornatū elemēto-
rū ibi. **Benedicite** ce-
te. p̄ma i duos. qz p̄
inuitat elemēta su-
periora. sc̄do inferi-
ora ibi. **Benedicat** ter-
ra. **Cōsiderandū** au-
tem in oibus istis qz
ista inaiata z caren-
tia rōe dicunt bñdi-
cere deū z laudare
p quādā similitudinē
inq̄tū p̄ficiūt ea ad
qz ordinant a deo. et
itez inq̄tū ex p̄side-
ratiōe taliū creatu-
re rōnales assurgūt
ad bñdicendū z lau-
dandū deū. p̄mo in-
uitat elemētū aeris
tangēdo tres imp̄s-
siones qz sunt in ae-
re multuz viles ad
vitā hoim. z fructifi-
catione terrenascētū. qz sunt imber z ros z spūs. i. v̄t⁹.
z hoc est qd dicit. **Benedicite** imber z ros dño. **Sc̄do** tan-
git elemētū ignis z eius effectū qz est estus cū dicit. **Bē-**
dicite ignis zc. tercio tangit alternationez temporis cau-
saram ex motu solis in obliquo circulo sc̄z hyemē z esta-
tem. qz sole existente in signis australibus causat hyems
eo autem ex̄te in signis septentrionalibus causat estas. z
hoc est qd dicit **Benedicite** frigus. i. hyems zc. **Quar-**
to inuitantur imp̄s̄siones que fiūt in oppositis tempibus
sc̄z in vere z autumno cū dicit **Benedicite** rozes zc. qz
ros plurimū fit i vere. p̄uina i autumno: vt dicit **p̄s. ij.**
metheo. **Quinto** inuitantur imp̄s̄siones qz fiunt in hye-
me ibi. **Benedicite** gelu zc. **Sexto** inuitantur ea que fiunt
in motu solis diurno i duobus emisperijs que sunt nox
z dies: lux z tenebra. quia sole existente in emisperio no-
stro causatur dies z lux. quando autē est in emisperio op-
posito causatur nox z tenebra. z hoc est qd dicit. **Benedi-**
te noctes zc. **Septimo** inuitantur due imp̄s̄siones no-
tabiles que sunt fulgura z densitas nubium ibi. **Benedi-**
cite fulgura zc.
3 **Benedicat** terra. **P̄**ic inuitantur elemēta inferiora.
sc̄z terra z aqua. z p̄mo inuitat terram fm se ibi. **Bene-**
dicat terra zc. sc̄do q̄tum ad partes eius ibi. **Benedi-**
te montes z colles. tercio q̄tum ad ea que germinant ex
terra. z adherent ei propter quod non pertinent proprie
ad ornatum terre ibi. **Benedicite** vniuersa germinantia
zc. **Consequenter** inuitat elemētum aque. z p̄mo q̄tū
ad originem fluminum cum dicitur. **Benedicite** fontes.
secundo q̄tum ad id quod est terminus fluminum. que
flumina in mari congregantur ibi. **Benedicite** maria et
flumina zc. **Benedicite** cere. **P̄**ic inuitantur ea qz p̄-
tinent ad ornatum elemētoz. cuiusmodi sunt animalia in
elemētis viuētia z mouētia seipsa. et p̄mo que per-

in istis creaturis p-
dictis dicit de⁹ spālīter bñdici z gl̄ificari. qz sunt pūcta deo
spālī pūctiōe. vtz ex p̄dictis. **Benedicite** oia opa dñi.
Dic p̄ tres pueri inuitat creaturas ad laudandū celī. z
p̄mo creaturas in generali dicētes. **Benedicite** oia opa zc.
Et cōsiderandū qz in oibus istis seq̄ntib⁹ vtiē istis verbis.
bñdicite: laudate z superaltate. eadē rone q vsus ē in p̄ce-
dētib⁹ noibus h̄is: bñdicitus: laudabilis z superaltat⁹.
1 **Benedicite** angeli. h̄ inuitat creaturas in spālī. z p̄ crea-
turas pure spūales. sc̄do corpales ibi. **Benedicite** celī. sc̄do
creaturā ppositā ex spū z corpe ibi. **Benedicite** filij hoiz. dī-
cit is̄ p̄mo. 1 **Benedicite** angeli zc. p̄mo em̄ inuitat cre-
aturā angelicā tanq̄ deo pp̄inquoze. vñ dicit **Aug. li. xj.**
p̄fel. Duo fecisti dñe. vñū p̄ te. s. nām angelicā. aliud p̄
pe nibi. s. nām pmā. **Benedicite** celī. h̄ inuitat creatu-
ras cor̄pales. z p̄ corpa celestia. sc̄do ea qz p̄tinet ad elemē-
ta ibi. **Benedicite** imber. Circa pmū dicit sic. **Benedi-**
te celī zc. vbi inuitat celū syderē cū speris. vij. planetaz

Danielis

his aspirantes ad nois celebratē. Tyrān aspirantes ad
prātē. Optimates aspirantes ad regā dignitatē. Di omīs
adorāt seculi dignitatē ne potentia honores diuicias per
dant quoz exemplo subditi facilliter inducuntur. Impulsi a
maioribus p potētā. A doctorib⁹ p falsaz doctrinā. A re
ligiosis: p falsaz vi
tā. In ministris vel in
strumēt⁹ notat adu
latio. qdā. n. adulat
supiorib⁹ rōe timo
ris. z b significat p
tubā qz terret. qdaz
rōe plequēdi hono
ris. vt ambitiosi. z b
signat p fistulā. qdaz
rōne fauoris haben
di i causis. z b signi
ficat p cytharā. qdā
rōe valoris tpalis i
vt paupes. z hoc si
gnificat p sambucā.
quidā rōne affectus
carnalis amoris. sic
sunt pprie diligētes
z b significat p psal
teriu. qdā rōne deco
ris. vt lasciu. z hoc
significat p simpho
niam. quidā rōne ltuoris. vt sic p supiores possunt se vni
dicare de alijs. z b designat p omne gen⁹ musicoz. qz ta
les p oēm viā querūt adimplere suū ppositū. Quarto in
fornace z pueris notat tētatio z tribulatio in fornace acti
ue z in pueris passiue. Fornax em tribulatiōis septuplū
succēdit ptra iustos anōz liberent. Per aduersitatē. in in
fidijs hostilib⁹. p aspiratē: in afflictioib⁹ corpis exteriōri
bus. p anxietatē: in afflictioib⁹ mēris interiorib⁹. p arduita
tatē: in opib⁹ difficilib⁹. p auctē: in pceptis fortioribus. p
austeritatē: in victu z alijs necessitatib⁹ corpilib⁹. p cala
mitates in infirmitatib⁹ z languorib⁹. Fornax aut tētati
onis sūt septuplū succēdit. qz. vij. sunt differētie tētatiōis
qz qdā tētatio dubia: qdā occulta: quedā fraudulenta sub
specie boni: qdā subita z piculosa: qz in repētinis difficile
est se bñ hēre: qdā importuna sicut ē tētatio carnis q ipu
gnat oib⁹ bonis: qdā pplexa: quedā violēta ex intēsiōe pe
riculi vel mori. De tētatiōes succēdūtur naptā. i. pcupi
scētia pei original. Stupa. i. pcupie supbie z vanitat. pi
ce. i. pcupia luxurie carnalis. Malleolis. i. pcupia mūda
ne cupiditatis. qz deficcata auaz hoiem. sicut malleoli sar
mēta sūt deficcata. Ex hac fornace eripiūtur pueri. i. inno
cētes. Vincula pūmūtur. i. difficultas ad bonum. z pū
tas ad malū. Seruant aut illesa saraballa. i. bona q hone
stant qz tegūt mēbra pudibūda. Liare. i. bona q delectāt.
qz ponūt in capite. Calciamēta. i. bona q sustētāt. Destel
id ē bona q pseruat. Flama aut q diffūdit p cubitos. xlix
z qnq̄gesimū nō attingit. significat penā inferni. q nunq̄
psequitur remissionē iubilei. i. requiē etnā q p remissionem
iubilei significat in scriptura qz i inferno nulla ē remissio

Nabucho dono .iiij. for rex oib⁹ pplis gēti
b⁹ z liguis q hitāt in
c vniuersa fra: pax vob mlti
plicez. Signa z mirabilia
fecit apud me de⁹ excelsus
Placuit ergo mihi pdica
re eius signa qz magna sūt
i z mirabilia eius: qz fortia
m z regnū eius qz regnū sem
n pūnū z ptās eius in gene
o ratiōe z generatōem. Ego
q nabucho dono for quietus
s erā i domo mea: z flores i
z palatio meo. Somniuz vi

riam huius facti. que a danielē posita est i serie huius li
bri. z iō diuidit p modū eplē. qz p ponit saluatio. scdo sū
lūgit narratio ibi. Signa. scio inferi pōlo ibi. Qūc. In sa
lutatiōe aut pponit psona saluans. qz ē maior cū dē. Na
buch. rex postea subdunt psona saluata cū dē. b. Om
nibus pplis zc. qz e
rat monarcha orient
tis. vt dictū ē. tercio
describit bona op
tata psonis saluataz
cū dē. c. Pax vo
bis mltiplicet qz bo
nū pacis dē rex op
tare subdit. qz ad h
eis pponit. d. Si
gna z mirabilia. hic
ponit pūr eplē nar
ratio. z pponit i ge
nerali. scdo in spālī:
ibi. Ego nabu. Cir
ca pūmū pōderandū
qz b in generali nar
ratur factū nabuch.
quō ppter supbiā su
am in amētiā pūsus
est z humiliat⁹. z p
pūsus a deo in regnūz
restitut⁹. ppter qd sū

di qd pterruit me: z cogita
tiones in stratu meo z visi
ones capitis mei cōturba
uerūt me. Et p me ppositū
est decretum vt introduce
rentur in cōspectu meo cū
cti sapientes babylonis et
vt solutionē somnij indica
rēt mihi. Tūc igrediebant
harioli magi chaldei et ha
ruspices z sōniū narraui i
cōspectu eoz z solutiōz ei⁹ n
a idicauerūt mihi dōec colle
ga igress⁹ ē i spcū meo da
niel: cui nomē Balthasar

ft mortis ad deū laudādū. z p eplaz ad laudē dei suos sū
ditos inuitandū. z b est qd dē hic d. Signa. i. opa diu
nitus facta ad inducendū hoies ad dei reuerētā. e. Et
mirabilia. qz excedūt intellectus hūani facultatē. f. Fe
cit apud me. i. in psona mea. z sunt vba nabu. g. De⁹
excel. b dē ad dñam illoz q in tēplis colebant. h. Pla
cuit g mihi pdicare. i. solēnter p eplam diuulgare.
i. Et sig. i. opa supra nām facta. k. Quia magna sūt
id talia q nullus pōt sūtia facē. l. Et mirabilia ei⁹ quia
fortia. cui null⁹ pōt resistere vel ipedire. m. Et regnūz
eius. qz regnū sempiternū. i. sine fine. n. Et ptās ei⁹ in
generatiōe z generatiōe. i. in oēm nationē. o. Ego na
buch. b describit narratio eplē in spālī vbi pmittit quod
dam exordū respectu sequentiū in q in generali tangūtur
psona vidēs z psona interpretās. z status vtriusqz. Secun
do aut ponit psecutio istoꝝ determinate ibi. Visio cap
tis mei. Primo g describit psona vidēs cū dē. o. Ego
nabuch. monarcha orientis. q. Quietus. i. a plijs sub
iugato mihi oriente. r. In domo mea. i. in babylone
quā fecerat caput sue monarchie. vt dicitur infra eo. ca.
s. Et flores in palatio meo. qz omnia successerant sibi
ad libitū. fortuna em pspira dē flortio metaphozice.
t. Somniū vidi. diuinitus immisum. v. Quod per
terruit me zc. diuina vtrute hoc faciente. sequitur.
x. Et per me ppositum est decretum. hic incipit psonaz
interpretantem tangere. Et intro. in ppe. me. cūcti sa.
y. Tūc igrediebātur harioli zc. supra expositū est q
dicebantur harioli z ceteri hic nominati. y. Et solutio
nem eius non indicauerunt mihi. quia hoc est solus dei
Et quo patet eos falsum respōdisse in pūma visione qñ
dixerunt. Rex dicat somniū seruis suis. z solutionem
indicabimus. quia hic dicit expresse q rex narrauit som
niū in ppectu eoz. z tamen nescierūt interpretari.
a. Donec collega. i. familiaris. b. Ingressus est in cō
spectu meo. Querit ergo quare nō fuit pmo vocatus cū
alijs. z maxime qz alias ei somniū exposuerat. vt dictū ē
ij. ca. Picēdū q erat absens p aliquo arduo regni nego
cio. ppter qd rex non pcepit interfici sapientes sicut pū
pceperat in simili casu qz expectabat danielē. z h vi
detur sonare litera cum dicitur. Solutiōem eius non in
dicauerūt mihi donec ingressus est daniel zc.
c. Cui nomen Balthasar fm nomē dei mei quia tali no
mine vocabatur deus nabuch.

Abuchodono .iiij. for rex oib⁹ pplis gēti
b⁹ z liguis q hitāt in
c vniuersa fra: pax vob mlti
plicez. Signa z mirabilia
fecit apud me de⁹ excelsus
Placuit ergo mihi pdica
re eius signa qz magna sūt
i z mirabilia eius: qz fortia
m z regnū eius qz regnū sem
n pūnū z ptās eius in gene
o ratiōe z generatōem. Ego
q nabucho dono for quietus
s erā i domo mea: z flores i
z palatio meo. Somniuz vi

Nabucho dono .iiij. for rex oib⁹ pplis gēti
b⁹ z liguis q hitāt in
c vniuersa fra: pax vob mlti
plicez. Signa z mirabilia
fecit apud me de⁹ excelsus
Placuit ergo mihi pdica
re eius signa qz magna sūt
i z mirabilia eius: qz fortia
m z regnū eius qz regnū sem
n pūnū z ptās eius in gene
o ratiōe z generatōem. Ego
q nabucho dono for quietus
s erā i domo mea: z flores i
z palatio meo. Somniuz vi

ft mortis ad deū laudādū. z p eplaz ad laudē dei suos sū
ditos inuitandū. z b est qd dē hic d. Signa. i. opa diu
nitus facta ad inducendū hoies ad dei reuerētā. e. Et
mirabilia. qz excedūt intellectus hūani facultatē. f. Fe
cit apud me. i. in psona mea. z sunt vba nabu. g. De⁹
excel. b dē ad dñam illoz q in tēplis colebant. h. Pla
cuit g mihi pdicare. i. solēnter p eplam diuulgare.
i. Et sig. i. opa supra nām facta. k. Quia magna sūt
id talia q nullus pōt sūtia facē. l. Et mirabilia ei⁹ quia
fortia. cui null⁹ pōt resistere vel ipedire. m. Et regnūz
eius. qz regnū sempiternū. i. sine fine. n. Et ptās ei⁹ in
generatiōe z generatiōe. i. in oēm nationē. o. Ego na
buch. b describit narratio eplē in spālī vbi pmittit quod
dam exordū respectu sequentiū in q in generali tangūtur
psona vidēs z psona interpretās. z status vtriusqz. Secun
do aut ponit psecutio istoꝝ determinate ibi. Visio cap
tis mei. Primo g describit psona vidēs cū dē. o. Ego
nabuch. monarcha orientis. q. Quietus. i. a plijs sub
iugato mihi oriente. r. In domo mea. i. in babylone
quā fecerat caput sue monarchie. vt dicitur infra eo. ca.
s. Et flores in palatio meo. qz omnia successerant sibi
ad libitū. fortuna em pspira dē flortio metaphozice.
t. Somniū vidi. diuinitus immisum. v. Quod per
terruit me zc. diuina vtrute hoc faciente. sequitur.
x. Et per me ppositum est decretum. hic incipit psonaz
interpretantem tangere. Et intro. in ppe. me. cūcti sa.
y. Tūc igrediebātur harioli zc. supra expositū est q
dicebantur harioli z ceteri hic nominati. y. Et solutio
nem eius non indicauerunt mihi. quia hoc est solus dei
Et quo patet eos falsum respōdisse in pūma visione qñ
dixerunt. Rex dicat somniū seruis suis. z solutionem
indicabimus. quia hic dicit expresse q rex narrauit som
niū in ppectu eoz. z tamen nescierūt interpretari.
a. Donec collega. i. familiaris. b. Ingressus est in cō
spectu meo. Querit ergo quare nō fuit pmo vocatus cū
alijs. z maxime qz alias ei somniū exposuerat. vt dictū ē
ij. ca. Picēdū q erat absens p aliquo arduo regni nego
cio. ppter qd rex non pcepit interfici sapientes sicut pū
pceperat in simili casu qz expectabat danielē. z h vi
detur sonare litera cum dicitur. Solutiōem eius non in
dicauerūt mihi donec ingressus est daniel zc.
c. Cui nomen Balthasar fm nomē dei mei quia tali no
mine vocabatur deus nabuch.

Qui habet spm deoz scōz ad interpretandū somnia .
 ppter hoc ars interpretandi somnia dicebat scia diuina . vñ et
 albert⁹ magn⁹ sup libz de somno z vigilia dicit Socratē
 exclamasse artheniensibus laudās sciam diuiniatōis somni
 oz dicēs . Absit a me vt hāc vram quā expti estz p somnia
 dicā eē fallam sciaz .
 h hāc vt diuinaz me
 ignorare pfitēoz hu
 mana me scire exlli
 ter prestat⁹ sū . z vt
 vey fatear h solum
 me scire arbitratu
 sum qd ignoro eo q
 sciam deoz vel scō
 rū nō sum adeptus
 sequit . **B**altha
 sar pnceps hariolo
 rū . i . diuinatoz . z h
 rōe diuie sapie . quā
 hēbat z nō alij . z h ē
 qd subdit . **E**m
 ego scio q spm deo
 rū scōz hēas i te . di
 cit deoz sanctoz ad
 drām demonū a q
 bus magi z hariolū
 z h mōi qrebāt rīsa .
 loquit⁹ ē in plurali
 de deo fm mozē gē
 tiliū . sequit⁹ **E**t
 omne sacm . i . secre
 tū . **H**ō ē tibi i
 possibile . q . d . omne
 secretū potes apire .
 i . **V**isiones somni
 oz meoz qz vidit . et
 solu . eaz nar . n . petit

Hic nabuch . narratōem sui somnij qsi ignorati . sicut i
 pma visioe . qz h somniū narrat p rex alijs dectoribus
 z scōo danieli . vt h dicitū ē . h petit narratiōem p modū ex
 positōis . in q opret repert somniū ab expositore applicā
 do pres visiois ad pres solutiōis . **V**isio capit⁹ . po
 sito exordio narratiōis z interpretatiōis . h pcedit ad vtrū
 qz in spālī . z p ad narratiōem . scōo ad ei⁹ interpretatiōem
 ibi . **I**n g balthasar . pna in tres . qz p narrat visio . put si
 gnat regis emuētā . scōo . put significat h eū diuinaz sniaz
 ibi . **V**idebā . tercio . put expmūt snie cāz ibi . **I**n snia . **I**n
 pma qz pre dicit sic . **V**isio capit⁹ . qz tales visio
 nes sūt in pre imaginatiua qz viger in capite . **I**n cu
 bili meo . qz i somno ē facta ista visio detat⁹ sensib⁹ exteri
 orib⁹ . h ē scz q sequit⁹ . **V**idebā z ecce arbor . p arbo
 rē nabu . significat . qz fm plm hō ē qsi arbor euerfa hns
 radices surfū . i . capillos vel os . qz radices sūt ori siles . ij . d
 aia . **I**n medio tre . qz babilō vbi reābat nabu . est in
 medio clymate tre hitabilis scz in qto fm alfraganum .
Et alti . ei⁹ nimia . ppter potētā nabu . z eius supbiam
 p **M**ag . ppter regni extēsiōē . **E**t fort⁹ . pp magnaz
 militā z pitiā armoz . **E**t pceritas ei⁹ . ppter . ce . ppter
 nabu . excellētā qz d ifimo statu ad tātā potētā deueniat
 vt . s . dicitū ē . **A**spe . illi . erat vsqz ad ter . v . ter . qz ab ha
 bitatib⁹ in remotis pūb⁹ timebat ne eos inuaderet .
Folia ei⁹ pulcer . h dicit qstū ad ei⁹ ornamū z localia q
 de diuersis regnis supat⁹ pgregauerat . **E**t fru . ei⁹ ni
 mus . ppter mltitudinē diuitiaz artificialiū . **E**t esca
 vni . in ea . ppter mltitudinē diuitiaz nālīū . **S**ubter eā
 hitabāt aialia . i . simplices . **E**t bestie . i . feroces . qz nul
 lus audebat resistere . **E**t in ra . eius puer . volu . ce . p
 volucres intelligunt garruli z mēdaces ad alta tendētes
 qz tales solent principibus esse laterales . **V**idebāz
 h pū narrat visio in qstū pūnebat sniam dei . vñ dicit sic **V**i
 debā . i . pspitatē status mei . **I**n visi . ca . mei . zē . qz p

spertitas pntis vite nō est nisi quāsi somniū . i . vñ dicitur i
 ps . Dormierāt somniū suū z nihil inuenerūt oēs viri di
 uitiaz in manib⁹ suis . sequit⁹ . **E**t ecce vigil . i . angel⁹
 qz angeli vigilāt ad custodiā nraz . z ad exequēda dei mā
 data . z qz nūqz cessant ab actu intelligēdi . sic nos cessam⁹
 oppressi somno
Et sanctus . h dicit
 ad drām demonū .
 qz pbi gentiles dice
 bāt demones corpa
 hre aerea . vt dicitū ē
 . s . anglos aut eē in
 telligentias oīno se
 patas . **E**t de celo
 descē . qz a deo mit
 tūtur angeli ad h in
 ferioza admistrāda .
Clamauit fortis
 ad insinuādū antē
 diuie snie **S**uc
 cidite arborē . qz na
 buch . de regno abie
 ctus ē ad tps . vt di
 cetur infra eo . ca .
Precidite ra . ei⁹
 id ē filios ei⁹ vt po
 steros qz defecti sunt
 z infecti p medoz
 psas . vt z in ca . seqn .
Excutite fo . ei⁹ . i .
 decorē regni . qz ml
 tū deperijt in infir
 mitate lōga reg⁹ na
 buch . **E**t disp
 gite fruct⁹ ei⁹ . qz il
 lo tēpe qlibet rapie
 bat ibi diuitias illi⁹

regni **I**ngiant bestie qz subter eam sunt zē . qz mul
 ti recesserūt de domino nabu . tpe amētie sue . taz de sim
 plicibus qz signant p bestias qz de principibus qz designāt
 p volucres ad alta tēdentes . **V**erūtū germē radicū
 ei⁹ in terra finite . i . spem certā reuertēdi ad regnū p anē
 tiam . **E**t alligēt vinculo ferreo . i . in infirmitate idu
 cta ex diuina snia qz infrangibilis est . **I**n herbis que
 foris sunt . qz tpe amētie habitabat in campis cū bestijs
 a **C**or eius ab hūano pmutet⁹ zē . qz p dicit vsum rōnis p
 amētiam . z sic factus ē qsi bestia . qz vita hoīs nō differt a
 vita bestialī nisi p vsum rōnis . nō qz fuit muratus in bo
 uem vt dicit iosephus qui licet veraciter narret historiaz
 vere . test . tū qū vult exponere turpiter deficit . sicut de nu
 ditate ade in statu innocētie dicit iosephus qz non erube
 scebat . z exponēdo rōem assignat . qz adam vixit tūc i sim
 plicitate bestialī . sicut pueri aū vsum rōnis nō erubescūt
 de sua nuditate . h hoc ē manifeste falsum . qz sic p pecca
 tū melioratus fuisset status pmi hoīs qz p h adept⁹ fuisset
 vsum rōnis . z eodē mō dicit h iosephus . dīcēdo qz nabu .
 fuit muratus in bouē . **E**t . vij . tpa murenē sup eū . id
 est septē anni . p tempus eū intelligit annus in scriptura
 vt dicit infra . xij . cū dicit . **P**er tempus z tpa z dimidiū tps
 ex qz patet falsum qz aliq dicit . vij . annos fuisse mutat⁹ i
 vij . menses oratiōe danielis . vt dicit glo . sup locum istum
In snia . hic narratur visio qstū ad diuine snie cām cū
 dicit⁹ . **I**n snia vigilū decretū est zē . i . ad petitionē scōz q
 sunt in terra quā angeli pntant corā deo decretū est hoc a
 deo in cōspectu angeloz qui dicunt vigilēs rōnibus pdi
 ctis . z cā subdit . **D**onēc agnoscat viuētes sup terrā .
 id est hoīes . **E**t dicitur excelsus i regno hoīm . trās
 ferēdo regna fm volūtātē suā . **E**t humillimū homi
 nē . i . xpm . **C**ōstituet sup eū scz qd ipemet dicit **M**a
 thei . vlti . **D**ata ē mibi oīs pās in celo z in tra . **V**el fm
 lēam p h intelligit nabuch . qz de humili statu p fuit ad re

Danielis

mundi elevatus: h̄ ppter sap̄iam ad tempus defectus. et p̄ humilitatē iterū restitutus. **H**oc somnium vidi ego nabuchodonosor rex. p̄ hoc p̄t̄ falsitas illoꝝ q̄ dicūt q̄ ea q̄ dicunt̄ in h̄ ca. nō sunt intelligēda ad l̄ram de nabu. h̄ de diabolo q̄ in p̄sumatione seculi p̄sequit̄ maiorē gl̄am q̄ illi angeli q̄ nō peccaverūt.

Hoc somnium vidi ego nabuchodonosor rex. Tu ergo balthasar interpretatio nē narra festin⁹: q̄ oēs sapiētes regni mei nō queūt solutiones edicē mihi. Tu autē potes q̄ sp̄s deoꝝ s̄a ctoꝝ i te ē. Tūc daniel cui⁹ nomē balthasar cepit intra semēipm tacit⁹ cogitare q̄ m̄ si vna horar cogitationes ei⁹ p̄turbabāt eū. R̄ndēs autē rex ait. Balthasar somnium et interpretatio ei⁹ nō cōturbēt te. R̄ndit Balthasar et dixit. B̄ne mi: somnium his q̄ te oderūt et interpretatio ei⁹ hostibus tuis sit. **A**rbore quā vidisti sublimem atq̄ robustā cui⁹ altitudo p̄tigit ad celū: et aspectus illi⁹ in oēm trā. et ramus ei⁹ pulcherrimus: et fructus ei⁹ nimius: et esca oīm i ea subter eā habitātes bestie agri: et in ramis ei⁹ p̄morā rātes aves celi: tu es rex q̄ magnificat⁹ es et iualuisti: et magnitudo tua crevit et p̄uenit vsq̄ ad celū: et potestas tua in terminos vniuerse fr̄e. Quō autē vidit rex velle et sc̄m̄ descendere de celo et dicere. succidite arbores et dissipate illā: attamē grāmē radicū eius in terra dimittite. et vinciat̄ ferro et ere i herbis foris et rore celi conspergatur: et cum feris sit pabulum eius: donec septem tempora mutetur sup eum. hec est iuterpretatio sentētie altissimi: que pervenit superdominū meum regē. Eijciēt te ab hominibus et cū bestiis ferisq̄ erit habitatio tua: et fenum vt bos comedes et rore celi infunderis. Septem quoq̄ tempora mutabuntur sup te donec scias q̄ dominetur excelsus super regnum hominū: et cuiuscūq̄ voluerit det illi⁹. Quō autē precepit vt relinqueretur germen radicū eius. id est arboris: regnum tuum tibi manebit postq̄ cognoveris potestātē esse celestē.

test tamen dicit q̄ a bestiis fuit diuinitus p̄servatus. et sic patet ad q̄tuor. Prima causa autē quare non fuit ligatus vel inclusus tpe furie. q̄ p̄ hoc infirmitas fuisse aggrauata. patet em̄ ad sensum q̄ furiosi cū ligant̄ magis infirmantur. et sciebāt hoies sui p̄ reuelatiōem danielis q̄ in cāpis nō moreret. h̄ finaliter in regnū restitue retur. Ad quinquā dōm q̄ regnū tempore illo fuit gubernatum p̄ p̄ncipes et maxime p̄ danielē: qui diligebat reges. et q̄ p̄ danielis reuelatiōem sciebant regē restituendū. ideo nullū aliū audebāt interim statuire: ne nabu. postea restitutus puniret eos tamq̄ reos de crimine lese maiestatis. Itē q̄ nabuchodonosor multum regnū amplauerat et glorificauerat. ideo cū maiorē patientia p̄ncipes eum expectabant. Vel aliter p̄t̄ dicit q̄ filius ei⁹ euilmerodach illo tpe regnauit. Quō autem postea cessit patri dīcendum. q̄ hoc fecerūt p̄ncipes qui ei⁹ maliciam odiebant. vñ vt dicit aliq̄ p̄t̄ mala q̄ fecit tpe infirmitatē paterne suit postea incarceratus a p̄re cū ioachin rege iuda. ex quo cū eo amicitiam contraxit. et eum de carcere extraxit. vt habetur iij. Regum vltimo.

Tu ergo balthasar. hic cōsequenter ponitur visionis interpretatio. et diuiditur in duas. quia p̄mo ponitur ipsa interpretatio. secundo interpretationis impletio ibi. **D**ivina hec. In p̄ma parte dicitur sic. **T**u ergo balthasar. i. daniel. **N**arra interpretatiōes festinus et. q. d. non indiges temporis dilatione ad cogitandum p̄pter diuinam sapientiam que in te est. **T**unc daniel et. cepit intra seipsum cogitare tacitus q̄ nolebat cito procedere ad denunciandum regi mala. **E**t cogitationes eius conturbabant eum. quia rex honorauerat eum multū et socios eius. et ideo quasi gratus conturbabatur de malo eius futuro. vñ sequitur p̄. **D**omine mi. somnium his qui te oderunt et. quia licet veritas contra superiores sit dicenda. tamen cum reuerentia debet dici. **A**rborem quam vidisti. hic incipit exponere visiones eo modo quo superius est exposita. Et ideo patet ex dictis sententia vsq̄ ibi. **A**rborem. vbi posita expositione ponitur monitio danielis monentis regē ad penitentiam et opa misericordie vt p̄ hec autratur pena futura ab eo. q̄ nesciebat p̄pheta virū hec p̄phetia esset dicta p̄ p̄minatiōem tantum q̄ tales p̄minatiōes frequēter intelligunt̄ sub conditiōne sc̄z si illi p̄tra quos dicuntur p̄uenerint in malo. vñ dicit dūs d̄tere. xij. Repente loquar aduersus gentem et ad-

terā vbi dicit. Daniel erat collega hui⁹ nabu. de q̄ est hic sermo. Quō autē est familiaris ipi diabolo ē falsum cū h̄ dicat̄ hebat sp̄m̄ deoꝝ sc̄toꝝ. Itē q̄ somnium n̄ p̄t̄ esse diabolo si cur nec somnium. Itē quō exponeret daniel somnium diabolo cū in demonib⁹ vigeat acūmē intellect⁹ magis q̄ i hominibus. et iō dōm ē q̄ h̄ est vera historia et nō locutio parabolica. qd̄ p̄t̄ ex h̄ q̄ p̄sone sic determinate noiant̄. i. daniel. nabuch. et alij et eoꝝ officia. Itē p̄ h̄ q̄ factū notatur sic celebre q̄ scribit̄ toti regno in regia epla. Sed p̄mum t̄ḡit qd̄ in p̄t̄ obijc̄it dōm q̄ sicut dicit̄. P̄tero. et exp̄c̄tia docet. multa sunt impossibilia hoi sano. et tñ s̄t̄ possibilia homini furioso: furta em̄ facit hoiem multa agere et pati q̄ alis nō posset. videm⁹ em̄ amētes dū sub dīno morari. crudis sustētari q̄bus etiam videt q̄ sint bestie bestiarū etiā forociū. et cū talib⁹ amicitia p̄hūt. hec d̄tero. Quō autē istoz q̄ dicit̄ h̄. P̄tero. p̄t̄ breuiter assiḡri. q̄ furia naturam hois deordinat et q̄st̄ bestialē facit. et ex h̄ sequit̄ q̄ aliqua sunt eis delectabilia et possibilia q̄ ante nō erāt p̄t̄ rāsmutationē nature. sicut m̄teribus p̄gnatibus carbones vel terra sit cibus delectabilis p̄pter nature deordinatiōem q̄ tñ sunt alias eis abominabilia. Ex h̄ etiā sequitur aliud sc̄z q̄ cū bestiis cōtrahūt familiaritatē p̄pter quādam assimilatiōem ad eas et p̄pter hoc bestie non deuoꝝabant nabuch. sicut et exp̄mento videt q̄ c̄nes ferocissimi nō nocent sapiis naturaliter vel amant̄. **P**o-

test tamen dicit q̄ a bestiis fuit diuinitus p̄servatus. et sic patet ad q̄tuor. Prima causa autē quare non fuit ligatus vel inclusus tpe furie. q̄ p̄ hoc infirmitas fuisse aggrauata. patet em̄ ad sensum q̄ furiosi cū ligant̄ magis infirmantur. et sciebāt hoies sui p̄ reuelatiōem danielis q̄ in cāpis nō moreret. h̄ finaliter in regnū restitue retur. Ad quinquā dōm q̄ regnū tempore illo fuit gubernatum p̄ p̄ncipes et maxime p̄ danielē: qui diligebat reges. et q̄ p̄ danielis reuelatiōem sciebant regē restituendū. ideo nullū aliū audebāt interim statuire: ne nabu. postea restitutus puniret eos tamq̄ reos de crimine lese maiestatis. Itē q̄ nabuchodonosor multum regnū amplauerat et glorificauerat. ideo cū maiorē patientia p̄ncipes eum expectabant. Vel aliter p̄t̄ dicit q̄ filius ei⁹ euilmerodach illo tpe regnauit. Quō autem postea cessit patri dīcendum. q̄ hoc fecerūt p̄ncipes qui ei⁹ maliciam odiebant. vñ vt dicit aliq̄ p̄t̄ mala q̄ fecit tpe infirmitatē paterne suit postea incarceratus a p̄re cū ioachin rege iuda. ex quo cū eo amicitiam contraxit. et eum de carcere extraxit. vt habetur iij. Regum vltimo.

Danielis

niteret. qz tñ penituit. id ad infernũ damnatorũ nõ descẽdit. sicut Esa. xxxviii. p. Esa. dictũ e ezechie. Dispone domui tue qz morieris tu z nõ viues. qz tñ penituit. id snia mutata fuit. z additi sunt vite eius. xv. anni vt hñ ibidem

Moralit̃ exponẽdo p arborẽ itelligere possum⁹ quẽcumqz statũ pspex tpalẽ vel spũalẽ. Si accipiatur qũ ad tpaletũ: sic arbor ista est hõ qũ ad psonam hõ em̃ e arbor: euerfa. vt s. dictũ e. Ita arbor e i medio terre. qz sita e inter oriẽtẽ natiuitatis. z morẽt occidẽtẽ. Alta. p excellẽtia inter alias creaturas. Magna. qũ ad sciam. Fortis. qũ ad potentia. Procera. qũ ad apparẽtia. Ramosa. q ad generũ li neã. Fructifera. p opulentia. h nõ qũ ad charitatẽ h carnẽ nutriẽdã

Balthasar rex .v. fecit grãde conuiuũ p optiatis suis mille z vn⁹ qsqz fm suã bibebat etate Precepit g iã temulẽt⁹ vt afferent vasa aurea z argẽtea q asportauerat Nabuchodonosor pñ ei⁹ d tẽplo i eis rex z optiatis ei⁹ vxores qz ei⁹ z concubine. Tunc allata sunt vasa aurea q asportauerat de tẽplo qd fue

tiã extollẽdã. Cã efficiens e instinct⁹ spũsancti de re imminente vñ fuit reuelatio nõ somniũ. Cã formalis cõsistit i diuisione. z diuidit in quatuor ptes. qz p tangit visionis occasio. scdo vidẽtis p̃turbatio. ibi. Tunc facies. Tertio turbati rñsio. ibi. Rex altissim⁹ zc. Quarto visionis expositio. ibi. Accirco ab eo. Circa primũ quatuor ponuntur. Primũ est quictus lasciuie cũz dz. a Balthasar rex fecit grãde conuiuũ. Die re. xxx. p̃dictũ erat q in septuaginta annis terminaret dominiũ chaldeoz vt rediret captiuitas iudeoz. Balthasar autẽ credebatur illõ tps transisse. z p hñs hñe re. dixisse falsũ. xpx qd vt dicunt hebrei fecit tale festũ. b Optiatis suis mille. oes ei magni pncipes sui imperij duenerat in babilone vt defenderet ciuitatẽ z Cyru z Dariũ. qui obsederat eã. vt pz ex fine hca. c Et vnusqz fm suã bibebat etate. qd exponitur duplicif. Vno mō qz fm etates suas erant in cõsuetudo dñati seniores in primis locis z alij pñ in alijs. alio mō exponit. qz null⁹ cogebat bibere vltra vires suas. sicut fit apud aliquos. qũ ad hoc morib⁹ incõpositos. z pñ hoc nõ erat decẽs hoc fieri in aula regali. scdm qd hñc ponit est cõtemp⁹ blasphemie exponẽdo vasa deo cõsecrata vsibus humanis. z hoc e qd dz. d Precepit ergo iã temu. vt afferentur vasa zc. de templo vbi fuerat reposita a nabuc. venerabilif fm suã estimationem. e Que aspo. nabuc. pa. ei⁹. i. auus ei⁹ fm eos q dicunt balthasar fuisse filiũ euilmeradach: q opimo videt. pbabilior. vt s. dcm e. ij. c. seq̃ f Ut biberet i eis rex zc. pñ hñc cõtempũ fuit iste puni⁹. z maxie qz illa exposuit suis vxorib⁹ z concubinis vt hic dz. tertũ qd hñc e positũ e act⁹ idololatricũ cũ dz. g Laudabant deos suos. insultando deo iudeoz in cuius vasis bibebat. h Aureos z argenteos zc. idola em̃ fiebat de diuersis metallis fm p̃prietatẽ illo p quibus fiebant vt idolu martis de ferro. solis de auro lune de argento. vñ dz act. xix. q edes diane fiebant argẽtee. hõ aut h⁹ est. qz pbabile est q tales imagines fiebat p astrologos. In talibus aut fiendis duo attẽdũ. determinata constellatio ex pte vtutis influentis z determinata dispositio ex pte materie recipientis. Quartũ qd hñc ponit e cõspectus diuine snie cũ dz. In eadem hora apparuerunt digiti zc. eadẽ hora dz vt oñda manifeste ppter quid erat dei vindicta. f. ppter contemptũ dei in abusu vasorum sacrorum z laude idolorũ. Ex hoc etiã patz qz temerariũ est res deo sacratas applicare vsibus humanis propter qd in ecclesia statutũ est. qz calix in propria forma non vendatur nisi alteri ecclesie. k Rex aspicebat hñc non dicitur q alij viderunt. ex quo videtur q non erat ibi manus scribens fm existentiam. quia talia communiter videntur ab oibus assistentibus. sed solum erat talis apparitio in oculis regis. z sententia in pariete scribebat diuinitus ministerio angelico. qz eoz ministerio talia fiunt. l Tunc facies. Nec est scda ps p̃cipalis in q ponit videntis p̃turbatio. z diuiditur in duas: qz primo describitur ei⁹ p̃turbatio rone visionis. scdo ppter defectũ interpretationis. ibi. Vñ rex balthasar. Circa primũ dz sic. m Tunc facies regis commutata est. quia ex timore recursus factus est sanguinis ad cor. et p consequens factus e pallor in facie z tremor in membris exterioribus. vñ de sequit. Et compages renũ eius zc.

rat in hierlm: z biberet in eis rex z optiatis ei⁹ vxores z concubine illi⁹. Bibebat vinũ z laudabat deos suos aureos z argenteos z ereos ferreos ligneos qz lapideos. In eadẽ hora apparuerunt digiti quasi man⁹ hois scribẽtis cõtra cãdelabru in superficie parietis aule regie. Et rex aspicebat articulos man⁹ scribentis. Tunc facies regis

positio. ibi. Accirco ab eo. Circa primũ quatuor ponuntur. Primũ est quictus lasciuie cũz dz. a Balthasar rex fecit grãde conuiuũ. Die re. xxx. p̃dictũ erat q in septuaginta annis terminaret dominiũ chaldeoz vt rediret captiuitas iudeoz. Balthasar autẽ credebatur illõ tps transisse. z p hñs hñe re. dixisse falsũ. xpx qd vt dicunt hebrei fecit tale festũ. b Optiatis suis mille. oes ei magni pncipes sui imperij duenerat in babilone vt defenderet ciuitatẽ z Cyru z Dariũ. qui obsederat eã. vt pz ex fine hca. c Et vnusqz fm suã bibebat etate. qd exponitur duplicif. Vno mō qz fm etates suas erant in cõsuetudo dñati seniores in primis locis z alij pñ in alijs. alio mō exponit. qz null⁹ cogebat bibere vltra vires suas. sicut fit apud aliquos. qũ ad hoc morib⁹ incõpositos. z pñ hoc nõ erat decẽs hoc fieri in aula regali. scdm qd hñc ponit est cõtemp⁹ blasphemie exponẽdo vasa deo cõsecrata vsibus humanis. z hoc e qd dz. d Precepit ergo iã temu. vt afferentur vasa zc. de templo vbi fuerat reposita a nabuc. venerabilif fm suã estimationem. e Que aspo. nabuc. pa. ei⁹. i. auus ei⁹ fm eos q dicunt balthasar fuisse filiũ euilmeradach: q opimo videt. pbabilior. vt s. dcm e. ij. c. seq̃ f Ut biberet i eis rex zc. pñ hñc cõtempũ fuit iste puni⁹. z maxie qz illa exposuit suis vxorib⁹ z concubinis vt hic dz. tertũ qd hñc e positũ e act⁹ idololatricũ cũ dz. g Laudabant deos suos. insultando deo iudeoz in cuius vasis bibebat. h Aureos z argenteos zc. idola em̃ fiebat de diuersis metallis fm p̃prietatẽ illo p quibus fiebant vt idolu martis de ferro. solis de auro lune de argento. vñ dz act. xix. q edes diane fiebant argẽtee. hõ aut h⁹ est. qz pbabile est q tales imagines fiebat p astrologos. In talibus aut fiendis duo attẽdũ. determinata constellatio ex pte vtutis influentis z determinata dispositio ex pte materie recipientis. Quartũ qd hñc ponit e cõspectus diuine snie cũ dz. In eadem hora apparuerunt digiti zc. eadẽ hora dz vt oñda manifeste ppter quid erat dei vindicta. f. ppter contemptũ dei in abusu vasorum sacrorum z laude idolorũ. Ex hoc etiã patz qz temerariũ est res deo sacratas applicare vsibus humanis propter qd in ecclesia statutũ est. qz calix in propria forma non vendatur nisi alteri ecclesie. k Rex aspicebat hñc non dicitur q alij viderunt. ex quo videtur q non erat ibi manus scribens fm existentiam. quia talia communiter videntur ab oibus assistentibus. sed solum erat talis apparitio in oculis regis. z sententia in pariete scribebat diuinitus ministerio angelico. qz eoz ministerio talia fiunt. l Tunc facies. Nec est scda ps p̃cipalis in q ponit videntis p̃turbatio. z diuiditur in duas: qz primo describitur ei⁹ p̃turbatio rone visionis. scdo ppter defectũ interpretationis. ibi. Vñ rex balthasar. Circa primũ dz sic. m Tunc facies regis commutata est. quia ex timore recursus factus est sanguinis ad cor. et p consequens factus e pallor in facie z tremor in membris exterioribus. vñ de sequit. Et compages renũ eius zc.

ata vel diffusa. qũ ad famã Subt eã aialia. i. simplices. Bestie. i. feroces. Anra. eius volucres. i. i domo eius vel curia sũt leues: supbi mendaces: garrulosi. Ex ea vescit ois caro. i. carnales ei⁹ bona psumũt. qz rotũ dat mũdo. nihil deo. Sup hãc arborẽ e snia quã clamat vigil. i. xps vel angel⁹ vt p̃dicatoz vel plar⁹: q seq̃ Succidite arborẽ p mortẽ Eijcite. qũ ad vtilitatẽ extremã inter aialia qz in alijs aialib⁹ post mortẽ remanet aliqd vtile. nihil aut in hmõ hoie Precedite ramos e⁹. i. parẽtelã Excutite folia. i. exteriorẽ apparẽtia Dispergite fruct⁹. i. opulẽtia. qz in morte qlbz rapit qd pot de bonis talũ. Fugiat aialia zc. pñ familie dispersionẽ Eijciat exteri⁹. i. ad societate ifernale Cor e⁹ ab huano cõmuref qũ ad obstinationẽ Septem tpa mutent sup eũ qũ ad dñationẽ p̃petuã q p septenariũ signat. Ecce arbor humane p̃spiritat. z z eã snia diuine vltiois. Scdo p̃t exponi de p̃spiritate seu excellẽtia spũali. z sic p arborẽ itellige hoiez vtuosum Nec arbor e alta. p iusticia. Fortis. p p̃statiã Frõdosa. p eloquẽtia. Mag p prudẽtia. q dirigit oes vtutes Diffusa. p miaz Fructifera. p deuotiõis exuberantiã Mes pascũt ex ea p fraternã edificatiõẽ. Subter eã bestie. p sensum exteriõũ refrenatiõẽ In ramis ei⁹ volucres celi p motuũ exterioriũ moderatiã. hic homo si i pctm cadat cõtra eã in clamat. Vigil. i. xps i euãgelio p̃dicatoz vt plar⁹ p̃dicãdo. Succidite arborẽ. qũ ad desertiõẽ charitatẽ q e vita oie. Precedite ramos. qũ ad ablatiõẽ voluntatẽ bõẽ. Excutite folia. qũ ad defectũ bõẽ locutiõis Dispergite fruct⁹. qũ ad subtractiõẽ bone opatiõis. Fugiat aialia q subt eã sũt qũ ad defectũ debite subiectiõis Alliget vinculo qũ ad generatiões male cõsuetudis. Ferreo p̃t duriciẽ obstinatiõis Eijciat forl qũ ad iue recudiã i oib⁹ mal. qz tũc facta e ei frõs meretric. Cor ei⁹ ab huano cõmuref. qũ ad omnẽ modũ crudelitatis Septẽ tẽpora cõmurent sup eũ. qũ ad puerã opiniõnẽ toti⁹ legis. Vñ arboris snias p̃cipiũt in somnijs reges: pncipes: nobiles diuites: qz frequẽt in p̃dicatiõib⁹ audiũt diuinã sniam. h nõ curat ac si eẽnt tñmõ somniũ

Capitulum. v.

Balthasar rex. Dic ponit q̃rta visio vbi oñditur eminentia regni xpi z iustozũ ad regnũ anti xpi z maloz. Cã materialis e destructio regni chaldeoz p medos z psas. q quidẽ destructo p digito s scribẽtis in pariete e dictata. p danielẽ interpretata. i q designatur destructio regni diaboli p mortẽ xpi z ei⁹ passionem Cã finalis e ad ostendẽdũ iusticia dei z danielis prudẽtia

Danielis

Quā autē eleuātū ē cor ei⁹. p̄ supbiā n̄m̄iā. **R**et sp̄rit⁹ illi⁹ obfirmat⁹ ē. i. obstat⁹ qz nō statiz ad primū peccatū pcussit eū dñs. s̄ expectauit correctōnē. qd sequit⁹ p̄ vsq̄ ibi. **Q**d ei⁹ cū bestijs positū ē qz s̄tracto vsu rōnis hō nō differt a bestijs. vt h̄. j. m̄cha. qd fuit i nabuc. p̄ amētā vt v̄sum ē qd sequit⁹ p̄ ex dicit⁹ vsq̄ ibi. **T**u qz fili⁹ ei⁹. i. nepos. q. d. graui⁹ peccasti. qz ex emplū i auo tuo habuisti. **S** adner. dñatorē celi. eleuat⁹ es. p̄ supbiā. **E**t vasa dom⁹ ei⁹ allata s̄t corā terz. ecce cōtumelia quā nō fecerat nabuch. **D**eos qz aureos rē. ecce blasphemā: qz laudādo deos suos deū celi q̄ in hierl̄m colebat blasphemabat. **P**orro deum celi q̄ h̄z flatū tuum. i. sp̄ritū tuū vel v̄tē respirādī in q̄ cōseruat vita. **I**n manu sua. i. p̄tate. **E**t oēs vias tuas. i. cogitatōes et opa. **Q**d gl̄ifica si. reddēdo sibi gr̄as p̄ b̄ficijs acceptis. **C**irco. **H**ec est quarta ps̄ principā h̄ capli. in q̄ ponit v̄sionis expositio. **C**irco. i. p̄t̄ dicta tua mala. **Q**uissus est ab eo articulo man⁹. i. digiti man⁹ more hebraici sermonis qui frequēt ponit singulare p̄ plurali. vt **E**x. viij. **V**enit mu sca graui⁹. i. multitudine muscarū. qz plures appebat digiti. sequit⁹ **M**ane: tethel: phares. primū p̄tinet ad finē regni. **M**ane em̄ idē est qd numeratio. p̄t̄ qd s̄b dicit. **N**umerauit deus regnū tuū et cōpleuit illud. i. finiuit. **S**cōm p̄tinet ad finē vite balthasar. **T**ethel idē ē qd appensio statere. p̄t̄ qd subdit. **A**ppensus est in statera. diuini iudicij. i. in quo ponderata s̄t facta tua. **E**t inuent⁹ es min⁹ h̄ns. i. min⁹ in vita q̄ p̄ta res diuino iudicio hoc exigente p̄t̄ mala tua. terciū p̄tinet ad translationē regni. **P**hares em̄ idē ē qd diuisio. et hoc ē qd subdit. **D**iuisū ē regnū tuū a te. i. a posteris tuis. **E**t datū ē medīs et ps̄is. qz ei immediate successit dari⁹ et med⁹. et postea **C**yrus rex ps̄az nepos darij. **T**u c̄ubente rege induit⁹ daniel pur. rē. **S** qz q̄ritur q̄re talē honozē sibi exhibuit cū diceret ei **Z**ia. **D**om qd hoc fuit ne corā hoib⁹ mēdaciū arguerent. qz talē honozē p̄miserat legenti scripturā et interpretanti vt p̄z ex p̄dicit. scōo qz credebat p̄ hoc irā dei placat⁹ exhibēdo honozē ei⁹ p̄phete. sequit⁹. **E**adē nocte interfect⁹ ē **B**althasar in hoc apparet interpretatiōis impletio. et s̄m alquos balthasar a suis cubicularijs fuit interfect⁹. et ciuitas p̄ditione eoz **C**yro tradita. **S**cōm glo. interfect⁹ est ab exercitu medoz et ps̄arū. qui audita v̄sione de diuina s̄nia **B**althasar p̄ exploratores suos fecerūt insultū audacter **C**iuitatē et viri bellatores ciuitatē nō poturūt eis resistere. tū qz erant attoniti et in stuporē conuersi ex p̄dicta v̄sione p̄ danielis interpretatiōnē. tū qz fatigati erāt a conuiuiō et vino. **Q** autē exiitē cōuiuiō deberet babilō

inuadit capti: p̄dixerat **E**saias. xxi. **B**abylon dilecta mea posita ē mihi in miraculū pone mēsa cōtemplare in specula: hostes. i. insurgentes. sequit⁹. **C**omedentes et bibentes surgite principes arripite clypeū. q. d. magis esset tēpus p̄liandi q̄ festiuādī. sequit⁹. **E**t darius med⁹ successit in regno. licet em̄ cyrus obsideret ciuitatē cū dario. tū cessit ipsi dario qui erat antiquior et ei⁹ auunculus. ita tū q̄ post eū regnaret. et ita factū fuit qz cyrus dario i regnū successit **M**oralit̄ exponēdo dicēdū qz in h̄ caplo p̄viciū carnalitatiz cupiditatis dat indicij equitatē. **I**n balthasar nota supfluitatē. qz interpretat capillus capitis qui nascit ex supfluitate **I**n conuiuiō gulā. **I**n vino ineptā leticiā. **I**n vxoribus indebitā accedēdi licētiā. **I**n cōcubinīs manū festaz luxuriā. **I**n optiatib⁹ adulatorū applaudentiā. **I**n vasis aureis supbiā nā tales hoies finali ter in supbia vitā cōsumūt. qz querit supfluitas p̄t̄ supbiā. **I**o p̄bat **D**igenes qz ois dñes ē supb⁹ hoc de vicio carnalitatiz. **Q**uā ad viciū cupiditatis nota qz

volebat exaltabat. et quos volebat hūiliabat. **Q**uā autē eleuatū ē cor ei⁹ et sp̄rit⁹ illi⁹ obfirmat⁹ ē ad supbiā deposit⁹ est de solio regni sui et gl̄ia ei⁹ ablata ē et a filijs hoim̄ elect⁹ est. **S**ed et cor ei⁹ cū bestijs positū ē. et cū onagri erat hitatō ei⁹. **F**enū qz vt bos comedebat et rore celi corp⁹ ei⁹ in fectū ē donec cognosceret qz p̄tate haberet altissimū i regno hoim̄ et quēcūqz voluerit suscitabit sup illud. **T**u qz fili⁹ ei⁹ **B**althasar nō hūiliasti cor tuū cū scires hec oia s̄z aduersū dominatorē celi eleuat⁹ es. et vasa dom⁹ ei⁹ allata s̄t corā te: et tu et optimates tui et vxores tue et cōcubie tue vinū bibistis i eis. **D**eos qz argenteos: et aureos: et ereos: ferreos: ligneosqz et lapideos. q̄ nō vidēt neqz

audiūt neqz sentiūt laudasti: **P**orro deū q̄ habet flatū tuū in manu sua et oīs vias tuas nō gl̄ificasti. **I**c circo ab eo missus est articulus man⁹ q̄ scripsit hoc qd exaratū est. **H**ec ē autē scriptura q̄ digesta ē. **M**ane thetel phares. **E**t hec interpretatio sermonis **M**ane nūerauit de⁹ regnū tuū et cōpleuit illud **T**ethel apensus ē in statera et inuentus ē minus h̄ns **P**hares diuisum ē regnū tuū et dario ē medīs et ps̄is. **T**ūc iube rege: idut⁹ est daniel purpura: et circūdata ē torq̄s aurea collo e⁹: et p̄dicta tū ē de eo qz h̄eret p̄tate ciuis i regno. **E**adē nocte interfectus est balthasar rex chaldeus et dari⁹ med⁹ successit in regnū annos nati⁹ sexaginta duos. **D**acuit dario. .vj.

cupiditas ē idolorū seruitus s̄m ap̄m. qz vnusq̄sqz rē quā p̄ ceteris diligit p̄ponit deū suū s̄m **P**iero. **I**git̄ in dijs aureis notat opulētia. **I**n argenteis apparētia. qz argētū ē sonoz. **I**n ereis fraudulentia. qz videt eē aurū et nō est. **I**n ferreis violētia. qz ferrū domat oia. sic isti in oibus s̄t sine mīa. **C**ōtra duo vicia p̄dicta notat hic indicij equitatē: qd ē p̄cessus et dictamē diuine s̄nie. **S**cribēs ē pater **M**an⁹ ē fili⁹. **D**igit⁹ ē sp̄s sanctus. sicut ei digiti et man⁹ s̄t a brachio: ita sp̄s sanct⁹ a paire et filio. vñ de ip̄o dicit **E**xo. viij. **D**igit⁹ dei ē hic. **I**n pariete notat plenitudo asumpti hois. **I**n aula vterus virgialis. **I**n candelabro cōtra qd scripsit certitudo naturalis dictamis: qz defecit in omnib⁹ his p̄scrutādīs. **I**n scriptura aritudo extremi examinis. qd erit tale. **M**ane: numeratio: tethel: statere appensio: **P**hares diuisio. qz in finali examine de⁹ oēs actiōnes numerabit: oēs circūstātiās ponderabit. oīs factiōnes sepabit. **E**t tunc sequit⁹ error affectiōis. qd notat in faciei mutatione. **E**rror cognitōis. qd significat in cogitāōnū p̄turbatiōe. **M**eror afflictōis in renū dissolutiōne. **T**remor desperatiōis i genuū collisione: ecce indicij. **T**erribile ē viciū carnalitatē et auaricie. **C**a. vj.

Dacuit dario. **H**ec ē quinta v̄sio. q̄ s̄z sit hystoria p̄ tū dñs v̄sio: qz hic fit mentio de angelo in lacū descēdente. et ora leonū mirabilif cōcludēte. et danie lē liberantē. in quib⁹ notat mysteriū xpi resurgētis vt. s̄. viciū ē. **C**ā igit̄ materialis h̄ v̄sionis ē emulatio p̄ncipiū **B**althasar. et reclusio ei⁹ in lacū et liberatio ei⁹ p̄ angelū **C**ā finalis vt inocētia cernere: dei iusticia p̄dere: et iusticia plebis israetice lenire. **C**ā efficiēs ē angelica apparitō hoc merente inocētia danielis cū denotōe et pa

Danielis

Tribus t'pib' in die. i. hora matutinali q' lotis manib' iudei tuc bndicunt deu. z hora sexta an comestione Exemus vt oraret circa hora sexta. z hora vesptina fm q' dicitur Actuu. iij. Petrus z Johannes ascendit in templu ad hora oronis no-

na. q' accipit circa te pus vesperari vt pz i ecclesijs moiorib' vbi tuc dicit nona.

Flectebat genua qtu ad actuz latrite exteriorem. h' Et adorabat qtu ad actuz interiore.

Constitit ad actuz p'p'li isrl' z sua. q' orō humilant' se nubes penetrat. vt habet i Eccl. xxv. k' **D**i-ri ergo illi. Pic ter-

cio quert occasione danielē circa cōtē- p'ni regalē. z hoc est qd dicitur. **D**iri ergo il-

li curiosi' inquiren- tes. i. cū magna sol- litudine occultas vias p' occultos mo-

dos. **I**nuenerūt danielē. z regis edi- ctū. m' **O**rantē z obse. **O**bssecratio est oīo q' fit p' inuocatio nē alicui rei sacre p' quā oīo fiat exaudi-

bilis. vñ dicitur obseca- tio q' ob aliqd sacru deprecato. sicut cū dicitur **P**er crucē z passio-

nē tuā libera nos do- mine. z psalms. z iō in oib' orōnib' eccle ad b' q' fiant mag' exau-

dibiles dicitur. **P**er dñz nrm ihesū xpm zc. vbi ē inuocatio sacte trinitat'. sequit.

Et accedentes. inuidi exploratores. o' **L**ocuti sūt re- gi sup edicto. h' ē de regis snia firma et irrenocabili prius facta. hoc faciūt ne rex hēat liberādū vsā danielē. z h' ē qd s' dicit.

Rex nūqd nō con. zc. z sic loquūt tacito noie danielis. vt cū rex ruderit generalr. q' oīs trāsgrediēs sta-

tutū sit morte puniēd'. nō possit postea excipere danielē. q' rīso hito a rege. vt pz in lra p'posuerūt accusationē suā di-

centes q' daniel. ipm noiant noie iudaico tacito noie balthasar qd erat nomē regū. **R**eddūt etiā cōditionē ser-

uile vt magis puocēt regē cū subdit. **D**e si. ca. iste nā q' debet eē hūil' s' **N**ō cu. de le. tua. q' oib' ē venerāda

Et de edicto tuo. qd pei' ē. q' illa lex erat posita sub p- cepto. qd p'p' sit trāsgrediēdo qd p'bat p' hoc qd s' dicit.

Sz trib' t'pib' p' die orat zc. v' **N**ō vbi. **H**ec ē tertia ps p'cipalis h' ca. vbi describit rigoz p'denatiōis ex pte regl' vbi tria notāt. p'mū ē malicia hostl' impellētis. scdm

ē miseria hoīs innocētis. ibi. **T**uc rex p'cepit. tertiū ē me- sticia regl' imperātis. ibi. **E**t abiit rex. **C**irca p'mū dicit sic.

Qd vbi cū audisset rex sat' cōtri. q' p'cepit fraudē eorū: z nō audebēt de plenitudine p'ntis frangere edictū i prin-

cipio sue monarchie. q' reges d' nouo creati solent intrare q' seruabūt cōsuetudines regni. z iō si p' s'uetudinē frange-

ret tale edictū. immineret periculū de seditione q' de tali- bus solet accidere. z iō alio mō conat' ē rex danielē libe-

rare. p' qd subdit. **E**t p' da. po. cor. i. intelligētis et

conatū. y' **D**e liberaret eū. interpretādo. s. edictū. z se m' tip' excusando. z licet mod' h'ic nō exprimat. tñ intelligi- tur p' hoc q' in talib' detinuit accusatores vsqz ad occasū solis vt dicit in lra. z pz. sequit. **P**ri aut illi. s. accusato- res pessimi. a' **I**ntelligētes regē. q' s. vellet modis va-

rijs liberare danielē b' **D**ixerūt. ad p'tra riu arguēdo. c' **S**cito rex q' lex me-

doz z p'az zc. iō re- ducit edictū regis ad memoriaz. q' ita erat expressū q' nul-

lo mō poterat danielē excusare quin se-

cisset p'riū. nō ei po- terat excusare ex pte legis q' erat firmata irrenocabilis vt visū

ē. nec ex pte orantis q' i ea sic dicit. **D**is hō q' petierit zc. z sic in ea includit daniel si-

cut z alij. nec ex pte orati. q' dicitur. **A**q' cūqz deo z hoie.

Tuc rex p'cepit. hic describit miseria hoīs innocētis. s. da-

nielis. z hoc ē qd dicit. **A**dduxerūt danielē. **D**idēs ergo rex q' nō poterat libera-

re danielē nisi frāgē do decretū q' fractio erat sibi p'culosa et toti cōitati rōne p'di-

cta. iō tāqz min' ma- lū fm estimationem suā elegit eis trade-

re danielē. z maxie: q' firmis credebat q' de' eū liberar'z sicut audierat de trib' so-

cijs suis liberatis de camino. z hoc ē qd seqt post. **D**e' tu' quē co. sp ipse

li. re. q' fm q' dicit glo. nō loq' dubitative s' affirmatiue. **A**llatusqz ē lapis vn' magn' s. ponderosus. h' **E**t posit' ē sup os la. ne aliqd possit ingredi. q' magis time-

bat rex de crudelitate hoim' d' danielē q' de ferocitate le- onū. z hoc ē qd subdit. **Q**uā ob signauit rex zc. ne a-

liquis intraret sine suo scitu. c'ca s' dicit. **Q**e qd fieret d' da- nielē. k' **E**t abiit rex. **H**ic ponit mesticia regis ex con-

dēnatione daniel. z ē qd dicit. **E**t dormiuit incenat'. i. abiit ad dormiēdū ita q' nō dormiuit. vñ sequitur m' **E**t som. re. ab eo. nū ex tristitia. tñ ex defectu cibi. **T**unc p'.

Hec ē q' rta ps p'ncipalis vbi describit tenor liberatiōis ex pte dei. vbi tria notant. innocētia liberata. inuidia lace-

rata. ibi. **S**ubete rege dei magnificētia p'dicta. ibi. **T**uc da- ri'. **C**irca p'mū dicit sic. **T**uc rex p' dilu. i. sūmo ma-

ne transacta illa nocte. o' **C**onsurgēs rex se. ad la. leo. p'p'xit. **E**x magno em desiderio liberandi danielē rex q' p' noctē vigilauerat vt dictū ē. etiā i mane nō dormiuit: qd tñ solet eē remediū maximū p' vigiliā noctis p' **A**ppro-

pinqz lacui da. vo. la. icla. ex affectu em cordis lachry- matus ē. qd tñ reges solēt cauere qtu pnt maxie corā po- pulo ne mulieres eē videāt q' **D**aniel ser. dei vi. hoc di-

cit qtu ad d'iam idolorū q' nō viuūt. **D**e' tu' zc. pu- tasne va. libe. te a leo. nō dicit hoc dubitādo de dei poten- tia. s' vt cū daniel p' opinionē hūanā illesus apparuerit in stio: appeat indignatio regl' p' accusatores danielis. seqt.

Danielis

chaldeoz et maxime q̄tū ad regē et Nabuc. iō d̄r.
m Quasi leena, p̄t ferocitatē et luxuriā q̄ i chaldeis vi
gebat. Leena em̄ int̄ bestias est ferocior. et maxie si catu
los nutriet: et sp̄ gestit costū. Et alas habebat aq̄le. a
la vna ē abūdantia et diuitie quib⁹ abūdabat illō regnū.

vñ supra signabat p
caput aureū. vt. s̄. di
cū ē. Alia ē pericia
armozū p̄t exerciti
um belloz. q̄b⁹ Na
buch. debellauit et s̄b
iugauit sibi regē mul
ta. Istis duab⁹ alis.
s̄. pericia armozū et di
uitijs ferebat in altū
p̄ supbia intātū q̄ fa
ciebat se adorare sic
ocū vt vñ ē. s̄. c. liij.
p̄t hoc de ipso scri
bit Esa. xliij. Supra
astra celi. conscēdā:
et silis ero altissimo.
Dicūt aut̄ iste ale a
q̄le. q̄ aquila ē rex a
niū i quo signat mo
narcha nabucho.

o Aspiciēbā donec
euulse st̄ ale eius. q̄
q̄n in furia versus est Nabuch. quilibet raptebat diuitias
suas. similit̄ potētia ei⁹ oino defecit ad t̄ps. p̄t s̄bla
ta ē de terra. q̄ ab hoib⁹ deiect⁹ ē. vt dictū est. s̄. q̄
sup pedes q̄s hō stetit. q̄ q̄n restit⁹ ē ei⁹ sensus recogno
uit se hoīem fragilē. r̄t cor ei⁹ datū ē ei. i. cor hūanū
q̄ primū reputabat se q̄nēdā deū. P̄t etiā h̄ exponi de
toto regno. Et ale h⁹ regni. i. diuitie et potētia chaldeozū
Abate st̄ p̄ cryū et dariū. q̄ subuertēt babylonē. Et q̄i hō
stetit: q̄n chaldei mediz et p̄tis subiecti facti sunt. q̄ tūc co
gnouerūt se eē hoīes et fragiles. s̄t ecce alia bestia.
hic significat regnū medoz et psaz. iō d̄r. r̄t silis viso.
q̄ vñ ē leone mitior. vñ magis p̄rie loquēdo min⁹ cru
delis. sic istō regnū erga iudeos fuit miti⁹ respectu p̄cedē
tū. q̄ p̄. q̄ eurus captiuitatē iudeoz remisit: et tēplū re
edificare p̄cepit. vt h̄r esdre. j. Itē alia rōne cōpat vñ. q̄
vñ ē potētissim⁹ ad labores et ybera. et paruo p̄tētus ci
bo. ita q̄ p̄ magna pte anni nihil sumit. sic p̄t infrāgibi
les erāt laborib⁹ et insupabiles bellis. et adeo parci vict⁹ vt
pene sicco pane vterēt nisi grā hospitiū vñ festi. vt dicit Tro
gus pōpeius hystoriograph⁹. In pte stetit q̄ illō re
gnū nō venit h̄ierlm̄ ad bellādū vt dicūt iudei. s̄z hy
storia iudith dicit d̄r. q̄ cābises fili⁹ Ciri q̄ alio noie est
dicit Nabuch. misit Polosernē ad debellādū filios isrl̄.
h̄ illā hystoria nō accipiunt iudei. nec vt dicunt h̄z apparē
tiā veritatis. q̄ illo tpe erāt ita subiecti iudei p̄tis q̄ nō
audebāt edificare tēplū sine licētia regl̄. et iō nō ē verisile
q̄ auderēt exercitū tāto resistere quē hēbat Polosernes
dux illi⁹ exercitus. r̄t tres ordi. erāt in ore ei⁹. i. tria
regna simul iuncta vtute psaz. i. regnū chaldeoz medoz
et psaz. y Et sic dicebāt ei. i. cui dā regi illi⁹ regni. scz
astuero. Surge et comede carnes plurimas. q̄ aman
et socij ei⁹ suaserūt regi a suero interfectōnē iudeoz. vt p̄z
Hester. iij. Notādū q̄ de iudeis magis loquit̄ p̄pha. q̄ d̄
alijs gētib⁹. q̄ p̄t eos h̄ visio et alie p̄tis osidebāt dani
eli. q̄ tñ p̄suasio iniq̄ amā n̄ hūit effectū. vt p̄z Hester. vij.
iō nō d̄r h̄ q̄ bestia comederit. h̄ q̄ suadebāt ei comedere
a Post h̄ aspiciēbā et ecce alia. i. bestia p̄ quam designa
tur regnū alexandri et grecoz iō s̄dit. b Quasi pard⁹
Pard⁹ em̄ ē aial velocissimū. et ip̄e alexander mira celeri
tate totū orietē sibi subiecit. q̄ in. vij. annis partē europe
et totā asyam obtinuit. vt dicit h̄ glo. Varietates aut̄ par
di significant diuersa regna et p̄tates q̄ sibi sbiecit. Vñ d̄r
i. Parth. j. q̄ obtinuit reges terre et tyranno. et siluit terra

in cōspectu ei⁹. c Et alas h̄z q̄si alis q̄tuo: sup se. Iste
q̄tuo: ale sūt robur corporis. aiōsitas. largitas: et industria
tā ex naturali ingenio q̄ ex studio armozū exercitio. q̄
oia fuerūt excellēt in alexandro Iste aut̄ q̄tuo: alis. q̄. vo
labat ad victorias p̄t velocitatē debellādū aduersarios.

Et q̄tuo: ca. erāt
in bestia. q̄ alexāder
hūit q̄tuo: successo
res quib⁹ diuisū fuit
regnū e⁹. Ptolome
us em̄ successit sibi i
egypto. Selenc⁹ in
syria. Antigon⁹ in a
sia. Philipp⁹ in gre
cia. e Et p̄tās da
ta ē ei. q̄. d. victorie p̄
dicte nō s̄t facte vñ
re alexandri. h̄ vtute
a deo sibi data. P̄t
legit i scola. hystoz.
q̄ cū alexāder cogi
taret sibi sbiugā or
be. exis adhuc i ma
cedonia de⁹ sibi ap
paruit in similitudine
sūmi sacerdot̄ inde
orū induti pontifica
lib⁹ ornamentis et si
bi victoriā pmisit. Prop̄t qd̄ alexanderyeniens h̄ h̄rlm̄
cū p̄ps ei ebuiaret et sūmus sacerdos pontificalib⁹ indu
tus: alexander de equo descēdit et deū q̄ sibi apparuerat
adorauit in hoie q̄ ei⁹ similitudinē gerebat. et iō ciuitati pe
pcit. f Post h̄. Hic describit regnū q̄rtu: s̄. romanū et
diuidit in duas ptes. q̄ p̄ describit fortitudinē h⁹ regni.
scdo oñdit ex ip̄o ortū antixpi. ibi. Considerabā cornua.
Circa primū cōsiderandū q̄ h̄ bestia q̄rta nō noiat p̄: lo
noie sic alie p̄cedētes. q̄ nō hūit aliqd̄ p̄riū nomē alie⁹
bestie p̄ qd̄ posset ferocitatē h⁹ regni designare. p̄t qd̄ in
glosis hebraicis d̄r regnū romanū nequā. De seuitia h⁹
regni h̄ fideles p̄z manifeste in p̄secutione martyz et in oc
cissione p̄cipuoz ap̄loz petri et pauli. et hoc ē qd̄ d̄r.
g Bestia quarta. i. imperiū romanū. h Terribilis. p
pter crudelitatem p̄dicā. i Mirabilis. p̄pter humanā
sapiam que vigeat in romanis intantum q̄ per eā deu
cerūt orbem magis q̄ per fortitudinē. k Et fortis ni
mis. p̄pter potentia. l Dentēs fer. ha. magnos. q̄ sicut
ferrū domat omnia. ita regnū romanū domauit omnia a
lia regna: sicut. s̄. dictum est ca. ij. m Comedens atq̄
comminuens. aliquos occidendo. n Et reliqua pedi
bus suis conculcans. ceteros tributos sbiiciendo.
o Dissimilis autē erat ceteris bestijs. q̄ potestātē fero
citatē p̄cedentiū regnoz multū excessit. p Et ha
bebat cornua. x. i. x. reges. sicut em̄ in cornibus est defen
sio aialium. ita reges debent defendere pplm̄ sibi sbiectū
Cōsiderādū aut̄ qd̄ isti. x. reges nō intelligūt hic p̄ succes
sionē vnus post alterū. h̄ intelligunt reges simul exātes
vt p̄z. j. eo. ca. p̄ expositionē angeli loquētis cum danielē
q̄ futurum ē q̄ romanū imperiū diuidatur in. x. regna si
mul exātia imminente tpe antixpi. vt h̄r apocal. xvij.
Considerabā cornua. Hic describit aduentus antixpi ex
predictis regibus oriundi. Et diuiditur in duas partes.
q̄ primo facit quod dictum est. secundo describit aduen
tum xpi ad iudiciū omnē potestātē terrenā auferentis
ibi. Aspiciēbam donec throni. Circa primū dicitur sic.
q̄ Considerabā cornua. i. diligenter intuebar. x. reges p̄
dictos. r Et ecce cornu aliud paruulum ortum est de
medio eoz. i. antixps qui erit rex. xj. respectu illorū p̄di
ctoz qui erit homo purus et paruus q̄tum ad potestates
in principio. h̄ postea crescet dyaboli adiutorio. s Et
trīs de cor. pri. euul. sunt a fa. eius. q̄ rex aphice egypti et
ethiopsie sbiiciēt in primis antixpo. p̄ ista patet falsitas
CC iij

f et potestas data ē ei. Post
hec aspiciēbam in visione
s noctis et ecce bestia quarta
h̄ terribilis atq̄ mirabilis
i et fortis nimis. Dentēs
ferreos habebat magnos
m comedens atq̄ comminu
n ens et reliqua pedibus su
o is conculcans. Dissimi
lis autem erat ceteris be
p eam et habebat cornua de
q cem Considerabā cornua:
r et ecce cornu aliud paruulū
s ortuz ē d̄ medio eoz et tria

bi victoriā pmisit. Prop̄t qd̄ alexanderyeniens h̄ h̄rlm̄
cū p̄ps ei ebuiaret et sūmus sacerdos pontificalib⁹ indu
tus: alexander de equo descēdit et deū q̄ sibi apparuerat
adorauit in hoie q̄ ei⁹ similitudinē gerebat. et iō ciuitati pe
pcit. f Post h̄. Hic describit regnū q̄rtu: s̄. romanū et
diuidit in duas ptes. q̄ p̄ describit fortitudinē h⁹ regni.
scdo oñdit ex ip̄o ortū antixpi. ibi. Considerabā cornua.
Circa primū cōsiderandū q̄ h̄ bestia q̄rta nō noiat p̄: lo
noie sic alie p̄cedētes. q̄ nō hūit aliqd̄ p̄riū nomē alie⁹
bestie p̄ qd̄ posset ferocitatē h⁹ regni designare. p̄t qd̄ in
glosis hebraicis d̄r regnū romanū nequā. De seuitia h⁹
regni h̄ fideles p̄z manifeste in p̄secutione martyz et in oc
cissione p̄cipuoz ap̄loz petri et pauli. et hoc ē qd̄ d̄r.
g Bestia quarta. i. imperiū romanū. h Terribilis. p
pter crudelitatem p̄dicā. i Mirabilis. p̄pter humanā
sapiam que vigeat in romanis intantum q̄ per eā deu
cerūt orbem magis q̄ per fortitudinē. k Et fortis ni
mis. p̄pter potentia. l Dentēs fer. ha. magnos. q̄ sicut
ferrū domat omnia. ita regnū romanū domauit omnia a
lia regna: sicut. s̄. dictum est ca. ij. m Comedens atq̄
comminuens. aliquos occidendo. n Et reliqua pedi
bus suis conculcans. ceteros tributos sbiiciendo.
o Dissimilis autē erat ceteris bestijs. q̄ potestātē fero
citatē p̄cedentiū regnoz multū excessit. p Et ha
bebat cornua. x. i. x. reges. sicut em̄ in cornibus est defen
sio aialium. ita reges debent defendere pplm̄ sibi sbiectū
Cōsiderādū aut̄ qd̄ isti. x. reges nō intelligūt hic p̄ succes
sionē vnus post alterū. h̄ intelligunt reges simul exātes
vt p̄z. j. eo. ca. p̄ expositionē angeli loquētis cum danielē
q̄ futurum ē q̄ romanū imperiū diuidatur in. x. regna si
mul exātia imminente tpe antixpi. vt h̄r apocal. xvij.
Considerabā cornua. Hic describit aduentus antixpi ex
predictis regibus oriundi. Et diuiditur in duas partes.
q̄ primo facit quod dictum est. secundo describit aduen
tum xpi ad iudiciū omnē potestātē terrenā auferentis
ibi. Aspiciēbam donec throni. Circa primū dicitur sic.
q̄ Considerabā cornua. i. diligenter intuebar. x. reges p̄
dictos. r Et ecce cornu aliud paruulum ortum est de
medio eoz. i. antixps qui erit rex. xj. respectu illorū p̄di
ctoz qui erit homo purus et paruus q̄tum ad potestates
in principio. h̄ postea crescet dyaboli adiutorio. s Et
trīs de cor. pri. euul. sunt a fa. eius. q̄ rex aphice egypti et
ethiopsie sbiiciēt in primis antixpo. p̄ ista patet falsitas
CC iij

Liber

porphyrij exponētis h̄ de antiocho epiphane. qz nō fuit
decim^{us} ab alexandro magno. nec inuenit q tres reges oc
ciderit. xvij. alios sibi sbiecerit. vt h̄ d̄r. Itē bestia quarta
ab angelo d̄r: hic regnū quartū. vt h̄ p̄z. j. eo. ca. regnū aut
q̄rtū ab hoib^{us} d̄r: eē romanū regnū de quo nō fuit antio-
ch^{us}: h̄ d̄ regno greco
rū.

Et ecce oculi ei^{us} q̄i hois i cornu isto .q. d. lz antixps faciat tāta mirabilia vt ab aliqb^{us} credat de^{us}. tū erit hō pur^{us}. **E**t os loquēs in gētia. qz puniēdo et cōminando multos decipiet. z de multz iactābit se q̄ facere n̄ pōt. **A**spiciebā hic ponit aduent^{us} xpi ad iudiciū aduentis z regnū anti xpi cōterētis. z diuisit in duas ptes. qz p̄ponit eiusdē iudicial p̄sidētia rōe dei tatis. sc̄do ei^{us} triumphal victoria ex pre humanitatis. ibi. **A**spiciebā ergo in v̄si dne noctis. In p̄ua iḡ pte d̄r sic.

Aspiciebā. i. cōsiderabā illō cornu puu lū qd̄ significat anti xpm. **D**onec throni positi s̄t. dicit throni in plali. qz nō sol^{us} xps iudicabit. h̄ apl̄t^{us} viri p̄fecti ei as s̄stēt i iudicio sup thronos sedēdo. **E**t antiqu^{us} diez sedit. hoc d̄r: cit q̄rtū ad iudicē principālē q̄ d̄r antiquus ppter eūnitatē. **D**estimētū ei^{us} candidū q̄st nix. In hoc notat excellētia deitatis q̄ ē lux in accessibilis. qz candor inter alios colores pl^{us} h̄z de luce. **C**apilli capitis ei^{us} q̄i lana mūda. hoc d̄r: ppter maturitates iudicātis. qz snia dei nō est festina h̄ mature plata. **T**hron^{us} ei^{us} flama ignis zc. hoc d̄r: ppter zelū veritatis. iste p̄ditōdes p̄dicte debent eē in vero iudice. **F**luu^{us} igneus rapidusqz. p̄ h̄ designat pena infernalis trahēs pctōres in infernū. **E**grediebā a facie ei^{us}. qz tollit impi^{os} ne videat facie dei. **M**ilia milia zc. Ecce duplex angeloz officiū. s. angelozū ministrantū nobis ex dei ordinatiōe. cū d̄r. **M**istrabāt ei. Et officiū angeloz assistētū q̄vacat cōtēplatiōi diuine cū subdit. **E**t decies milies centena milia assistebāt ei. Et notandū qz hic ponit numer^{us} determinat^{us} p̄ indetermiato. qz angeli s̄t in maximo numero nobis ideterminato. videm^{us} em̄ sensibilē qz corpa celestia quasi in cōpabilit̄ excedūt elemēta. qz vna stella visu notabilis in firmamēto maior est tota terra. Cū iḡ angeli videāt sic se h̄re respectu hoim sic corpa celestia respectu elemētoz z nec angeli possunt excedere homies i cōtinua quātitate iō ex hoc arguit sancti et doctores. qz excedūt eos q̄si in cōpabilit̄ in numerositate. **J**udiciū sedit libri ap̄ti s̄t. i. libri p̄sciaz qz p̄scia cuiuslibet patebit oib^{us}. vt snia iudicis appareat oibus recta. **S**ilr liber vite apperiet q̄ tenebit in manu dei z liber mortis q̄ tenebit in manu accu satoris. **A**spiciebā. i. cōsiderabā q̄ snia daret de bestia s. de regno anti xpi: q̄ vt v̄sū ē qd̄dam nō p̄tinet ad quartū regnū. **P**ropt̄ vo. ser. gra. zc. i. p̄t blasphemias ab anti xpo platas d̄r. **E**t vidi qm̄ infecta eēt bestia qz inficiet anti xps virtute dei s̄m qz d̄r apl̄s. ij. ad **T**hes

sa. ij. **Q**uē d̄ns ihesus inficiet spū ois sul zc. **C**orpus eius. i. hoies mali q̄ s̄t corpus anti xpi: sicut xps ē caput oim bonoz. **T**raditū eēt ad comburendū igni. s. infernali. **A**liarū quoqz bestiaz ablata esset potestas. i. vidi. s. qz ois ptās tunc cessabit. **E**t tpa vite cōstituta eēt eis. a d̄o hordinante.

Aspiciebā. i. cōsiderabā q̄ d̄r: q̄ d̄r durabit p̄secutio bonoz a malis. z p̄ primū tps intel ligit p̄secutio q̄ fuit an̄ primū xpi aduentū. p̄ secundū tps p̄secutio fidelū vsqz ad aduentū xpi secū dū. s. ad iudiciū. **D**e fm aliquos hoc ē referendū ad tps p̄secutiōis anti xpi. h̄ p̄ma expositō melior videt. qz p̄secutio anti xpi durabit per tps z tpa z dimidiū tps vt h̄z. j. xij. ca. **A**spiciebā. h̄ d̄r: scribit triumphalis victoria q̄rtū ad ei^{us} humanitatē. z hoc ē quod dicitur. **A**spiciebā. i. considerabā cui ptās ablata ab anti xpo daretur. **E**t ecce cū nubibus celi. sic em̄ xps ascēdit i celū s̄m h̄z humanitatē obsequio nubū. ita etiā venit ad iudiciū vt h̄z acur

um primo v̄sū d̄r. **H**ic xps qui assumpt^{us} est a vobis sic veniet zc. **Q**uasi filius hois. d̄r: quasi. qz nō solū ē fil^{ius} sed plus: quia est filius dei. z hoc ē qd̄ subdit. **E**t vsqz ad antiquū dierū puenit. i. ad equalitatē dei patris in vna diuina essentia. **E**t in conspectu eius obtulerūt eū. angeli. s. qui in iudicio erunt ei obsequentes. **E**t dedit ei potestatem. qz tunc erunt subiecta plene ipsi xpo. vt habet ad **Hebr**. eos. ij. Et nota qz hic dicit potestatem. s. coercendi inq̄rtum se extendit ad punitionē malozum. **E**t regnū. inq̄rtū. p̄prie respicit salutes electozum. **R**ex em̄ p̄prie dicit q̄ p̄sident ad bonū subditozū. **E**t honorem. s. patrie que sibi impendit nō solū ab electis sed etiā a damnatis. s̄m qz dicit apl̄s ad **Ep̄st**. ij. In nomine hie su omne genu flectatur celestium terrestriū z infernozū. sequit. **P**otestas eius potestas eterna q̄ non auferetur zc. quia regni eius non est finis vt d̄r **Iu**. j. Et patz ex istis falsitas porphyrij exponētis hoc de iuda machabeo z eius fratribus. qz oēs ppli z lingue nō seruiūt eis vt hic dicitur. h̄ solū nō pauci de iudaico populo z lingua hebraica: nec regnū eoz fuit eūnū h̄ fuit ablatū p̄ herodes aschalonitam. Item iudas non venit in nubibus. vt hic d̄r. z iō ista nō possunt exponi nisi de xpo. **H**orruit. h̄ d̄r: ponit v̄sionis interpretatio. z primo in general. secundo in speciali q̄rtum ad regnū xpi. ibi. **P**ost hoc volui. dicit ergo primo sic daniel. **H**orruit spiritus meus zc. propter mala que videbantur fieri in futurū z ppter blasphemias d̄r. z ppter in solitam v̄sionem. sequitur. **A**ccessi ad v̄nū de assistentib^{us} sibi angel^{us} q̄ assistebāt iudici. **I**ste tñ accessus fuit in imaginaria v̄sione. **E**t de quatuor bestie zc. cōsurgēt successive. sic p̄z ex p̄dictis. **S**uscipient aut regnū. post illa quatuor regna

Danielis

Sancti dei altissimi. et hoc erit in iudicio finali qz tunc tu xpo regnabit illi q mo ppter ipm opprimunt. **E**t obrinebunt re. vsqz i seculu scloz. i. etenaliter. vbi em istud nome seculu sic duplicat intelligit eternitas. vt. s. dictu e i Post hoc. **N**ic ponit interpretatio visionis in speciali de qta bestia. et par-

uulo comu ei. et puz snia ex his q dicta st d qto regno vsqz ibi **E**t de cornu illo. id est antixpo.

Quod habe. oculi los. qd signat ei nimia astutiam.

Et os loqns gra dia. i. blasphemias deu. **E**t mat erat ceter. qz regnu atixpi erit maximu fm extensione: licet sit partu fm durati one. **A**spicieba id est considerabam.

Et ecce cornu. i. antixps. q facie bat bellu aduersus factos r. qz tuc erit maria persecutio sanctoru.

Donec venit antiquo diez. qz an aduentu iudicis interficiet antixps. **E**t iudiciu dedit sanctis excelsi. i. victoria qz iudicis dedit eis q oppressores eoru. fm q dicit Sap. v. Strabat iusti in magna costantia aduersus eos q se angustiauerunt: vel qz pfecti cu xpo iudicabunt.

Et tps adue. i. iudicij finalis.

Et regnu obti. sancti. i. ptrate eos q ipos afflixerunt.

Et sic ait. s. angelus q loquebat danieli. **B**estia quarta regnu quartu erit. i. regnu romanu vt pdictu e. qd aut sequit supra expositu est vsqz ibi. **P**orro cor. x. ipius re. x. re. erunt. i. simul regnates iminente tpe antixpi. q sibi diuidet regnu romanu. **E**t alt. cosurget post eos. i. atixps qd sequit puz ex pdictis vsqz ibi. **E**t putabit q possit mutare tpa. i. cursum et modu viuendi. et h ex nimia ei supbia pcedit. **E**t leges a deo datas. qz cul tu dei auferet p posse suo. et sibi illu cultuz vsurpabit ostendens se tanq sit deus vt dicit apls. ij. ad thes. ij. sequit d. vsqz ad tps et tpa et dimidiu tps. i. vsqz ad tres anos et dimidiu. qz tantu durabit pfectio antixpi. **E**t iudiciu sedebit. vt dei snia auferat maloz potentia. vt dr in lra. **R**egnu aut r. subter o celu def pplo sanctoru. qz omne qd includit infra ambitu celi vltimi. i. empyrei dabit sanctis qz cedit totu ad gloria eoz **E**t ex vbis istis puz q loquit daniel no tm de regno terreno sed etia de celesti. **D**ucusqz finis verbi. angeli loquentis cu daniele. et docentis eu de pdicta visione: sequit. **E**go daniel. mul. co. meis coturbabar. ppter dei blasphemias futuras et oppssiones sanctoru. **E**t fa. mea mu. est i. me. qz ex vehemeti cogitatione et abstractione a corporis sensibus multu immutat hois vultu. **V**erbu aut in corde meo pseruau. vsqz ad debitu tps descriptiois et denudationis. vel alif. **C**ofuau. i. memorie teni sicut rem digna memoria. **M**oralit exponedo possum dicere. qz pma bestia significat seucia tyranoz. scda ptidla hereticoru. tertia fraudulencia simulatoru qta malicia emulatozu

ent aut regnu sancti dei altissimi et obtinebunt regnu vsqz in scim et seculu scloz

Post hoc volui diligenter dicere de bestia quarta: q erat dissimilis valde ab oib et terribilis nimis. **B**estes et vngues ei ferrei comedeat et pminuebat: et reliq pedib suis pculcabat. **E**t de cornib. x. q habebat i capite et d alio qd ortu fuerat: an qd ceciderat tria cornua et de cornu illo qd habebat oculos et os loqns gradia et mat erat ceteris. **A**spicieba et ecce cornu illud faciebat bellu aduersus sanctos et pualebat eis: donec venit antiquus diez et iudiciu dedit sanctis excelsi et tps aduenit et regnu obtinuerunt scit et sic ait **B**estia qta: regnu qrtu erit i tra: qd mat erit oib regnis: et deuorabit

uniuersam fra et pculcabit et pminuet ea. **P**orro cornua. x. ipi regni. x. reges erunt: et alius cosurget post eos et ipe potetior erit priorib et tres reges humiliabit. **E**t sermones excelsum loquet et sanctos altissimi coteret. **E**t putabit q possit mutare tpa et leges: et tradent in manu ei vsq ad tps et tempora et dimidiu teporis et iudiciu sedebit: vt auferat potentia: et coterat et dispeat vsq i fine **R**egnum aut et ptras et magnitudo regni: q e subfoe celu deu pplo sanctoru altissimi: cui regnu regnu sempiternu e: et oes reges fuent ei et obediēt **D**ucus qz finis vbi. **E**go daniel multu cogitationib meis coturbabar: et facies mea mutata est in me: vbu aut in corde meo cofuau.

Prima hz corpis leonis. i. q denotat crudelitas pncipis q est efficacissima ad male agedu. **D**z ar duas alas. s. nobilitate generis et ptrate regiminis. hec ei duo maria supportant crudelitatem h si ale iste auferant. **S**tat sup pedes suos sicut homo. i. sit humanu q an erat crudelis et durus

Et cor ei dat ei. per recognitionem sui et dilectione dei. scda bestia est vrsus q habet debile caput qz heretici habet debile fundamentu. **E**t in parte stetit. qz pccati sunt ab ecclia. **T**res ordines dentiu i ore ei. qz tribus modis se muniunt heretici. s. p auctes canonicas male intellectas per rones sophericas et p rones vere sciētie male tm applicatas. **P**ropter h dr i lpo. xvj. **D**e ore pseudo pphete procedebat tres spūs imundi in modu ranaru. **T**ercia bestia e pardus q est totu variu ita s mulatores sunt varij corde vbo et fctō vt decipiant qcuqz mo. **Q**uatuor capita bestie sunt quatuz or itētionē male. s. vanitas supbie. voluptas lasciuie. cupiditas auaricie. libertas insolentie. **I**ntētiōe em affeqndi ista vel aliqd istoz pcedit coter fraudulencia simulatoru. **Q**uatuor aut ale qbus nitit pseq pdicta sunt amicitia ficta vt pruriēs. bñficiētia largiēs. apparētia mētiēs. s. sanctitatē applaudētia blādiētia. s. supiores. **Q**uarta bestia inominabilis et terribilis pntēs i se oēm ferocitatē aliaz bestiaz e. qz malicia emulatoz pntēt in se malicia pdictoz vicioz. hz ei emulatoz seucia tyranoz iō dr terribilis: pfdia hereticoru: iō mirabilis. fallacia simulatoru: iō fortis. **D**escribit etiam p h q scit dentib vorare. pedib pculcare. comibus pugnare. **P**er dētes itelliges seductores. p pedes sectatores. p cornua tractozes ad alios attrahēdu et seducēdu. hz cornua. x. qz decē sunt modi detractiois. et septē eoz dyaboli subijciunt. tres vo destruunt seu comununt. primus modus detractiois e in absentia detrahēre. scdus malū fratris iqrere. tercius inqstitum diuulgare. quartus nutib despiciere qntus bonū denigrare. sextus innocētē decipe septimus deceptum accusare. **A**lij tres modi detractiois residui omnino destruunt. **P**rimus est cōsciētia sui. scdus amicitia primi. tercius reuerētia plati. **Q**u em emulatoz detrahāt dicit false q pscia eum incitat ad talia dicēdu. vel qz diligit eum quē accusat. vel qz faceret reuerētia plati si talia taceret. cū tm dicit sola volūtate detrahēdu et nō ppter aliquod istoz trium.

In ca. vij. Danielis vbi dr in postilla. **E**cce quatuor vete celi pugnabant. **A**dditio. **I**n ca. vij. Danielis vbi dr in postilla. **E**cce quatuor vete celi pugnabant. **A**dditio. **I**n ca. vij. Danielis vbi dr in postilla. **E**cce quatuor vete celi pugnabant. **A**dditio.

In ca. vij. Danielis vbi dr in postilla. **E**cce quatuor vete celi pugnabant. **A**dditio.

In ca. vij. Danielis vbi dr in postilla. **E**cce quatuor vete celi pugnabant. **A**dditio.

In ca. vij. Danielis vbi dr in postilla. **E**cce quatuor vete celi pugnabant. **A**dditio.

In ca. vij. Danielis vbi dr in postilla. **E**cce quatuor vete celi pugnabant. **A**dditio.

In ca. vij. Danielis vbi dr in postilla. **E**cce quatuor vete celi pugnabant. **A**dditio.

In ca. vij. Danielis vbi dr in postilla. **E**cce quatuor vete celi pugnabant. **A**dditio.

In ca. vij. Danielis vbi dr in postilla. **E**cce quatuor vete celi pugnabant. **A**dditio.

In ca. vij. Danielis vbi dr in postilla. **E**cce quatuor vete celi pugnabant. **A**dditio.

In ca. vij. Danielis vbi dr in postilla. **E**cce quatuor vete celi pugnabant. **A**dditio.

In ca. vij. Danielis vbi dr in postilla. **E**cce quatuor vete celi pugnabant. **A**dditio.

ad uersantū pter **Rab. sa. de quo solo mētionē facit po-**
stil. euacuent. z catholica ueritas magis elucescat sequē-
tem moneo in hac materia qōnem. s. vtrū i ordine regno-
rum danieli in p̄dictis ca. s. ij. z. vij. reuelatorū regnū xp̄i
seu ecclie sit vñū. Et primo arguit q̄mō. Nā vñū regnū a
daniēle traditū debebat cōterere seu dīminuere regnum
chaldeoz z alia tria regna sibi succedētia. vt p̄tz Dañ. ij.
vbi exp̄sse h̄r. q̄ lapis abscisus sine manib⁹ qd̄ est q̄ntū re-
gnū habebat p̄minuere testam. ferrū es argētū z aurū. q̄
significat regna p̄currētia q̄ntū regnū. s̄ p̄stat q̄ regnū ec-
clesie nō p̄minuit regnū chaldeoꝝ qd̄ p̄ aux̄ significat. cū
iam p̄ magnū t̄ps ante ortū regni ecclie fuerat destructū
p̄ medos. q̄ regnū ecclie nō est regnū vñū i ordine p̄dicto
rū. Preterea i hac numeratione regnoꝝ principalū mū-
di. p̄tineri d̄z vt videt regnū saracenoꝝ tanq̄m vñū de ma-
gnis. Est em̄ magnū in extensione. q̄ occupat fere totam
aphricā. z magnā ptē asie. z aliq̄s puincias euope. S̄lt̄
est magnū in duratiōe cū iā fluxerūt circiter. dccc. anni
a suo initio qd̄ excedit t̄ps duratiōis regni medoz z gre-
coꝝ p̄dictoz z vltra. S̄lt̄ est magnū in p̄secutione fidelū
vt satis est notū. vñ fm̄ quosdā figurat in uisione statue p̄
tybias ferreas. z in uisione bestiaz p̄ quartā bestia q̄ p̄
regnū xp̄i est occidēda. s̄ regnū xp̄i seu ecclie de quo agitur
nūq̄m p̄minuit seu p̄truit h̄ regnū ferreū. seu hanc quartā
bestia vt notū est: q̄ regnū xp̄i nō est q̄ntū de q̄ daniel loq̄
tur. Preterea fm̄ oēs expositores tā catholicos q̄m hebre-
os regnū grecoꝝ est terciū: s̄ regnū grecoꝝ z romanoꝝ
videt esse vñū regnū. nā romani sunt filij immediati grecie.
vtz Gen. x. vbi inter filios iavan q̄ sonat greciā in hebreo
cechi noianē q̄ sunt romani in eadez hebraica lingua. Et
sic p̄tz q̄ regnū grecoꝝ z romanoꝝ sunt vñus z eiusdez
natiōis fm̄ originē. vñ nō debet dici regna diuersa s̄ vñū
qd̄ p̄ successionē q̄si hereditaria a grecis in romanos ve-
nit. Del sicut p̄se z medi nō duo regna s̄ vñū h̄ic p̄putet̄
z p̄ p̄ns regnū romanoꝝ est terciū. cū sit idē cū regno gre-
coꝝ. Sed cōstat q̄ regnū ecclie imēdiate successit regno
romanoꝝ z cōmuniter tenet. q̄ regnū xp̄i seu ecclie est q̄r-
tū z p̄ p̄ns nō q̄ntū. Preterea: posito q̄ regnū romanoꝝ
sit quartū. adhuc videt q̄ regnū xp̄i seu ecclie nō sit q̄ntū
est em̄ regnū ecclie idē cū regno romanoꝝ. Nā regnū ec-
clesie: p̄ncipalit̄ videt sumpsisse ptatē seu initū a roma-
no impio. s. a Cōstātino q̄ impialē ptatē z auctoritatē tri-
buit bea. S̄ siuestro z ei⁹ successorib⁹. Et etiā vt qd̄ dicit
p̄p̄lit seu coegit plurima regna vt accipent fidē ecclie. z
sic regnū ecclie est quartū sicut z romanū cū q̄ est idē z p̄
p̄ns nō q̄ntū. Preterea Dañ. ij. legiē. In dieb⁹ regū seu re-
gnoꝝ istoꝝ suscitabit de⁹ celi regnū qd̄ ieternū nō corrū-
pet̄ zc. In q̄ manifesto denotat q̄ alia quatuor regna de-
bebāt existerē seu durare cū regnū q̄ntū a deo suscitaret̄.
s̄ regnū ecclie fuit suscitātū t̄pe vni⁹ regni t̄m̄. s. romani
cū alia p̄cedentia iā essent suppressa. q̄ regnū ecclie nō est
q̄ntū. Preterea. cornu paruulū qd̄ apparuit i quarta be-
stia p̄p̄rie videt figurare regnū ecclie. tū q̄ habuit initū
valde infirmū seu humile. s. a xp̄o q̄ vitā paupem gessit et
humilē: qd̄ notat cū d̄z paruulū. tū q̄ fixū erat in quarta
bestia qd̄ denotat ip̄ius colligationē cū impio romanoꝝ
z derinationē ab eo. vt factū est in cōstātino. tū q̄ d̄ eo d̄z
in hoc. vij. ca. Et fm̄ ones s̄ excelsum loquet̄. z putabit q̄
possit mutare t̄pa z legē. qd̄ exponit ab hebreis de xp̄o. i
quātū docuit multa denotātia pluralitatē in diuinis. S̄
militer z docuit idētitatē p̄sonalē dei z hois. z etiā voluit
mutare legē fm̄ eos inquātū multa docuit s̄ pharisaicaz
doctrinā. pharisei em̄ erāt doctores p̄ncipales mosaice le-
gis. vt d̄z Mat. xxiij. ca. Sup̄ cathedrā moysi sedet scri-
be z pharisei zc. S̄ p̄tās illi⁹ cornu paruuli est destruenda
p̄ regnū q̄ntū vt p̄tz. in eodē ca. q̄ regnū xp̄i nō est quintū
S̄ s̄riū h̄r Dañ. ij. vbi narratis q̄ntoz primis regnis sub-
dit. In dieb⁹ aut̄ regū seu regnoꝝ istoꝝ suscitabit de⁹ celi
regnū: qd̄ in eternū nō dissipabit. Vbi glo. pater suscita-
bit regnū filij suū ecclie. z sic p̄tz q̄ regnū xp̄i z ecclie est
quintū in ordine p̄dictoz. Nūc dicendū q̄ fm̄ catholicā

uēritatē necesse est dicere q̄ regnū q̄ntū d̄ quo Daniel fa-
 cit mētionē in vtraq̄ uisione p̄dicta sit regnū xp̄i. Nā in
 vtraq̄ uisione de quatuor regnis p̄currentib⁹ dicit q̄ sint
 t̄p̄aliter termināda. de q̄nto vō regno dicit q̄ stabit in eter-
 nū vt p̄tz i vtroq̄ ca. p̄dictoz. S̄z p̄stat q̄ ad regnū xp̄i p̄
 p̄se p̄tinet durare in eternū z sine fine. iuxta illud Luce. j.
 ca. Regnabit in domo Jacob in eternū z regni ei⁹ nō erit
 finis. S̄z ad maiorē euidentia cōtentoz in p̄dictis duo-
 b⁹ ca. z eoz aduersantū exclusionē attendendū est q̄ licet
 in vtraq̄ uisione p̄dicta de regno xp̄i agat̄. differenter t̄m̄
 in vtroq̄ ca. de hoc tractat: qd̄ sic p̄tz. Nā regnū xp̄i licet
 sit vñū: z idē fm̄ se: dupliciter t̄m̄ pōt cōsiderari fm̄ duos
 ei⁹ aduentus: ex quibus diuersi effect⁹ erāt. p̄ducendū spe-
 cialiter circa rempublicā mundanā. In primo em̄ aduen-
 tu diuulgata ip̄ius fide. ydolatria erat extirpāda: vt ha-
 bet Esa. ij. z in alijs locis: qd̄ fuit singularissimū i regno
 xp̄i z ecclie cū hacten⁹ t̄pe moysi z alioꝝ p̄phetarū. licet
 magnalia virtute diuina operabant̄ nō t̄m̄ hoc viciū po-
 tuit extirpari: nedum a gentib⁹: s̄ etiā ab ip̄o pp̄lo israeli-
 tico in cui⁹ p̄sentia illa tāmagna fiebat vtz Exo. xxxij. et
 iij. Reg. in multis locis. Sed p̄stat q̄ post primū aduen-
 tū xp̄i z sue fidei diuulgationē exclusa est ydolatria sim-
 pliciter a tota republica mūdi. licet forte in aliq̄bus regi-
 onib⁹ aliqua eius vestigia remaneant de q̄bus nō est mē-
 tio faciēda: q̄ vt ait p̄bus: qd̄ modicū est. p̄ nihilo repu-
 tat̄. De isto igit̄ aduentu xp̄i. s. primo z d̄ eius effectū cir-
 ca ydolatriā agit in p̄ma uisione p̄dicta vbi q̄ntoz regna
 p̄cedentia quintū regnū qd̄ est xp̄i figurant̄ p̄ statuā. nam
 statuā cōmuniter significat ydolatriā. put etiā hebrei sen-
 tiunt. simulacra etiā demonū cōmuniter p̄ statuas ydo-
 laticas colebant̄. vtz. s. Dañ. iij. d̄ statuā quā fecit nabuc.
 Et q̄ omnia regna mūdi ante aduentū xp̄i primū licet in-
 ter se multū differēbāt. t̄m̄ in hoc cōueniebāt vt cultū deo
 debitū. creaturis impendebant. idcirco p̄p̄rie designabāt
 omnia regna principalia in vñica statuā que ydolatriam
 designat. p̄pter ip̄oz cōuenientia in cultu ydolorū. licet
 particularia membra statue essent de diuersis materijs z
 formis. sicut z ip̄a regna inter se erāt diuersa in varietate
 ydolorū z in alijs. In sc̄da vō uisione agit de regno xp̄i
 put in sc̄do suo aduentu totā mundanā ptatē habet amo-
 uere: subiiciens oia impio patris z suo. de quo. j. ad Cor.
 xv. Deinde finis cū tradiderit regnū deo z patri cū eu-
 cuauerit omnē principatū z ptatē z virtutē. cui⁹ quo etiā
 sancti conregnabūt. put in. vij. ca. d̄z. Magnitudo regni
 dei pp̄lo sanctorū. De isto igit̄ aduentu xp̄i. s. sc̄do z hm̄o
 suo effectū circa mūdanā ptatē penit⁹ auferēda agit in se-
 cūda uisione in qua quatuor regna p̄cedentia seu p̄currē-
 tia cōueniēter figurant̄ p̄ varias bestias feroces: designā-
 tes variā ferocitatē z tyrānicā ip̄oz regnoꝝ: put exposi-
 tores p̄m̄niter tradūt. P̄dictis etiā cōsonat q̄ quintū
 regnū in prima uisione p̄ lapidē abscisum sine manibus
 designat. qd̄ denotat natiuitatē xp̄i fm̄ carnē nō ex viri-
 li semine p̄ductā. put cōmuniter tradit̄. In sc̄da vō uī-
 sione quintū regnū p̄ filiū hois in nubib⁹ celi venientem
 designat. qd̄ p̄p̄rie p̄tinet ad aduentum sc̄dm̄. iuxta illud
 Act. j. Quemadmodū vidistis eū euntem in celū zc. Et
 notandū q̄ sicut prima bestia fm̄ magistrū hystoriarū in-
 cipit in sc̄da etate. s. a saruch abauo abrae: z forte melius
 vt quidā dicunt a nemroth q̄ fuit prim⁹ opp̄ssoz hominū
 z primo regnauit in babilonia seu chaldaea. vt habet Ge-
 nef. x. que quidam ptās tyrannica continuata est p̄ asy-
 rios z alios vsq̄ ad nabuc. licet p̄ internalla habuit mul-
 tas interpollationes. sic quarta bestia cōtinēt totā tyrā-
 nicā potestatem z mundanam incipiendo a regno roma-
 noꝝ vsq̄ ad finem mundi. seu vsq̄ ad secundū aduen-
 tum xp̄i: put patet in litera. Ad primū ergo dicendū
 q̄ licet regnum xp̄i seu ecclie non comminuit regnum
 grecoꝝ seu persarū z huiusmodi q̄ntum ad eozū mū-
 danam potestatem cōminuit t̄m̄ omnia regna mundana
 q̄ntum ad cultum ydolorū: p̄out diuulgata fide in or-
 be per discipulos eius et eozū successores. euacuata est

Danielis

cultura demonum toto fere mando: vt dictum est vnde
pauca lapide absciso sine manib⁹. i. absq³ huana potest
tia statuā. i. ydolatriā ipam cōtinuit tā antiquā. i. chal
deoz q³ alias succedētes: vt dictū est. Regnū em roma
noz: vt dictū est qd est quartū: oia simulachra colebat: vt
paret in eo qd legit de phano pantheon. z sic tota statua
id est ydolatriā erit in sua integritate cū pcussa fuit p
lapidē abscisum sine manib⁹. Ad scdm dicēdū q³ regnū sa
racenoz licet sit magnū z potēs. nō tñ de eo fieri debuit
aliqua mētio in prima visione. cū ante primū aduētū et
dīuulgationē sue fidei nō fuerat ortū: vt est manifestum.
Nec etiā in scda visione debet de ipō regno mētio fieri p se
tanq³ de vno q³ regnoz p dīctoꝝ pncipaliū. nā qd li
bet eoz se extendit ad totū orbem: sic q³ quolibet p dīcto
rū quatuor in sua valitudine existente. non erat aliud reg
nū qd sibi resistere valeret. Regnū vero saracenoz nū
q³ ad tantā potētā deuenit q³ sibi resistere nō valeret ali
ud maioris potētie vel saltē equalis. vnde nō debet inter
monarchias cōputari. Posset tñ in scda visione intelligi
seu significari p aliqua comua quarte bestie. q³ qdā bestie
totā tyrānicā prātē a romanis vsq³ ad vltimā etatē conti
nere videt. put tactū est in rñsione. Ad terciū dicēdū q³ q
dā exposito: hebreoz de magis famosis q³ d^r. Ra. aben
hazra hyspan⁹ dñdere vel exponere intendēs q³ regnū
xpī z ecclie nō sit qntū in ordine regnoz horū Danieli re
uelatorū: z exinde inferre q³ nō sit regnū celeste z eternū
q³ adhuc spectat aliud qntū a deo in eternū suscitādū. sin
xit idēitatē specificā inter regnū grecoꝝ z romanoꝝ. cu
ius motiua tangunt in argumēto p dīcto. q³ tñ idētitas
a nullo expositoꝝ hebreoz tenet. S; falsitas hui⁹ fictio
nis est manifesta. nā greci z romani sunt diuersay natio
nū. similiter z linguay maxie distinctay. Lingua em gre
ca manifeste differt a latia sicut z hebraea. vnde z titulus
sancte crucis in his trib⁹ linguis tanq³ inter se valde dif
ferētib⁹ fuit script⁹ hebraice. grece z latine. **Ioh. xix.** Di
uersitas aut linguay pncipaliū. nationū diuersitatē ma
nifestat vñ **Gen. x. ca.** Ex istis dispse sunt isule gētū vnus
q³q³ i linguā suā zc. nec solū h: sed etiā oino diuersis cha
racterib⁹ vntē in scribēdo qd nō cōpetit vni nationi. p
ut est manifestū. Itē regnū romanoꝝ successit regno gre
coꝝ: eos debellādo. eo mō quo p se successerunt chaldeis
vt historiographi tradūt. vñ talis successio nō facit idēti
tatē regnoz. als paritōne diceret pse z chaldei vnū z idē
regnū: z sic de alijs qd est falsum: vt ptz in lra. Nec valet
illud allegatū **Gen. x. ca. d. iauan zc.** q³ in scriptura sacra
nomē alicui⁹ patris mltroz q³q³ appropriat vni tñ. sic vt
distinguat ab alijs fratrib⁹ seu cōdescēdentib⁹. Hebrei ei
dicunt ab **Abraam** vel ab **heber**. z tamen ymael qui ab
abraā descendit et per psequens ab heber vt habetur **Ge
nesis. xvij. non** dicitur hebreus. vnde z similiter cecim
q³ dicunt romani in hebreo licet descēderūt a iauan q³ in
hebreo d^r grec⁹. nō tñ ex h sequit q³ natio romana z gre
ca sunt eiusdē speciei. Ad quartū dicēdū q³ hebrei pnu
niter tā simplices q³ periti fidei vel saltē false asserunt re
gnū romanoꝝ de quo agit in Daniele z regnū xpī seu ec
clesie esse vnū z idē. in quā qdā estimationez erroneā seu
fallaciā inciderūt pncipaliter ex hoc q³ credūt regnū ec
clesie eē mūdānū seu terrenū sicut vnū de ceteris regnis
hui⁹ mūdi. qd est euidenter falsum: testatē veritate **Ioh.
xviij. ca.** Regnū meū nō est de hoc mundo. que auctori
tas sola sufficit ad cogēdū fideles vt ponat differētiā iter
regnū ecclie z cetera regna. in hoc. i. q³ regnū xpī z ecclie
nō est mūdānū s; celeste seu diuinū. put a pcursoꝝe xpī p
mo fuit p dīctū **Mat. iij. ca.** qd sepe pfirmat xpī i sua
doctrina: vocādo regnū suū regnū dei z regnū celoꝝ. S;
infideles q³ has sacras auctoritates nō recipiūt. rōne pnt
de hoc cōuinci. Ex multis em ptz differētia euidenter no
tissima inter regna mūdāna z regnū xpī seu ecclie. s; vnū
inter cetera sufficit qd sumit ex prāte tradita summo pō
tēti ecclie. nā vt dicit **pbus. iij. Poli.** Ordinatō ppli p
cipue depēdet ex maximo principatu pstat aut q³ maxi

mus pncipatus ecclie pstat in prāte pontificall. i. ligā
gādī aias atq³ solū dī. fm quā summus pōtifer z ecclia
credēt habere clauēs regni celoꝝ. vt **Mat. xvij. ca. s; cō**
stat q³ talis prās nō est mūdāna nec similis potestati alio
rū regnoz s; omnino ab eadē sepata. Si aut dicat ab infi
delib⁹ q³ licet hoc asserat in enāgelio. nō tñ ab ipis credēt
Ad hoc dicēdū q³ siue credat ab infidelibus siue nō. ad
huc ptz rō maxime differētie inter regnū romanoꝝ qd in
virtute armoz z legū seculariū dñabat orbi z iter regnū
ecclie. qd p hāc prātē pōtētiā regit subditos suos z hoc
sufficit ad ponēdū dīstinctionē latā inter potentiam ro
manam cesaris z summi pontificis. intantū q³ nō pnt di
ci vnū z idem regnū. vt ptz recte intelligenti. Differentia
etiā inter regnū romanoꝝ z ecclie satis est euidentis p p
cutiones tyrānicas romanoꝝ q³ exercuerūt in ecclia seu
in martyrib⁹ xpī ferocissime a tpe heronis vsq³ ad cōuer
sionē secte ventre gētes ad fidē xpī. B est falsum z fictitiū
p rīū em ptz in hystoria sua. vbi sic legit. **Cōstātini** imitās
pplōs ad fidē xpī i pntia toti ppli romani. z senat⁹ ista pu
blice dixit q³ sequit. **Vnt** diuina z huana fuita B interest vt
huana fuita coacta sunt. diuina aut volūtaria. de ei q³ q
eta mēte colit. z sincero affectu ab hominib⁹ honorat spō
tanea debet ei⁹ esse cultura. sit q³ oib⁹ notū. nō necessitate
coactos s; suo iudicio liberos posse fieri xpianos. Que
oia multa similia ex gestis bea. **Siluestri** z in alijs autē
ricis hystorijs cōcorditer tradunt ex quib⁹ pot⁹ elucida
tur veritas catholica. cū z hō q³ in sua cōceptione z nati
uitate fuit lapis abscisus sine manib⁹. similiter sine ma
nibus pcussit statuā. i. ydolatriā. nam absq³ potestate hu
mana seu tpali cesarē pcussit lepra. ex qua pcussione z sa
natione miraculosa tota statua ydolatrie fuit verevirtua
liter dirupta pncipiēte cesare. vt oia phana ydoloꝝ destru
erent. vt in veris hystorijs ptz. Que quidē destructio: vt
q³ in hodiernū diē durat. nō cesaris virtute cū etiā in lo
cis nō obedientib⁹ cesari hoc remanet immobile. sed po
tius diuina virtute hoc pordināte in aduētū primo filij
sui z ei⁹ fide diuulgata. Si aut neget ab infidelib⁹ p rīg
se miracula in persione **Cōstātini**: rñdet fm **Aug.** q³ ad
huc maius miraculū esset si tāmaxima mutatio z tā ge
neralis z duratura seu diuturna circa cultū ydoloꝝ p rī
gisset nullo supueniēte miraculo euidentē. Ad quintū di
cēdū q³ licet q³ suscitātū fuit regnū xpī z ecclie. suppres
sa essent tria regna prima q³ tū ad prātē mundanā. nō tñ
q³ tū ad cultū ydoloꝝ. ydolatriā em remanebat in vigore
suo in qualibet gente. etiā destructis principatib⁹ regno
rū: put dictū est. Et q³ Daniel in illa visione de statua ha
buit spālem respectū ad destructionē ydolatrie p aduen
tū xpī primū z dīuulgationē ei⁹ fidei: id dixit. In diebus
regnoz istoꝝ. q³ existentib⁹ quatuor p dīctis quo ad ydo
latriā. vt ptz de romanis q³ omnia ydola ceterarū natio
nū colebat. suscitabit de⁹ regnū celeste qd totā fere ydola
triā in republica destruxit. Ad sextū dicēdū q³ bene ve
rū est q³ initū regni ecclie fuit humile immo z totius ec
clesie fundamentū in humilitate pstat: dicēte xpo **Ma
thei. xj. ca.** Discite a me q³ mitis sum zc. Et nisi efficiamē
ni sicut puulus iste zc. **Mat. xvij. ca.** Sed hoc est vnum
de pncipalibus signis veri xpī pmissi. vñ **Casas. liij. lo**
quens de xpo ad lram ait. Et ascendit sicut ygultū corā
eo. Et ibidem. **Didim⁹** eū despectū z nouissimū virozū.
in quo loco z in alijs q³ plurimis satis pmonstrat humilit
tas xpī pmissi. S; in hoc qd d^r de regno ecclie qd deri
uat a regno romano. vel in eo fundat: psupponit falsuz
vt ex dictis ptz: immo inter ista duo regna. i. ecclie z ro
mani imperij est tanta dīstātia potestatis sicut celū a ter
ra distat in latitudine. vt iam dictū est. Vera em potestas
ecclie ē mere spūalis tāq³ in clauibus regni celestis fun
data. Potestas vero romani imperij est mere tpalis. vt
manifestū est: vnde et posito q³ regnum ecclie aliquod
dominūm temporale a romano iperio suscepisset ex h
non suscipit ecclia aliq³ augmētū essentialē in sua prāte

h pot' quo dda adiacens z accedatiale. qd pot' adesse z ab esse pter subiecti corruptione. Ita ei erat ver' monarcha in regno ecclie. Quid vel Clemes q nulla habebat p'ate salt' in executioe. sicut Siluester vel ei' successores q patrimoniu ecclie tpale integre possederut. In h aut qd dz ab hebreis de xpo q locut' est d' deu' inq'ntu docuit pluralitate in diuis. s'lt' z diuinitate in seipo z etia qd locut' e' d' lege iquatu docuit multa d' pharisaica doctrina p'supponit falsum z erroneu sequedo obstinatione sue cecitatz circa cognitione veri Christi. h de h no est hic discutiendu h dno concedere forte i alio tractatu videbit' **R**eplica.

Anno danielis circa visionem statue ca. ij. z quatuor bestia i ru' ca. vij. burg. pmedat postil. expositione. z addit vni' qstionis determinatione p quauult ondere regnu xpi z ecclie ee qntu post qtuor hic signata. Et vnu d' fundamētis illi' determinationis est q p primu xpi aduetu statua est cominuta. i. ydolatria penit' destructa. qz et si in qbusda mudi p'ib' remaserit modicu h p nihilo reputat' fm p'bm. Sed timeo qvbi burg. p fidei fauore d' putat. fide ledat. na iude' supposito dicto burg. pncipio pot' formare tale argumetu d' fide z p suo errore. In aduetu messie dz cessare ydolatria simplicit' vel p maxima sui pte. h h hodie no vide' factu. igit' messias nodu venit h est expectadus q est formalis error iudeoz. maior hui' argumeti est burg. minor ptz. Naz hodie azia aphyca z ps europa fuit ydolis. imo z hi q xpiani dicunt sine cultura ydoloz no sunt i europa. na fuit v'etris ebrietati fornicationi z auaricie p cunctis nationib' q oia fm aplm ad Ephe. v. z Phil. iij. ydoloz sunt fuitures cui snie concordat bur. circa ca. xij. Zacharie. Quaprop' securi' est cur postil. p'sentire q i prio aduetu xpi statua ydolatrie sit p'cussa. in scdo aut aduetu sit totalit' cominuenda. nec allegatu de pho locu hz d' p'patione modici z nihili. Quilibet em intelliges videre poterit si modica sit terra infidelituz ad p'patione xpianitatz. nec multu pcludit iudeis q bur. in hui' qstionis disputatione interserit hystozias siluestri z costatini qz sicut canone biblie p sui erroris defensione in multis corrupit z falsificat. ita hystozias citra z extra bibliam facilliter cotemnut. **C**aplm. viij.

Anno. iij. Regni Balthasar. hic ponit. xij. visio. et est scda de p'ntib' ad aduetu xpi scdm. sicut i p'cedeti visione habit' e' p'cessus generalis vltime tribulationis. sic in ista explicat' p'fict' p'cedes vltima tribulatione. Ca materialis hui' visionis e' pugna regni grecoz z medoz sub similitudine ariet' z hirci. z pugna antiochi epiphantis inde orti sub similitudine cornu modici. Finis hui' visionis est exponere pncipiu p'cedetis visiois. qz sequetes visiones sunt qst' expositioes ipius. Vn in p'cedete visione dictu est circa fine illi' q' Daniel fuit edoct' de illa visione ab vno angeloz assistetu verutu illud de q' fuit edoct' no exp'f'it totu in ca. p'cedeti. z io exp'f'it magis in sequetib' ca. Finis em est ondere magnitudinē tribulationis tpe antixpi z suoz mebroz ipm p'cedetiu z robur sanctorz d' eos z terminu laborz. Causa aut efficiēs est instiuct' spūssancti fact' Danieli ppter affectu deuotiois z conatu attentiois. Causa formalis in diuisione p'sistit. Notandū ad euidentia sequetis lfe q in sacra scriptura aliqui est duplex snia l'falis. qz ea q sunt facta in veteri testamento sunt figure eozq' sunt i nouo. dicere aplo. j. ad Cor. x. Dia in figura cotingebat illis. z io quado in veteri testameto p'dicif aliqd esse impletu in aliqua p'sona veteris testameti: veri' tu z p'fecti' in aliqua noui testameti. tuc est ibi duplex sensus l'falis. vni' pncipalis. z alius pncipalior. de illo. s. in quo p'fectus implet verbu p'dictu. verbi gratia. j. Paraf. xxij. dicif Ego ero ei in patrem z ipe erit mihi in filiu. qd est vbu d'ni loquētis de salomone. q fuit filius dei p adoptione in pncipio regni sui. ppter quod amabilis dno dicit' est. vt ptz. ij. Reg. xij. Et sic vbu illud impletu est ad l'fam in salomone. p'fecti' aut impletu est in xpo q est filius dei p natura. cui' figurā fuit salomō. et ideo illa auctoritas ad l'fam intelligif de salomone et de

xpo de salomone m'nt' pncipaliter z de xpo pncipaliter. Propter qd apls ad Heb. j. allegat p'dicta auctoritate tanq' de xpo dicta ad l'fam. Sic est in p'posito. qz sub similitudine arietis z hirci tractat daniel de pugna regni grecoz z medoz pncipalis m' ei' intentio est tractare d

Anno tercio .viij. Regni balthasar regis visio apparuit mihi. Ego daniel post id qd videra in principio vidi in visione mea cu essem in susis castro qd est in belā regione vidi at in visione esse me sup portam vlai : z leuavi oculos meos z vidi Et ecce aries vn' stabat ante paludem hns cornua excelsa et vnum excelsius altero matqz succrescens. Postea

pugna antixpi vel mebroz ei' z xpianoz z ideo est ibi duplex sensus l'falis vt p'z ex p'dictis. Propter qd sciendu q sicut i prima visione egit d' quatuor regnis subuertētis p qntu : qd est xpi regnu: ita hic z qd ibi intelligif p statua z lapide intel ligif hic p bestias et filiu hois seu iudice Igit' circa cam formalē considerandū q primo ponit visiois ostensio. scdo expositio ibi. Factu est aut cu viderē Circa primu tria tangunt. qz

primo tangit decursus arietis. i. regni medoz. scdo cocursus hirci. i. regni grecoz. bi. Ecce aut hircus. tercio incur sus cornu modici. i. antiochi in populum iudeoz ibi. De vno aut ex eis. q simile aut pot' exponi de xpianis z antixpianis. Vt in arietē intelligat potestas ecclie z sanctorz Per hircu p'as malignoz. qz scriptum est Math. xxv. Staret oues a dextris hircos aut a sinistris Per cornu paruum intelligat potestas antixpi z suorum cotemp'aneo. Reuertendo autem ad sensum qui primo intelligitur licet no pncipaliter scz de regibus medoz z grecoz. considerandū q circa quemlibet regem vel regnu tangit triplicē statu regni. s. initialem medium z finalem Circa primu dicit daniel.

Anno tercio regni balthasar zc. Ex quo patet q hec visio facta est per duos annos post p'cedetem. et hoc tangitur cum subdit.

Post id qd videram in principio. quia p'cedentem visionem vidi daniel primo anno regi balthasar.

Cum essem in susis castro. hic tangit locu huins visio nis. dicitur autē in susis castro. quia illa ciuitas erat clausa fortibus muris ad modum castru.

Quod est in belam regione. Ab belam dicit regnum belamitarum. z metropolis illius regionis erat susis. qz multa regna z multe regiones erat sub rege medoz.

Vidi in visione. imaginaria. s. esse super portam vlai. vlai est p'rium nome cuiusdam porte p'dicte ciuitatis. z interpretatur paulus quia ante illam portam sunt paludes a quibus illa porta est denominata.

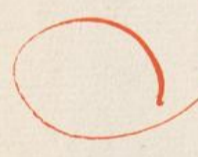
Et ecce aries. per quem signatur regnum medozum. quod no fuit multu infestum iudeis vt dicunt hebrei. ppter quod significat per animal mansuetum.

Stabat ante paludem. per hoc significatur instabilitas regni eius sicut palus no est locus firmus.

Habens cornua excelsa. s. duos reges magnos inter alios. s. darium filiu astyagis z cyrum eius nepotem.

Unum excelsius altero. quia cyrus fuit potentior dario.

Uterqz succrescens. quia fere totam asia sibi subiugauit **P**ostea vidi arietem cornibus ventilentem contra occidentem zc. quia reges persarum z medozum ad omnes istas partes pilatauerunt regnum illud vnde in hystoria Judith. j. capitulo scribitur q cambyfes filius cyri misit holofernem ad subiugandum sibi omnia regna occidentis.

Danielis

Et oēs bestie nō pote. resistere ei rē. qz nulli reges qn-
tūcūqz fortes poterāt ei resistere. seqt. **E**t magnifica
p^o est. qz illud regnū obtinuit monarchiā z greca ei fuisse-
bat sub tributo vt p^o tpe philippi patris alexādrī magnī
qz reddebat tributū dario regi p^o laz z medoz. **E**t ego

scz daniel. **Q**u-
telligebā qd signifi-
caret visio z mutati-
onē regnoz futurā.
qz regnū grecoz hu-
ic regno successit.
Ecce aut hircus
h^o ponit p^o cursus re-
gni grecoz. quod re-
gnū significat p^o hīr-
cū qz greci fuerūt lux-
uriosi sic hirc^o ē aial
luxuriosum z feridū
z maxie alexāder qz
fuit p^o m^o rex vt d^o
p^oter qd missa fuit
sibi puella veneno
nutrita vt sic p^o incō-
tinētiā suā accedens
ad eam intoxicaret.
S aristoteles p^o g-
stus z aspect^o oculo-
rū illi^o puelle ppen-
dit eā sic eē nutritā
z phibuit alexādrū
ab ei^o p^o cubitu vt scri-
bit li. d^o secretis secre-
torū. **D**eme-
bat ab occidente rē.
qz macedonia vbi p^o
us regnavit alexan-
der. z vnde mouit ex-
ercitū d^o dario regē p^o
faz est in occidentali
pte respectu regni p^o
faz z medoz.

vidi arietē cornib^o vētilā
tē cōtra occidētē z d^o aqlo-
nē z d^o meridiē z oēs bestie
nō poterāt resistere ei neqz
liberari de manu ei^o. fecit
qz fm volūtate suā z ma-
gnificat^o ē z ego itellige-
bā **E**cce aut hirc^o capraz:
veniebat ab occidēte sup
faciē toti^o terre: z nō tāge-
bat terrā **P**orro hirc^o hē-
bat cornu iligne iter oculos
suos z venit vsqz ad arietē
illū cornutū quē viderā stā-
tem ante portā: z cucurrit
ad eū in ipetu fortitudinis
sue **C**ūqz appropinqset p^o
pe arietē: efferat^o est in eū
z p^oculsit arietē z cōminuit
duo cornua ei^o. z nō pote-
rat aries resistere ei **C**ūqz
eū misisset i terrā cōculca-
uit z nemo quibat liberare
arietē de manu ei^o. **H**irc^o
aut capraz magn^o fact^o ē

gna pte. **C**ūqz cre. frac. est cornu magnū qz imediate
post illas victorias mortu^o ē alexāder āno. xij. regni sui.
etatis aut sue. xxxij. āno in babylone. nec potuit redire i
terrā natiuitat^o sue. vt diffusi^o d^o i scolastica historia.

Et or. sunt cor. q. subter illud. i. qtuor regna in qb^o of-
uisum ē regnū alexā-
dri. **E**t per q. vē.
celi. i. p^o qtuor p^onci-
pales ptes mūdī vñ
oriunt^o venti. **O**nia
ptholome^o lagi fili^o
regit i egypto. phi-
lipp^o frat^o alexādrī
i macedonia. seleuc^o
i syria z babylōe. an-
tigon^o i asia fm q^o de-
cit hic glo. **E**t
vno aut. h. describit
icursus antiochi epi-
phāis orti ex p^odict^o
i iudeos cū d^o. **D**e
vno aut ex eis. i. d^o se-
leucho rege syrie.
Egressum ē cor.
vnū mo. i. antiochus
epiphānes qz descen-
dit d^o seleucho. tamē
plures fuerūt infmē
dij. **E**t d^o istud cor-
nu modicū qz prius
fuit rome obses. vt
d^o j. Mach. j.
Et fa. ē grā. s. qz
antioch^o ignorāte se
natu exiit d^o roma vt
occuparet regnū sy-
rie. vt d^o j. Mach. j.
Et puauit filiū fris-
sui primogenitū. s. se-
leuci philometoris
regno sibi debito. **C**ōtra me. qz ptholomeū regē egypti
fugauit de cāpo z egyptum obtinuit. vt h^o j. Mach. j.
Egypt^o aut ē i situ meridionali respectu syrie. **E**t d^o
oriētē. qz i pside q^o ē in oriēte respectu syrie multos deu-
cit z sub tributo tenuit. vt ibidē d^o j. ca. **E**t d^o for. i. d^o
hierlm vbi de^o q^o est fortitudo colebat. **E**t mag. est
vsqz ad fortitudinē. i. d^o filios isrl^o q^o angeloz antiq^o custo-
dia vallabant. **E**t deiecit d^o forti. qz plures eoz ydo-
latricie subiecit. **E**t de stel. qz multos stabiles in cultu
dei occidit. vt j. Mach. vj. z. vij. **E**t vsqz ad p^o for.
magni ē. i. vsqz ad deū q^o colebat i hierlm. qz ad tps abstu-
lit cultu ei^o. z d^o sic ei pualuisse p^oquādā similitudinē. **D**e
aliter p^oncipē fortitudinis intelligit summ^o sacerdos. qz
tūc regebat ciuitatē z tēplū d^o quē pualuit antiochus.
Et ab eo tu. iuge sa. qd dicebat agn^o. q^o imolabat vespe
z mane. qz figurabat imolationē corpis xpi qd q^o tidie im-
molat i altari. **E**t deie. locū san. qz antiochus ppha-
nauit tēplū ponēdo sibi abominādū ydolū: vt d^o j. Ma-
cha. j. verūtū. qz ista nō fecit antiochus p^o p^o tute: s^o deo
pmittēte p^oter pctā ppli p^oniēda iō seqt. **R**obur at
datū est ei. i. antiocho. **C**ōtra iuge sacrificiū p^o pctā
ppli isrl^o z maxie sacerdotū q^o vt d^o j. Mach. iij. **J**am nō
erāt dediti circa altare s^o p^o tēpto tēplo z sacrificijs negle-
ct^o festiabat p^oncipes fieri palastre. z sic d^o ibidē q^o fecerūt
p^ostibula inuenū in tēplū. **E**t p^oster. rē. i. ver^o dei cul-
t^o. **E**t p^ospe. z fa. s. fm volūtate suā. **E**t su. vnū
d^o san. i. āgelis. **J**oqntē al. nescio cui. z sic h^o d^o qz da-
niel nō hēbat itelectū h^o visiois ad plenū. vt. j. patebit.
Et vsqz vi. i. lex q^o illuminat itelectū. z q^o p^o diuinā reuela-
tioez hita ē. **E**t iu. i. q^o tidianū. **E**t pec. i. d^o solatio
tēplū scā p^o pctā ppli p^opositioez ydoli i tēplo **E**t sa. i.
tēplū. c^o vna ps dicebat scā alta scā scōz. **E**t for. scōz

Cūqz creuisset fra-
ctū est cornu magnū z orta
sunt qtuor cornua subter il-
lud p^o qtuor vēr^o celi. **B**e-
s vno aut ex eis egressum ē
h^o cornu vnū modicū z factū
ē grāde d^o meridiē z cōtra
i orientē z cōtra fortitudinē
Et magnificatū ē vsqz ad
fortitudinē celi: z deiecit d^o
fortitudine z de stellis: et
p^o conculcabit eas z vsqz ad
p^oncipē fortitudis magni-
ficatū ē: z ab eo tulit iuge
sacrificiū z deiecit locū sā-
ctificatiōis ei^o. **R**obur at
datū ē ei cōtra iuge sacrifi-
ciū p^opter pctā z p^osternēf
z veritas i terra z p^ospabit z
faciet **E**t audiui vnū d^o san-
ctis loquētē z dixit vn^o sā-
ct^o alteri nescio cui loqnti
Et vsqz q^o visio z iuge sacrifi-
ciū z pctā desolationis q^o
ē factā ē z scūariū z fortitudo

Et nō tāgebat terrā. qz alexāder tāta fe-
stinatiōe venit d^o dario qd videt magz volasse qz iuisse fm
cōem modū loquēdi. ad exprimēdā velocitatē. **A**duertē-
dū qz iste dario nō fuit fili^o astyagis de q^o dictū est. nec fuit
ille dario fili^o hytaspis sub q^o p^osummatū ē tēplū. **E**t h^o fm
opinionē cōem latinoz z etiā iosephi. h^o fuit dario fili^o ar-
sami s^o q^o fm cōe dictū latinoz defecit regnū p^o faz p^o alex-
andrū qz debellauit eū. fm d^o h. a. sa. fuit fili^o assueri z he-
ster regine. z h^o dictū videt nō rōnabili^o z scripturis magz
cōsonū vt diffusius dixi in p^o n. li. **H**ester. z. j. **E**ldre. iij. et
adhuc dicā infer^o. xi. ca. **P**orro hirc^o. i. regnū h^ogre-
cie habebat cornu insignēter oculos. istud cornu signifi-
cat alexādrū primū regē. z d^o insigne. qz fuit nobilissim^o
p^onceps. vt patuit ca. p^oce. h^o d^o istud cornu sūm iter oculos
qz dirigebat p^o phos. z potissime p^o aristotelem p^ohoz p^onci-
pem. **E**t venit vsqz ad arietē. illum cornu. qz alexan-
der inuasit darium.

Quem. vi. stantem rē. qz darius aduētū alexandri p^o
nihilō reputabat. z iō ei nō occurrit: s^o stās in loco suo mi-
sit aliqz de principib^o suis: p^oncipēs eis: vt adducerēt sibi
alexādrū ligatū z flagellatū. **E**t cucur. ad eū impe-
forti. sue. qz alexāder p^ono occurrit p^oncipib^o dario p^odictis
z deuicit eos iuxta flumiū grācū. **C**ūqz app^o p^ope
arietē: qz deuictis p^oncipib^o dario venit v^o ipm dario.
Efferat^o ē in eū. i. ferino more eū inuasit: **E**t p^ocul-
sit arietē. s. dario regē p^o faz. **E**t cōmi. duo cornua ei^o
i. robur regni medoz z p^o faz seqt. **C**ūqz eū mi. i. trā
p^oculcabit. i. gloriā illi^o regni deiecit. **E**t ne. qbat libe-
rare arietē. rē. qz nullus amicoz suoz vel cōiūcto^oz pote-
rat sibi facere auxiliū d^o alexādrū. **H**irc^o aut capraz fact^o
est magn^o nimis. qz magnitudo alexādrī z ei^o fama cre-
uit supra modū subiugata sibi tota **A**sia z aphyrica p^o ma

regno sibi debito. **C**ōtra me. qz ptholomeū regē egypti
fugauit de cāpo z egyptum obtinuit. vt h^o j. Mach. j.
Egypt^o aut ē i situ meridionali respectu syrie. **E**t d^o
oriētē. qz i pside q^o ē in oriēte respectu syrie multos deu-
cit z sub tributo tenuit. vt ibidē d^o j. ca. **E**t d^o for. i. d^o
hierlm vbi de^o q^o est fortitudo colebat. **E**t mag. est
vsqz ad fortitudinē. i. d^o filios isrl^o q^o angeloz antiq^o custo-
dia vallabant. **E**t deiecit d^o forti. qz plures eoz ydo-
latricie subiecit. **E**t de stel. qz multos stabiles in cultu
dei occidit. vt j. Mach. vj. z. vij. **E**t vsqz ad p^o for.
magni ē. i. vsqz ad deū q^o colebat i hierlm. qz ad tps abstu-
lit cultu ei^o. z d^o sic ei pualuisse p^oquādā similitudinē. **D**e
aliter p^oncipē fortitudinis intelligit summ^o sacerdos. qz
tūc regebat ciuitatē z tēplū d^o quē pualuit antiochus.
Et ab eo tu. iuge sa. qd dicebat agn^o. q^o imolabat vespe
z mane. qz figurabat imolationē corpis xpi qd q^o tidie im-
molat i altari. **E**t deie. locū san. qz antiochus ppha-
nauit tēplū ponēdo sibi abominādū ydolū: vt d^o j. Ma-
cha. j. verūtū. qz ista nō fecit antiochus p^o p^o tute: s^o deo
pmittēte p^oter pctā ppli p^oniēda iō seqt. **R**obur at
datū est ei. i. antiocho. **C**ōtra iuge sacrificiū p^o pctā
ppli isrl^o z maxie sacerdotū q^o vt d^o j. Mach. iij. **J**am nō
erāt dediti circa altare s^o p^o tēpto tēplo z sacrificijs negle-
ct^o festiabat p^oncipes fieri palastre. z sic d^o ibidē q^o fecerūt
p^ostibula inuenū in tēplū. **E**t p^oster. rē. i. ver^o dei cul-
t^o. **E**t p^ospe. z fa. s. fm volūtate suā. **E**t su. vnū
d^o san. i. āgelis. **J**oqntē al. nescio cui. z sic h^o d^o qz da-
niel nō hēbat itelectū h^o visiois ad plenū. vt. j. patebit.
Et vsqz vi. i. lex q^o illuminat itelectū. z q^o p^o diuinā reuela-
tioez hita ē. **E**t iu. i. q^o tidianū. **E**t pec. i. d^o solatio
tēplū scā p^o pctā ppli p^opositioez ydoli i tēplo **E**t sa. i.
tēplū. c^o vna ps dicebat scā alta scā scōz. **E**t for. scōz

Conculcabit. et referet h vbu ad oia pdicta excepto peccato desolatiois. de qno qrit qd diu calcabit. h qd diu durabit et h est vbu truncatu. qz loquit ad modu doleris hominis. q aliqd in loquedo omittit. Et notadu qista qd facta est ab vno angelo qreti ab alio angelo vt ptz in lra ex q ptz q angeli supio res illuminat ange. los inferiores.

Et dixit ei. s. angelus supior inferioru. h dicit ad vespam et mane. i. p successio ne diei et noctis erit tantu tps qd sequit. i. duo milia treceti. i. sex anni. q. d. p tantu tps pcalcabitur pdicta. k Et mudabit factuariu scz ppleto tpe predicto a pollutioe facta ibi p antiochu qd factu legit a iuda machabeo et fratribus ei. j. mach. iij. Consideradu tn q tantu tps fuit ab ingressu antiochi in hierlm vsq ad emudationez repli. ydolu tn fuit positu in teplo per tres annos post ingressus antiochi in hierlm. qz ydolu no stetit in teplo nisi p tres anos. vt videbit. j. xij. ca. l

Factu est aut. h ponit pdicte visionis expositio et diuidit in duas ptes. qz p ponit visionis expositio. scdo inferit qdaz conclusio ibi. Et ego daniel. Pna adhuc diuidit in tres ptes qz p exponit mysteriu arctis. scdo hirci. ibi. Porro hircus tercio cornu modici. ibi. Et post regnu eoz. Pna adhuc diuidit in duas ptes. qz p notat desideriu sciendi i danieli et modus reueladi in gabriele. qz h fecit p madatu angeli supioris. s. p michaelē. scdo ponit expositio gabrielis: ibi

Aries que vidisti. Dicit igit. l Factu e aut cu videres ego daniel visionē. s. imaginariā. m Et qrerē intelligētiā. cu magno desiderio. qz lz ea intelligeret in pte: vt pdictu est. no tn in toto. n Ecce stetit in cōspectu meo qsi spēs viri. qz no erat vir h angelus in specie viri. s. michaelis q erat princeps synagoge. vt patebit. j. x. ca. et io erat sollicitus vt mysteriu danieli reuelaret. o Et audiui vocē viri. i. michaelis in specie viri apparētis. p Intervlat. i. apparētis in tali loco. q Et clamavit et ait. s. loquedo angelo inferiori. a Gabriel fac intelligere istu. i. danielē. ex quo ptz q i ministerijs angeloz ordo ē. b Et venit. s. gabriel. c Et stetit iuxta vbi ego stabā. ad loquēdū mecu. d Cūqz venisset pauēs corru in faciē meā. h factu est vt daniel existēs iter angelos cognosceret fragilitatē hūanā. e Et ait ad me intellige fili hoīs. s. corruptibilis eadē rōne q prius. s. vt cognoscat suā fragilitatē. f Quā in tpe finis cōplebit visio. ex q ptz q lz visio aliq mō sit iplea i antiocho. tn pfecti cōplebit in antixpo i fine mudi et io de ipso est pncipalis sensus lralis. vt pdictu ē. g Cūqz lo. ad me col. sum pn in trā. bis ad terrā cecidit loquēte angelo vt magz cognosceret fragilitatē suā. h Et teti. me pfortādo. i Et sta. me i gdu meo erigēdo me. qz pūs iacebā sicut qdrupes ad frā. k Dixitqz m. Ego ondā tibi q ven. sunt in nouis. maledictiois. i. tpe illi maledicti hoīs. q p abudantiā malicie dicit maledictio in abstracto. et h est antixps pprie. et antiochus epiphaneus aliq mō. in qtu figura antixpi psequendo cultū dei vt visum est. l Quā hz tps finē suū. i q. s. ista cōplebun

tu. m Aries. positus quibusdam pambulis ad expositio nē visionis. h gabriel icipit visionē exponere in qtu tagit regē medoz et psaz. et ptz lra ex pdictis. vltimū exponit eā in qtu tangit regnū grecoz di. n Porro hirc. ca. et ptz vsqz ibi. n Rex primus. s. alexāder vt pdictu est. qz ante tps alexandri regis grece erat qsi nullus momēti: et io bī pm iter notabiles. o Quāt fracto illo. s. mortuo an finem naturalē vite sue. qz p venenū mortuū ē adhuc inuenis exis. s. xxxij. annoz. vt ex pdictis et h significat p fractionē. p Surrexerūt p eo qtuor. s. cornua. h significat q qtuor reges de gēte ei surget simul regnātes. et ipiū tenētes alexā dri fm diuersas ptes qz no iū fortitudie ei. qz nullū isto rū regnoz potuit eā pari regno alexā dri in fortitudine lz pl durauerit. qz regnū alexā dri valde parū durauit. vt. s. dcm ē r Et post reg. h pū ponit expositio nē

cornu modici. i. antiochi et antixpi cuius figura fuit antiochus. et h est qd dicit. Et post regnū eoz. s. pcedētū. s. Tu cre. iniq. sur. rex in. facie. i. antiochus q pmissus est regnare ad puniendū iniquitates filioz isrl. que creuerāt nimis illis tpebus: vt visum est. Dicit aut antiochus impudens facie. qz nullā turpitudinē verebā facere etiā in loco sancto vbi statuit ydolu. q locus erat etiā repletus immudicijs scortatiū cū meretricib. vt dicit. ij. Mach. vij. et hoc factu est p antiochum. t Et intelligēs ppositio nes. qz antiochus callidus erat. et puenēs alios calliditate sua. Del aliter. Intelligens ppositiones. i. intelligere faciēs. q. d. daniel qz p ea que faciet intelligit ista visio q mō est occulta. v Et robo. fortitu. ei. h nō in virib suis. q. d. licet sic crescat fortitudo antiochi ad faciendū ista. nō tn hoc erit ex virib suis. sed ppter pctā populi sic dimittet a deo agere: qz sicut frequētē dictū est. de aliq vti malis ad puniendū bonos. r Et supra qz credi potest vniuersa vastabit rē. qz nō erat credibile hominibus q ille qui erat rome obfes deberet sic psperari et tam ardua facere. y Interficiet robustos. s. septem fratres qui cū matre fuerūt robustissimi ad tenendū legem dei vt ptz. ij. Mach. vij. Et qz nō solum illi sunt interfecti ab antiocho sed multi alij qui noluerūt derelinquere legem dei. io sequit. z Et populū sanctoz fm volūtatē suam interficiet. s. a Et dixi do. in ma. eius. i. ad finem intentū ab eo pducet per opera eius.

Et cor suū magnificabit. qz antiochus intantū erat elatus p supbiā quasi crederet habere terrā ad nauigādū et mare ad ambulandū. vt dicit. ij. Mach. v. Et in copia reyz oim occidit plurimos. qz talē occisionē sanctoz fecit p tpalē potētā sibi a deo pmissam. a Et cōtra principē principū cōsurgēt. qz deū surrexit auferēdo cultū ei. qtu ad tempus. b Et sine manu pteret. qz antiochus rediēs de psidē pculsus a deo morbo intestino mortuū est. pnt hf. ij. Mach. ix. Quā aut sicut dictū ē antiochus fuit figura antixpi. io lra ista que exposita est de antiocho. iterū meli ex

positio nē visionis. h gabriel icipit visionē exponere in qtu tagit regē medoz et psaz. et ptz lra ex pdictis. vltimū exponit eā in qtu tangit regnū grecoz di. n Porro hirc. ca. et ptz vsqz ibi. n Rex primus. s. alexāder vt pdictu est. qz ante tps alexandri regis grece erat qsi nullus momēti: et io bī pm iter notabiles. o Quāt fracto illo. s. mortuo an finem naturalē vite sue. qz p venenū mortuū ē adhuc inuenis exis. s. xxxij. annoz. vt ex pdictis et h significat p fractionē. p Surrexerūt p eo qtuor. s. cornua. h significat q qtuor reges de gēte ei surget simul regnātes. et ipiū tenētes alexā dri fm diuersas ptes qz no iū fortitudie ei. qz nullū isto rū regnoz potuit eā pari regno alexā dri in fortitudine lz pl durauerit. qz regnū alexā dri valde parū durauit. vt. s. dcm ē r Et post reg. h pū ponit expositio nē

cornu modici. i. antiochi et antixpi cuius figura fuit antiochus. et h est qd dicit. Et post regnū eoz. s. pcedētū. s. Tu cre. iniq. sur. rex in. facie. i. antiochus q pmissus est regnare ad puniendū iniquitates filioz isrl. que creuerāt nimis illis tpebus: vt visum est. Dicit aut antiochus impudens facie. qz nullā turpitudinē verebā facere etiā in loco sancto vbi statuit ydolu. q locus erat etiā repletus immudicijs scortatiū cū meretricib. vt dicit. ij. Mach. vij. et hoc factu est p antiochum. t Et intelligēs ppositio nes. qz antiochus callidus erat. et puenēs alios calliditate sua. Del aliter. Intelligens ppositiones. i. intelligere faciēs. q. d. daniel qz p ea que faciet intelligit ista visio q mō est occulta. v Et robo. fortitu. ei. h nō in virib suis. q. d. licet sic crescat fortitudo antiochi ad faciendū ista. nō tn hoc erit ex virib suis. sed ppter pctā populi sic dimittet a deo agere: qz sicut frequētē dictū est. de aliq vti malis ad puniendū bonos. r Et supra qz credi potest vniuersa vastabit rē. qz nō erat credibile hominibus q ille qui erat rome obfes deberet sic psperari et tam ardua facere. y Interficiet robustos. s. septem fratres qui cū matre fuerūt robustissimi ad tenendū legem dei vt ptz. ij. Mach. vij. Et qz nō solum illi sunt interfecti ab antiocho sed multi alij qui noluerūt derelinquere legem dei. io sequit. z Et populū sanctoz fm volūtatē suam interficiet. s. a Et dixi do. in ma. eius. i. ad finem intentū ab eo pducet per opera eius.

Et cor suū magnificabit. qz antiochus intantū erat elatus p supbiā quasi crederet habere terrā ad nauigādū et mare ad ambulandū. vt dicit. ij. Mach. v. Et in copia reyz oim occidit plurimos. qz talē occisionē sanctoz fecit p tpalē potētā sibi a deo pmissam. a Et cōtra principē principū cōsurgēt. qz deū surrexit auferēdo cultū ei. qtu ad tempus. b Et sine manu pteret. qz antiochus rediēs de psidē pculsus a deo morbo intestino mortuū est. pnt hf. ij. Mach. ix. Quā aut sicut dictū ē antiochus fuit figura antixpi. io lra ista que exposita est de antiocho. iterū meli ex

positio nē visionis. h gabriel icipit visionē exponere in qtu tagit regē medoz et psaz. et ptz lra ex pdictis. vltimū exponit eā in qtu tangit regnū grecoz di. n Porro hirc. ca. et ptz vsqz ibi. n Rex primus. s. alexāder vt pdictu est. qz ante tps alexandri regis grece erat qsi nullus momēti: et io bī pm iter notabiles. o Quāt fracto illo. s. mortuo an finem naturalē vite sue. qz p venenū mortuū ē adhuc inuenis exis. s. xxxij. annoz. vt ex pdictis et h significat p fractionē. p Surrexerūt p eo qtuor. s. cornua. h significat q qtuor reges de gēte ei surget simul regnātes. et ipiū tenētes alexā dri fm diuersas ptes qz no iū fortitudie ei. qz nullū isto rū regnoz potuit eā pari regno alexā dri in fortitudine lz pl durauerit. qz regnū alexā dri valde parū durauit. vt. s. dcm ē r Et post reg. h pū ponit expositio nē

cornu modici. i. antiochi et antixpi cuius figura fuit antiochus. et h est qd dicit. Et post regnū eoz. s. pcedētū. s. Tu cre. iniq. sur. rex in. facie. i. antiochus q pmissus est regnare ad puniendū iniquitates filioz isrl. que creuerāt nimis illis tpebus: vt visum est. Dicit aut antiochus impudens facie. qz nullā turpitudinē verebā facere etiā in loco sancto vbi statuit ydolu. q locus erat etiā repletus immudicijs scortatiū cū meretricib. vt dicit. ij. Mach. vij. et hoc factu est p antiochum. t Et intelligēs ppositio nes. qz antiochus callidus erat. et puenēs alios calliditate sua. Del aliter. Intelligens ppositiones. i. intelligere faciēs. q. d. daniel qz p ea que faciet intelligit ista visio q mō est occulta. v Et robo. fortitu. ei. h nō in virib suis. q. d. licet sic crescat fortitudo antiochi ad faciendū ista. nō tn hoc erit ex virib suis. sed ppter pctā populi sic dimittet a deo agere: qz sicut frequētē dictū est. de aliq vti malis ad puniendū bonos. r Et supra qz credi potest vniuersa vastabit rē. qz nō erat credibile hominibus q ille qui erat rome obfes deberet sic psperari et tam ardua facere. y Interficiet robustos. s. septem fratres qui cū matre fuerūt robustissimi ad tenendū legem dei vt ptz. ij. Mach. vij. Et qz nō solum illi sunt interfecti ab antiocho sed multi alij qui noluerūt derelinquere legem dei. io sequit. z Et populū sanctoz fm volūtatē suam interficiet. s. a Et dixi do. in ma. eius. i. ad finem intentū ab eo pducet per opera eius.

Et cor suū magnificabit. qz antiochus intantū erat elatus p supbiā quasi crederet habere terrā ad nauigādū et mare ad ambulandū. vt dicit. ij. Mach. v. Et in copia reyz oim occidit plurimos. qz talē occisionē sanctoz fecit p tpalē potētā sibi a deo pmissam. a Et cōtra principē principū cōsurgēt. qz deū surrexit auferēdo cultū ei. qtu ad tempus. b Et sine manu pteret. qz antiochus rediēs de psidē pculsus a deo morbo intestino mortuū est. pnt hf. ij. Mach. ix. Quā aut sicut dictū ē antiochus fuit figura antixpi. io lra ista que exposita est de antiocho. iterū meli ex

positio nē visionis. h gabriel icipit visionē exponere in qtu tagit regē medoz et psaz. et ptz lra ex pdictis. vltimū exponit eā in qtu tangit regnū grecoz di. n Porro hirc. ca. et ptz vsqz ibi. n Rex primus. s. alexāder vt pdictu est. qz ante tps alexandri regis grece erat qsi nullus momēti: et io bī pm iter notabiles. o Quāt fracto illo. s. mortuo an finem naturalē vite sue. qz p venenū mortuū ē adhuc inuenis exis. s. xxxij. annoz. vt ex pdictis et h significat p fractionē. p Surrexerūt p eo qtuor. s. cornua. h significat q qtuor reges de gēte ei surget simul regnātes. et ipiū tenētes alexā dri fm diuersas ptes qz no iū fortitudie ei. qz nullū isto rū regnoz potuit eā pari regno alexā dri in fortitudine lz pl durauerit. qz regnū alexā dri valde parū durauit. vt. s. dcm ē r Et post reg. h pū ponit expositio nē

positio nē visionis. h gabriel icipit visionē exponere in qtu tagit regē medoz et psaz. et ptz lra ex pdictis. vltimū exponit eā in qtu tangit regnū grecoz di. n Porro hirc. ca. et ptz vsqz ibi. n Rex primus. s. alexāder vt pdictu est. qz ante tps alexandri regis grece erat qsi nullus momēti: et io bī pm iter notabiles. o Quāt fracto illo. s. mortuo an finem naturalē vite sue. qz p venenū mortuū ē adhuc inuenis exis. s. xxxij. annoz. vt ex pdictis et h significat p fractionē. p Surrexerūt p eo qtuor. s. cornua. h significat q qtuor reges de gēte ei surget simul regnātes. et ipiū tenētes alexā dri fm diuersas ptes qz no iū fortitudie ei. qz nullū isto rū regnoz potuit eā pari regno alexā dri in fortitudine lz pl durauerit. qz regnū alexā dri valde parū durauit. vt. s. dcm ē r Et post reg. h pū ponit expositio nē

cornu modici. i. antiochi et antixpi cuius figura fuit antiochus. et h est qd dicit. Et post regnū eoz. s. pcedētū. s. Tu cre. iniq. sur. rex in. facie. i. antiochus q pmissus est regnare ad puniendū iniquitates filioz isrl. que creuerāt nimis illis tpebus: vt visum est. Dicit aut antiochus impudens facie. qz nullā turpitudinē verebā facere etiā in loco sancto vbi statuit ydolu. q locus erat etiā repletus immudicijs scortatiū cū meretricib. vt dicit. ij. Mach. vij. et hoc factu est p antiochum. t Et intelligēs ppositio nes. qz antiochus callidus erat. et puenēs alios calliditate sua. Del aliter. Intelligens ppositiones. i. intelligere faciēs. q. d. daniel qz p ea que faciet intelligit ista visio q mō est occulta. v Et robo. fortitu. ei. h nō in virib suis. q. d. licet sic crescat fortitudo antiochi ad faciendū ista. nō tn hoc erit ex virib suis. sed ppter pctā populi sic dimittet a deo agere: qz sicut frequētē dictū est. de aliq vti malis ad puniendū bonos. r Et supra qz credi potest vniuersa vastabit rē. qz nō erat credibile hominibus q ille qui erat rome obfes deberet sic psperari et tam ardua facere. y Interficiet robustos. s. septem fratres qui cū matre fuerūt robustissimi ad tenendū legem dei vt ptz. ij. Mach. vij. Et qz nō solum illi sunt interfecti ab antiocho sed multi alij qui noluerūt derelinquere legem dei. io sequit. z Et populū sanctoz fm volūtatē suam interficiet. s. a Et dixi do. in ma. eius. i. ad finem intentū ab eo pducet per opera eius.

Et cor suū magnificabit. qz antiochus intantū erat elatus p supbiā quasi crederet habere terrā ad nauigādū et mare ad ambulandū. vt dicit. ij. Mach. v. Et in copia reyz oim occidit plurimos. qz talē occisionē sanctoz fecit p tpalē potētā sibi a deo pmissam. a Et cōtra principē principū cōsurgēt. qz deū surrexit auferēdo cultū ei. qtu ad tempus. b Et sine manu pteret. qz antiochus rediēs de psidē pculsus a deo morbo intestino mortuū est. pnt hf. ij. Mach. ix. Quā aut sicut dictū ē antiochus fuit figura antixpi. io lra ista que exposita est de antiocho. iterū meli ex

positio nē visionis. h gabriel icipit visionē exponere in qtu tagit regē medoz et psaz. et ptz lra ex pdictis. vltimū exponit eā in qtu tangit regnū grecoz di. n Porro hirc. ca. et ptz vsqz ibi. n Rex primus. s. alexāder vt pdictu est. qz ante tps alexandri regis grece erat qsi nullus momēti: et io bī pm iter notabiles. o Quāt fracto illo. s. mortuo an finem naturalē vite sue. qz p venenū mortuū ē adhuc inuenis exis. s. xxxij. annoz. vt ex pdictis et h significat p fractionē. p Surrexerūt p eo qtuor. s. cornua. h significat q qtuor reges de gēte ei surget simul regnātes. et ipiū tenētes alexā dri fm diuersas ptes qz no iū fortitudie ei. qz nullū isto rū regnoz potuit eā pari regno alexā dri in fortitudine lz pl durauerit. qz regnū alexā dri valde parū durauit. vt. s. dcm ē r Et post reg. h pū ponit expositio nē

cornu modici. i. antiochi et antixpi cuius figura fuit antiochus. et h est qd dicit. Et post regnū eoz. s. pcedētū. s. Tu cre. iniq. sur. rex in. facie. i. antiochus q pmissus est regnare ad puniendū iniquitates filioz isrl. que creuerāt nimis illis tpebus: vt visum est. Dicit aut antiochus impudens facie. qz nullā turpitudinē verebā facere etiā in loco sancto vbi statuit ydolu. q locus erat etiā repletus immudicijs scortatiū cū meretricib. vt dicit. ij. Mach. vij. et hoc factu est p antiochum. t Et intelligēs ppositio nes. qz antiochus callidus erat. et puenēs alios calliditate sua. Del aliter. Intelligens ppositiones. i. intelligere faciēs. q. d. daniel qz p ea que faciet intelligit ista visio q mō est occulta. v Et robo. fortitu. ei. h nō in virib suis. q. d. licet sic crescat fortitudo antiochi ad faciendū ista. nō tn hoc erit ex virib suis. sed ppter pctā populi sic dimittet a deo agere: qz sicut frequētē dictū est. de aliq vti malis ad puniendū bonos. r Et supra qz credi potest vniuersa vastabit rē. qz nō erat credibile hominibus q ille qui erat rome obfes deberet sic psperari et tam ardua facere. y Interficiet robustos. s. septem fratres qui cū matre fuerūt robustissimi ad tenendū legem dei vt ptz. ij. Mach. vij. Et qz nō solum illi sunt interfecti ab antiocho sed multi alij qui noluerūt derelinquere legem dei. io sequit. z Et populū sanctoz fm volūtatē suam interficiet. s. a Et dixi do. in ma. eius. i. ad finem intentū ab eo pducet per opera eius.

Et cor suū magnificabit. qz antiochus intantū erat elatus p supbiā quasi crederet habere terrā ad nauigādū et mare ad ambulandū. vt dicit. ij. Mach. v. Et in copia reyz oim occidit plurimos. qz talē occisionē sanctoz fecit p tpalē potētā sibi a deo pmissam. a Et cōtra principē principū cōsurgēt. qz deū surrexit auferēdo cultū ei. qtu ad tempus. b Et sine manu pteret. qz antiochus rediēs de psidē pculsus a deo morbo intestino mortuū est. pnt hf. ij. Mach. ix. Quā aut sicut dictū ē antiochus fuit figura antixpi. io lra ista que exposita est de antiocho. iterū meli ex

positio nē visionis. h gabriel icipit visionē exponere in qtu tagit regē medoz et psaz. et ptz lra ex pdictis. vltimū exponit eā in qtu tangit regnū grecoz di. n Porro hirc. ca. et ptz vsqz ibi. n Rex primus. s. alexāder vt pdictu est. qz ante tps alexandri regis grece erat qsi nullus momēti: et io bī pm iter notabiles. o Quāt fracto illo. s. mortuo an finem naturalē vite sue. qz p venenū mortuū ē adhuc inuenis exis. s. xxxij. annoz. vt ex pdictis et h significat p fractionē. p Surrexerūt p eo qtuor. s. cornua. h significat q qtuor reges de gēte ei surget simul regnātes. et ipiū tenētes alexā dri fm diuersas ptes qz no iū fortitudie ei. qz nullū isto rū regnoz potuit eā pari regno alexā dri in fortitudine lz pl durauerit. qz regnū alexā dri valde parū durauit. vt. s. dcm ē r Et post reg. h pū ponit expositio nē

cornu modici. i. antiochi et antixpi cuius figura fuit antiochus. et h est qd dicit. Et post regnū eoz. s. pcedētū. s. Tu cre. iniq. sur. rex in. facie. i. antiochus q pmissus est regnare ad puniendū iniquitates filioz isrl. que creuerāt nimis illis tpebus: vt visum est. Dicit aut antiochus impudens facie. qz nullā turpitudinē verebā facere etiā in loco sancto vbi statuit ydolu. q locus erat etiā repletus immudicijs scortatiū cū meretricib. vt dicit. ij. Mach. vij. et hoc factu est p antiochum. t Et intelligēs ppositio nes. qz antiochus callidus erat. et puenēs alios calliditate sua. Del aliter. Intelligens ppositiones. i. intelligere faciēs. q. d. daniel qz p ea que faciet intelligit ista visio q mō est occulta. v Et robo. fortitu. ei. h nō in virib suis. q. d. licet sic crescat fortitudo antiochi ad faciendū ista. nō tn hoc erit ex virib suis. sed ppter pctā populi sic dimittet a deo agere: qz sicut frequētē dictū est. de aliq vti malis ad puniendū bonos. r Et supra qz credi potest vniuersa vastabit rē. qz nō erat credibile hominibus q ille qui erat rome obfes deberet sic psperari et tam ardua facere. y Interficiet robustos. s. septem fratres qui cū matre fuerūt robustissimi ad tenendū legem dei vt ptz. ij. Mach. vij. Et qz nō solum illi sunt interfecti ab antiocho sed multi alij qui noluerūt derelinquere legem dei. io sequit. z Et populū sanctoz fm volūtatē suam interficiet. s. a Et dixi do. in ma. eius. i. ad finem intentū ab eo pducet per opera eius.

Et cor suū magnificabit. qz antiochus intantū erat elatus p supbiā quasi crederet habere terrā ad nauigādū et mare ad ambulandū. vt dicit. ij. Mach. v. Et in copia reyz oim occidit plurimos. qz talē occisionē sanctoz fecit p tpalē potētā sibi a deo pmissam. a Et cōtra principē principū cōsurgēt. qz deū surrexit auferēdo cultū ei. qtu ad tempus. b Et sine manu pteret. qz antiochus rediēs de psidē pculsus a deo morbo intestino mortuū est. pnt hf. ij. Mach. ix. Quā aut sicut dictū ē antiochus fuit figura antixpi. io lra ista que exposita est de antiocho. iterū meli ex

positio nē visionis. h gabriel icipit visionē exponere in qtu tagit regē medoz et psaz. et ptz lra ex pdictis. vltimū exponit eā in qtu tangit regnū grecoz di. n Porro hirc. ca. et ptz vsqz ibi. n Rex primus. s. alexāder vt pdictu est. qz ante tps alexandri regis grece erat qsi nullus momēti: et io bī pm iter notabiles. o Quāt fracto illo. s. mortuo an finem naturalē vite sue. qz p venenū mortuū ē adhuc inuenis exis. s. xxxij. annoz. vt ex pdictis et h significat p fractionē. p Surrexerūt p eo qtuor. s. cornua. h significat q qtuor reges de gēte ei surget simul regnātes. et ipiū tenētes alexā dri fm diuersas ptes qz no iū fortitudie ei. qz nullū isto rū regnoz potuit eā pari regno alexā dri in fortitudine lz pl durauerit. qz regnū alexā dri valde parū durauit. vt. s. dcm ē r Et post reg. h pū ponit expositio nē

cornu modici. i. antiochi et antixpi cuius figura fuit antiochus. et h est qd dicit. Et post regnū eoz. s. pcedētū. s. Tu cre. iniq. sur. rex in. facie. i. antiochus q pmissus est regnare ad puniendū iniquitates filioz isrl. que creuerāt nimis illis tpebus: vt visum est. Dicit aut antiochus impudens facie. qz nullā turpitudinē verebā facere etiā in loco sancto vbi statuit ydolu. q locus erat etiā repletus immudicijs scortatiū cū meretricib. vt dicit. ij. Mach. vij. et hoc factu est p antiochum. t Et intelligēs ppositio nes. qz antiochus callidus erat. et puenēs alios calliditate sua. Del aliter. Intelligens ppositiones. i. intelligere faciēs. q. d. daniel qz p ea que faciet intelligit ista visio q mō est occulta. v Et robo. fortitu. ei. h nō in virib suis. q. d. licet sic crescat fortitudo antiochi ad faciendū ista. nō tn hoc erit ex virib suis. sed ppter pctā populi sic dimittet a deo agere: qz sicut frequētē dictū est. de aliq vti malis ad puniendū bonos. r Et supra qz credi potest vniuersa vastabit rē. qz nō erat credibile hominibus q ille qui erat rome obfes deberet sic psperari et tam ardua facere. y Interficiet robustos. s. septem fratres qui cū matre fuerūt robustissimi ad tenendū legem dei vt ptz. ij. Mach. vij. Et qz nō solum illi sunt interfecti ab antiocho sed multi alij qui noluerūt derelinquere legem dei. io sequit. z Et populū sanctoz fm volūtatē suam interficiet. s. a Et dixi do. in ma. eius. i. ad finem intentū ab eo pducet per opera eius.

Et cor suū magnificabit. qz antiochus intantū erat elatus p supbiā quasi crederet habere terrā ad nauigādū et mare ad ambulandū. vt dicit. ij. Mach. v. Et in copia reyz oim occidit plurimos. qz talē occisionē sanctoz fecit p tpalē potētā sibi a deo pmissam. a Et cōtra principē principū cōsurgēt. qz deū surrexit auferēdo cultū ei. qtu ad tempus. b Et sine manu pteret. qz antiochus rediēs de psidē pculsus a deo morbo intestino mortuū est. pnt hf. ij. Mach. ix. Quā aut sicut dictū ē antiochus fuit figura antixpi. io lra ista que exposita est de antiocho. iterū meli ex

positio nē visionis. h gabriel icipit visionē exponere in qtu tagit regē medoz et psaz. et ptz lra ex pdictis. vltimū exponit eā in qtu tangit regnū grecoz di. n Porro hirc. ca. et ptz vsqz ibi. n Rex primus. s. alexāder vt pdictu est. qz ante tps alexandri regis grece erat qsi nullus momēti: et io bī pm iter notabiles. o Quāt fracto illo. s. mortuo an finem naturalē vite sue. qz p venenū mortuū ē adhuc inuenis exis. s. xxxij. annoz. vt ex pdictis et h significat p fractionē. p Surrexerūt p eo qtuor. s. cornua. h significat q qtuor reges de gēte ei surget simul regnātes. et ipiū tenētes alexā dri fm diuersas ptes qz no iū fortitudie ei. qz nullū isto rū regnoz potuit eā pari regno alexā dri in fortitudine lz pl durauerit. qz regnū alexā dri valde parū durauit. vt. s. dcm ē r Et post reg. h pū ponit expositio nē

cornu modici. i. antiochi et antixpi cuius figura fuit antiochus. et h est qd dicit. Et post regnū eoz. s. pcedētū. s. Tu cre. iniq. sur. rex in. facie. i. antiochus q pmissus est regnare ad puniendū iniquitates filioz isrl. que creuerāt nimis illis tpebus: vt visum est. Dicit aut antiochus impudens facie. qz nullā turpitudinē verebā facere etiā in loco sancto vbi statuit ydolu. q locus erat etiā repletus immudicijs scortatiū cū meretricib. vt dicit. ij. Mach. vij. et hoc factu est p antiochum. t Et intelligēs ppositio nes. qz antiochus callidus erat. et puenēs alios calliditate sua. Del aliter. Intelligens ppositiones. i. intelligere faciēs. q. d. daniel qz p ea que faciet intelligit ista visio q mō est occulta. v Et robo. fortitu. ei. h nō in virib suis. q. d. licet sic crescat fortitudo antiochi ad faciendū ista. nō tn hoc erit ex virib suis. sed ppter pctā populi sic dimittet a deo agere: qz sicut frequētē dictū est. de aliq vti malis ad puniendū bonos. r Et supra qz credi potest vniuersa vastabit rē. qz nō erat credibile hominibus q ille qui erat rome obfes deberet sic psperari et tam ardua facere. y Interficiet robustos. s. septem fratres qui cū matre fuerūt robustissimi ad tenendū legem dei vt ptz. ij. Mach. vij. Et qz nō solum illi sunt interfecti ab antiocho sed multi alij qui noluerūt derelinquere legem dei. io sequit. z Et populū sanctoz fm volūtatē suam interficiet. s. a Et dixi do. in ma. eius. i. ad finem intentū ab eo pducet per opera eius.

Et cor suū magnificabit. qz antiochus intantū erat elatus p supbiā quasi crederet habere terrā ad nauigādū et mare ad ambulandū. vt dicit. ij. Mach. v. Et in copia reyz oim occidit plurimos. qz talē occisionē sanctoz fecit p tpalē potētā sibi a deo pmissam. a Et cōtra principē principū cōsurgēt. qz deū surrexit auferēdo cultū ei. qtu ad tempus. b Et sine manu pteret. qz antiochus rediēs de psidē pculsus a deo morbo intestino mortuū est. pnt hf. ij. Mach. ix. Quā aut sicut dictū ē antiochus fuit figura antixpi. io lra ista que exposita est de antiocho. iterū meli ex

M Et cine. i. recordatioe fragilitat? huane. h. erat mod^o in deoz qn erat i afflictionib⁹ positi ponere cinere sup caput i signu humiliatioms. qz dicit Eccl. xxxv. Dno humiliatis se nubes penetrabit. Sicut h q daniel peccauerit orado p liberatiõe ppli: qz talis oio v^o pcedere ex qda dubi tatiõe: ne ipleret v^o bu dei dictu p Die. re. d. liberatiõe ppli tpe determinato. z h v^o ipotare defectu fidei. Dicedu q daniel orabat p diuie pmissiõis ipleriõe: n qz dubitaret d dei fidelitate. h vt onderet se g^o deo d p missione pus facta. Item daniel sciebat pmissiões diuinas i pleri p oiones bono ru qz sic de^o ordinat aliqd futur. ita etiã z modum euenedi qz vtrũq cadit sub diuina ordinatiõe. s. res z su^o mod^o. z iõ orabat ipleri pmissiõis a deo factã. Itẽ pmissiões diuie i sacra scriptura semp i telligẽde sũt sub cõditione. s. nisi ponat ipedimẽtu ex pte illius cui pmissio fit deũ offendẽdo vñ dicitur. xviij. Subito loqr d gẽte z d re gno vt edificẽ z plan tẽ illud si fecerit malu i oculis meis: vt nõ audiat vocẽ meã pniaz agã sup bono qd locut⁹ sum: vt facerẽ ei. Timebat at daniel ne filij isrl p pctã sua posuissent ipedimẽtu diuine pmissiõis: z iõ orabat dñm ad tollẽdu istud ipedimẽtu si eẽt. Per pdicta ptz argumẽtu. qz oratio danielis nõ p cdebat ex aliq ifidelitate h mag^o ex bonis causis. **U** Et ora. do. h pñr describit p fessio penitẽtis vbi notãdu q daniel assumit i se psonã ppli isrl. qz nõ erat talis etatis nec cõditionis q talia mala egisset qn fuit translato. qz puer erat sanct⁹ h pctm ppli isrl dicit pctm suũ iqtũ erat ppli illi⁹ mẽbrũ. Procedit at sic qz pñtẽdo p narrat malicias depnanãtes. scdo remouet circũstantias excusantes. ibi. **N**õ obediuim⁹. tercio exaggerat p ditiões agguãtes. ibi. **E**t stillauit. **E**t nota q i oib⁹ istis attribuit deo iusticiã. z sibi pplo iniusticiã. Circa primũ notandũ q malicie depnanãtes sũt p bonos mores omittẽdo pcepta z faciendo phibita. dicit igit pponẽs dei magnitudinẽ z clemẽtiã. vt p h pctm ppli graui⁹ appareat. p **O**bscuro dñe de^o ma. qz supueniet oib⁹ q possum⁹ de eo cogitare v^o dicere. **U** Et ter. trãsgressores puniẽdo. q **C**ustodiẽs pac. pmissa iplẽdo. **U** Et mi. vltra pmissa addẽdo h q b⁹ h sit subdit. **D**iligẽtib⁹ te zẽ. corde z ope. **O**lteri us icipit pctã pñteri di. **P**eccauim⁹. in oi gñẽ pcti. s. qd explicat pñr. **I**niqtatẽ feci. p hoies. **I**mpie egim⁹. p deũ. pietas eẽ e cult⁹ diuin⁹ z iõ impietas e recessus a debito cultu diuio. **U** Et re. a mãda. tuis. ea tota lit deserẽdo. **U** Et declinauim⁹. p paulatim trũ agendo. qz nõ statim decidit hõ in pfundũ pctõz. Dicit aut a mãdatis tuis. ppter pcepta moralia. **I**nc iudicijs. ppter iu-

dicialia. **N**õ obedi. h pñr remouet circũstantias excusantes q sũt ignorãtia z infirmitas. **P**rimũ remouet p h q pplis isrl fuit inobediẽs vbi pphaz ex ore dei loqntiũ. Scdm remouet p h q nõ solu vulgares hoies peccauerũt: imo etiã illi q credebant eẽ vtri pfecti in pplo. z h est qd dicit. **N**õ obe. fuis tu. pphẽ. q lo. sũnt i no. tuo. nõ ex capite p pno. b **E**gibus no. pn. no. z pa. no. i. sacerdotib⁹ q qñi patres habebant. **O**mnib⁹ po. ter. h addit vt nemo apparet excusabilis. **T**ibi do. in. qz ista mala incurrim⁹ p pta nra: sequit. **T**ibi at dño deo nro mise. zẽ. qz citra dignũ punisti nos **E**t nota q frequẽt hic repetit eadẽ sentẽtiã sub alijs vbiõs ofidẽdo dei iusticiã z misericordiã z populi isrl iniqtatẽ. talis em est cõditio loquẽtis ex affectu et pñuadentis iudicẽs vt ipm moueat ad clemẽtiã. **E**t stilla. h scribit p ditiões aggrauantes q sũnt obstinatio i pctõ. et ingratitudo de bñficijs accept⁹ q patẽt ex h q h dñs pcuteret eos paulatim ad eoz correctionẽ. et mitteret pphas ad reuocãdum eos: nõ sũnt iũ reuersi ad ro

gãdu dñm z regãndũ de paterna correctiõe h obstinãti sũnt i malis suis. ppter qd finalit venerũt maledictiões sup eos scripte i lege moysi **D**eu. xxvij. vbi maledicũt trãsgrediẽtes legẽ dñi: z hoc est qd hic dicit. **E**t still. sup nos maled. zẽ. z bene dicit stillauit. qz non simul vno impetu descẽdit sup eos dei punitio. h p passi sũnt aliq psecutio nes pticulares ad eoz reuocationẽ z correctionẽ aĩqz to talit captiuarent p **B**abuc. vt ptz ex **D**ecurru. iij. li. **R**eg. z. ij. **P**aral. sequit. **E**t sta. fimo. suos zẽ. i. stabiles ofidit in punitiõe nostra iusta sequit. **H** Et supindu. in nos malu zẽ. **F**igura hypabole est ad designãdu magnitudinẽ sue tribulatiõis vel fm veritatẽ historie põt h exponi de tẽplũ cõbustione in q deus colebat. z tale malu nõ fuit factũ alicui. qz i nullo alio loco erat tẽplũ deo celi dedicatũ. **U** Et nõ roga. facie tuã dñe de^o noster vt reuer. zẽ. in q ofidit eoz obstinatio. **K** Et cogi. veri. tuaz in puniẽdo nos. **U** Et vigi. do. sup mali. nra. s. sup maliciã culpe. **U** Et addu. eã sup nos. puniẽdo nos iuste cetera patẽt. **U** Et nũc dñe. h pñr declarãt itẽtio postulatũ. z pmo qũtu ad petitiõis materiã. scdo qũtu ad impetrãdu fiduciam: ibi. **P**ropter temetipsum. tercio qũtu ad petentis instantiã deuotionez: ibi **E**raudi dñe. Circa pñm pñderãdu q materia sue petitiõis e duplex. s. amotio mali z collatio boni. **I**dem ipetrãdu pñm reducit ad memoriã malũ fuitutis egyptiace ab eis amotũ p dñm qz modus magnifici est dare citi⁹ bñficiũ postulatũ. qñ pcedẽs bñficiũ ad memoriã reducit vt hñ. iij. etb. z h facit

Danielis

Daniel in pposito. d. **N**unc do. de nra q edux. pplm
tuū de ter. egypti in ma. for. pharaone pcutiedo z mirabi
lia p pplo mo faciendo. q nō poterant fieri nisi vtrute infi
nira. a **E**t se. ti. nomē. qz p illud factū nomē dñi publi
catū fuit qsi p vniuersam terrā. b **S**cōm diē hāc. i. vtz
in hac die. qz filij isrl
tūc dispersi p orbes
narabāt eā q dñs p
eis fecerat in egypto
sequit. **A**uerra
tur obse. ira tua. zc.
metaphorica ē locū
tio. de enis dñi irasci
qñ punit: qz ad mo
dum irati se hz z sic
Daniel petit puniti
ones amotōnem.
d **C**iuitate tna
hīrlm. in q vigebar
cultus diuin⁹ ex di
uina electōne.
e **E**t a monte san
cto. i. q erat templuz
q illa ps ciuitatē hie
rusalē in q erat tem
plum erat montuo
sa: sequitur.
f **H**īrlm z po. tu
obprobriū sunt om
nib⁹ p circuitū nrm
qz nō solū mō baby
lonij captiuauerunt
filios isrl. s. etiā assy
riū z alij ppli q erāt
in circuitu eoz mul
tos detinebāt capti
uos de filiis isrl. **E**t ostende faciē tuaz. b ponit scōm
qd est materia sue petitiōnis. s. collatio boni. h **S**uper
sanctuariū tuū zc. q. d. restitue ciuitatē z templū in statu
pstinum. i. **P**ropter temetipm. hic scdo tangit impe
trādū fiducia. qz inuitū diuine bonitati z clemētie z nō p
prie iusticie: z hoc ē qd dicit. **P**ropter temetipm. i. ppter
bonitatē tuam. inclina de⁹ me⁹ zc. **E**raudi dñe. hic
describit orantis instantia cum dicit. **E**raudi dñe. preces
benigne audiendo. **P**lacare. offensam remittendo.
m **A**tende z fac. nob psolatōez pfectā tribuendo.
n **N**e mozeris: qz tps instat in q pmisisti psolatōez dare
nob. **P**ropter temetipm. vt. s. veritas tua cūctis ap
pareat. z bonitas: z vt cult⁹ ubi debuit psoluā. ppter qd
subdit. Quia nomē tu. est in uo. sup ciuitatē zc. p **C**ū
qz adhuc lo. descripto merito oratiōis ex pre dñi. hic pñr
ponit modus reuelatōis ex pre gabrielis. z diuidit i du
as ptes. qz p ponit danielis excitatio. scdo ei facta reuela
tio: ibi. **I**xx. hebdomadas. Circa primū dicit sic. **C**ū
qz adhuc loq. pfitendo dei iusticia z pe tenuā. q **E**t ora
rem. inuocādo ei⁹ clemētiā. r **E**t pñ. pctā zc. ad impe
trandū indulgentiā. **A**d huc me lo. in q oñdū veloci
tas exauditiōis diuine. **E**cce vir gabriel. qz in spē vi
ri angel⁹ apparebat. **Q**uē viderā in visione a princi
pio. i. in visione descripta ca. pce. **C**ito volās. in q ex
pmitit pmpitudo angeloz ad exequendū dei mandatu
y **E**ngit me. excitādo z pfortando. **I**n tpe sacri. ve
spertini. **E**x q p3 qz a mane vsqz ad vespam orauerat dani
el. **P**atet etiā q pdicta verba oratiōis plata fuerūt cum
magno tractu rps z meditatiōis. z talis oīo est deo acce
ptabilis: nō aut illa in q sunt multa verba multiplicata si
ne attentōne ai z deuotōne: qlis est oratio ethnicoz: vt dñ
Math. vj. a **E**t docuit me. de futuris ad psolatōez po
puli isrl. b **D**ixitqz daniel: nūc egressus sum vt docerē
te zc. **D**icunt aut angeli egredi qñ mittunt ad nos a facie
ei nō q ab ei⁹ ptemplatiōne recedant: s. qz ad nos q sum⁹

remoti accedūt. **E**t exordio pre. tuaz. b dicit vt ostē
dat oratōez danielis acceptā corā deo. **E**gressus ē ser
mo. i. dei snia de futuris. **E**go aut veni vt indicare. s.
dei sniam. **Q**uia vir desiderioz es. s. deo amabilis: vt
alt. **D**esiderioz. i. desiderās scire secreta diuina ad dei lau

Eraudi dñe placare dñe
attende z fac. **N**e mozeris
ppf temetipm de⁹ me⁹: qz
nomē tuū iuocatū ē sup ci
uitatē: z sup pplm tuū. **C**ū
qz adhuc loqrer z orarē: et
pfiterē pctā mea z pecca
ta populi mei isrl: vt pster
nerē pces meas in conspe
ctu dei mei p monte sancto
dei mei: adhuc me loquēte
in oratiōne mea ecce vir ga
briel quē viderā in visione
a principio: cito volans te
tigit me in tempe sacrificij
vesptini: z docuit me z lo
cutus ē mihi: dixitqz dani
el nūc egress⁹ sū vt docerē
te z intelligēs. **A**b exordio
pccū tuaz egressus ē sermo.
Ego at vei vt indicare tibi
qz vir desiderioz es. **T**u at

cundo ipsius reuelatōis expositio: ibi. **S**cito qz z animad
uerte. Circa primū psiprandū q Daniel moius ex consi
deratiōne ppheticē **D**iere. orabat p psolatōne ppli isrl et li
beratiōne ei⁹ de captiuitate babilonica: vt visum est in pñ
cipio ca. **E**t dñs q plus dat qz ab eo petat ex abundantia nō
solū sibi hoc futurū reuelauit: s. etiā liberatōez fiendā per
xpm cui⁹ erat figura illa liberatio de captiuitate babiloni
ca. z sic dñs reuelauit danieli plenū intellectuz ppheticē. qz
in illis. **I**xx. anis i fine quoz liberatio captiuitatē babiloni
ce facta est. figurat⁹ fuit numer⁹ septuagenari⁹ hebdoma
day: in cui⁹ fine erat fienda liberatio pfecta p xpi passiōne
Ad intellectuz aut dicendoz duo sunt hic pmittenda. pri
mū est qliter accipiēda est hic hebdomada. scōm est quan
tum pñent. **I**xx. hebdomade. Circa primū scienduz est q
hic hebdomada idem est q septena: et ideo aliqui dixerunt q
hic accipitur septena vel hebdomada iubilozum. quarū
quelibet continet. **I**. annos. **I**lij autem dixerūt qz hic acci
pit hebdomada centenarioz quaz qlibet pñet centū an
nos. **S**z vtrūqz istoz p3 falsum. p qz adhuc non esset abla
tum sacrificiū z hostia de hīrlm. nec ciuitas hīrlm destru
cta p ducem ppli romani: qz ille hebdomade non eēt im
plete. **C**ontrariū aut manifeste apparet verū. qz añ ista ml
tis tpsibus ciuitas hīrlm destructa est p romanos: z p pñis
sacrificiū ablatum est inde z ostia z oblatio. quia nō ē licē
tum iudeis talia offerre alibi. **I**tem nunqz inuenit in scri
ptura hebdomada iubilozoz vel centenarioz: sed bene in
uenit hebdomada dierum **L**eu. xij. vbi agit de feste pē
theco. z hebdomada annoz **L**eu. xv. vbi agit de iubileo
et ideo exponere hunc possum de hebdomadis iubilozoz
vel centenarioz est fictitium: cum talis hebdomada vt se
ptena nō inueniā. alibi in scriptura. **I**tem iudei nunqz ac
cipiunt hebdomadam centenariozum vel iubilozoz. nec
aliqui eozum vnqz exposuerūt sic istum locuz: z ideo xpi
ani qui sic volūt exponere magis iudaizant in hoc qz ipsi
per hoc pcludentes q per locum istum non potest proba

si xpi aduentum esse completum. Illo modo potest accipi hebdomada vel septena dierum: sicut accipit cōiter et hō nō potest accipi hic: qz totū tps. lxx. hebdomadarū nō cōtineret vltra annū et dimidiū. et sic qd hō p̄dicat implendus in illis. lxx. hebdomadis fuisset implerū infra annū et dimidiū. terciō mō accipit hebdomada vel septena annorū quarū quilibet p̄tinet. vij. annos. et hō mō oportet qd accipiatur hō p̄ locū a diuisione. qz nullo p̄dictorū modorū p̄t accipi. nec alius modus p̄t rationally dici ab eis: cū nō inuentat hebdomada alit̄ dici in scriptura. nec etiā in vsu cōmuni loquentiū. Sed adhuc restat dubiū qualiter accipit hic annus. qz vt dicitur est hō iste hebdomade sunt annorū et sic acceperunt etiā oēs expositores tā hēbrei qz catholici. Sed dubiū est vtrū isti anni intelligant lunares vlt̄ solares. qd distinguunt abinuicē. qz annus lunaris est breuis or̄ anno solari. xj. dieb⁹. Dicit igit̄ beda et aphrican⁹ et expositores catholici cōiter ip̄os sequentes qd iste. lxx. hebdomade sūt annorū lunariū. Prouent aut̄ ad hō dōm qd iudei sic cōputant vt dicit. Itē p̄ hoc qd in lra iste hebdomade dicunt abbreviate. et sic vident̄ intelligi de hebdomadis annorū lunariū que sunt breuiores qz hebdomade solarium. Sicut em̄ annus solaris excedit annū lunare in. xj. dieb⁹ sic ebdomada vna annorū solariū excedit hebdomadā annorū lunariū in. lxx. dieb⁹. Et hō dicit nō videt̄ verū. p̄mo qz iudei nō cōputant p̄ annos lunares hō solares aliter sequeret̄ qd pascha eorū tā circūisz totū annū. ita qd celebra tū fuisset in quolibet tpe anni. qz tenent̄ facere pascha de mādato legis. xiiij. luna p̄mi mens̄. Si igit̄ cōputaret̄ per annos lunares sequeret̄ qd reuoluto anno pascha eorū celebraret̄ p. xj. dies ante solēnitatē paschalē p̄cedētis anni. et sic p̄t de alijs solēnitatib⁹ paschalibus. Et qd p̄ qd infra satis breue tps celebraret̄ in oibus tpe annū. qd manifeste p̄z falsum ex vsu eorū. Et idō dōm qd iudei incipiāt annū a p̄ima luna p̄p̄ndoz equinoctio vernali. tū p̄ embolismos fit equitio tps apud eos. qz tercius ann⁹ apud eos hō xiiij. lunares. Itē qd d̄ qd hebdomade dicunt̄ hō abbreviate: nō valet: qz in hebraico d̄: p̄cise: et sonat: ac si d̄cēt qd illud tps est determinatū et taxatū a deo. ita qd in illa abbreviatio nō sonat hic diminitioez hō magis determinatioez tps et p̄finitōem. Itē expositores iudeorū sup locū istum nunq̄ fecerūt mentōem de annis lunariū hō tū de solaribus. ex qd p̄ qd sunt accipiendi anni solares. aliter nō haberemus argumentū p̄ iudeos cū nullus eorū mō p̄dicto accipiat. Itē in toto ve. testa. fit cōputatio p̄ annos solares. et oēs sic cōputant. sic manifeste p̄z in Gen. et alijs libris. Et qd p̄ qd dicit̄ beda et aphrican⁹ et aliorū sequentiū supponit falsum. sic igit̄ p̄z primū. s. qualis hebdomades sunt accipiēde. s. hebdomades annorū solariū. annus aut̄ solaris continet. ccc. lxx. dies. annos aut̄ lunaris minor ē. xj. diebus vt dicit̄ est. Scē m̄ qd est p̄mittendū est q̄ntum tempus cōtinēt iste. lxx. hebdomades. et p̄z defacili qd. cccc. xc. annos solares. qz quilibet hebdomada cōtinēt. vij. ānos. si vō multiplicent̄. lxx. p̄ septē. resultant. cccc. xc. His visis accedendū est ad exponendū lram. et circa hō ponenda est et reprobanda quedā expositio qd apud iudeos est cōmuniō et celebratio et est expositio. Ra. sa. Iste igit̄ Ra. sa. incipit cōputatōem septuaginta hebdomadarū a destructōne tēpli facta per nabuch. et dicit eas cōpletas in destructōne scōdi tēpli p̄ Tytū et Vespasianū. ita qd temp⁹ medius in istas duas destructōnes fm̄ ip̄m nō p̄tinet nisi. cccc. xc. annos in qbus lxx. p̄p̄s isrl̄ sustinuerit aliq̄s aduersitates. tū cū hō habuit aliq̄s p̄p̄eritates. qz redijt d̄ captiuitate babilonica et tempū fuit reedificatū et ciuitas et sacerdotes. et p̄ncipes in p̄p̄o p̄p̄is legib⁹ vt p̄missi sunt. Et p̄ destructōem scōdam p̄ Tytū et vespasianū p̄pletis hebdomadis p̄dictis sunt in p̄fecta captiuitate in qd dimittit eos de⁹ vt dicit Ra. sa. vt p̄ hō desistat a peccatis et puniant̄ p̄ p̄teritis et mereant̄ qd visiones p̄phaz de xpo impleat̄. et ista captiuitas durabit vsqz aduentū xpi. Sic igit̄ adaptat lram Variat tū lram aliquo mō. accipiendo in aliquib⁹ locis aliter qz hebeat translatio n̄ra; vt videbit̄ exponēdo lram.

Dicit igit̄ sic. Septuaginta hebdomades. s. septuaginta septene annorū que continent tps p̄dictū. Precise sunt. hec est lra hebraica. fm̄ eum. i. cū p̄cissione diffinita a deo. ita qd non sunt plures nec pauciores. Sup p̄p̄m mū. s. israel Et super urbem sanctā tuā. s. hierusalem a p̄ma destructōne que facta est per Nabuchodonosor vsqz ad secundaz que futura est. ad hoc vt perfecte puniant̄ d̄ malefactorū suis: p̄pter quod sequitur. Et consumet̄ p̄uaricatio. id est vt desistant a p̄uaricationib⁹ suis. et p̄ hoc mereant̄ ap̄ deū qd deleatur iniquitas eorū. Et adducatur iusticia sempiterna. i. vt in sempiternū iusti fiant et tūc finalit̄. Impletur visio et p̄phetia. i. p̄missioes facte per p̄phetas de xpo. Et vngatur sanctūscorū. vbi em̄ nos dicit̄. Sanct⁹. Ra. sa. dicit̄ Sanctū. et in hebraico non est distinctio. quia eodem mō scribitur et pronunciat̄ in neutro et in masculino. Sic igit̄ exponit. Vngatur sanctūscorū. i. tēplū quod reedificabitur per messiam. et archa testamēt̄ et alia vasa sanctuarij. Scito ergo. Hic ponit̄ explicatō predictae visionis magis in p̄ticulari: quod sic exponit̄ Habi Salomon. Scito ergo et animaduerte. verba sunt angeli Daniēlem excitantis ad attendendū. De exitu sermonis ita qd vbi dicitur: ab exitu. dicit de exitu. vt p̄ p̄positōnem coniunctam nō designetur terminus a quo fit incipiēda cōputatio. hō denotetur materia de qua angelus vult loq̄. quia supra dixerat Daniēli. Ab initio precum tuarū egressus est sermo. Et sit sensus. Tu daniel scito et animaduerte de exitu sermonis vt iterū edificetur hierusalem. i. itelligē diligenter qualiter sermo egressus a deo de edificatōne hierlm̄ sit intelligendus. Quia vsqz ad xpm ducē hebdomades sempres. i. vsqz ad Tytū qui dicit̄ ē xps Esa. xlv. Hec dicit̄ d̄s xpo meo cyro et. Ipe em̄ fuit dux iudeorū inq̄ntum p̄cepto eius reducti fuerunt d̄ captiuitate babilonica. et a destructōne tēpli et ciuitatis facta per nabuch. vsqz ad primū annū Tyri fuerunt quinquaginta duo anni qui faciunt septem hebdomades annorū. i. lxx. ānos. et adhuc vltra tres annos. sed angelus nō numerabat nisi hebdomades perfectas. Tres autē annos qui p̄tinent ad hebdomadam sequentem dimisit. quia numerant̄ cum hebdomadis sequētib⁹. Et hebdomadis. lxxij. reuertetur. ita qd vbi dicit̄ hebdomades. lxxij. in nominatiuo ip̄e ponit̄ in ablatiue: et hoc fit sine mutatōne lra hebraice. quia omnia nomina hebraica sunt indeclinabilia: ita qd non est variatio ibi per casus. hō tantū per plurale et singulare. Et vbi dicitur. Et iterū. ip̄e dicit̄ Reuertetur. quia in hebraico satis consimiliter scribuntur. Si ergo exponit̄. Et hebdomadis. lxxij. i. i. tempe quod fuit a licentia data per cyrum reuertendi vsqz p̄ destructōem factam per Tytum. Reuertetur. s. p̄plus d̄ captiuitate. Et edificabitur platca. i. ciuitas. Et muri in angustia tēporū. quia in tpe illo toto habuerunt aliqua p̄p̄a: vt in reditu captiuitatis et reedificatōne tēpli et cōsiliibus. et etiā aliqua aduersa. Et post hebdomades. lxxij. occidet̄ xps. i. agrippa rex de quo legit̄ Act. xxvij. qd fuit rex in iudea. et sic d̄ xps p̄pter hoc qd reges in ungebāt: sic de Saule d̄. ij. Re. i. Quare nō timuisti mittere manū in xpm d̄ni. Iste aut̄ agrippa vt dicit̄ Ra. sa. occisus est circa illa tpa in quib⁹ destructa est ciuitas p̄ Tytū et vespasianū. Et nō illi. sic em̄ est in hebraico: vbi dicitur. Et non erit illi p̄p̄s qui eum negaturus est. sic ergo exponit̄. Et non illi. id est ip̄e agrippa non erit. quia p̄ mortem tollitur de medio. Alij autem iudei moderni hō addunt sic. Et non est. i. non agrippa nec aliquis rex de cetero de gente iudeorū: quousqz veniat xpus p̄missus in lege et prophetis. Et ciuitatem et sanctuariū dissipabit populus cū duce. venturo hoc exponit̄ sicut et nos de destructōne hierlm̄ et tēpli facta per ducē p̄p̄i romani. Et finis eius vastitas. i. finis populi romani. qz ille populus et omnes aduersarij iudeorū finaliter vastabuntur per regem messiam. Et vsqz ad finem belli statuta desolatio ita qd vbi dicitur. Post finem et. ip̄e dicit̄. vsqz ad finem et. quod exponit̄ sic continuando predictis. qd licet omnes aduersarij iudeorū vastentur finaliter per messiam vt dicit̄ est

tamen statuta. id est a deo diffinita desolatio civitatis hierusalem et regni iudeorum erit usque ad finem belli. scilicet gog et magog: de quibus loquitur Ezech. xxxviii. Et devincetur per regem messiam: et tunc restituet civitas hierosolymitana et regnum iudeorum: ut dicit iste **Ma. sa.** Confirmabit autem pactum multis hebdomada una etc. quia in ultima septena annorum fuerunt treuge inter populum romanum et iudeos: quas treugas vocat hic pactum. scilicet pacis: sed iudei cito fregerunt treugas: et rebellaverunt. et sic in medio illius hebdomadis. scilicet in quarto anno. venit exercitus Romanus et dissipavit civitatem et templum et captivavit populum. et sic deficit hostia et sacrificium iudeorum: quia non est eis licitum talia facere extra hierusalem: et hoc est quod dicitur. Et in dimidio hebdomadis. scilicet in ultima eius medietate. Deficiet hostia et sacrificium in templo. id est in loco ubi fuerat templum. Et abominatio desolationis: quia ibi fuit statua hadriani imperatoris posita in loco ubi steterat archa. Et usque ad consummationem et finem belli gog. scilicet et magog. Perseverabit desolatio iudeorum: quia devictis gog et magog per messiam restituet regnum iudeorum ut dicit. Contra istam expositionem arguit primo de numero annorum. quia a destructione hierusalem per Nabuch. usque ad destructionem eius per Tyrum et Despasianum: non posuit iste **Ma. sa.** nisi cccc. annos precise. quia secundum omnes historiographos sunt multiplices: sed hanc objectionem omitto: quia in computatione annorum secutus sum **Ma. sa.** tanquam rationabiliter didicentem super librum **De ster.** et in aliquibus alijs locis. Item id quod exponitur: ut presumet prevaricatio. id est ut desistant a prevaricationibus et peccatis: patet esse falsum. eo quod a tempore destructionis facte per romanos non desisterunt iudei a peccatis: imo sunt augures et piuratores et multis alijs peccatis irretiti que maxime prohibentur in lege moysi. Item contra id quod exponitur. Et deleat iniquitas. id est mereantur apud deum per captivitatem modernam: ut iniquitas eorum deleat apud deum. Quero ab eis: que sit ista iniquitas delenda. quia ante captivitatem babilonis fuerunt iudei ydolatre maximi et occisores prophetarum: ut ex. iiii. li. Reg. et multis alijs peccatis irretiti et tunc per omnibus istis delendis non sustinuerunt captivitatem nisi. lxxij. annis secundum **Ma. sa.** Et tunc autem Tyri sustinuerunt captivitatem per. M. cc. annos et amplius et adhuc nesciunt terminum captivitatis. ergo oportet quod illa iniquitas que per hanc captivitatem deletur sit maior quam incompatibiliter: quam illa que precessit captivitatem babilonicam: sed non potest aliqua assignari: nisi illa qua interfecerunt christum: que fuit maxima iniquitas. Et reditu enim captivitatis babilonice non leguntur iudei fuisse ydolatre vel occisores prophetarum: et actores consimilium criminum sicut ante. propter quod nulla alia causa huius captivitatis potest assignari rationabiliter nisi occisio christi secundum quod predictum salvator **Iuce. xix.** Videns iesus civitatem sanctam hierusalem etc. et sic non est expectandus Christus de futuro: ut dicit iste expositor. Item contra illud quod dicit. Et impleat visio et prophetia. id est per meritum iudeorum in hac captivitate implebunt visiones et prophetie de christo: quia **Aggei. ij.** dicitur. Adhuc vnum modicum et movebo celum et terram etc. Sequitur. Et veniet desideratus cunctis gentibus: et replebo domum istam gloria. Secundum omnes expositores catholicos et hebreos iste desideratus cunctis gentibus intelligitur christus: cum ergo dicat propheta quod post vnum modicum debeat venire: non potest adhuc intelligi venturus de futuro: quia a tempore **Aggei** usque ad destructionem factam per romanos fluxerunt. cccc. anni et plus secundum communem computationem. secundum vero computationem hebreorum fluxerunt anni. cccc. xx. Et iterum a destructione facta per Tyrum usque nunc fluxerunt anni. M. cclij. scilicet usque ad annum domini. M. cccc. xvij. inclusivum in quo hec postilla fuit ultimata correctio: tantum autem tempus non potest dici modicum. Item in eadem auctoritate dicit propheta in persona domini. Replebo domum istam gloria: et loquitur propheta de templo reedificato post captivitatem babilonicam: ergo stante isto templo venit desideratus cunctis gentibus. id est christus. Item contra id quod dicit. Et

vincatur sanctus sanctorum. per hoc intelligens archam testamenti et alia vasa sanctuarum que per messiam debent recuperari. quod dicit **Hiere. ij.** Cum multiplicati fuerint et creveritis in terra. In diebus illis ait dominus. Non dicet ultra archa testamenti domini: neque ascendet super cor: neque fiet ultra etc. ergo non sunt per messiam recuperanda. Item quod hic christus vocat cyrum et postea agrippam cuius subditur. **Accidet christus pater falsum ex mutacione persone.** quia per seriem textus patet quod loquitur de eodem christo. Item quod dicit agrippam occisum circa tempus destructionis civitatis per Tyrum et vespasianum. videtur esse manifeste falsum. quia non habetur hoc in aliqua historia autentica. imo **Iosephus** libro de iudaico bello dicit eum confederatum fuisse romanis tempore istius belli. Item quod postea subdit usque ad finem belli gog et magog. statuta est. id est diffinita est a deo desolatio civitatis hierusalem. Hoc patet falsum. quia civitas hierosolymitana reedificata fuit postea per hadrianum imperatorem. Item quod subditur. Confirmabit autem pactum multis etc. quod exponit de trugis factis inter iudeos et romanos circa tempus destructionis civitatis: videtur manifestus falsum. quia nec **Iosephus** de hoc loquitur. nec in libro antiquitatum. nec in libro de iudaico bello. ubi diligenter describit omnia que fuerunt facta inter populum iudaicum et romanum tempore illo. hoc etiam patet per hoc quod dicitur in littera. **Multis.** quia si esset verum fuisset factum cum omnibus iudeis et non cum aliquibus tantum. **Et omnibus predictis patet expositio predicta falsa: et irrationalis.** His visis ponenda est expositio catholicorum dicentium istas hebdomades impletas in christi passione. **Circa quod sciendum quod est una communis expositio:** quam sequuntur communiter expositores catholici: et est expositio **Bede.** sed illam apud presens omitto duplici de causa. Una est quod hec expositio ponitur multam expresse in glosa super **Danielem** in loco isto. et in scolastica historia et ideo ibi potest recurrere qui vult ea ibi videre. Alia causa est. quia illa expositio videtur mihi falsa. quia computat per annos lunares supponendo quod hoc modo computant iudei: quod est supra improbatum: ut visus est. Et ideo aliter expono computando per annos solares. Ad cuius evidentiam sciendum quod computatio annorum solarium dupliciter potest accipi. Uno modo secundum **Iosephum**: secundum quem a reditu captivitatis babilonice usque ad principatum **Mach.** fluxerunt anni. cccc. xliij. ut habet in li. antiquitatis iudaice. Principatum vero machabeorum duravit. cxxvij. annis. antiquitatis iudaice li. xliij. c. vi. **Ertuc** herodes et ascalonita. cuius tempus natus fuit christus ut habet **Mat. ij.** regnavit in iudea. cxxvij. annis. usque ad natiuitatem christi nec obstat quod aliquid historie dicit christum natum. xxxj. anno regni herodis quod computat ab anno quod fuit ei datum regnum per imperatorem romanum quod fuit per tres annos ante quam haberet illud. **Antigonos** occiso. qui ultimam requirit de machab. et inde fluxerunt. cxx. anni. et principium. xxxj. usque ad baptismum christi **Iuce. ij.** **Ihs** erat incipiens. xxx. annorum. etc. et inde fluxerunt. vij. anni usque ad. iij. annum post passionem eius. Isti vero anni simul iuncti faciunt. cccc. cv. annos. a quibus si rescindantur. cxx. anni qui fluxerunt a reditu captivitatis babilonice accipiendo a primo anno cyri qui extunc dedit populo licentiam redeundi de babilone usque ad. xx. annum exclusivum artaxerxis. qui tunc misit neemiam ad reedificandum civitatem hierusalem. **Neemie.** ij. remanent. cccc. cv. anni qui faciunt. lxx. hebdomades annorum solarium. et sic numerus. lxx. hebdomadarum includit a. xx. anno inclusivum regni artaxerxis et terminatur in iij. anno post passionem christi. **Modo** restat ostendere: quod a primo anno cyri usque ad. xx. annum artaxerxis fluxerunt. cxx. anni. quod ostendit per **chronicas** latinorum secundum quas cyrus regnavit xxx. annis. cambyses filius eius. vij. duo magi. vij. mensibus qui per vno anno computantur. quia sunt maior pars anni. **Dari** hystaspis. xxxvj. xerxes filius eius. xx. **Artaxerxis** me sibus. vij. qui computant pro anno. **Artaxerxis.** xix. usque ad missionem neemie. **Anni** vero isti simul iuncti sunt. cxx. **His visis** accedendum est ad litteram cum dicitur.

h **Lxx.** hebdomades zc. ubi ponit hebdomadarum reuelatio cum dicitur. **h** **Lxx.** hebdomades. que continent. ccccxc. annos. vi. s. dicitur est. **U** **Abbre.** sicut. i. sunt registratae in dei p̄scia **k** **Sup** populū. s. iudaeicū z sup vrbē tuā. s. ierlm̄ **U** **Et** cōsumet p̄uaticatio. i. terminet. iō subdit **m** **Et** finem accipiat peccatū. p̄ xp̄i passionē **U** **Et** adducat iusticia sempiterna. p̄ eius p̄dicatōnes **o** **Et** impleat visio z propheta. de xp̄o p̄dicta. **p** **Et** vngat sanctus sanctorū. i. xp̄s q̄ in humanitate vnctus est oleo ḡre p̄re cōsontib⁹ **q** **U** **Et** scito ergo. h̄ cōsequenter ponit dicte reuelationis expositio. **A**d cui⁹ intellectus cōsiderandū q̄ angelus diuidit. lxx. hebdomades in tres p̄tes. s. in. vij. z. lxxij. z vnā. q̄ in istis p̄tibus sp̄alia opa facta sūt in pp̄lo iuda. **N**ā in p̄tibus. vij. ppl̄s cū labore magno reedificauit hierlm̄ z eā tenuit p̄ aduersarios. nā vna manu faciebāt opus z altera tenebāt gladiū. **N**eemie. iij. p̄pter aduersarios insurgētes in edificatione. z post in alijs. lxxij. ppl̄s aliq̄n̄ habuit p̄sp̄a. aliq̄n̄ aduersa. in vltima vō xp̄us p̄dicauit z passus fuit. z fides xp̄i multuz fuit dilatata per p̄dicatōes ap̄loz post xp̄i mortē. vtz in actib⁹ ap̄loz. **P**ixit iḡr āgelus. **S**cito ḡ z animaduerte. in daniel qualit̄ hebdomades sūt intelligende. **A**b exitu f̄monis vt iterū edificet hierlm̄. s. a. xx. anno artaxerxis tūc mittentes neemias ad ei⁹ reedificatōes. **V**sq̄ ad xp̄m dncē. i. vsq̄ ad xp̄i baptisimū. in q̄ fuit declarat⁹ dux fidelium p̄ p̄ris z sp̄s sancti testimoniu. **N**at. iij. **H**ebdomades septē in quib⁹ ppl̄s tu⁹ cū labore magno ciuitatē reedificauit z tenebit. **E**t hebdomades. lxxij. in quib⁹ nūc aduersa nūc p̄sp̄era sustinebit z **E**t rursū edificabit platea z murū zc. **H** dicit ad oñdēduz qd̄ futur⁹ erat i. vij. hebdomadis p̄tis z p̄ hebdomades. lxxij. cū. vij. p̄tis q̄ faciūt hebdomades. xliij. **D**ecidet xp̄s. s. i. vltia hebdomada q̄ incipit a baptisimo xp̄i. q̄ p̄ baptisimū p̄dicauit trib⁹ ānis cū dimidio. z tūc passus fuit i medio illi⁹ hebdomade. **E**t nō erit popul⁹ ei⁹ qui eū negatur⁹ est qm̄ iudaei negantes eū corā pylato extitit non fuerunt populus eius. **E**t ciuitatē z sanctuariū. i. hierusalē z tēplū. **D**issipabit populus cū duce v̄turo. i. exercitus romanus cū p̄ncipe tyro. **S**ciendū itaq̄ q̄ hec dissipatio nō fuit ipl̄ta in fra dictas hebdomades. lxx. sed postea p̄. xxxix. ānos fm̄ istam expositōes. q̄ tū fuit facta in penā mortis xp̄i. vt h̄ **A**uce. xix. iō hic immediate ponit post mortē xp̄i. de qua ante immediate fit mentio. **E**t finis eius. s. ciuitatis hierlm̄. **M**astitas p̄ exercitū romanorū. **E**t post finē belli. s. romanorū p̄ iudeos. **S**trutura desolatio. i. desolatio ciuitatis vel iudeorū a deo p̄finita. **C**onfirmat aut. q̄ occasione mortis xp̄i exlerat terminos. lxx. hebdomadarū in penā dicte mortis: vt dicitur est. iō reuertitur ad oñdēduz quid amplius debeāt fieri in vltima hebdomada de q̄ inceperat dicere: z nō p̄fecerat dicēs. **C**onfirmabit aut pactū multis. i. legē euangelicā que dicitur pactum nouuz. **P**iere. xxxij. **H**ebdomades vna. s. vltima. in qua xp̄s trib⁹ ānis z dimidio p̄dicauit legem euangelicā z eā cōfirmat p̄ miracula z mortē suam. z in tribus ānis residuis cū dimidio p̄ predicatōem ap̄stolorū vt p̄dictū est. **E**t in dimidio hebdomadis deficiet hostia z sacrificiū. q̄ i medio illius hebdomadis passus ē xp̄s vt visus ē. z tūc sacrificia legis cassa z mortua fuerūt. **E**t in tēplo erit aboiatio desolationis. **I**stō fuit dñi p̄. lxx. hebdomades qm̄ **D**adrian⁹ impator suā statuā fecit poni in loco vbi steterat archa dñi. **E**t quia posset q̄rī q̄ntuz durabit captiuitas siue desolatio iudaei ppl̄i r̄ndet dicēs. **E**t vsq̄ ad cōsummatōes. s. mūdī. tūc em̄

animaduerte f̄monem z in
b tellige visionē. Septuagin
i ta hebdomades abbrevia
k te ff sup pp̄m tuū z sup vr
i bē sc̄tāz tuā vt p̄sumet p̄ua
mricatio: et finē accipiat pec
n catū: et deleat iniquitas z ad
o ducať iusticia sempiterna z
p impleat visio z p̄phetia et
vngatur sanctus sanctorum

Fm̄ doctores catholicos cōuertent̄ in del ad fidē xp̄i. **H**ūc aut̄ exponēdi modū secutus sum **A**lias quādo primo scripsi sup **D**an telē. **S**ed q̄ postea confidens de dei adiutorio aggressus sum scribere sup totā sacram scripturam. et cū venissem ad libros **E**sdre z **H**ester visum mihi fuit. et adhuc videt̄ saluo meliori iudicio q̄ enumeratio annorū que posita est in expositōne ista non bene consonat sacre scripture. q̄ in magna p̄te sul p̄cedit fm̄ chronicas latino-rū. s. a destructōne ciuitatis hierlm̄ p̄ nabuch. vsq̄ ad. xx. annū **A**rtaxerxis exclusiue. qd̄ tēpus fm̄ chronicas latinorū fuit. cxxxv. annorū. **S**cōm̄ hanc cōputatōes **M**ardocheus fuisse. cclix. annorū. quādo per **A**ssuerū fuit exaltatus. nō est autē verisile q̄ tantū vixerit: z dato q̄ vixisset. tamē facere nō potuisset illa que d̄ eo scribunt̄ in libro **H**ester. s. regere domū regine z regis palatium z equitare per ciuitatem z similia. **Q**d̄ autē sequat̄ ad dictas enumeratōes mardocheum tunc fuisse tante etatis. ostēdit̄ qd̄ ductus fuit in babylonē cūz **I**echonia rege iuda vt habetur **H**ester. ij. z tunc fuit ad minus. x. annorū. **P**ost iechoniam sedechias regnavit. xi. annis. iij. **R**eg. xxiij. **D**einde secuta est captiuitas. lxx. annorū fm̄ chronicas latinorū sc̄z a destructōne ciuitatis per nabuchodonosor vsq̄ ad p̄mū annum cyri a quo vsq̄ ad. xix. annū artaxerxis inclusiue fuerunt anni. cxv. vt p̄dicatum est. z remanēt adhuc de eius regno. xxi. anni. q̄ regnavit. xl. annis. **X**erxes secundus mensibus duobus. **S**ogdianus mensibus. vij. z cōputantur isti duo pro vno anno. **P**arius nothus. xix. **A**ssuerus. xij. ante exaltatōes mardochei. **H**ester. iij. **S**i vero predicti anni simul coniungantur faciūt annos. cclix. sicut alias dixi in principio libri hester: ideo pono alium modum computandi septuaginta hebdomades predictas consonum magis scripture fm̄ quē mardocheus. xij. anno regni assueri fuit tm̄. xxiij. annorū. vt oñdi in p̄n. li. **H**ester. z adhuc in sequētib⁹ oñdet̄ **M**odus etiā iste que intēdo ponere p̄cedet primū fm̄ sacra scripturā: primū fm̄ heb. dicta. p̄pter qd̄ nō poterit ab eis rōnabilit̄ impugnari. tū i vno nō intendo eos sequi. in quo oñdam eos deficere manifeste. **P**rimo iḡr videndū est. a q̄ incipit cōputatio. lxx. hebdomadarū. sc̄do vbi terminat̄. q̄ in his duob⁹ iacet vis negocij. terciō ad expositōem l̄re accedet. **Q**rum ad p̄mum dirigit nos verbum angeli dicentis danieli. **A**b exitu f̄monis ad reuertendū z edificandū hierlm̄ zc. **E**t i heb. hf. **A**b exitu f̄monis ad reuertendū z edificandū hierlm̄ zc. **E**t q̄ v̄ q̄ a p̄ v̄bo ex reuelatōe dñi p̄cedēte de reditu ppl̄i in hierlm̄ z p̄ dñs reedificādi sibi tēplū z habitacula m̄stroz z ppl̄i ibi dē habitantis. **I**z adhuc nō eēt data licētia reedificādi muros ciuitatis z fortalitia dēat hebdomadarū cōputatio inchoari. **I**llō at̄ v̄bū h̄r hierē. xxiij. vbi d̄. **C**ū cepint ipleri i babylone. lxx. anni visitabo vos: z suscitabo sup vos v̄bum meū bonū z reducā vos ad locū istū. h̄ q̄ tpe fuit v̄ dictuz p̄z. c. xxviij. hierē. vbi d̄ q̄ in āno. iij. sedechie regl̄ mē se. v. hieremias rephēdit̄ ananiā falsum p̄phaz **I**ste ei afferebat iechoniā. z q̄ cū eo translāt̄ fuerāt in babylonē redire iu hierlm̄ p̄. ij. annos z iugū regis babylonis p̄fringi z p̄r ca. xxiij. ponit epla hierē. ad transmigratos in babylonē. vt nō p̄siderēt v̄bis falsoz p̄phaz in q̄ scribit̄ h̄ v̄bū ex reuelatōe dñi. **C**ū inceperit ipleri in babylōe. lxx. anni zc. **E**t sic p̄z q̄ v̄ v̄bū dixit dñs p̄ hierē. anno. iij. sedechie circa finē p̄t qd̄ p̄putatio. lxx. hebdomadarū dz incipit ab anno. v. sedechie inclusiue. **Q**rum ad sc̄dm̄ dico q̄ terminatur i anno passiois dñi inclusiue. **N**ā incipiēdo ab āno. v. inclusiue regl̄ sedechie h̄nt. vj. anni integri de regno eius q̄. xj. āno regni sui mēse. iij. fuit capt⁹ z captiuat⁹. iij. reguz. xxv. p̄t qd̄ ille. xj. ann⁹ rōne maioris p̄tis p̄putand⁹ ē in tpe destructōis ciuitatis. ne vn⁹ ann⁹ bis p̄putet̄. **A** dicta vō destructōe vsq̄ ad primū ānū cyri fluxerūt. liij. anni fm̄ heb. **C**yrus vō trib⁹ ānis regnavit fm̄ eos p̄ monarchiā acceptā. a q̄ tpe dz h̄ fieri p̄putatio. **I**lli vō qui v̄cūt eū regnasse. xxx. ann⁹ incipiūt p̄putare a p̄ncipio regni sui i p̄side tm̄. **P**incipiū vō anni. iij. q̄ regnavit cyr⁹ p̄putandū est in tpe cambisis filij sui ne vn⁹ ānus bis p̄putet̄.

Danielis

Cambyses 60. vii. annis regnavit. ut dicit Josephus li. antiquitatis iudaice. xj. post quem fuit heb. regnavit assuerus mater hester. et in h. supra secutus sum eos in prin. li. Hester hoc quod dicit eum regnasse. xlii. annis tamen videtur mihi deficere manifeste. Nam assuerus accepit hester uxorem anno. vij. regni sui. mense

x. ut h. Hester. ij. c. **Cum** igitur fuit ipse darius filius assueri et hester regine post assuerum regnerit immediate. oportet pro eos dicere quod in principio regni sui fuit tamen. v. l. vii. annorum. Nam a de sponsatione Hester usque ad eius natiuitatem transiit. vii. annis assueri. vel maior pars ipsius ad minus. Non est autem verisimile ut talis puer scriberet sic accurate de seriosa edificacione templi. sic exprimit de ipso. j. Esdre. vi. Sed ad hoc posset responderi quod hester mater sua quae iudea erat et mortuo assuero supplexerat in favorem iudeorum fecit scribi illam epistolam. et sigillari nomine filii sui exstitis adhuc pueri. propter hoc hanc rationem remouet ibi per litteram sequentem ubi dicitur quod de sumptibus regis si nec esse fuerit ministratur sacrificia et offerant oblationes deo celi. orientesque per vitam regis et filiorum eius. Ex quo patet quod erat tante etatis quod filios habebat. et ideo dico cum alijs historiographis quod assuerus regnavit xl. annis. et sic darius filius eius qui cepit regnare post patrem immediate fuit. xxxij. annorum vel circiter secundum predicta. Anno vero secundo darij resumptum fuit opus templi scilicet et constructum. vii. anno regni eius mense. xij. j. Esdre. vi. Sciedum tamen quod tunc annus fuit. xl. assueri et primus darij. nam ei successit immediate. et sic oportet de numero annorum ipsorum vnuz scribere. aliter vnuz bis computaretur et sic assuerus et darij regnerent xl. annis usque ad scilicet templi consummationem et inde usque ad eius destructionem per romanos fluxerunt anni. cccc. xxi. secundum hanc. a. a. et alios hebreos. quibus si iungantur anni predicti ab anno. v. sedechie inclusivae sunt simul anni. cccc. xxxij. a quibus si rescindantur. xlii. anni qui post annum passionis christi fluxerunt usque ad destructionem templi scilicet secundum omnes historiographos remanent anni. cccc. xxi. qui faciunt. lxx. hebdomadas annorum precise. Et sic patet scilicet terminatio. lxx. hebdomadarum in anno passionis christi inclusivae. Ex predicto patet quod supra dictum est de etate mardochei. Nam si accipiantur anni hic enumerati ab anno. v. sedechie usque ad. xij. assueri sunt simul anni. lxx. quibus si ad iungantur quatuor primi regni sedechie. et. x. quos ad minus habuit tempe translationis sue inveniunt. xlii. sicut supra dicebat. His dictis accedendum est ad expositionem litterae. que dividit in duas partes. in prima ponitur revelatio: in secunda vero revelacionis expositio: ibi. Scito ergo. Primum pars exponat sicut in expositione hebdomadarum precedenti immediate. nam in hoc conveniunt haec et illa. **Scito** ergo. Sic sequenter ponitur revelacionis expositio. et dividit in duas partes. quae primo ponunt. lxx. hebdomadas generaliter. secundo exponitur aliquid pertinet ad ultimam specialiter: ibi. Confirmabit autem. Circa primum dicit angelus danieli. **Scito** ergo et animaduerte. qualiter hebdomades sunt incipiente et intelligende. **Ab** exitu sermonis. ut iterum dicit. i. a quinto anno sedechie inchoande sunt ut ostensum est supra. **Usque**. i. **Ad** christum ducem. prendende sunt. **Hebdomades**. vij. et hebdomades lxx. usque ad ultimam hebdomadam in qua christus dux populi christiani baptizandus est. et legem euangelicam predicaturus. et pro salute humani generis moriturus et in celum ascensurus. Distinguit autem. vij. hebdomades et ultimam ab alijs propter specialia opera facta in ipsis. Nam in ultima facta est generis humani reparatio ut dictum est. In septimo vero templi primi destructio usque ad primum annum Cyri qui dedit hanc licentiam fluxerunt anni. lii. ut

dictum est supra. qui faciunt septem hebdomades annorum et cum hoc tres annos. qui computantur cum tempe. lxx. hebdomadarum. eo quod non faciunt per se hebdomadam et eadem ratione sex anni de tempe sedechie precedentes templi destructionem. **Et** rursum edificabitur platea. scilicet templi.

Def christus: et non erit eius populus qui eum negaturus est. **Et** civitas et sanctuarium dissipabitur populus cum duce venturo: et finis eius vastitas: et post finem belli flatuta desolatio **Confirmabit** autem pactum multis hebdomada una in dimi-

Et muri civitatis hierusalem in tempore. lxx. hebdomadarum per zorobabel et neemiam et alios patres. **In** angustia temporum. quia per gentes circumstantes fuerunt multum impediti et afflicti et etiam postea: ut patet in Esdra et Neemia et libris Machabeorum.

Et post hebdomades. lxx. et septem alias precedentes supple. **Occidet** christus. in ultima hebdomada ut predictum est. **Et** non erit populus eius qui eum negaturus est. id est iudei coram pylato ipsum negaturi: dicentes. Non habemus regem nisi cesarem. **Et** non erunt amplius eius populi: sed christiani in ipso regenerandi et ab eo denominandi. **Civitas** et sanctuarium. id est templum secundum. **Dissipabit** populus. i. exercitus romanus. **Cum** duce venturo. i. cum tyro venturo contra hierusalem. istud non fuit factum infra tempus. lxx. hebdomadarum. sed postea per. xl. annos ut predictum est: sed quia hoc factum fuit in penam mortis christi. ideo hic ponitur immediate postquam locutus fuerat de christi occisione.

Et finis eius. scilicet civitatis hierusalem. **Vastitas**. quae fuit vastata per romanos. **Et** post finem belli. romanorum contra iudeos.

Statuta desolatio. i. desolatio civitatis et templi quae combusserunt romani. et iudaici populi quem partim occiderunt et partim captivaverunt: sicut statutum erat et ordinatum a deo in pena mortis christi. **Sciendum** autem quod littera hebraica sic habet. **Et** usque ad finem belli statuta desolatio et multum mutata sententia. **Ex** hoc enim dicitur hebraice quod desolatio et captivitas in qua sunt duratura est usque ad finem belli gog et magog. quos messias venturus debellabit. et tunc regnabit in iudea temporaliter. **Et** secundum hoc possent iudei dicere quod littera nostra sit falsa et expositio ipsius falsitas. **Ad** quod excludendum sciendum quod in hebreo sunt due dictiones quae una significat idem quod adhuc: alia idem quod usque. que eisdem litteris scribuntur. scilicet. ayin et deleb: et distinguuntur iste due dictiones solum per punctationem: que defacili mutari potest manibus litteris. **Hec** autem dictione adhuc aliquam accipit in scriptura per post. sicut Ione. iij. **Adhuc**. xl. dies et ninive subvertetur. i. post. xl. dies subvertetur. **Et** secundum hunc sensum per fuit facta punctatio dictionis hebraice in hoc loco et sonat od. et sic transtulit translator noster. **Sed** postea mutata est punctatio per iudeos ad signandum usque: et sic sonat ad. et similiter fecerunt in pluribus alijs locis veterae. per in precedentibus litteris. **Declaravi**. Acceperunt autem occasionem hoc faciendi ex. lxx. interpretibus: qui ubi inveniunt aliquid de mysterio trinitatis et incarnationis. tacuerunt vel aliter transtulerunt secundum quod dicit Hieronymus. in prologo super pentateuchum. **Et** idem ego ostendi in pluribus locis veterae. scripturae. **Et** vocabitur nomen eius admirabilis consiliarius. deus fortis. pater futuri seculi. princeps pacis et regis tulerunt. **Et** vocabitur nomen eius magni filii angelus.

Confirmabit. hic reuertitur angelus ad loquendum de ultima hebdomada de qua incepit dicere quantum ad mortem christi: et non profecerat interponens penam huius mortis ut dicitur est: dicitur igitur. **Confirmabit** autem pactum multis. id est legem euangelicam que dicitur pactum et fides novum dicitur. xxxj. **Hebdomada** una. Nam in ultima hebdomada christus predicando. mirabilia faciendo. moriendo. resurgendo. ascendendo in celum. et mitrendo

spmsanctū. legē enangelicā cōfirmavit. z anno sue passio-
nis p p̄dicatōez aploꝝ notabiliter dilatauit. vt p̄tꝝ Act. ij.
z. iij. m̄. Et in dīmidio hebdo. i. in vltima ei⁹ medietate
te in qua passus ē x̄ps. n̄. Deficiet hostia z sacrificiū. qz
sacrificia ve. le. cessauerūt p̄ passionē x̄pi nō h̄ntia vltra v̄im
obligandi. o. Et
erit in tēplo abomi-
natio desolatiōis. h̄
refert ad t̄ps seq̄ns
lxx. hebdomadis. i
quo adrian⁹ impa-
tor fecit pont̄ficatū
suā in loco tēplivbi
steterat archa. q̄ sta-
tua ap̄d hebreos ro-
caū abominatio sic z q̄dlibet aliū idolū z erat desolatiōis
iudaice signū manifestū. p̄. Et vsqz ad cōsummatōem
z finem. s. seculi q̄. Perseuerabit desolatio. Prope em̄
finē mūdi detecta falsitate anti x̄pi p̄ belyam z enoch iudei
ad x̄pm cōuertent. et multi eoz cōstanter sustinebūt mar-
tyriū. put dicunt cōmuniter docto. nostri.
In ca. ix. vbi d̄r in postil. Disyisis accedendū est ad lit-
teram exponendam. **A**dditio.

Hac reuelatōe danieli p̄ angelū facta q̄ int̄ cere-
ra p̄phetica de p̄ aduentū x̄pi tractatā efficacior vi-
det̄ ad p̄futandā hebreoz p̄fidia asserentiū nondū
impletū esse t̄ps h̄ni⁹ aduentus. vltra illa q̄ in postil. ponun-
tur. tria vident̄ addenda. Prīmū cui⁹ auct̄is sit hec expo-
sitiō. Ra. sa. int̄ hebreos vt videat̄ si sufficit illā t̄m impug-
re. z ex ea p̄ eos arguere. v̄ opteat inq̄rere de alijs expo-
sitiōib⁹ eoz in h̄ loco. Sc̄dm qualit̄ p̄ter rōnes postil. q̄bus
reprobati v̄t̄ predicta expositiō sunt alie valde. quib⁹ rō-
nabilit̄ posset euacuari. Tercū quōd ex ip̄a expositiōe Ra.
sa. licet falsa: t̄m cū quibusdā veris z ab eis receptis: verita-
tas n̄s. s. q̄ aduent⁹ x̄pi iā longe transiuit in p̄teritū possz
cōcludi p̄ eos. Circa primū sciendū q̄ h̄ reuelatō plurib⁹
z varijs mōis exponit̄ ab hebreis. nō t̄m expedit singuloꝝ
opinionēs seu erroneas enarrare expositiōes. Nā fm̄ philo-
sopho. j. ethi. oēs quidē p̄scrutari opiniōes inane forasse ē.
sufficiens aut̄ maxie q̄ sup̄ficeten⁹ appareat̄ vel estimetur
h̄re aliquā rōem. Constat aut̄ q̄ hec expositiō Ra. sa. ē seu
d̄z esse tante auct̄is apud hebreos q̄ nō p̄nt ab ea deuare
iux̄ fundamētū phariseice doctrine. fm̄ quā illa q̄ in thal-
mud determinata habent̄ seu diffinita circa sacre doctrine
expositiōes. nō lz eis qualitercūqz ab eisdem recedere. h̄ te-
nenda sunt tanq̄ in textu sacre scripture cōtenta. put Ra.
mo. large tradit̄ in p̄ncipio sus Deut. z in plurib⁹ alijs lo-
h̄. Cui⁹ rō est. qz auctoritas thalmodica in h̄mōi deter-
minatōibus apud eos est in eodē gradu sicut auct̄as vni-
uersalis eccie apud nos. h̄ cōstat q̄ Ra. sa. nō fuit primus
inuentor̄ hui⁹ expositiōis: d̄ qua h̄ agit̄: h̄ exp̄sse h̄ expo-
sitiō ponit̄ in thalmodica doctrina sp̄aliter in duob⁹ locz.
p̄ in libro q̄ int̄titulat̄ de ordine mūdi q̄d hebraice d̄r ceder
holaz. S̄c̄l̄r z in libro q̄ d̄r abodazara. j. cap̄i. In quib⁹ lo-
cis concordit̄ h̄ q̄. lxx. hebdomade Danielis incipiunt
a destructiōe primū tēpli. z terminant̄ in destructiōe secū-
di. Quas auct̄itates sequit̄ Ra. sa. in hoc passu tanq̄ inuic-
labiliter tenēdas apud hebreos rōne p̄dicta. Ex q̄bus seq̄-
tur q̄ lz multi hebreoz attendentes q̄ p̄dicta expositiō p̄
suos mḡros determinata nō solū nō poterat rationabilit̄
teneri seu sustineri. h̄ ex eadē cū alijs q̄busdā veris cōclu-
debatur x̄pm iam venisse vt. j. patebit̄. inuenerūt qualdā
varias et cōfusas expositiōes. vt saltē per vias obliquas
z tortuosas veritatem luce clariorē subterfugerent. put d̄
eis vaticinat̄ Ezechiel. xiiij. ca. Sicut vulpes in deserto s̄t
p̄phete tui isrl. exclusa t̄m hac expositiōe thalmodica quas
seq̄tur Ra. sa. nō est faciēda alia mētio de alijs expositiō-
nibus eoz multipliciter fictis. D̄pret̄ em̄ illos adherere p̄-
dicte expositiōi ac si esset in l̄ra cōtēta. Circa sc̄dm p̄ter il-
la que postil. ponit̄ p̄ predictā expositiōez thalmodicā seu
Ra. sa. que sunt satis valida. adhuc p̄t̄ vlteri⁹ p̄ illā fortiter

obijci. Et p̄ potest sumi p̄ eos validissimū argumentū de
numero annoꝝ inter vtrāqz destructiōez cōtētoꝝ. Nā lz
cōputatio hebreoz in h̄mōi hystorijs sit in multis que no-
bis sunt incerta tenenda seu sequēda. p̄serim p̄ eos p̄ q̄s
p̄ sua p̄pria testimonia rōnabilit̄ posset p̄cedi. vbi t̄m euidē-
ter deficiūt v̄t̄ sibiip̄s p̄dicūt in cōputatiōe nulla mō sūt
eoz dicta admittenda. h̄ p̄ illos de talib⁹ fortiter dimican-
dū. Cōstat aut̄ q̄ in p̄posito manifeste deficiunt. Plures
etiā anni fm̄ eos flux̄rūt int̄ vtrāqz destructiōez q̄. lxx. heb-
domade q̄ faciūt. ccccxc. annos. qd̄ sic p̄t̄. Nā ip̄i diuidūt
has. lxx. hebdomadas i duas p̄tes p̄ncipales. s. in x. heb-
domadas q̄ faciūt. lxx. annos. q̄ fluxerūt fm̄ eos a destru-
ctiōe tēpli p̄ nabuch. vsqz ad cōsummatōez edificatiōis tē-
pli sc̄di q̄bus adaptat̄ illud D̄iere. xxix. ca. Cū ipleri fue-
rint in babilōe. lxx. anni: visitabo vos zc. Et in. lx. hebdo-
madas: q̄ faciūt. ccccxc. annos. q̄bus dicit̄ durasse templū
secundū. vtz i li. abodazara p̄allegato ca. j. vbi h̄r q̄ regnū
persaz t̄pe tēpli secūdi durauit. xxiiij. anis. p̄r regnū gre-
coꝝ t̄pe p̄dicti tēpli. clxxx. p̄r regnū machabeoz. ciij. cō-
sequēter regnū herodis seu herodianoz. cliij. anis. Hec oia
sunt i textu li. p̄alligati. vbi Ra. sa. glo. h̄z. ccccxc. annos du-
ratiōis tēpli sc̄di q̄ si cū. lxx. annis q̄ fluxerūt a destructiōe
tēpli p̄mi vsqz ad cōsummatōez sc̄di iungant̄. habes. s. lxx.
hebdomadas Daniel. h̄ Ra. sa. S̄z p̄ma ps istius cōpu-
tatiōis cōtinet falsum etiā fm̄ eos. Potest em̄ ex auctori-
tatibus suis deduci q̄ a destructiōe primū tēpli vsqz ad ei⁹
cōsummatā edificatiōez. lxxviij. anni fluxerūt: qd̄ sic pater.
Nam nabuch. regnavit. xlv. annis. vt in li. magnila. c. j. ex
v̄bis sacre scripture p̄batur. In anno aut̄. xix. Nabuc. de-
structū est tēplū in mēse. v. vt h̄r D̄iere. liij. z in. ilij. Regū.
Ex q̄ sequit̄ q̄ Nabuc. regnavit a destructiōe tēpli. xxvij.
annis. quoz p̄mus lz imp̄fect⁹ cōputat̄ p̄ anno. vt sepe h̄r
in scripture. et etiā in thalmod frequēter legit̄. q̄ vna dies
cōputat̄ p̄ anno. Cōsequēter euilmeradach regnavit. xxiiij.
annis. put ip̄i p̄fiterē haberi ex traditiōib⁹ antiquis li. p̄-
allegato. Balthasar v̄o regnavit. iij. annis. vt h̄r ex textu.
Darius v̄o primus regnavit. ij. annis. qd̄ s̄c̄l̄r h̄r ex textu.
Consequēter cyrus fm̄ heb. licet min⁹ vere vt patebit̄ cū de
vera expositiōe agef̄ regnavit. iij. annis. Illuenerū q̄ dicit̄
arphaxat. regnavit. xiiij. annis quoz. xij. habent̄ ex textu
D̄ester. iij. ca. z duo habent̄ ex traditiōe fm̄ eos lz fm̄ lat̄
nos. xl. regnavit darius v̄o vsqz ad cōsummatōem tēpli.
vt h̄r ex textu. vi. annis. Ex quib⁹ sequit̄ q̄ a destructiōe
tēpli primū vsqz ad cōsummatōez secūdi etiā fm̄ cōputūz
ip̄oz fluxerūt anni. lxxviij. licet fm̄ alios m̄lto plures. Et
sic p̄t̄ q̄ p̄ma ps hui⁹ cōputatiōis est falsa etiā fm̄ eos. defi-
cit em̄ p̄ vnam hebdomadā z vnū annū. S̄c̄l̄r in secūda p̄-
te p̄putatiōis p̄mplius deficiūt subtrahendo plures an-
nos vt patebit̄ in l̄ra in hoc ca. cū de vera expositiōe h̄z
hebdomadaz agef̄. vnde manifestū ē q̄ h̄ expositiō p̄suppo-
oit falsūz etiā fm̄ eoz cōputatiōem. Preterea vt l̄ra sonat
euidēt̄ in his. lxx. hebdomadis Danielis reuelatis. ipleri
da erāt illa q̄ in l̄ra p̄tinent̄. s. p̄sumatio p̄uaricatiōis z dele-
tio iniq̄tat̄. z adductio iusticie sempit̄ne z h̄mōi. qd̄ exp̄-
se l̄ra testat̄ dicēs. lxx. hebdomade abbreviatae s̄t seu diffi-
nite vt cōsummat̄ p̄uaricatio. z finē accipiat p̄ctm̄ z delea-
tur iniq̄tas zc. Nō em̄ dixit angel⁹ q̄ p̄. lxx. hebdomadas
h̄ erat iplēdū: h̄ in sequētib⁹ dicit̄ p̄ hebdomadas. lxxij. oc-
cides x̄ps. zc. lxx. hebdomade scisse s̄t vt talia fiāt. h̄ ē durā-
te t̄pe. lxx. hebdomadaz. vtz manifeste sane p̄dicta v̄ba in-
telligēt̄. S̄z h̄z p̄dicta expositiōz manifestū ē q̄ nihil illoꝝ q̄
i p̄ma p̄positiōe angelica p̄tinent̄. fuit ipletū fm̄ eos duran-
te t̄pe. lxx. hebdomadaz: h̄ totū illud remanet ap̄d eos su-
turū. ita q̄ nō iplebit̄ vsqz ad aduentū messie inanē expe-
ctati ab eis. qd̄ ē manifeste p̄ sensūz l̄re. vt dictū ē. Si aut̄ di-
cat̄ q̄ illa q̄ p̄tinent̄ in p̄ma p̄positiōe angelica. lz nō fuerit
iplota durate t̄pe hebdomadarū q̄ ad p̄fectā affectiōez fu-
erūt t̄m iplota p̄ modū meriti. h̄ ē durate t̄pe hebdomadaz
p̄p̄s ille meruit vt p̄sumaret̄ p̄uaricatio zc. in aduentū sui
messie futuri. Hoc nō valet t̄m qz nō ē p̄sonū l̄re q̄ simplr̄
dicit̄ vt p̄sumat̄ p̄uaricatio z adducat̄ iusticia sempit̄na z ce-

Danielis

vera hmoi. Non em dicit vt mereant talia hfe: s; vt beant. Magna em dita est inter mereri aliqd z hie illud. Na ml ti merent vira eterna q tm no hnt ea. tu qz etiā Ka. sa. pite tur q ppl's ille no meruit pdicta infra tps hebdomadarū s; finitis hebdomadis tpe hui' diuurne z interminabilis captiuitatē illa hebat mereri: vtz ex dictis suis q in postilla pntur. Ex q sequitur q infra tps hebdomadarū nihil fuit impletū fm eos de cōtentis in prima ppositōne angelica. nec p modū meriti nec assecutionis: vñ lra fm pdictaz expositōez remanet simplr falsa. Preterea captiuitas babilonica tolerabilior et melior fuit hebreis incomparabiliter magz captiuitas hodierna. qd pz ex tribus. Primo rati one duratōnis. Illa em durauit p. lxx. annos. ista vo durauit vltra. M. z. cccc. ānos. z adhuc in suo vigore pstitit: scdo respectu diuine pudentie. In illa em fuerit a deo p uisi de dono pphete z miraculorū. Erant em inter eos q plurimi pphete dñi: vt Hieremias Ezechiel Zacharias et Daniel. In ista vo nullus legif fuisse ppheta. Silt z in illa deus fecit p eis multa miracula vtz de liberatōne Danielis z trū puerorū: z de mardocheo et hmoi. In ista vo sicut nec fuerit pphete. ita nec miracula diuina p eis legū tur facta: vñ z ipsi de seipsis z statu hodiernae captiuitatis in quo neutra pdictorū habuerūt. intelligūt illud pphete ps. lxxij. Signa nostra nō vidim: z tam nō est ppha zc. tercio respectu dignitatū seu honoz seculariū. In illa em quidā eorū habuerūt honores regiosz multas dignitates vt legif de Joachim Diere. vl. cui' thronus fuit sublimatus ab eu lmaradach sup thronos alioz regum p totā vitam suam. Similiter daniel fuit sublimatus habens potestatem sup puincia babilonicā. Similiter z socij ei' vt habetur Dan. ij. Mardocheus etiā fuit pstitutus qñ secundus regi assuero. Bester vltimo. Zorobabel hz dignitatem comitatus: vtz Aggei. ij. z sic de quibusdam alijs. In ista vo captiuitate om̄s sunt in vilissimo statu sine honoribus seu dignitatibus hmoi vbiqz sunt vt est notuz. Ex quibus sequit q daniel qui vehemēter auxiebat z dolebat de prima lenioz z zentioz captiuitate dicit i hoc capitulo in sua oratōne. popul' tuus est in obprobriū omni bus qui in circuitu nostro sunt. Similiter. Nperi oculos tuos z vide tribulatōez nostrā zc. Incomparabiliter ampli us doluisset de captiuitate hodierna si eā cognouisset populo dei futurā. Constat aut q fm pdictam expositōnem angelus nūciauit danieli in hac reuelatōne captiuitatem hodiernam. q acerbissima z longissima est incomparabiliter sup primā. z p pns angelus nō pnofticabat ei grata seu solatoria: s; potius molesta et summe afflictiua. cui' opposituz pater in litera. nam angelus Gabriel apparuit ei quasi bon' nunci' z in hora accepta. i. tempe sacrificij vesperini. z in verbis suis annuens q pces sue erant exaudite. Dicebat em ab exordio precum tuaz egressus est sermo. Similiter vocat eum virū desiderioz. q. d. q indicaret ei suoz desiderioz impletōez. cui' oppositū totaliter ē fm pdictā expositōez. Nam danieli nō expedito de spma captiuitate. pnofticabat crudelissimā scdam. Silt dolenti z se affligenti de longitudine prime captiuitatis. lxx. annoz z sup hoc petenti liberatōnis acceleratōez dicendo. Placare dñe: accelera z fac. angelus pnunciabat captiuitatem futurā cui' terminū ei minime ppalabat de q semp ampli' z fortius debuisset anxari. vñ si hec bñ aspiciatur manifestū est qz tota solatio daniel' pntebat durate tēpe hebdomadarū qd totaliter euacuat pdictam expositōnem vtz intelligenti. Preterea in hac expositōe exponit illud vsq ad xpm ducē. de cyro qd pz eē falsum ex trib'. Pri mo qz nō est vez qz a destructōe pria vsq ad cyrū fluxerūt vij. hebdomade tm. cum etiā fm pputū suū ab eadē pma destructōe vsq ad balthasar' exclusiue fluxerūt. xlix. āni q faciūt hebdomadas. vij. integras. nam vt dictum est s. in prima obiectōne Nabuch. regnauit post destructōez templi. xxvij. annis. z pnter euilmaradach filius eius regnauit. xxij. annis qui faciūt. l. annos. Et sic pater. q. vij. hebdomade z plusq annus transferūt anteq cepisset bal

thasar regnare. quibus si addant. v. anni qbus successiue reguerūt balthasar z daniel' prim'. sic s. dicitū ē sequit q. vij. hebdomade supradicte. z plus. vij. āni trāferūt aū regnuz cyri. vñ pz eē falsum cyz fuisse xpm ducē de q angel' loq' bat: nec valet dicē: qz hebdomada octaua ē impfecta. iō nō pputat cū. vij. pdictis: s; reseruat pputanda cuz. lxxij. sequētibz. tū qz sex sunt maior ps z notabilis hebdomade qz vñū poti' debuissent pputari cū. vij. pms. qz cū. lxxij. sequētibz. cū qbus vñ' ānus tm illi' hebdomade includebatur. tum qz in hac reuelatōe angelica descendit vsq ad dimidiū hebdomade pputanduz: vtz in h. ca. circa vltimam hebdomadā z sic. vij. āni nō erāt dimittēdi q faciunt plus qz dimidiū hebdomade. tū qz in. v. ānis h' octauae hebdomade reguerūt duo magni monarche. s. balthasar z daniel' quoz qlibet accedit magz ad terminū. vij. hebdomadarū qz cyrus. vñ de qlibet eoz debuisset poti' intelligi qz de cyro q longi' distat. scdo qz nusqz in sacra scptura legif q ali qd dicit messias seu vnc' simplr nisi vnc' fuerit copaliter sacro oleo q sacerdotes z reges vugebant vel spūali scz oleo gfe. pphalis: de q in ps. Dixit te deus de' tuus oleo zc. Silt aut z ibi. Noli tangē xpos meos. qd fm expositores intelligit de abraā z alijs p'archis q fuerūt pphete. Neutro istoz modoz pot attribui vinctio cyro vt messias dici posset. nam nō fuit ppha: vt ē manifestū: nec etiam sacro oleo vnc': vtz ex h. nam oleū vinctōnis sacru nunqz fuit in templo scdo. vt h' in li. q d' canhedrin z in alijs locz. Si aut obijciat de h' qd dicit Esa. xlv. Nec dicit dñs messie seu xpo suo cyro. nō valet. nam fm mgfm historiarū vt Ka. sa. testat: messias nō accipit in pdicta aucte Esa. nisi p vero messia q ab eis expectat: z nō p cyro. idem habi abenbakra. tercio qz posito z nō pcesso q messias posset dici cyrus in sacra scriptura. cū tm sibi adiungit hec dictio magnid put ē in hebraica lra. nullo mō pot intelligi d' cyro. nec de aliq alio messia seu vincto. nisi de rege messia tm de q om̄s pncipalr pphete loquunt. Qui' rō est. Na p'p'ius z verus sensus h' dictōnis magnid ē pnciceps seu pncipalis. vtz Prouer. vij. ca. Audite qz pncipalia loqr: vbi em nos habem' pncipalia. in heb. h' magnid qd ē plūrale istius singular' magnid. z sic de mult' alijs. Nullus ei sane ment' posset dicē. nec ipsemet hebrei in tantā p'p'itū infantiam q assererēt vt i sacz scriptur' messias pncipalis dicit. nisi ille q int ceteros xpos pncipatū tenet vel tenebit fm eos. in cui' etiā signū Esa. lv. ca. vbi de vero xpo ad lram agit. etiā fm heb. ibidē legif. Ecce testem pplis dedi eū magnid z pceptorē gentib'. Ecce qliter pcorat Esa. cū angelo reuelante Dan. noiano verū xpm seu messiaz magnid. i. pncipē seu pncipalē. Et sic pz q expositō ra. Sa. asserens q xpc in h' loco accipit p cyro: est oino falsa. Et notandū q Ka. abenbakra q magne auctis reputat inter eos in expositōne lrali. z etiā alij moderni attēdentes q cyrus in scriptur' nō possit dici xpc seu messias. cupientes tm q bec auctas nullo mō applicaret xpo nro. idcirco pdictis Ka. abenbakra. attribuit pdictum verbū. s. vsq ad xpm neemie. alij vo zorobabel. S; diligenter intuenti nihil eis pdest hec varietas z astutia. nam eisdē rōtib' excluduntur ab isto loco neemias. zorobabel: z agrippa: sicut z cyrus. z h' de scdo pncipali. Circa terciū pncipale supponendū est iusticia sempiterna q pntet in verbis angel' fm traditōez thal mudistaz ē ipse xpc seu messias: vt h' i li. de ordine mudi s. allegato: vbi qdam doctor eoz d' anriqz q d' Ka. barachia exponēs illud Esa. lvj. vbi d'. prima ē saluatio mea ad veniendū: z iusticia ad releuanduz dicit expisse qd p illd q d' iusticia mea intelligit messias d' q scriptū est in Dan. ix. ca. Et adducat iusticia sempiterna. Silt p' supponendū est q scruffctōz: qd cōtinet in pdictis vbis angelic' intelligit ipse xpc seu messias. pmissus: vñ d' Ka. moy. barnahamā recolligens multa q de hac mā i libris thal mudic' legunt z exponēs pdictū vbi in sua glo. sup Dan. sic dicit. Scruariū scruarioz vel scruffctōz n' nisi ipse messias ē scruicat' de filijs dō. P' supponit et q ifra tps. lxx. hebdomadarū iplēda erāt illa q in vbis angelicis

Principaliter continent. s. summatio puaricatōis. z additio iusticie sempitne. z unctio sanctificōz. put in scda rōne. s. ptra expositōez h. a. sa. fuit deductū. Ex qbus sequit q ante destructōez tēpli secūdi adducta est iusticia sempiterna. z vnctus est sanctus sanctorū. s. verus messias pmissus: pntia tenet p expositōem h. a. sa. s. dictā. fm quā .lxx. hebdomade terminant in tpe destructōis tēpli scdi. vt dicitur est. Et sic infra illud tps qd tā p magna tpa trāsijt in pteritū: xps venit: qd est intentus. Nec mirandus si ex falsa opinione cōcludat veritas. tū qz ex falsis sepe sequit ver. tū qz ad cōuincendū aduersarios: ipoz pna pfectio ē efficac argumentū. Et nota q nō solū fm h. a. sa. thalmudicā doctrinā vt dcm ē. s. et fz oēs sē expositores eoz. lxx. hebdomade tmiant i destructōe tēpli scdi. Et hō scio pncipali. In eo. ca. vbi dicit in postil. Qd ar sequit ad dictā enūeratiōem mardochei tunc fuisse tante etatis onidif. qz dicit fuit in babylonē cū techonia rege iuda. vt bñ Esdre. ij. ca.

Quoniam est necessariū ex textu allegato **A**dditio. hester. ij. ca. cōcedere q mardocheus fuisse ductus in babylonā cū techonia rege iuda. ibi em legit sic Erat em vir in susan ciuitate vocabulo mardocheus filius israhel filij semei. filij cis de stirpe gemini q translatus fuerat d hierlm eo tpe quo techonia regē iuda translulerat zc. fm quā lram si illud relatiuuz q translatus fuerat: referat ad pauū mardochei. z nō ad mardocheum: seqtur ex lra qz cis ductus fuit in transmigratōez cū techonia nō aut mardocheus p nepos suus: z sic non opteret cōcedere q mardocheus fuisse. cclix. annoz. qn p assuerū fuit exaltat. vt dicit postil. qz forte p magnū tps post transmigratōez mardocheus fuisse natus in susis vel alibi. Sed qz translatus fuerat posset referri ad cis pz p exēplū: nā si quis dicit q dauid fuit filius yesse filij obed. filij booz q p raxerat cū ruth moabitide: verū dixisset. nā illud vltimū relatiuuz q posset referri tm ad suū immediatū antecedēs. vñ silt posset intelligi in pposito. Et hō mō accipiunt gramaticalia in genealogia saluatoris Au. iij. ca. s. qz dicit istoz relatiuoz dz referri ad suū immediatū antecedēs: nō aut ad remonū vtz intueti. Ex qbus sequit q expositio pma postil. nō eēt reprobanda ppter illā incōuenientā quā allegat de etate mardochei. est tm alia rō potior ad ipugnandū illā expositōem que quidē rō sumit ex initio hebdomadaz put ptz infra cū de hā expositione tractabit. In eo. ca. vbi dicit in postil. Primo igit vidēdus est terminus a quo incipit computatio. lxx. hebdomadarū. **A**dditio.

Additio. Expositio huius visionis est maxima varietas nō soluz inter catholicos z iudeos q ex diuersitate fidei circa aduentū xpi diuersimode eā exponūt. s. etiā inter catholicos ex varietate opinionū atqz hystoriarū multiplex intucit varietas. idcirco vt planior sensus magis elucescat de tribus p ordinē vñ aliqd declarandū. Pmo. s. de terminis hāz hebdomadarū. s. de initio z fine qualiter sunt inquirendi seu inuestigandi. secundo qualiter sit pcedendū in cōputatiōe ab vno extremo ad aliud tercio qualiter de hac reuelatiōe fm eius cathol. cā expositionē cū aduersariis est agendū. Circa primū psupponendū est qz initū harū hebdomadarū nō p rōnabiliter assignari i aliquo tpe seqnte tps quo hec reuelatio fuit facta Danieli. s. post annū. j. darij. Cui ratio ē. Nā ex h seq retur qz daniel p hanc reuelatiōem sibi factā nō esset certifi catus de tpe quo ea que petebat debebat impleri. s. potius ignorabat qntum tps distabat a tpe reuelatiōis vsqz ad tēpus in q cōplerent ea q sibi fuerat reuelata. qd est incōueniēs: cū in huius noticia deus pncipalitē desiderū suū impleuit. z ideo nō legit petuisse ab angelo sup h vltiorē cognitōem vtz lram intueti. Presuppositū aut pz p palpabile exēplū. nā posito casu q vnus dñs habeat vnū seruū: cui ex mia vel liberalitate pmisserat libertatez a seruitute. nullū tps ei assignās. z pñr ex aliq occasione illū seruū incarcerationi seu posuit in custodia q quidē seruū maxie anxiat a lōga fuitute z carcere istant dño suo supplicat vt misereat ei de tādiuturna z acerbā afflictōe z cōcedat ei libertatē a seruitute. pmissam. silt z a carcere: a do

mino suo accipit talē rñsionē. s. qz a die i q hñet lñiaz ex cū di de carcere vsqz ad annū cōtinuū pfectā libertatē vt promiserat ei daret. In q casu manifestū est qz seruū ille nullā certitudinē habet de tpe sue liberatiōis. Cū em tps pñmū a q pēdebat tps scdm est sibi penit. ignotū: pñr z scdm similitur ē ei ignotū. Qd qdē exēplūz totalit applicat casu nfo. nā si initū hebdomadaz tpe reuelatiōes erat futurū. nec fuerat Danieli reuelatū qntum distabat a pñti tpe reuelatiōis. adhuc facta reuelatiōe remanebat dubi. Daniel de propinqtate seu prolixitate tps. in q renalata debāt impleri qd pncipalit ab eo intēdebat. Ex qbus sequit qz ex ponere ab exitu fmonis de anno. j. Cyri vt de. xx. artaxer sis. est oino incōueniēs. Daniel ei tpe reuelatiōis nesciebat si cyrus hēbat illā lñiam dare. silt sicut artaxerxes z mltomin. qñ hec erant facturū. qz qdlibet illoz erat futurū me re cōtingens. nec fuerat sibi reuelatū p angelū vt est mās festū i lra. vñ scōz seu doctoz reuerētis sp salua ly exitu sermonis p angelū platū. nō debet applicari alicui tps se quēti tps reuelatiōis pñtis. s. p anno Danielis vt quidā volunt. vel alicui pterito tps Danieli noto. vt inde hñer noticiā certā qñ reuelata erāt adiplenda. scdo psupponendū est qz cuilibet catholico vba angeli sane intelligenti debet esse certus vltim. termin. hebdomadarū: cui rō est. Nāz hōmōi concurrūt cū tpe passionis xpi. qd patet ex h. nā deletio intqrtatis cōsummatio puaricatōis z hōmōi. q in prima ppositōe āgelica cōtinent sunt pñij effect. passionis xpi cui lñiore sanati sum. Esa. liij. de qua passione angel. fecit expssam mentōem. di. post. lxxij. hebdomadas occidet xps. Cum igit tps passionis xpi est notū nob qd fuit. xvij. anno tyberij cesaris. sequit de necessitate qz vltim. terminus hebdomadaz est nobis not. ex fide q ē idē cū predicto tpe passionis. Ex qz consequenter est nobis notū qz initū hāz hebdomadarū pcessit annū. xvij. tyberij. p. ccccxc. annos ex ante angelica. Sed cū quo anno alicui. regis iudeoz. vel chaldeoz. vel psaz hōmōi incium pcurrit. hoc diligētē requirit indagine: cuius ratio ē. Nā hystorie pcurrentes cū tpe. lxx. hebdomadarū. nō concurrūt pfecte seu integre in sacris scripturis nec in alijs antēticis annalibus imo hystorie illoz tpm. p capue regū psaz z medoz sunt plene diuersitatib. z dicitōib. intantū qz nō solū variant in tpe duratiōis qrundā regū. s. etiā qdā hystorie noiant qd dā reges psaz. de qbus alij hystoriorūphī minime faciunt mētōez. Nā p p raxem q potēt sibi sbingauit regnū gre tie vsqz ad alexandrū magnū fuit in pside fm latinos. xj. reges. Scdm vō hebreos a cyro q pcessit p dicitū p raxem vsqz ad p dicitū alexandrū fuit tm quoz reges in pside vt postil. ponit. j. xj. ca. vñ p hystorias hōmōi nō ē loc. inueniē di initū hāz hebdomadaz certitudinalit mō p dicitō. s. cū q āno alicui. regis de p dicitis pcurrit tale initū dato qz noticiā hēam. vltimū finis earū cū q pcurrat vt dicitū ē. Sed ad inuentōez hui. initij dno sunt faciēda. Primū. s. ponderare vba angeli. ad qd tēpus dñt magis aprari. scdm qz de quib. nō hñ hystoria sacre scripture recurrat ad hystorias autēticas: spāliter hebreoz: z fm eas pcedat in hac cōputatiōe a tpe passionis xpi ascēdendo p. ccccxc. ānos z ibi assignare initū. Qd qdē p talē cōputatōez inuentū. si nō concurrat cū tpe adoptato vbis angeli credendū est h contin gē ex defectu seu corrupto hystoriarū vt pot. ex malicia aduersarioz volētū occultare: vt cōsueuerūt mysteria xpi. Et tūc recurrendū ē cū cautela ad alīs hystorias gētiliū. vt talis error vt defect. p verisimiores hystorias talū corrigat vt suppleat. Rō at qre hystorie hebreoz sūt pri. requirende seu psequēde qz alie ē duplex. Prima qz ipi magis sūt autētici in his q ad intellectū sacre scripture lralem faciūt qz alij alij. scda. qz cū eis potius dēm. agere de hac materia iuxta illud. j. Pet. iij. ca. parati reddē rōem cuiusqz petenti zc. Ex quib. bene cōsideratis. initū harū hebdomadaz ponendum est. put mgf raymundus martini tradit in prima parte sui pugionis. c. ij. in. liij. anno sedechie. vel in. xij. Habnch. quod vnū et idē est quā sniaz in hoc se quitur postil. vt pz in postil. Rō aut per predictos mgf os assignata est. qz in predicto tēpore exiuit sermo dñi pmo z

principaler de visitatione ppli et impletione vbi diuini bo
 ni sup eos. qui quide sermo pphendit no solu bonu reedi
 ficatois templi et reductois ppli: s; etiã bona spũalia tpe
 xpi implenda: vtz **Piere. xxix. ca.** Confirmat aut hec ratõ
 q: illa tpa in quib? exiuit sermo de reedificatõne: vt est pri
 mus ann? **Cyri. et. xx. artaxerxis.** sunt ronabiliter exclusa
 eo q? erat futura tpe hui? reuelatõis: vt dictũ est. nec etiã
 in tpe prime destructõis templi. vt hebrei volũt posset af
 signari: vtz p ea que dicta sunt s. in b. ca. nec etiã in tpe h?
 reuelatõis ronabiliter dz assignari hmoi inuã. tuz qã eo
 tpe nõ exiuit sermo de reedificatõne. tuz qã iam exiuerat ad
Hieremiã. tum qz daniel cum orasset tpe hui? reuelatõis
 diligẽter p̄siderabat circa illũ exitum sermonis diuini ad
Hieremiã: vtz in principio hui? ca. vñ p̄uenient? videt ibi
 assignari inuã vbi versabat intentio pphete q̄ alibi. Sed
 qd maxime hanc assignatõez p̄firmat. est q? p̄putatio ano
 rum ab vno extremo hebdomadarũ ad alius p̄uenientius
 p̄cordat cum p̄dicto inuã q̄ cum ceteris p̄ alios exposito
 res assignatis: vt satis patebit diligenter inuenti. Et b. de
 primo. **¶** Circa scdm attendendum q? licet isti duo magi
 stri p̄cordant in inuã et fine istaz hebdomadarũ in p̄cessu
 p̄putatõis tñ discordant in aliquibus: naz postillatoz ten
 net illũ modũ quẽ habes in postilla. **¶** **Magr** vo **Raymun**
du p̄putat sic. s. a. xij. anno **Nabuch.** inclusiue qui idem
 est cum. iij. regni **Sedechie** in quo egressum est verbum
 dñi p̄dictum ad **Hieremiã** vsq; ad finẽ. xlv. anni regni ip
 sius **Nabuch.** fluxerũt anni. xxxiiij. **¶** aut. xij. ann? **Na**
buch. sit idem cũ quarto **Sedechie** pot haberi. iij. Reguz
 vltimo. **¶** aut a. xij. anno **Nabuch.** vsq; ad finẽ regni ei?
 fluxerũt anni. xxxiiij. et patet ex b. **Nam nabuch.** regnauit
 xlv. annis. put hebrei tradũt in li. **magnila. j. ca.** a quibus
 si subtrahant. xj. anni primi restat q? a. xij. anno **Nabuch.**
 inclusiue vsq; ad finem regni eius fluxerũt. xxxiiij. Conse
 quẽter si p̄dictis addant. xxiij. annis **euilmeradach.** et tres
 anni **balbasar** q? tot anni regnauerũt fm omnes hebreos
 sic habent de regib? **chaldeoz** ab egressu verbũ p̄dicti. lx.
 anni. quib? si addant duo anni **darij.** et. xxx. anni **cyri nepo**
tis ei? filij et. xiiij. assueri filij **cyri** et **mariti bester.** siliter et. vj.
 anni **darij** secundi vsq; ad p̄summatõez templi secundi. p
 ut hñ in textu. sic faciũt. liij. annos de regib? **psaz** post **chal**
deos vsq; ad p̄summatõez templi secudi. quibus additis.
 lx. primis **chaldeoz.** p̄stat q? ab egressu verbũ dñi ad **Hie**
remiã vsq; ad p̄summatõez templi secudi fluxerũt. cxij.
 anni quib? si addant. ccccxx. anni duratõis templi secun
 di fm om̄s hebreos. sic ab egressu p̄dicti verbũ ad **hieremiã**
 am vsq; ad destructõez ciuitatũ et templi vltimã. fluxerunt
 dxxij. anni a quib? si rescindant. elij. anni quib? p̄cessit pas
 sio xpi vltimã destructõez templi fm om̄s de hac materia
 loquẽtes. restat q? ab egressu verbũ ab ore dei ad **hieremiã**
 vsq; annũ passionis xpi p̄dictũ fluxerũt. ccccxx. anni q? sũt
 lxx. hebdomade p̄ **Gabrielem** annũciate. **¶** In qua quidez
 p̄putatõne in om̄ib? p̄cordat cũ hebraica et **dalimudica** hi
 storia. excepta tñ duratõne regni **cyri** q? fm hebreos reg
 nit tribus annis tñ. Scdm vo **latinos** q̄s in hoc sequitur
magr p̄dict? regnauit. xxx. annis vt p̄dictum est. **¶** **Compu**
tatio vo **postil.** p̄cordat etiã cum **hebraicis** historijs in tpe
 regni **cyri** in om̄ibus alijs. excepto tñ tpe duratõis regni
 assueri **mariti bester.** durauit em̄ fm hebreos. xiiij. annis
 tñ fm vo **latinos** q̄s in b sequit **postil.** durauit. xl. vñ dñta
 inter istos duos **magros** in hac p̄putatõne totaliter cõsistit
 in duratõne tps regni **cyri** et **assueri.** **¶** **Nam** **magr Raymũ**
du sequit hebreos in **assuero.** et **latinos** in **cyro.** **¶** **postil.** vo
 p̄ oppositũ. **¶** **Concordat** em̄ cũ **hebreis** in **cyro.** et cũ **latinis**
 in **assuero.** **¶** In alijs vo q? ad hãc p̄tinent p̄putatõez oino si
 militer se hñt. **¶** **Attendendũ** est q? q? istaz p̄putatõnũ rõna
 bilib? p̄cedat. ne cũ de hac mã cũ **aduersarijs** disputare cõ
 tigerit appareat p̄plexitas seu claudicatio in nro mō expo
 nendi. vñ sb correctõne meli? sentient? p̄cessus **magri raymũ**
di **validior** vñ ex duob? **¶** **Primo** qz **cyri** regisse. xxx. annis.
 put **magr raymũd?** p̄supponit. nõ solu **greci** et **latini.** put
euisebi? **paul?** **ozosi?** **beda** sup **Esdra.** iij. ca. **hiero.** sup 3a

chariã. glo. j. **Esdra.** v. ca. **magr** **historiaz** in fine **Dani.** b. te
 stant. **¶** **Sz** etiã **iocefion** **hebre?** **abbreniator** **iosepht:** q? large
 de b tractat: de gestis **cyri** b peludit in fine. **¶** In q? igit **greci**
 et **latini** cũ aliq? de famosis **hebreoz** **historiõgphis** p̄cordat
 ponit tenendũ e q̄ illud in q? aliq? **hebrei** tñ et nõ om̄s p̄ue
 niũt. scdo q? **assuerũ** regnasse. xl. anis nemo **hebreoz** testa
 tur: s; solu **latini.** vñ **hebrei** **cauillado** p̄nt dicẽ q? b fuit iue
 tum **ficte** ex pte nra qd nõ p̄nt circa annos **cyri** silt **cauilla**
re. cũ etiã aliq̄s de suis b fatef: vt dictũ est. **¶** **Ad** **obiectõez**
 vo **postil.** de b q? **legif** **Esdra.** vj. ca. **¶** **Drentoz** p̄ vita **regi** et **fi**
lioz ei?. **¶** **Ex** q? arguit q? **dari?** erat tante etatis circa tps cõ
 summatõis templi q? filios **hebar** ddm q? nõ sequit. **¶** **P̄nt**
 em̄ illa verba intelligi de filijs **regi** si eos habuisset. **¶** **Simi**
li em̄ mō **legif** **Deu.** xvij. vbi de rege tractas ait. **¶** **Et** **longo**
tpe **regnet** ipse et filij ei? sup **isrl.** q? quide vba nõ est necesse
 vt intelligant de filijs **regi** in rerũ nã **exntib?** s; de filijs q̄s
 hñe posset in futuro vtz **lraz** **intuẽri.** et b scdo. **¶** **Circa** **terciũ**
attendendũ est q? fm **san. Tho.** j. p. q. xxxij. ar. j. in corp. q.
 cũ aliq̄s ad p̄bandũ aliq? q? **fidel** sunt: inducit rõnes q? non
 sunt cogentes: cedet in **derisionem** **infideliũ.** credũt em̄ q?
 hmoi rõnib? **initamur.** et p̄pter eas **credam?** et idem ddm e
 de **antibus.** vñ licet hec **expositio** int̄ **ceteras** **catholicas:**
saluo **meliori** **iudicio** **potior** **videat** nõ tñ ex ea s; **aduersa**
rios **sumi** **posset** **efficax** **argumentũ.** p̄nt em̄ **declinari** aliq?
 ex his q? p̄supponunt in p̄cessu p̄putatõis p̄dicte ex **histo**
rijs q? ab eis ñ tradũt nec p̄tinent in **sacra** **scriptura.** vt e de
 duratõne **cyri** vel **assueri** put dictũ e. **¶** **Philomin?** tñ b ex
 positio **vtilis** e i duob? p̄ i **eruditõne** **catholicoz.** q? p̄suppo
 sita **fide** **omissa** **varietate** et **psuisione** **ceteraz** **expositioũz**
informabunt de **sano** et **plano** **intellectu** **h?** **reuelatõis.** se
 cũdo q? etiã s; **aduersarios** **etsi** nõ **arguedo** **salte** **defenderẽ**
do **p̄nt** **ea** **pponere:** et absq; **ronabili** **calũnia** **sustine.** **¶** **Ad** **arg**
uendũ tñ s; eos de hac **reuelatõne** **satis** **sufficit** **p̄ncipiũ** **su**
mere **ex** **expõne** **sa. sa.** **supradicta.** q? est **cõis** **hebreoz** **ex**
positõ: **p̄nt** **deductũ** **est** **s. in. j.** **additõne** **hui? ca.** **¶** **circa** **ter**
cium **p̄ncipale.** **¶** **Et** **hoc** **de** **tercio.**
¶ **In** **eo. ix. ca.** **vbi** **dicif** **in** **postil.** **¶** **Distinguit** **autẽ.** **vij.** **heb**
domadas et **vltimam** **ab** **alijs** **p̄pter** **specialia** **opera** **facta** **i**
ipsis **z.** **¶** **Ad** **additõ.**
¶ **H** **ec** **rõ** **quã** **assignat** **postil.** p̄ **distinctione.** **vij.** **hebdo**
madaz **ab** **alijs** **nõ** **vñ** **sufficere.** **¶** **Naz** **fm** **verã** **expo**
sitõez **quã** **sequit** **p̄dicte.** **lxx.** **hebdomade** **incipiũt**
a. iij. **ano** **Sedechie** **vt** **dictũ** **est:** q? quide **ann?** **p̄cedit** **templi**
destructõez **p** **sex** **annos.** **¶** **Nã** **destructõ** **illa** **fuit.** **xj.** **anno** **se**
Sedechie: vt hñ **Piere.** **vl. z. iij.** **Reg.** **vl.** **¶** **Constat** **aut** **q? idẽ**
est **in** **inũ.** **vij.** **hebdomadaz:** et. **lxx.** **hebdomadaz.** cũ **hmoi**
vij. **hebdomade** **sunt** **prima** **ps** **h?** **triptite** **distinctionõis.** **¶** **Ex** **q?**
sequit **q? p̄ncipio.** **vij.** **hebdomadaz** vsq; ad **primũ** **annũ**
cyri **dant** **licentiã** **reedificandi** **fluxerũt.** **lxx.** **ani** **q? faciunt.**
vij. **hebdomadas** **integras.** et **in** **sup** **tres** **ãnos:** vñ **dato** **q?**
tres **ãnos** **p̄termisisset.** eo q? nõ **faciũt** **p** **se** **hebdomadã** **in**
tegrã: **nulla** **vñ** **rõ** **q̄re** **p̄termisisset** **octauã** **hebdomadam** **q?**
integra **est** **et** **pecta:** vñ **mel?** **vñ** **ddm** **fm** **magr** **raymũdũ**
vbi **supra.** q? **assignat** **aliter** **distinctionõez** **haz** **hebdomadarũ**
dicẽs. q? in **q̄libet** **p̄te** **h?** **triptite** **distinctionõis** **quedã** **fuerunt**
facta **seu** **õisa** **ad** **reuelatõez** **mysterioz** **xpi** **p̄nẽtia.** **¶** **Naz**
infra **temp?** **vij.** **hebdomadaz** **reuelatũ** **fuit** **Nabuch.** **quẽ**
monarchiã: tñc **vnuerfalem** **tenebat** **mysteriũ** **incarnatio**
nis **xpi** **quo** **ad** **vtanq;** **naturã** **ipsius** **diuinã.** s. et **humanã**
vtz **s. Dani.** **ij. ca.** **in** **lapide** **absciso** **sine** **manibus** **z.** **quod**
cõmuniter **exponit** **de** **xpo** **fm** **humanam** **naturam.** **¶** **fm**
quam **natus** **est** **de** **matre** **sine** **patre.** **¶** **p̄nt** **ibidem** **fuit** **ex**
positum. **¶** **Diuinã** **vo** **s. iij. ca.** **in** **quarto** **viro.** q? **similis**
erat **filio** **dei** **vt** **ibidem** **etiã** **fuit** **declaratum.** **¶** **Similiter**
infra **tempus.** **lxxij.** **hebdomadarũ** **sequentium** **circa** **p̄nci**
piũ **earũ** **fuit** **reuelatũ** **danieli** **p** **angelũ** **sub** **certo** **nume**
ro **tempus** **aduentus** **christi** **cum** **suis** **p̄tinentijs** **et** **qualita**
tibus **sub** **ppendio** **expressiori** **modo** **q̄** **antea.** **vtz** **in** **reue**
latione **de** **qua** **agif.** **¶** **Consequenter** **etiã** **circa** **finem** **haz**
hebdomadarũ **per** **eundem** **angelum** **virginĩ** **glorioso** **fu**
it **pecte** **annunciãt** **aduentũ** **xpi** **et** **effectualiter** **impletus.**

Consequenter in tpe harū. lxxij. hebdomadarū tēplū fuit re-
 edificatū in quo tēplo xps oblat⁹ fuit deo p̄ri. et sic honoz
 predicti tēpli secūdi iuxta p̄phetiā Aggei multo maior q̄
 porz tēpli effect⁹ p̄te ibidē xpo q̄ nūq̄ ibidē corp̄at⁹
 fuerat. Silt̄ in vltia hebdomada ab alijs disticta fuit iple-
 tū mysteriū rēceptōis hūane. i q̄ om̄es expositores catho-
 lici cōueniūt. Sed s̄ b̄ possent aduersarij ex duob⁹ cōtra-
 dicere. Primo qz visio illa de lapide absciso fuit. ij. anno
 regni nabuch. vt in prin. ij. c. p̄dicri exp̄sse d̄r ex q̄ sequitur
 qz b̄ nō fuit infra tēpus. vij. hebdomadarū q̄ postea incipi-
 unt. s. a. xij. anno nabuc. vt dictū est. sc̄do qz p̄dicte due re-
 uelationes qualitercūq̄ sumant. fuerūt tpe nabuch. ante
 eius alienationē vt p̄z in l̄ra. s̄ iste septē hebdomade se ex-
 tendunt vsq̄ ad magnā p̄tem duratōis euilmerodach. vñ
 remanet magna ps haz. vij. hebdomadarū. in q̄ nulla legi-
 tur fuisse facta reuelatō. q̄ nō debuissent assignari. vij. heb-
 domade p̄pter rōem p̄dicatā. s̄ tres seu quoz. put fuerunt.
 Silt̄ p̄nt arguē s̄ sc̄dam distictōez. s. lxxij. hebdomadarū.
 qz nō in p̄ncipio eaz s̄ reuelatio facta fuit danieli s̄ p̄t̄ q̄
 trāsiuerat de eis vna hebdomada inteḡ et q̄si dimidia d̄ se-
 cūda. vtz cōputatū a p̄ncipio hebdomadarū vsq̄ ad annū
 p̄mū darij p̄mī. in q̄ hec reuelatō fuit facta. S̄ ad p̄mū
 istoz dōm ē qz vbi d̄r. s. Dan. ij. In sc̄do anno regni nabu-
 cho. nō intelligit sc̄do anno q̄ nabuc. sup̄ chaldeos p̄ reg-
 nit. s̄ itelligit de sc̄do āno regni ei⁹ ab eo tpe q̄ sup̄ iudeos
 regnit. et silt̄ sup̄ alias natōnes ipaut. put. s. in postil. i. ij.
 ca. h̄f in q̄ etiaz p̄cordat. Ha. abraā aben hazra in eodē lo-
 co. Alij vō expositores heb. dicūt qz ly sc̄ds annos regni
 nabuc. itelligit sc̄ds ann⁹ mortē suā. Constat aut̄ qz fm̄
 vtrāq̄z expositōez ly sc̄ds ann⁹ regni nabuc. p̄tinet infra tē-
 pus. vij. hebdomadarū qd̄ est p̄positū. Ad sc̄dm vō dōm
 qz s̄ distictio hebdomadarū nō ē intelligenda sic p̄ctua-
 lit̄ qz a p̄ tpe cuiuslibet distictōis vsq̄ ad finē fiant seu cō-
 tinuēt illa q̄ illi p̄ri applicant. s̄ sufficit qz in aliq̄ pte nota-
 bili cuiuslibet distictōis impleant. nā Gen. xv. legitur.
 Sc̄to p̄nosces qz pegrinū futurū sit semē tuū i t̄ra nō sua
 et subiciēt eos futuri et affligēt. cccc. ānis. Cōstat aut̄ qz se-
 mē abraē nō fuit afflictū seu fuit subingaturū p̄ oēs. cccc.
 annos. s̄ tm̄ p. ccc. put ibidē exponit et tm̄ sc̄ptura b̄ attri-
 buit illis. cccc. annis. vñ et in p̄posito. l. z nō p̄ totū t̄pus. vij.
 hebdomadarū fuerit facte reuelatōes p̄dicte sufficit qz i ali-
 q̄ pte sui circa p̄ncipiū fuisset facte. Silt̄ ē dōm de sc̄da di-
 stictōe qz nō sic disticte p̄ctualit̄ ē accipiēda. s̄ sufficit qz
 circa p̄ncipiū et mediū et finē e⁹ impleant p̄ interualla ea q̄
 illi applicant. vt dictū est. Si q̄s aut̄ voluerit oīno huius
 distictōis rōem nūeraliter h̄re optet recurrere ad mysti-
 cū sensum. Nā fm̄ Greg. in. iij. li. mora. cū rō l̄re defecisse
 coḡscif. restat vt ad mysticū sensuz sine dubitatōe recur-
 rat. vñ in p̄posito possz assignari rō mystica nūeralis hui⁹
 distictōis satis p̄p̄ia. Ad cui⁹ intellectū scienduz qz āntiqua
 lex septenaria d̄r p̄pter p̄ceptū sabbati et alioz q̄ ei cōcor-
 dat. Silt̄ et noua lex octonaria d̄r p̄pter mysteriū dñice re-
 surrectōis. vñ sup̄ illud Ec̄s. xj. Da ptes septem nec nō
 et octo. glo. Da pres septē. i. ver⁹ testamentū. cui⁹ septima
 dies. i. sabbatū p̄cipue honorat nec nō et octo qd̄ ē nouū:
 vbi glo. interlinearis. Nouū p̄p̄ dñicā diē. vñ ad p̄positū
 vt gabriel oīderet danieli qz iusticia sempiterna q̄ addu-
 cēda erat p̄fecte debeat adimplere veterē legē. idcirco p̄maz
 p̄tē hui⁹ distictōis in. vij. hebdomadas determinate cō-
 cludit. vt etiā ei innueret qz octonaria lex. i. noua p̄dicte le-
 gi hēbat succedere p̄ xpm̄: et cū eo incozpari: id̄ subiunxit
 nūez. lxxij. nam. viij. in. vij. deducti. faciūt nūerū. lxxij. qd̄ de
 notat legē nouā per octo. et legē veterē p. vij. et ex deductō-
 ne vñ in alterū innuit eaz vtrualē cōiunctōez. Nā vt dicit
 tur in glo. allegata. sine altero toto nō valet alter. De. vij.
 em̄ hebdomodis q̄ restat ex nūero. lxxij. fm̄ hūc sensum: q̄
 nō ex toto ad l̄raz seq̄ d̄z nō est faciēda mētio cū nō faciāt
 integrā hebdomadā. nā Leui. xxij. c. d̄r. Quērabitis ḡ ab
 altero diē sabbati. vij. hebdomadas plenas. i. itegras. Et
 qz p̄z qz vbi de hebdomadis agit nō ē faciēda mētio nisi
 de inteḡ hebdomada. nisi forte vbi exp̄ssa sit mētio de aliq̄

pte hebdomade. sicut in B ca. spālter memorat dimidiuz
 vltime. Et b̄ rō h̄mōi distictōis sufficere d̄z fidelib⁹ qu⁹
 p̄supposita fide desiderat h̄re rōem sc̄pturaz. **Replica.**
Ca. ix. lxx. hebdomadarū materia satis p̄corditer
tractat postil. et burg. s̄ in burg. in quibusdāz cōtra-
postil. se cauillatōez oīdit sumens occasiōez ex q̄-
dam cōputatōez: quā reprobat ex eo qz mardocheus videt
esse nimis excessiue etatis iuxta illā cōputatōez. et b̄ d̄r seq̄
ex eo qd̄ d̄r Hester. ij. qz mardocheus fuit translāt⁹ cū ie-
chonia in babylonē. s̄ burg. mouēs difficultatē grāmati-
calē de relatiuo: antecede te p̄mo et remoto d̄c id̄ ex l̄ra
allegata Hester. ij. nō haberi qz mardocheus fuisse trans-
latus cū ie chonia. s̄ Cis qz d̄r in l̄ra allegata. Erat vir in
ciuitate susis vocabulo mardoche⁹ filius tair. filij semey.
filij cis de stirpe gemini q̄ translatus fuit de hierlm̄ cū ie-
chonia. Referēdo in q̄ burg. ly q̄ ad p̄ximū antecede s̄
gnificat ipm̄ cis translātū nō mardocheū: s̄ nō insistendo
grāmaticē q̄ sepe et p̄p̄rie refert remotū antecede sicut p̄
ximū v̄ burg. deficere. qz si ad p̄ximū antecede debz
fieri vt ip̄e vult relatio: tūc gemi translatus est. qd̄ falsuz
est: qz gemini fuit vnus de p̄genitorib⁹ saul. vt d̄r. j. Reg.
ix. nec v̄ verū de eis qui fuit pat̄ saul. et p̄ tpa oīm regum
durare nō poterat vt transferret cū ie chonia: nisi burg. fin-
gat alitū q̄ vocef nomie cis. et qz b̄ non h̄z firmare autētem.
ea facilitate cōtemnit qua p̄bat. et ad rem si a transmigra-
tōne ie chonie cōputarent anni cis pau. semel au. et tair
patris mardochei fortassis mardocheus non repiret nar⁹
q̄ d̄r Hester. ij. ipam hester in filiā adoptasset curiā eius
rexisse. vel saltē inueniret valde iuuenis q̄lis ad h̄mōi of-
ficia fuisse ineptus et. Itē burg. eodē ca. notat postil. i co
qz recedit a cōputatōne raymūdi qui cōputat ānos fm̄ co
putū latinorū quo ad regnū cyri et regnū assueri mariti hē
ster cōputat fm̄ cōputatōem hebreoz. et postil. facit p̄ opo-
positū. vnde burg. p̄fert factū raymūdi in b̄ postil. debili-
buz ratiōib⁹. Prima qz factū ray. quo ad cyrū cōcordat
vt d̄c grecz. et latinis et vñ hebreoz q̄ fuit abbreviatō: iose
phi. Secūda ratio. qz soli latini dicūt assuerū regnasse. xl.
annis. p̄nt itē iudei cauillare qz b̄ sit conuictuz: s̄ quo ad
p̄ximā rōem v̄ allegatio burg. modicū valere. nā allegare
p̄ aut̄tib⁹ in cōputo p̄nti eos q̄ in cōputatōne. lxx. hebdo
madarū multipliciter deficiunt et inter se non concordant
puerile est. qz etiā sc̄ptura sacra perderet aut̄ez si in ea re-
piret discordantia vel defectus. vt scribit be. Aug. ad be.
Hiero. ep̄la p̄ma. et. viij. trāsumit. ix. dis. ego. et. c. si ad scri-
pturas. Nunc aut̄ beda et alij p̄ burg. allegati sunt diuersi
qz q̄daz eoz cōputat fm̄ annos lunares. q̄dam solares. q̄
daz a p̄ anno cyri et. q̄ oia nec a raymūdo nec postil. nec
burg. sunt recepta. Non itē sequit. concordant cū raymū
do in vno puncto. igitur standū est eoz d̄ctis. Nec iose-
phon abbreviatō iosephi p̄t allegari p̄ aut̄e. qz a cōi cō-
putatōne hebreoz et suoz m̄groz valet rōne recedit et scri-
ptura nihil p̄bans. nec sc̄da rō sua valet. qz calūnie iudeo
rū nō s̄t curādē vbi sine aut̄e sc̄pture ea q̄ n̄re fidei s̄t ipu
gnāt. Nec remanet iudeis excusatio ex diuersitate cōputa
tionū cū t̄ps. lxx. hebdomadarū de q̄ b̄ agit q̄litcūq̄ p̄pu
tes. p̄ mille ānos trāsiert i p̄teritū et āpli⁹. Sola itē obsti-
natio maliciosa tenet eos i p̄fida expectatōne messie. Nec
valet r̄nsio bur. ad id qd̄ postil. p̄ sue itentōis p̄firmatōne
adduxit de Esdre. vij. qz d̄c burg. fieri oioez p̄ filijs nōdū
ex̄ntib⁹. s̄z d̄r v̄. qz Esdre. vij. d̄r. D̄rēt p̄ vita regz et fi-
lioz ei⁹. p̄supponit itē in l̄ra vita filioz p̄ q̄ orandū d̄c. s̄
Illusoria etiā oīo v̄ p̄ nondū ex̄ntib⁹ in rex nā. sit q̄dem
b̄n p̄ defunctis s̄ nō p̄ futuris nisi p̄p̄hetice: q̄l̄r nō est in
Esdra d̄m. Nec est s̄l̄e qd̄ burg. adducit Deut. vij. ibi em̄
nō d̄r q̄s orare p̄ rege et filijs ei⁹. s̄ p̄notice d̄r de rege nō
dū ex̄nte et filijs futuris. Si rex iust⁹ fuerit d̄m regnabit. et
filij ei⁹ post eū: et regnū ei⁹ trānsibit ad posteros. P̄t em̄
de nō ex̄ntibus p̄p̄rie q̄s p̄noticare. s̄ nō p̄ eis orare sp̄a
liter p̄ vita eoz q̄ nō viuūt. Reliq̄ q̄ in danielē notat bur.
non sunt magni ponderis s̄ stant in v̄bis et computis fm̄
burg. non punctualiter accipiēdis.

Danielis

Anno. luj. cyri. hic ponit. lx. viffo dani. **C**api. x. elis. r fm opintonē cōem ista viffo q̄ hic ponit dif- fert ab illa q̄ ponit in duob⁹ cap. se. h̄ mibi vī q̄ est vna tm: vt mag⁹ patebit legēdo lraz. **D**ividit ḡ sic. q̄ p̄ de- scribit excellētia h̄ vifionis. scdo exprimit p̄tinentia ibi- dem reuelate verita- tis. r h̄ duob⁹ ca. se.

Prima i duas. q̄ p̄ tangit magnitudo h̄ vifionis in gene- rali. scdo mag⁹ i spā- li: ibi. **I**n dieb⁹ illis. **I**n prima pte p̄ tan- git tpe q̄ facta est re- nelatio danieli cum dicit. **A**nno. luj. cyri regis psaz. scdo reuelatōnis magni- tudo cū dicitur.

Verbū reuela. i. veritas q̄ vbo exp̄ mitur. **D**anie- li co. balthasar. h̄ dicit. q̄ balthasar erat nomen ei⁹ scdm: vtz ca. i. huius li.

Et ver. ve. ad in- telligendū. **E**t for. mag. ad imple- ndū. q̄ n̄ poterat im- pleri nisi dina vtrute r ordinatōe. q̄ h̄ vif- fio p̄tinet p̄secutōes antiochi r antip̄i r re- destructōes eoz r re-

Intellexitq̄ ser. q̄ nō tm hūit vifionē imaginariā: h̄ etiā intellectuāles: p̄pter qd̄ subdit. **I**ntelligentia ei op̄ ē in vifione. ad h̄. l. q̄ ali- q̄s dicit. p̄b. a. sic ē. declaratū est in p̄n li. psal. vel p̄t expo- ni. **I**ntelligētia op̄ ē rē. q. d. o. intellectū hois a deo elena- ri ad h̄ q̄ talia possint intelligi r capi. r in h̄ p̄ arguitas vi- sionis in ḡnali. **I**n die. il. h̄ ponit excellētia h̄ vifio- nis mag⁹ in spāli. r h̄ duplr. p̄ ex pte danielis vidētis. scdo ex pte angeli appent: ibi. **D**ie aut. xxiij. **M**agnitudo aut vifionis ex pte danielis oñdit in deuota p̄p̄tione ipsi⁹ añ h̄c vifionē. r h̄ p̄ luctū: ieiuniū r oionem. r h̄ est qd̄ dicit h̄.

In di. il. ego daniel lugebā. p̄ctā r miserā ppli isrl̄ i trū hebdo. dieb⁹. in q̄ oñdit magnitudo austeritatis ex pte t̄pis. **P**anē deside. i. cibū delicatū. q̄ noie pa- nis in scriptura intelligit ois cib⁹. **N**ō comedi. r caro r vi. rē. **E**t sic p̄ magnitudo austeritatē ex pte cibi r potus

Per h̄ autē q̄ dī q̄ in trib⁹ hebdomadis nō comedit talia ex deuotōe. innuit scriptura q̄ alijs t̄pibus talib⁹ vtebat. **E**x q̄ etiā vltim⁹ p̄ q̄ tūc nō tenebat tantā austeritatez i victu q̄ntā tenuerat in iuētute sua q̄n bibebat solū aquā et co- medebat legumia: vt dicitū ē. j. ca. **C**ui⁹ rō ē. q̄ daniel iam erat in tanta aucte q̄ poterat h̄re victualia in q̄bus non ef- sent aliq̄ sibi illicita: r iterū q̄ iam erat senex: cuz a pte sue miḡtionis in babilone iaz p̄transissent. lxx. anni. r essz in lxx. vt mag⁹ explicabit. j. tanta aut austeritas nō est seruā- da i senectute. q̄n passiones s̄t edomate r corpus debilita- tū: sic in iuētute q̄n vigēt passiones. **I**n q̄ necq̄ vng.

In q̄ necq̄ vng. vnc. sum. vnguētū h̄ accipit. p̄ lachryma alicui⁹ arborz aro- matice. q̄ talib⁹ vngēbant in tra illa p̄ intempie calozis. r ad p̄servādū bonā dispōnem corpis. **I**n die aut. xxiij. hic p̄t exprimit excellētia vifionis ex pte angeli apparen- tis. r p̄ describit ipsius angeli appent insolit⁹ fulgor. scdo videntū terro: ibi. **V**idi aut ego daniel. **I**n p̄ia pte dicitur sic. **I**n die aut. xxiij. rē. vbi designat tps̄ determinatū huius vifionis nō solum q̄trum ad annū. sicut in p̄n- cipio hui⁹ ca. dicitū est: h̄ etiā q̄trum ad diē determinatū.

Notat etiā p̄t locis cū dicit. **E**t iuxta flumiū ma- gnū q̄ est tigris. h̄ ē vnus de quoz flumibus padisi. r noia- tur sic a velocitate cursus a tigride q̄ ē bestia velocissima. **E**t leuauit oculos meos. corpis. l. r mentis. **E**t vidi. vifione intellectuali r corpali. **E**t ecce vī vnus. i. an- gelus apparēs i spē vīri. r **D**estitus lineis. vbi p̄ descri- bit eū q̄stuz ad extri- seca q̄ ad vestimētū albū vel lineū q̄ de- signat puritas ange- lica. r q̄ ad cinguluz cum dicit. **E**t re- nes eius acci. au. ob- rizo. i. mundissimo. vñ dī obrizū ab ob- rizo. r radio radiaz. q̄ p̄ pter radiatōnem sic noiaf. p̄ zonā aureā r radiantē intelligen- tur feruoz charitatē q̄ angeli indissolubi- liter ligant euz deo: scdo describit ange- lū q̄stuz ad intrinse- ca: cū dī. **E**t cor- eius q̄si chrysolitus **E**st aut chrysolitus lapis colorz marini: r h̄z scitillas aureas **P**er tale igit corp⁹ intelligit celū qd̄ est p̄p̄ie mobile anglo- rum. q̄ corpus āge-

Chrysolitus r facies ei⁹ ve- lut spēs fulguris: et oculi eius vt lampas ardens et brachia eius r que deorsū vsq̄ ad pedes q̄si species eris candentis: r vox fmo- num eius: vt vox multitu- dinis. **V**idi autem ego da- niel solus vifionem porro vīri qui erant mecum non viderūt: s̄ terro: nimius ir- ruit sup eoz: r fugerūt i ab- sconditū. **E**go aut relictus solus vidi vifionē grandē h̄c r nō remansit i me for- titudo s̄ etiā spēs mea im- mutata ē in me r emarcui: nec habui q̄c̄q̄ vīrium. **E**t audiui voces fmonū ei⁹ et audiēs iacebā p̄sternat⁹ s̄ facie meā: r vult⁹ me⁹ here

Inō informaf ab eo h̄ tm mouet. **C**olor autē marz q̄ est iuxta chrysolito ē s̄tis colorz celesti. **P**er scitillas aureas intelli- ge stellas q̄ s̄t in celo. **T**ercio describit anglm̄ apparentē q̄- tū ad extremitates dī. **E**t fa. ei⁹ ve. spēs fulgurz. in q̄ notat excellētia gl̄ie angelice. **E**t oculos ei⁹ vt lam. ar. in q̄ notat p̄p̄icacitas i angeli cognitōe. **E**t bra. rē. q̄si spēs eris cadentz. in q̄ signat fortitudo angeli ad operan- dū p̄ brachia r ad mouendū se de loco ad locū p̄ pedes.

Et vox ser. eius vt vox multitudinis. in q̄ designat effi- cacia virtutē eius ad docendū hoies de occultz r renelādū veritate q̄ vn⁹ angls p̄t plus docere q̄ multitudo hoim seu doctoz. **I**dem euidētā aut maiorē p̄dictoz p̄siderādūz q̄ angeli appent hoib⁹ in corpibus assumptz ad instruēdū eos familiarit⁹ occultz: r iō p̄p̄rietates corpis assumptz significant p̄p̄rietates angeli spuales. vt dicitū ē. **V**idi aut. h̄ p̄t ponit vidētū terro: r p̄t ponit eoz trepidatio scdo angeli p̄foratio: ibi. **E**t ecce manus. dicit igit p̄ sic.

Vidi aut ego daniel solus vifionē p̄fecte. l. q̄ nō soluz vidi angelū apparentē: sed audiuit eū loquentē r intelle- xit. **A**lij em̄ vīri q̄ erāt cum daniēle viderūt solū angelum appentē. ex cui⁹ vifione terro: fugerūt. r iō dicitū h̄ non vī disse vifionē. q̄ anglm̄ loq̄ntes nō audierūt. nec intellexerūt ea q̄ fuerūt reuelata danieli r h̄ est qd̄ dī h̄. **P**orro vīri qui erāt mecum rē. r p̄z ex dicitis vsq̄z ibi. **E**t nō remāsit for- titudo in me. q̄ terro: reddidit mēbra exteriora frīgida et tremētia. p̄pter recursum sp̄rituū r sanguis ad cor. q̄ talē recursus fit in passione timozis. **E**t etiā spēs mea im- mutata ē in me. q̄ ex timore pallo: causaf in facie. p̄pter re- cursuz sanguis ad cor ab exteriorib⁹ mēbris. **E**t emer- cui rē. q̄ p̄ timore nimīū hō fit aliq̄n stupidus r q̄si impo- tens se mouē. **E**t audiēs iace. p̄sternatus rē. q̄ ex ti- more nō poterat stare. **E**t ecce manus. **D**icit ponit an- geli p̄foratio. r h̄ duplr. q̄ p̄ p̄forat eū imp̄fecte. postea p̄fectus: q̄ p̄cessus ē debit⁹ de imp̄fecto ad perfectū. **S**cdo pars incipit ibi. **C**ūq̄ loqueret mibi. **P**rimū aut facit tan- gendo ipm̄ r leuando aliquantulū. r hoc est qd̄ dicit bic.

Et ecce ma. s. angell. Et tunc me. confortando. Et erexit me sup genua mea. aliquid ulu elevado t. Et dixit ad me. verbo confortando. Daniel vir desideriorum quare autem dictis est vir desideriorum. dictum est. ix. c. intellige vba mea etc. in quo confortat cum qruz ad mentē. sicut qrtum ad corpuz

Et sta in gradu tuo. i. recte et recta facie vsus celū. h. e. em gradus hominis. alia aut aialia stat sup pedes facie inclinata ad terram. Cūqz dixit. mi. f. mo. istū steti tremēs qz imutatio facta in corpe ex pcedenti tē more nōduz adhuc trāstierat. Et ait ad me. noli memere daniel. qz nō apparui ad malefaciēdū tibi. s. magis ad docendū te illa que dōsideras scire et hoc est quod subditur. p. Quia ex die pmo q tu po. cor tuū ad intelligendū illa q p videras. c. viij. et nō intellexeras ad plenū vt dictuz fuit sup illō vbu i. fi. viij. c. Stupebā ad visio nē et nō erat q inter-

ptaret. vt afr. Ad itelligēdū. s. voluntatē dei circa ea q sēvē tura pplo tuo et qsi in idē redit. q. Et te affligeres i cōspectu dei tui. vt p b ozo tua citi exaudiret corā deo. et per pns diuina vīras tibi reuelaret. Et exaudi. s. vba tua etc. scz de reditu ppfi de captiuitate babilonica. S. z pūuz vī: qz lnia redēdū iā erat data. j. āno cyri. Ista aut ozo daniel et afflictio de q b loquit angel: facta fuit anno. iij. cyri: vtz ex dictis i isto ca. g. tūc nō fuit exaudita ozo daniel de redi tu ppfi: s. an p duos ānos. Idm q iudei fuerāt in babilo ne p. lxxvj. ānos qrtū ad illos q scū iech onia trāstati fuerūt Illi vō q in subiectōe ioachi pte ei fucit trāstati obsides vt d danielē et alijs de semie regio dī: fuerāt iā. lxx. annis. Illi vō q cū sedechia fucit trāstati fuerūt ibi. lviij. annis. s. z illā pputatōz quā secur' suz tāqz iudicio meo veriorē. s. e. ix. et sic p pns illi q tūc vīuebāt fuerāt nati i babilōe. p ma iori pte pp qd afficiebant ad remanendū in tra babilōis et pp possessiones qz ibi acqstierāt ipi vt ptes eoz. et ppter vxores qz ibi accepāt et filios qz ibi genuerāt. Et iō p' licentia datā a cyro remaserūt i terra babilōis bñ p duos ānos et pl'. vt dī i scolastica hyst. pp qd timebat daniel ne tonū negociū de reditu eoz i hīrlm ipediret. Et ideo orabat daniel. iij. āno cyri vt b ipedimtus tollerēt et fuit exaudit' et b ē qd dīc angel' Et ego ve. pp f. mos ānunci are. s. tibi q tua petitio sit exaudita. Princeps at re. p. say etc. ad euidentiā hui' p'siderandū q āgel' q p'fēt dīver sis puicijis dicūt pncipes illaz: et h rōnabilr: qz sē solliciti d bono eaz. iō noiat ordo ipoz sic. s. ordo pncipar'. Cōside radū ēt q sic vni toni puicie p'fēt vni āgel' bon' qī pnceps ad pncipiādū bonū illi' puicie ita p'fēt vni āgel' mal' qī pncips ad inducendū hoies illi' puicie ad malū. Dicūt igf aliq q iste pnceps psay fuit angel' mal' q filios isrl incita bat ad remanendū in babilōe ex carnalitate qdā rōib' p dictis. et iō dī b q restitit. xxj. dieb' oioni daniel. q orabat p reditu ppfi in hīrlm. et p pns restitit āgelo bono. q pnta bat oioez daniel corā deo. et h est qd angel' loqns danieli dixit. Princeps regni psay restitit mi. xxj. dieb'. tan-

tū ei tps dūc auit ozo daniel et afflictio vtz ex p'dictis. Beatus at gre. xvij. li. moral. dīc q fuit bon' angel' q p'erat re- gno psay q videbat ex māfione filioz isrl in p'side mltos de p'lis et medis p'uenti ad cultū et fidē vni' dei: et iō in pel labat deū vt remanerēt in p'side: oñ qēs in cōspectu dei bo

na q ex b deuenirēt et sic angel' scūs dī resistē angelo sācto q repntabat daniel oioez de p'rio coraz do. nō tū in anglos scōs ē p'ietas volū tatū simplr. qz volū tates eoz sunt p'for mes diuie volūtatī qz tū de futuris iā- rāt qd dō velt. iōo aliqñ cōsulēdo deū de aliq futuro circa pplos qd' p'fēt al- legāt merita p'ria: et sic dicunt resistē ad inuicē: s. qñ reuelat eis sup b diuina vo luntas simplr con- cordāt in ea v. Et ec. mich. viij. de pñ. p'mis. qz erat supior angel' angelo q loq bat. qz erat pnceps tot' synagoge. sic ē mō pnceps tot' ec- clesie: et iō nō soluz p'erat filijs isrl quī erāt i p'side sic ille q loqbat danieli. s. ēt dieb' qm adhuc visio idies ptelaf. Cūqz loqret mibi huiuscemōi vbi deieci vul tū meū ad terrā et tacui et ec ce qsi similitudo filij hois teti git labia mea et apiens os meū locut' suz: et dixi ad eū q stabat p me. Bñe mi i vī sione tua dissolute sūt cō- pages mee et nihil in me re māsit viriū et quō poterit f uus dñi mei loq cum dño meo. Nihil ei i me remāsit viriū: s. et halit' me' infclu dit. Rursuz g tetigit me qī visio hois et p'fortauit me et dixit Noli timē vir deside riorū par tibi p'fortaē et esto robust'. Cūqz loqueret me cū pualui et dixi: loqre dñi mi: qz confortasti me et ait. Nunquid scis quare vene rum ad te et nunc reuertar

p'erat oib' filijs isrl vbi cūqz eēt et iōo pcurabat bona fill- orū isrl vbi cūqz. pp qd audiuit illū angelū q p'erat vni p'f eoz. s. eoz q erāt in p'side et b ē qd subdit de michaelē. vīt in adiutoriu meū seqt. Et ego remansi ibi. i. corā deo offerēs pces meas y. Cūqz regē psay. i. in āgelū q p'erat p'sis mibi resistētē mō p'dicto. B ē dīxit angel' danieli ad oñdendū qre tāntū tardauerat ad denūciandū exauditōez oiois a. B ēi at vt do. te q vē. s. po. tuo etc. Et q p' q nō solū venerat ad denūciādū danieli reditū captiuitatis. nec solū ea q scā sē tpe ātiochi epiphānis. s. ēt q vērura sē i fine mōi tpe āt' xpi. vt patebit ca. se. pp qd seqt. b. Cūqz ad huc vi. i. dīes. s. mltos differē iplēda totalr. Cūqz loqre tur. h pōit p'solatō p'fecta ipi' daniel' et diuidit i duas pres qz p' fac qd dcm ē. scdo subiūgit cāz sūt recessus a danielē: ibi. Et nūc reuertar. Circa p'mū dī sic. Cūqz loqret mī hi āgel'. s. huiuscemōi vba d. Deieci. vul. etc. qsi nō po tēs sustinē aspectū fulgoris angeli appentis. et h scm ē: vt daniel cogscēt fragilitatē hois respectu vntis angeloz et Et ecce qsi sili. etc. qz non erat hō s. angel' appens i spē hois. Et tetigit la. mea. vt posrez loq pp qd seqt. Et api ens os meū locut' suz etc. seqt. Dñe mi i vī. tua disso. s. ppages mee etc. i. iūcture mēbroz meoz pp defectum sanguis et spiritūū recurrētū ad cor: et ex passioe timoris pp i vīsiōnē insolitā angeli appentis: seqt. h. Cūqz loqret mī me qsi visio hois. qz tūc āgel' appuit i forma hūane spēi at' qz an. In p'tate et āgeloz ē spēz corpoz assumpto rū trāsmutare defacili. Sic at appuit ei āgel' ad ipz mag' p'fortado: pp qd subdit. Et p'fortauit me et p'z lra seqt. Cūqz loqret etc. s. p'fecte p'fortar': seqt. Et ait ange- lus. s. danieli. m. Pūqd scis qre etc. q. d. ego veni vt oñ- derē tibi oīem tuā exauditā. et ea q sūt futura t'pib' nouis- simis: vt iā dcm ē et mag' patebit. j. Et nūc reuertar. Pic exprimit cām qre opret eū cito recedere a danielē vt rediret ad interpellandum corā deo p pplo isrl: ne redit' ei' de babilōe ipediret p angelū q p'erat p'sis: et b ē qd dīc. Et nunc reuertar. s. in cōspectu dei.

Et ecce ma. s. angell. Et tunc me. confortando. Et erexit me sup genua mea. aliquid ulu elevado t. Et dixit ad me. verbo confortando. Daniel vir desideriorum quare autem dictis est vir desideriorum. dictum est. ix. c. intellige vba mea etc. in quo confortat cum qruz ad mentē. sicut qrtum ad corpuz

Danielis

Dicitur aduersus principē psay, qđ qđez plū est p h
 qđ angeli qđ p sunt diuersis gētib' offerit corā deo p̄ia meri-
 ta ipsoꝝ: vt dictū ē. **P** **C**uz em egre. ap. pn. gre. l. angel'
 grecoꝝ. h aut inſponit angl's loqns danieli. qz in pn. se. c.
 faciet mentōes de bellis psay z grecoꝝ ad iudicē. qđ **D**e
 rūtū. i. anteqđ reuer-
 tar recedēdo a te.

Annūciabo tibi
 qđ exp̄ssum ē i scri-
 ptura veritatē. i. i p-
 scia dei mihi reuela-
 ta. qz reuelatio est qđ
 dam imp̄ssio diuine
 scie. **A**nnūciabo in-
 quā tibi illa qđ d̄side-
 ras scire. **E**t ne.
 adiu. me' ē i oibus
 his. q. s. spectat ad p-
 motōes ppli israhel
 r **C** **A**si mi. pn. ve.
 qz sic dictū ē micha-
 el erat p̄iceps toti'
 synagoge gnāliter.

Ut plier aduersus principē
 p psay. **C**unqz em egrederer
 appuit princeps grecoꝝ
 q venies. **V**erūtū ānūciabo
 tibi qđ exp̄ssus ē i scriptura
 s veritatē z nēo ē adiutor me-
 us in oib' his nisi michael
 p̄nceps vester. **C**a. xj.

So aut a p̄io āno da-
 rij medi stabā vt p̄for-
 tare z roborare z nūc ve-
 ritatē annūciabo tibi **E**cce
 adhuc tres reges stabūt i p-

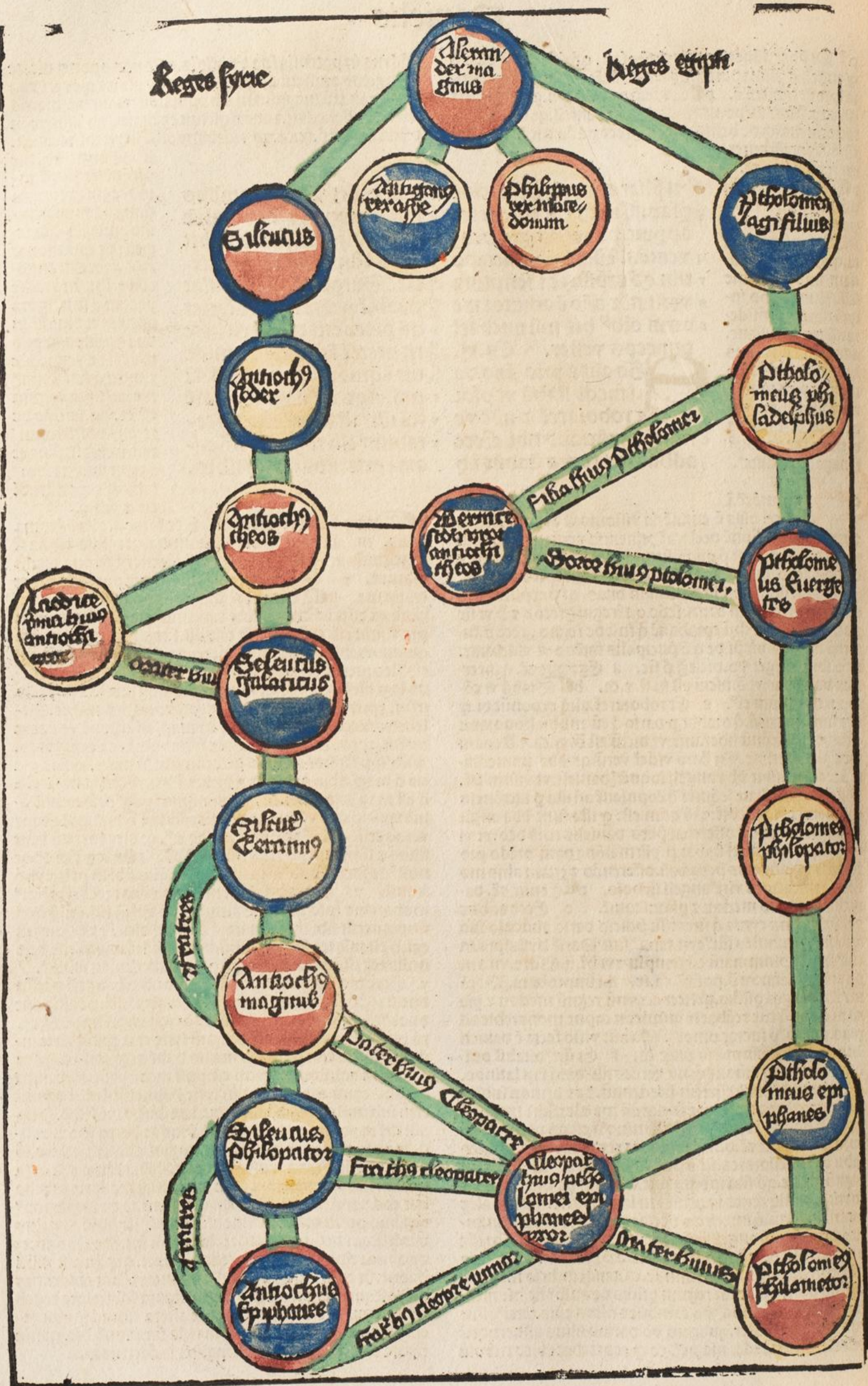
So autē rē. i
 ca. p̄ce. oñsa ē eminetia visionis vt dictum est. hic

p̄nt circa istā visionē declarat p̄tinentia veritatis. et diuidit
 tur in duas pres. qz p̄ oñdit futura violentia p̄ueroꝝ p̄ra
 electos. scđo finalis victoria electoꝝ p̄ra reproboꝝ ca. se.
In tpe aut illo. **P**rima diuidit in duas. qz p̄ explicat pro-
 cessus regni psay in breni: scđo or' regni grecoꝝ z h vt sic
 p̄uentat ad antiochū epiphane qđ fuit de regno grecoꝝ. fu-
 it etiā figura antixpi de qđ ē p̄ncipalis intētio vt videbitur.
 scda ibi. **S**urget vō. dicit qđ sic. **E**go aut rē. qđ inter-
 fecit balthasar: vt s. dicitū est in si. v. ca. **S**tabā vt cō-
 fortare regnum ei'. **E**t roborare. aliqđ exponūt dī. qđ
 ista sunt vba dani. qđ orabat. p dario qđ eū multū honorauit
 z eū de lacu leonū liberauit: vt dictū est s. vj. ca. z h etiam
 dicit glo. interline. **S**z h nō videt verū. qz vba immēdia-
 te p̄cedentia sunt vba angeli loquēz danieli: vt visum est.
Silr vba imēdiate seqntia qđ copulant ad ista p̄ dictōnem
 copulatiua vt videbit: z iō dōm est: qđ ista sunt vba angli
 loqnt' cū danielē qđ offerbat p̄ces danielis corā deo: vt vi-
 sum ē. z iō sic daniel stabat. p̄ p̄firmatōne darij orādo pro
 ipso: ita silr angelus p̄ces dani. offerendo z etiam alijs mo-
 dis. qz efficacior ē virt' angeli qđ hois. **E**t nūc rē. da-
 nieli. s. de regno medoꝝ z psay: sequit'. **E**cce adhuc
 rē. **P**rim' fuit cyrus qđ successit p̄dicto dario auñculo suo
 scđo fuit cambyses fili' cyri. terci' fuit Dari' hystaspis. in
 cui' āno. vj. p̄summatū est templuz: vt hz. ij. Esdre. vij. fm
 p̄putatōes latinoꝝ s. posita. ca. ix. z ibi improbatā. **D**ocā
 tur aut h reges p̄sidis. qz licet eēt vnū regnū medoꝝ z psay
 rū tū cyrus qđ tūc regbat transfulerat caput monarchie ad
 psay. a quib' p̄ fuerat p̄mor'. **I**sta aut visio facta ē danieli
 āno. iij. cyri vt visum ē in pn. r. ca. **E**t qđ rē dicitur op̄-
 bus nimis sup oñs. iste fuit xerxes fili' darij fm latinos.
 qđ fuit potentissim' respectu p̄cedentiū. z vi armoz subiu-
 gavit greciā regno psay: z h vsqz ad tpa alexādrī magni qđ
 p̄pter h postea h regē psay bellauit: z h est qđ dī h. **E**t
 cum inualuerit rē. p̄dictus xerxes rex psay. h **C**onci-
 tabit oñs. bellatores. s. qđ poterit inuenire. **A**d uerū
 regnū grecie. qđ sibi subiugauit. licet aut p̄ istuz xerxem
 fuerit p̄ses alijs reges in p̄side fm latinos. s. ix. vsqz ad alex-
 andrū magnū. qđ interfecto dario monarchiā psay transu-
 lit ad grecos. tū angel' loqns danieli illos omittit. qz iste
 xerxes dedit occasionē grec' bellādi h psay. fm vō opinio
 nē hebreoꝝ quā s. secur' sum. ix. ca. tanqđ iudicio meo ve-
 riorē prim' quatuor regum p̄sidis de quib' fir hic men-
 tio fuit cyrus. secund' vō cambyses filius eius. terci' assue-
 rus maritus hester. quartus vō darius filius assueri: quē
 debellauit alexāder magn'. eo qđ repetebat ab eo tributū

fidens in potentia sua z diuitijs. z sic non oportet dicere
 qđ angelus omiserit aliquem de regib' psay a tpe cyri vsqz
 ad alexandrū magnū. fm em p̄putatōes latinoꝝ mardo-
 cheus fuisse. cclvij. annoꝝ qñ fuit exaltatus ab assuero vt
 ostensum est s. ix. ca. qđ videt impossibile: vt ibi dicitū est.

Surget vō. hic
 p̄sequēter ponit or-
 tus regni grecoꝝ
 qđ tuz ad monarchi-
 am. quia añ erat re-
 gnū: de qua monar-
 chia processit antio-
 chus illustris radiē
 peccati qđ fuit figura
 antixpi et diuidit in
 duas partes. qz p̄io
 tractat de regno ale-
 xandri qđ fuit prim'
 rex: vt supra dictum
 est ca. vij. secūdo de
 regnis posteroꝝ: un-
 duoz eius. s. syrie et
 egypti ibi. **E**t cōfor-
 tabitur rex austri. dī
 cīt ergo sic.

Surget vō. in grecia. s. **I** Rex fortis. i. alexāder ma-
 gnus. **E**t dominabit p̄tate multa. qz multa regna sibi
 bi acquisiuit. **E**t faciet quod placuerit ei. p̄ra regnū
 psarum. **E**t cum steterit. s. in robore potentie sue et
 etatis sue. **C**ontereť regnū eius. quia mortuus ē ve-
 neno cū esset adhuc in flore iuuentutis sue z potentie: vt su-
 pra visum est. viij. **E**t diuidit. s. regnū eius. **I**n
 quatuor ventos celi. i. in quatuor regna qđ sira sunt ad. iij. p̄n-
 cipales pres mōi respectu isrlm. qz sic s. dicitū est ptolome-
 us lagi fili' successit sibi in egypto: qđ ē ad meridiē respectu
 isrlm. p̄pter h in seqntib' rex egypti vocat rex austrie. **S**e-
 leucus successit sibi in syria qđ est mag' ad aqilonē respectu
 isrlm. p̄pter qđ in seqntib' rex syrie vocat rex aquilonis.
Philipp' at frat' alexādrī successit sibi in macedonia z gre-
 cia qđ mag' est in occidēte. **Antigon'** aut successit sibi i asia
 qđ est mag' in oriente. ex istis aut quatuor p̄tib' mōi oriunt' q-
 tuor p̄ncipales vēti: iō regnū alexādrī dī h diuisus i quatuor
 vētos celi. **S**z nō rē. s. i filios ei'. qz alexāder nō hūit
 filios z si habuit nō regnerūt post eū. **Q**ueqz fm rē. qz
 null' de successorib' alexandri fuit eq̄lis sibi in p̄tate: vñd
 sequit'. **A**cerabit rē. qz multe natōes recesserūt ab ei'
 monarchia ipso mortuo: z multi etiā alijs qđ istū. iij. p̄dicti
 imposuerūt sibi dyademata: z h est qđ dicit'. **E**tiaz in
 ext. h est miores qđ sunt. iij. p̄dicti diuidet regnū ei': h qđ
 nulla reg' istoz steterūt excepti quatuor p̄dicti: ideo subdit.
Ecce his. s. p̄dicti. iij. **E**t p̄for. h p̄nt agit d̄ p̄cessit
 duoz regū. s. egypti z syrie p̄ morte alexādrī. de alijs aut
 duob' regnis asie z macedonie nō fecit angel' mentōes.
 rō hui' ē qz regnū egypti z regnū syrie erāt p̄pinq' terre iu-
 dee. qz iudea erat posita in medio habēs egyptū ad austrū
 z syriā ad aqilonē vt dictū est: post morte aut alexandri
 magni regnū egypti z regnū syrie habuerūt bellū adinu-
 cem sub multis regib' sibi succedentib' vt videbit'. **F**ilij
 aut isrl' in medio positi erāt p̄ue vñt' respectu istoz. z ali-
 qđ de p̄plo isrl' fauebāt aliqñ regi egypti. aliqñ regi syrie. iō
 occasione hui' rex egypti aliqñ debellabat filios isrl'. qz fa-
 uebant suo aduersario: z eadē rōnē aliqñ rex syrie debella-
 bat eos. z mō subijciebant vñi mō alteri. iō de istis duob'
 regibus pplm isrl' successiue affligentib' loqbat' angelus
 danieli. qui desiderabat scire statū ppli sui. **D**e alijs autē
 duobus regib'. i. asie z macedonie tacet. qz p̄p̄ aut nihil
 habuerūt cum iudeis agere. **A**d maiorē aut euidētiā
 litere sequentis describunt hic in figura subscripta reges
 syrie ex vna pre. z reges egypti ex altera vsqz ad tps antio-
 chi epiphantis. p̄pter cui' regnū ista p̄mittunt' hic. qz fuit
 figura antixpi de quo p̄ncipaliter hic intenditur.

... dicitur
 ... ad anno
 ... de ta
 ... eius.
 ... alq
 ... m
 ... dicit
 ... de p
 ... sup
 ... au
 ... AD
 ... sine
 ... q
 ... f ge
 ... r n
 ... b bra
 ... i E
 ... riu
 ... i p
 ... bi
 ... m pl
 ... n cu
 ... o ac
 ... r
 ... p
 ... F
 ... in sua bibliot
 ... ne an p federabun
 ... in de pterat regē
 ... rem bello e sibi fed
 ... rois noie dicitur
 ... hiles: hoc factū e
 ... e d est qd subdit b
 ... Denier ad regē ad
 ... r patre e mariti p
 ... tra chij. i. filia regē
 ... e. h. Rec sta se.
 ... si sicut cogitauer
 ... cui est. rō autē rin
 ... uilia vcois noie la
 ... iha aut laodice
 ... e qd ancilla post
 ... h m postea recep
 ... a marito expelle
 ... maritū suū veni
 ... gnavit: e sic fil
 ... uellu. e d e qd d
 ... u fuit ad monē: v
 ... u. dicitur qd veni
 ... am rē. i. maritū e
 ... Et sta. de ger.
 ... omicelli q veni
 ... e fil ptole
 ... e. rē. cu. e.
 ... mll. Erre. cu. e.
 ... ppegavit exerciti
 ... m syrie. e interfec
 ... m mare sua: e
 ... plicet pvinciam
 ... eia. i. seleu
 ... iha. p. Et o
 ... i in habita bac
 ... in egypto. Ideo

Danielis

Et confortabit sicut dictum est in hac parte tangit processus regno egypti et syrie. et diuidit in tres pres. qz p tangit by storia istoz regu vsq ad antiochu magnu q fuit pr antiochi epiphans. scdo exinde tangit historia de regno antiochi magni: ibi. Filij aut eius. tercio describit antiochi epi phans regnuz ad qd principalr intendit venire: ibi. Et stabit in loco ei' despectus dicit q primo sic.

Et confortabit rex austri: et de principib' ei' pualetur sup eu. Et dñabit ditione. Multa ei dñatio ei' Et p' finē ānoz federabunt filia qz regl austri veniet ad regē aqilonis facē amicitiam et nō obtinebit fortitudinē brachij nec stabit semē ei' Et tradet ipsa et q adduxerūt eā adolēscētes ei' et q' confortabat eā i t'pib'. Et stabit de germie radicū eius m'plātatio. Et veniet cū exercitu et ingrediet pūiciā regis aqilonis: et abutetur eis: et obtinebit Insup et deos eoz et sculptilia vasa quoq' preciosa auri et argenti captiua ducet in egyptum.

Et confortabit rex austri: et de principib' ei' pualetur sup eu. Et dñabit ditione. Multa ei dñatio ei' Et p' finē ānoz federabunt filia qz regl austri veniet ad regē aqilonis facē amicitiam et nō obtinebit fortitudinē brachij nec stabit semē ei' Et tradet ipsa et q adduxerūt eā adolēscētes ei' et q' confortabat eā i t'pib'. Et stabit de germie radicū eius m'plātatio. Et veniet cū exercitu et ingrediet pūiciā regis aqilonis: et abutetur eis: et obtinebit Insup et deos eoz et sculptilia vasa quoq' preciosa auri et argenti captiua ducet in egyptum.

Et post finē ānoz federabunt. qz iste ptolome' philadelph' multū dep'lerat regē syrie sicut et pater eius: h' voluit finē ponere in bello et sibi federare regē syrie dādo ibi suā filiā qm vxorē noie bernice: vt sic regnū syrie acq'reret nepotibus suis: et hoc factū est tpe t'rcij regl syrie. i. antiochi theos. et h' est qd subdit h. Filiaqz regl austri. i. egypti. Veniet ad regē aqilonis. i. syrie. Facere amicitia. Inter patrē et maritū p' matrimoniu' p'dictū. Et h' ob. for. brachij. i. filia regl p'dicti nō tenebit fortitudinē regni syrie. Rec sta. se. eius. i. filij ex ea nati nō obrinebunt regnū sicut cogitauerat rex egypti ptolome' philadelph' vt dicitū est. rō autē eius fuit. qz antiochus theos rex syrie hēbat aliā vxorē noie laodice. et ex ea filiū noie seleucū galericū. ista aut laodice q' fuit p'ma vxor antiochi theos re purata ē q' ancilla postq' copulata ē ei bernice filia regis egypti. h' tū postea recepta fuit ab eo in g'faz. et ipa timens ne iterū a marito expelleret euz filio suo p' bernice et filijs suis: iō maritū suū veneno infecit. et bernicē cū filijs suis occidi pcurauit: et sic filij ei' seleucus galericus p'ri suo i regnū successit. et h' ē qd d'f. Et tradet ipsa. i. bernice filia regl q' tradita fuit ad mortē: vt visum ē. Et q' addu. eā adole. eius. i. domitelli q' venerat cū ea de egypto i syriā et erāt in comitatu ei' q' tota familia ei' infecta ē cū ea. Et q' for. eā in tē. i. marit' ei' q' infectus ē cū ea veneno tū vt visus ē. Et sta. de ger. zc. qz ptolome' euergetes frater p'dicte bernice et filij ptolomei philadelphia. q' pcessit ex eadē radice cū ea: regit post p'ez i egypto: et sic stetit i reg' loco p'ris sui. m' Erve. cu ex. qz ad vidicādū mortē soroz sue bernice: pgregauit exercitū magnuz et fortem. et ingressus est regnū syrie. et interfecit seleucū galericū ibi regnantem cum matre sua: et hoc est qd dicit. Ingridiet pūiciā regis aqilonis. id est syrie. Et abutetur eis. i. seleuco galericō et matre eius quib' obprobria iulit. Et obtinebit. quia iure victorie eos occidit. quia tū habita hac victoria etiā audiuit dissensionem oram in egypto. ideo festinanter reuersus est de sy-

ria portans secum idola auri et argenti et alia preciosa sculta illius regni. et hoc est qd dicit hic. Insup et deos eoz et sculptilia. obrinebit. f. Vasa quoq' zc. capē sua ducet in egyptum. ipse. i. ptolomeus euergetes.

Preualebit aduersus regē aqilonis. i. aduersus regē syrie seleucū galericū: vt visum est. Et in terra. in regnum. i. suum. Rex austri. id ē egypti. Et rener. in terram suam deuicta tū et spoliata syria mō p'dicto. Filij aut eius. h' p'ir agit de reg' antiochi magni q' fuit filij seleuci galericij regl syrie. et diuidit i duas pres. qz p' onidit q'liter pugnauit cōtra ptolomeū philopatorē. scdo q'lit pugnauit p' filijs eius ptolomeuz epiphanes: ibi. Couertetur rex aqilonis. Circa primū p'sideranduz q' motuo Seleuco galericō rege syrie: vt p'dictū ē duo filij ei' q' tūc erant puuli creuerūt. i. seleucus cerānos q' erat p'mo

genitus: et antioch' magn' q' erat scd's natus. Motuo autē ptolomeo euergete q' p'em eoz infecerat et matrē vt visū est: regnate ptolomeo philopatore i egypto loco p'ris sui ptolomei euergetz. duo frēs p'dicti mouerūt p' eum plū ad vindicandū mortē p'entū: h' infra breue t'ps seleuco cerānos motuo ē et sic antiochus magn' sol' iust ad pugnanduz p' ptolomeū philopatorē. tū antioch' vict' fugit de capō et h' ē qd d'f. h. Filij at ei' f. seleuci galericij. 3. Prono. scz ad vindicandū mortē p'ris et m'ris ipsoz. Et p'gre. mul. ex. zc. ad pugnandū p' ptolomeū philopatorē. b. Et ve. ppe. qz anteq' p'mitteret bellū euz rege egypti. seleucus cerānos frat' senior motuo ē: et audita morte: frat' ei' antiochus magn' festināter veit de habylone. vt cū exercitu pugnaret aduersus ptolomeū: et h' ē qd d'f. b. Et ve. ppe. et in undās et reuertet. f. de habylone audita fris morte. Et p'gre. cū robo. eius. i. cū forti exercitu veit ad pugnandū p' ptolomeū regem egypti. Et p. rex au. i. rex egypti. Egrediet. obuiā antiocho mag'. Et pug. aduer. regē aqilonis. i. p' antiochū magnū regē syrie. Et ppara. mul. ni. i. multo maiorez q' sit multitudo exercitus antiochi. h. Et da. mul. in ma. eius. qz exercit' antiochi deuict' fuit a ptolomeo philopatore. Et ca. multif. qz multos de exercitu antiochi cepit viuos. Et exalt. cor eius. i. cor ptolomei philopatoris ppter victoriā habitam Et deiciet multa milia. f. de exercitu antiochi. Sed nō pualetur. oino. f. qz nō potuit cape antiochū h' euasit p' fugam. b. Couertet. hic p'ir describit pugna antiochi magni ptra ptolomeū epiphanes. et diuiditur in tres pres: qz primo facit qd dicitū est. scdo ponit quoddaz incidēs: ibi. Filij qz. tercio reuertit. ad ppositū: ibi. Et veniet. Circa primū p'siderandū q' antiochus magnus deuictus a ptolomeo philopatore: vt visum est: vt posset vindicare obprobriū suū insurrexit p' ptolomeū epiphane regnātem in egypto loco p'ris sui defuncti. i. ptolomei philopatorz: et h' ē qd d'f. h. Couert. rex aqlo. i. antioch' magn' rex syrie. Et ppa. mul. multoma: q' prius. f. in pugna quam habuerat ptra ptolomeū philopatorē.

D Et in fine temporum annorum. i. post magnam tempus mortuo philopatore predicto. **E** De pperas. i. iste antiochus magnus. **F** Cui exer. ma. ex multitudine bellatorum. **G** Et opibus nimis. ex abundantia pecuniarum et victualium. **H** In tempore illis multi consurgunt aduersus regem austri. i. ptolemeum epiphane regem egypti. qz philippus rex macedonum confederat antiocho magno in uadebat egyptum cum eo tali pacto qz qui liber eorum haberet ciuitates propinquiores regno suo quas possent acquirere in egypto. **I** Filij quoque hic pontifex dadas incidens illi tempore. qz tempore ptolemei epiphane. onias qz erat sacerdos in iudea fugit in egyptum. d. se uelle iplere prophetiam Esa. xix. In die illa erit altare domini in medio terre egypti et id honorifice susceptus est a ptolemeo epiphane. et fecit ei templum sicut templo hierosolymitano: et hoc est quod dicitur de danieli b. **I** Filij quoque puaricatorum populi tui. i. populi israel de quo erat natus daniel. **K** Extollent ut impleant uisionem. s. esate predictam. **L** Dicunt autem isti filij puaricatorum. i. de numero puaricatorum qz non erat eis licitum templum edificare et ostias offerre eis hierosolym. et propter hunc in pena peccati eorum subditur. **M** Et corruet qz a romanis postea destructum est illud templum et ciuitas in qua erat. qz uocabatur tunc ciuitas onie. **N** Et ueniet. h. reuertentur ad propositum. s. ad describendum pugnam antiochi magni ptolemei epiphane. et hoc est quod dicitur b. **O** Deniet rex aqlonis. i. antiochus magnus rex syrie cum alio rege predicto. **P** Et portabit aggerem. i. faciet portari per multitudinem exercitus sui. **Q** Et capiet urbes munitissimas. i. ciuitates quas reges egypti cepant prius in regno syrie et eas muniterant ut melius possent eas tenere p rege syrie. **R** Et brachia austri non sustinebunt. i. fortes milites egypti positi in predictis ciuitatibus ad eas custodiendum non poterunt eas tenere. **S** Et sur. electi eius ad resistendum. qz magni principes de egypto uoluerunt succurrere illis qz erant obsessi ab antiocho in ciuitatibus predictis. **T** Et non erit fortitudo. qz non poterunt eis succurrere. **U** Et fa. ve. sup eum. i. ptolemeum. **V** Et placitum suum. qz ciuitates predictas recuperauit. **W** Et non erit qz stetit fa. ei. s. regis syrie. **X** Et sta. in ter. incluta. i. in hierosolym et iudea qz dicitur incluta propter cultum diuinum ibi existentem. qz antiochus ibi honorifice susceptus est. **Y** Et presumet in manu eius. qz inde abstulit presidium ptolemei regis egypti. et eos qui fauebant sibi. **Z** Et po. fa. sua. i. tota attentio eius. **A** Et ueni. ad ten. vni. re. e. i. regem egypti. qz non suffecit antiocho magno recuperare ciuitates et loca predicta. h. uoluit obtinere totum regnum egypti ueritatem qz pcedit qz non poterat uirtute armorum. id simulauit facere pacem cum ptolemeo epiphane et querere bonum eius. propter quod dedit ei filiam suam cleopatram in uxorem ut sic melius posset ingredi egyptum. et hoc est quod dicitur hic. **B** Recta faciet. cum eo. qz antiochus magnus fecit recta cum ptolemeo sicut apparentiam suam. **C** Et si. feiaz. i. de numero feiaz. **D** Et ei. scz cleopatram. **E** Et euertat illud. i. decipiat occasione filie huius ingressum familiarum intra egyptum ut sic possit capere eum. **F** Et non stabit. s. fraudulencia antiochi. **G** Nec illius erit. s. regnum egypti ut cogitauerat. qz duces egypti p ceperunt fraudem antiochi et cautiuis se habuerunt circa eum.

similiter filia eius cleopatra magis fauit marito suo regi egypti quam patri suo antiocho. **G** Et conuertet faciem suam ad insulas qz antiochus magnus uides se defraudatum a spe obtinendi regnum egypti. conuertit se ad debellandum insulas asie. **H** Et capiet multas. de illis insulis. **I** Et cessare faciet principem obprobrii sui. i. seipsum qz hoc faciendo procurauit obprobrium suum. **J** In sale enim asie erant confederate romanis. ideo ab eis missus est scipio africanus p antiochum qz deuicit eum. et de capto fugauit. propter quod subditur **K** Et obprobrium eius conuertet in eum. i. in antiochum. hec autem expositio uerba esse tria tenent. qz p antiochum non fecit obprobrium suum cessare: h. magis augetur: propter hunc recurrendum est ad scripturas hebraicas que talis est. **L** Et reducet dominus obprobrium suum super eum qz propter blasphemias suas deum incurrit dictum obprobrium. et absque obprobrio suo reddet ei. qz nihil deperit ipsi deo propter blasphemias antiochi. **M** Et conuertet faciem suam ad impium terre sue. qz fugiens de asia uoluit ad terram suam redire. **N** Et impinget. qz in ipso reditu occisus fuit in templo nanee. ij. Mach. j. ca. **O** Et non inuenietur. qz ipse et qz cum eo erant diuisi fuerunt mbratim. ita qz eorum cadauer non fuit cognitum nec sepultum. dicitur tamen aliquid qz in dicto reditu occisus fuit pugnas p elymeos: et q. j. c. ij. Macha. loquitur de antiocho epiphane eius filio. **P** Et stabit in loco eius uilissimus. i. seleucus filius eius senior. qz propter inerciam dicitur hic uilissimus. **Q** Et indignus decore regio. i. honore regali. **R** Et in paucis diebus conuertet: qz paru regnavit. **S** Et non in furore nec in prelio. qz non fuit homo bellicosus nec militaris. **T** Et stabit in loco eius despectus. **U** Et consequenter agit de regno antiochi aphisphanis qz fuit figura antixpi. ut dictum est. de quo principaliter agitur hic. **V** Ad euidentiam autem eorum que sequuntur sciendum qz illud quod est figura vel signum optet qz sit res aliqua. illud enim quod nihil est non potest esse signum alicuius vel figura. et ideo illud quod est figura uel signum alicuius potest dupliciter considerari qz ad presens. uno modo ut est figura tamen uel signum. alio modo ut est res quedam in se et tamen figura alicuius sicut circulus pedens ante tabernam potest considerari ut est signum uini expositis in cellario tamen. uel potest esse signum uini et cum hoc ut est res aliqua in se. **U** Illa autem que dicuntur de figurarum signo potest intelliguntur uea tamen esse de his que est signum uel figura. in quantum figura ducit tamen in cognitioem alicuius. **I** Illa autem que dicuntur de signo uel figura secundo modo. verificantur de utroque. scz de re que figura est. et de eo cuius est figura. **S** Illi modo est in sacra scriptura. qz si aliquid dicitur de alio ut est figura alterius tamen tunc sensus literalis est unus tamen. s. de illo cuius est illa figura sicut de salomone ut est figura christi tamen: dicitur illud. ps. lxxj. Et dicitur a mari usque ad mare et a flumine usque ad terminos orbis terrarum. et ideo solum verificatur de christo ad istam non de salomone cuius regnum solum fuit in iudea. **S** Sed illud quod dicitur de aliquo sicut in se et ut est figura alterius: illud verificatur ad istam de utroque. tamen principaliter de illo cuius est figura. sicut de salomone dicitur. j. Paral. xxij. **I** Ipe est mihi in filium. et ego ero illi in patrem. quod verificatur de salomone et christo: cuius salomon erat figura. sed principaliter de christo qui est filius naturalis dei. salomon autem fuit filius eius

Danielis

padoptōs gr̄e. saltē i principio regni. **S**icut dōm ē in ppo-
sito q̄ antioch^o illustris q̄ ē figura antixpi. p̄ duplici
cōsiderari. vno mō vt ē figura antixpi tm̄ z sic ista q̄ dicit̄
tur de antiocho verificat̄ tm̄ ad l̄az de antixpo. alio mō
pōt accipi vt ē figura antixpi z cū b̄ vt fm̄ se ē aliqd. z sic
illa q̄ dicit̄ de ipso

verificat̄ de vtroq̄.
de antiocho tm̄ imp-
fecti. z p̄fecti de an-
tixpo ē figura. sic
dicit̄ ē. s̄. viij. ca. qz
ea q̄ ibi dicta sūt ve-
rificat̄ d̄ vtroq̄. In
b̄. c. aut̄ aliq̄ dicit̄ d̄
ā riocho p̄dicto isto
duplici mō. z iō dicit̄
dit̄ i duas pres. qz p̄
ponit̄ ea q̄ dicit̄ de
antiocho fm̄ se z vt
ē figura antixpi. z sic
verificat̄ de vtroq̄
sc̄do ea q̄ dicit̄ d̄ an-
tiocho vt ē figura an-
tixpi tm̄ sic verificat̄
tur de solo antixpo
ibi. Et faciet rex fm̄
voluntatē suā. **P**ri-
m̄ in tres. q̄a p̄ ostēdit̄

q̄lit̄ obtinuit regnū syrie fraudulent̄. sc̄do agit de pugna
antiochi p̄ ptolomeū nepotē suū. ibi. Et brachia. tercio q̄
lit̄ pugnavit p̄ filios isrl̄. ibi. Et reuertet̄ in terrā suā. Cir-
ca p̄mū sciēdū q̄ antioch^o magn^o de q̄ dicit̄ est duos filii
os habuit. vnu q̄ vocat̄ ē seleuc^o philopator. z fuit p̄ ge-
nit^o. ali^o aut̄ vocat̄ ē antioch^o epiphanes v̄ illustris. qd̄
idē ē. z ille tradit̄ ē romanis obses p̄ patre suo ne a fide-
litate romano recederet. **M**ortuo igit̄ antiocho magno
vt dicit̄ ē. successit ei in regnū seleuc^o filii ei^o primogeni-
ti p̄ inertā suā. igit̄ antioch^o epiphanes q̄ erat rome ob-
ses audita morte patris sui z sciēs inertā fratris sui re-
gnant̄. occulte recessit de roma sine scitu senatorū vt cō-
ter dicit̄ historiographi. Aliq̄ aut̄ dicit̄ h̄ pauci q̄ recessit
de licētia senator. nō tū ē v̄s q̄lit̄ recessit siue sic: siue
sic. veniēs igit̄ in syriā vbi regnabat frater su^o. cepit simula-
re benignitatē erga ciues z audaciā p̄ hostes z p̄ b̄ attra-
xit multos ad se. p̄ qd̄ fratre eius mortuo q̄ par regna-
uit. vt dicit̄ ē obtinuit regnū ei^o. z nepotē suū. s̄. filii fra-
tris sui priuauit regno sibi debito. z hoc ē qd̄ d̄ hic.

Et stabit in loco ei^o. i. seleuci. **D**espect^o. i. antio-
ch^o epiphanes q̄ d̄ hic despect^o: qz fuit rome obses

Et nō tribuet̄ ei hono: regi^o. in principio. qz p̄ su^o an-
tioch^o magn^o declarauit in testamēto suo sibi succedere
in regno seleuci. qz tunc erat p̄suetudo q̄ p̄ p̄ferbat in
regno suo de filiis suis quē volebat. **E**t veniet clā. i.
occulte qz de roma occulte recessit vt iā dicit̄ ē. **E**t
obtinēbit regnū in fraudulētia. qz obtinēbit regnū p̄ fra-
trē suū p̄ simulatiōes p̄dictas. **E**t brachia. h̄ ostēdit̄ q̄
lit̄ pugnavit post p̄ ptolomeū philometorē nepotē suū.
filii deopatre sororis sue p̄dicte z ptolomei epiphāis re-
gis egypti. z diuidit̄ in duas pres fm̄ duas inuasiōes q̄s
fecit p̄ egyptū. sc̄da ibi. **E**t cōcitabit. Circa p̄mū sciēdū q̄
antioch^o epiphanes rex syrie simulauit se zelare p̄ nepo-
te suo rege egypti adhuc tū puero. z iō quasi s̄b titulo tu-
tois accepit ciuitates q̄s reges egypti p̄pe regnū egypti
acq̄sierāt q̄s cū principes egypti noie pueri repeterēt. an-
tioch^o negauit reddere. z iō in ipm̄ z regē egypti adhuc
puerū guerra mota ē. h̄ duces ptolomei regis egypti ve-
niētes p̄ antiochū deuicti sunt. z p̄ s̄ns puer p̄ q̄ pugna-
bant. tū postea antioch^o silauit totū fecisse amore pueri:
tāq̄ sibi magis p̄pinqu^o. vtpote ipi^o auūcul^o. z hoc fecit
fraudulēti: vt posset melius ingredi egyptū. z obtinere
diuitias illi^o regni. z hoc ē qd̄ d̄ hic. **E**t brachia pu-

gnātis. i. dices ptolomei philometor^o q̄ pugnat̄ p̄ eo.
Expugnabunt a facie ei^o zc. qz deuicti sunt ab antio-
cho. **I**nsup z dux federis. i. ptolome^o philometor.
cū q̄ antioch^o ei^o auūcul^o simulabat facere fedus p̄nci-
palit̄. p̄rit^o ē ab eo. s̄. qz vt dicit̄ ē deuictis p̄ncipib^o p̄
eri. et p̄ter qd̄āmo-
do deuict^o ē. **E**t
post ami. cū eo sa-
dolū. qz vt dicit̄ ē s̄
mulauit p̄dicta fecit
se amore nepot^o sui.
quasi posset melius
custodire res suas:
q̄ hoies extranei. **H**
tū dolose silabat vt
posset ingredi egyptū
ad ipm̄ spoliandū.
z b̄ ē qd̄ d̄.

Et ascendet. s̄. in
egyptū. **E**t sitg
abit i modico p̄plo.
qz egypti non time-
bant ab eo credēs
q̄ intrasset p̄ bono
nepot^o sui regē egypti.
Et cōcitabit
z vberes vrbes igre
d̄ iet spoliando eas.

Et faciet q̄ nō fecerūt patres ei^o. qz p̄decessores sui. s̄.
regē syrie. nō asportauerūt spolia terre egypti. s̄. aliq̄ ex-
trifeca illi^o regni dep̄dassent. sicut fecit antioch^o magn^o
vt visum ē. **E**t firmissimas cogi. inibit. s̄. consiliū
qz astutia sua et fraude decepit sapientes egypti. vbi tunc
vigeat sapia. **E**t hoc vsq̄ ad tps. q. d. nō diu dura-
bit. qz inde fuit postea turpiter expulsus. v̄ alit̄. **P**osq̄ ad
tps. s̄. antixpi. in quo cōplebunt ista p̄fecti. qz antioch^o
fuit figura antixpi. **E**t cōcitabit. hic describit̄ sc̄da i
uasio quā fecit antioch^o p̄ egyptū. qz ptolome^o puer cre-
uit. z sic p̄pauit se ad plū p̄ auūculū suū. **I**ste tū antio-
ch^o semp dolose agebat. z iō videns nepotē suū habere
forte exercitū. p̄ qd̄ timēs deuicti traxit ad se munerib^o
aliquos de gente ptolomei p̄ qd̄ ipedita fuit victoria pto-
lomei p̄ antiochū. z fecerūt pacē. simulatā tū. qz vnus co-
gitabat malum p̄ aliū. z hoc ā qd̄ d̄ hic. **E**t cōcitabit
tur fortitudo eius z cor eius. i. Antiochi regis syrie.

Et aduersus regē austri. i. egypti nepotem suū. sequitur.
Et rex austri. i. ptolomeus rex egypti iam fact^o adul-
tus. **E**t p̄uocabit ad bellū multis auxiliis. z fortib^o nō
m̄s. p̄ antiochū auūculū suū. **E**t nō stabit. qz in-
bit aduersus eum p̄silia. qz aliq̄ de gente ptolomei: non
steterūt fideliter cum eo. h̄ induxerūt eum ad faciēdū pa-
cem. cōducti ad hoc ab antiocho vt dicit̄ est. z hoc ē qd̄
d̄. **E**t comedentes panem cū eo conterent eum. qz
occasione h̄ pacis silate. multi de exercitu regis egypti
postea fuerūt interfecti. **E**t duorum quoqz regū cor erit
vt malefaciant qz vt dicit̄ est par fuit tm̄ simulata. z iō
vnus cōtra alterū malum cogitabat in corde suo.

Et mensam vnā mendaciū loquentur. quia ad si-
mulationem maioris pacis comedebant ad inuicē. z ver-
bis mendaci^o nitebant se mutuo decipe.

Et non proficiēt qz vnus non potuit altum totaliter
subuertē sic cogitabāt. **E**t quia adhuc finis. i. negocij
int̄ ip̄os. **E**t in aliis tps. erit. v̄ alit̄. qz adhuc finis. i.
fraudulētia v̄ malicia antiochi mag^o ip̄ lebit̄ in antixpo
cuius antiochus ē figura

Et reuertet̄. hic consequent̄ ostēdit̄ q̄lit̄ antioch^o
epiphanes impugnavit filios isrl̄. z diuidit̄ur in duas
partes fm̄ q̄ duplex fuit impugnatō contra eos. secun-
da ibi. **E**t statuto tempore. Circa p̄mū sciēdū q̄ antio-
chus reuertens de egypto post p̄mā inuasiōem egypti
it̄rauit isrl̄em. menelao ductore z alij q̄ ei fauebāt. z se-
cit ibi mala: h̄ nō tāta quāta fecit postea et hoc ē qd̄ d̄ b̄.

Danielis

Eleuabitur et magnificabitur aduersus omnem deum. **F**im q dicitur. ij. ad Thessal. ij. nisi venerit discessio primum. et reuelatus fuerit homo peccati filius perditionis. qui extollit super omnes quod dicitur deo. a ut quod colit: ostendens se tanquam sit deus. et ideo ista littera non potest exponi nisi de eo. Antiochus enim epiphanes non eleuauit se. sed omnem deum. imo ydolum in eis coluit. et in templo hierosolimitano posuit. et iudeos ad cultum illius antiquum potuit inducere ut legitur. i. Mach. 2. ij.

Et aduersus deum de omni loquetur magnificabitur. quod antichristus promulget loquetur deus celi. quod ostendit se tanquam sit deus. ut dicit apostolus et lazar allegatum est. **E**t dirigitur. quod ad effectum intentum eius producat malicia quod se debet in templo tanquam sit deus. non tamen diu: pro quod subditur.

Donec compleat iracundia. scilicet dei super eum. quod virtute eius morietur subito ut dicitur facti. et apostolus. ij. ad Thessal. ij. Quod dominus Iesus interficiet spiritu oris sui etc. **P**erpetrata est quippe diffinitio. quod d. ita determinatum est dei prescientia. et ideo ita certum est de futuro: ac si factum de preterito. **E**t deum patrum suorum non reputabit quod antichristus nascetur de iudeis vel christianis. quod deum celi adorant. et antichristus eius cultum auferet et usurpabit sibi ut dicitur: propter quod ista littera non potest exponi de antiocho quod ydola grecie coluit sicut preses sui. et ad ipsa adoranda iudeos induxit in iherosolimam. et si militi samaritanos: quod templum quod erat in iherosolyma. iouit dedicauit. ut habetur. Mach. 2. vi. **E**t erit in concupiscentiis seminarum. quod lazar antichristus fingat castitatem exterius ut facilius decipiat. tamen non erit castus ut dicitur aliquid. quod erit plenus diu malicia et propter hoc erit luxuriosus. propter quod significat bestias ascendentes de abyssis. Apoc. xvij. In bestia autem significat carnalis lasciuia. propter quod phus. ij. ethi. vitam carnalem seu voluptuosam vocat bestialem vitam. **Q**uod deus curabit per tres de antichristo ex predictis et falsus de antiocho causa subdit.

Quia aduersus uniuersa consurgit. id est deus et homines. quod antichristus consurgit contra omnes homines eos sibi subiiciendo: et contra deum eius cultum sibi usurpando. hinc neutrum verificat de antiocho. quod ionem coluit et romanis subiectus fuit. ut patet ex predictis: et ideo non surrexit contra uniuersa. **D**eum autem moasim. **P**ic ponit processus antichristi deus pro cultum ydolatrie. quod licet se faciat adorari sicut deus in pala. ut omnem tale cultum auferat ab alijs ut dicitur. tamen demone priuatum quem habebit occulte adorabit. ceterum virtute et auxilio faciet illa mirabilia que facturus est. deo tamen permittente. **H**ec est quod dicitur hic. **D**eum autem moasim etc. **M**oasim in preteritum presidiu. sic ei vocabitur demon eius priuatus. quod ab eo habet presidiu et auxilium. **D**el aliter. presidium dicitur locus constructus ab antichristo ubi colit illum demonem occulte. **E**t deum quem ignorauerunt preses eius. ibi accipit et pro id est. **D**eum quem ignorauerunt. iudei vel christiani ex quibus descendet antichristus. **C**olet auro et argento et lapide precioso etc. quod in loco illo reponet antichristus diuitias preciosas tanquam in loco secretissimo et fortissimo: unde sequitur. **E**t faciet. scilicet quod dicitur est. **E**t muniat moasim. id est locum il-

lum ubi adorabit demonem occulte: ideo dicitur. **U**nde deo alieno quem cognouit. pro familiaritate pacta cum eo inira quod habet pactum cum illo demone. scilicet puato. quod tamen alienus debet esse ab omni homine. **E**t multiplicabit. **P**ic ponit processus antichristi colentes deum. qui erat in ex-

altatione malorum quod ei obediunt. et in persecutione bonorum quod ei resistunt. **H**ec est quod dicitur b. **E**t multiplicabit gloriam. scilicet sibi obediens tibus eos exaltando. **E**t dabit eis preteritum in multis. et non dicitur in omnibus quod nullus faciet sibi equalem. **E**t terras diuidet gratuito. id est pro voluntate sua familiaribus suis. **H**ec autem non potest dici de antiocho quod parum aut nihil ultra regnum syrie tenuit quod si aliquis alia ad ipsam tenuit inde deiecit fuit. quia fuit repulsus de egypto ut scilicet visum est. et scilicet de p. sive ut habetur. j. mach. 2. vi. **S**icut homines sui fuerunt detecti de iudea pro iuda machabeu et fratre eius. **E**t in tpe presinito hic describitur persecutio bonorum pro antichristo. quod i principio subiiciet sibi regem egypti ubi tunc vigebat fides. et hunc est quod dicitur. **E**t in tpe presinito. scilicet a deo quod futura presinitur et ordinat illa. **P**relabitur aduersus eum rex aegypti. **E**t quasi tempestas veniet de eum rex aegypti. id est antichristus hunc designat pro antiochu quod fuit figura eius ut dicitur et sequitur. **E**t ingredietur terras et conteret. quia rex egypti erit vnus de primis contritis ab antichristo ut visum est. viij. ca. **E**t introibit in terram gloriosam id est iudeam quod dicitur gloriosa pro mirabilia ibi facta a deo et pro opera nostre salutis ibi facta a christo. **E**t multi conruent. id est multe terre et vbes et gentes subiiciet antichristo. **H**ec autem sole saluabuntur de manu erus: edom et moab et principes alios principum filiorum amon. hoc autem fit pro diuina misericordia. quia sancti habebunt illuc aliquid quod refugium tempe antichristi. quod fiet pro minus perfectos qui non audent se opponere antichristo. **E**t ista littera etiam patet: quod non potest exponi de antiocho. quod omnes gentes et terre non fuerunt ei subiecte exceptis his tribus. **E**t mittet manum suam in terras. quia ad illas terras ubi antichristus personaliter non accedet nuncios mittet. **E**t terra egypti non effugiet etc. quia illa erit de primis subiectis antichristo: ut visum est. **P**er lybiam quoque et ethiopia transibit. quod ista duo regna similiter subiicientur antichristo. scilicet autem non potest dici de antiocho. quod istas terras non legit intrasse. **E**t fama turbabit eum etc. quod fama sanctorum nolentium antichristo obedire turbabit eum. vel forte fama aliquorum regum fidelium ei resistere volentium. sequitur. **E**t veniet in multos. magis quod habebit exercitum maximum. **E**t ceterum. et istos plurimos. omnes. scilicet nolentes ei obedire. **E**t figet taberna. suu apeduo in mare maria. **F**im Piero. apeduo id est quod emaux: quod locus est in mare moxruu et mediterraneu. **S**up motem inclitum et sanctum. id est motem oliueti: vel motem syo. quod ei antichristus ponet tabernaculum suu in emaux. ponet ipsi quod dicitur motem sup motem oliueti vel motem syo. quod scilicet motes appinque distantes tamen pro miliare. quod ab emaux incipiunt motana iherosolimam. **E**t ii

Et veniet vsq ad summitate ei. qz antixps vter i mo- rem syon in loco vbi fuit replu. vr ibi sedeat z adoret taqz sit de vt dicit ap'us. Sitr veniet vsq ad summitate mon- tis oliueti. vr ascendet xps in celu. tanqz inde ascetur i al- tu virtute demois ipm pouat. Et neo auxiliabit ei qz virtute diuia sibi subito interficietur: fm q dicit ap'us ad thessal. ij. Quz do- min' Iesus interficiet spu oris sui z d- struet illustratoe ad net' sui. Ex h aut lo- co pz sitr q h no pt expoi de antiocho. qz no fuit mortu' i ter maria nec super monte scrm. h rede- ando de plidevr hf j. mach. vi. z. ij. ma- ch. ix. Porphy. tñ extore z ficticie ex- ponit de ipo antio- cho di. q mortu' e in quoda monte q noiatu apeduo z e sit' inter duo mag' flumia. f. euphraten z tigris: q dicunt hic maria. sitr mons ille dr iclyt' z scms. qz gētilis ibi colebat deos suos. h at totu pz ficticiu. qz no inuenit in scriptura aliqs mons sic vocat' in pside. Sitr q flumina dicant' maria e z suen- dine scripture. h aliqn scriptura noiet stagna mag' haberi- ta magna pgregatoz aqz maria. Sitr q mos vbi colebat' tur ydola dicat' in clu' z scms ab angelo q loqbat danieli. est maifeste falsum. imo magis dicere' pphan'. sic ig' pz q h i lra paccepta vsq ad locu illu. Et faciet' rex fm volu- tarē suā zc. sint aliq q possent applicari antiocho. tñ mul- ta in'terūtur q no pnt vificari de eo vr visum e. z io p hoc cogimur exponē de antixpo totā lraz seqntē a loco supra- dicto.

Et veniet vsq ad summitate ei. z neo auxiliabit ei. Capitu. xij.

Tempore aut illo resurget michael p'iceps magn': q stat p filijs populi tui. z veniet tps qle no fuit ab eo. ex q gētes esse ceperit vsq ad tps illud. Et in tpe illo saluabitur ppls tu': ois q in uent' fuerit script' in libro

Capitu. xij. Et tpe aut illo. postqz descripta e violēta antixpi z electos. h pnt pōit finalis victoria z repobos. z di- uidit in duas pres. qz p pōit pncipalis intēto. scdo subiuugit vtilis instructio. ibi. Tu aut daniel. Circa pmū duo facit. qz p ondit conatu angeloz ad iuitoz fidelu. se- cundo describit p dūtoz z gradus resurgentiū. ibi. Et mul- ti de his q dormiunt. Circa pmū p'siderandū q conat' an- geloz circa fideles tpe antixpi erit necessari' ad duo. i. ad fidelu defensionē z aduersarij destructoz. qz h antixps ver- bo xpi ex dei snia interficiat. vr dicit' e. h tñ erit auctorita- tive. h p michaelē q e pnceps ecclie. sicut fuit antiq' pnc- cept' synagoge. h fiet executiue. z hoc est quod dicit' hic. In tpe illo. i. antixpi. qn angeli mali conabuntur oēs corrūpe z a fide subuertere et electos si fieri pnt. vr dr i euā- gelio. b. Consurget michael zc. ad fortificandū electos p se z p angelos sibi subditos: seqt. Et vter tps qua- le no fuit zc. p' magnitudinē tribulatois q vētura e sub antixpo. q'lis nūqz fuit a pncipio mōtvsqz nūc. z dr Mar. xxiiij. Per h pz q male expoit porphyri' hūc locū de p- secutoe iudeoz sub antiocho. qz maior fuit illa q sub Pa- buch. fuit. z intensiue z extēsiue. intēsiue qz destruxit ciui- tate z replu. z magna pte ppli occidit. aliqua vo cuz rege sedechia captiuā duxit: exceptis qbusdā psonis paupib' z vi lib' qz dimisit ad colendā terrā vtz. iiii. reg. vi. sitr ex- tēsiue. qz duravit p. lxx. annos. Illa aut q facta sūt ab anti- ocho tmmō p sex ānos. De afflictioe at q facta e p'plo isra- el p rytū z vespasianū no est dubiū qn fuerit maior qz illa q fuit sub antiocho. d. Et in tpe illo saluabit' ppls tu' illi dicunt' eē de p'plo ei' q sunt vere israhelice hntes veraz fide ipi' Iesu xpi. z isti oēs pdestiant qz null' saluabit nisi p fide xpi. z h e qd subdit. c. His q inuent' fuerit scpt' in libro vite. q qdē liber nō ē saltō qz scriptio electoz i men- te diuia. z isti vere saluabunt' de tribulatoe antixpi. qz p' electos breuiabunt' dies psecutois antixpi. vr hf mar. xxiiij

Et multi. h pnt describit' z p dūto z grad' resurgentiū z diuidit i duas pres. qz p tangit diuersitate resurgentiū qntū ad electos z repobos. scdo tangit diuersos gēdus ele- ctoz: ibi. Qui aut docti. Circa pmū sciendum q h oēs re- surgēt tā boni qz mali tñ diuersimode. qz aliq resurgēt ad gloriā. f. electi. aliq ad penā. f. reprobi. z hoc e qd dicit.

Et multi de his q dormi- unt in terre puluē: euigila- bunt: aliq in vitam efnam: aliq in opprobriū vr vide- ant sp. Qui aut docti fue- rint fulgebūt qz splēdor fir- mamenti z q ad iusticiam erudiūt multos: qz stelle i m ppetuas efnitates. Tu at dāiel claude sermones et n signa libri vsqz ad tps sta- p tutū. plurimi p trāsibūt et

dānatos: qz resurgāt nō tñ dicūt p'rie euigilare. qz nō se- hitur. sensum pene vel glorie: vigilia aut e solutio sensus h. Alij in vitā eternā. f. electi. i. Alij in opprobriū. f. re- probi qd obprobriū erit et sempiternuz. p' qd subditur. k. Et videant sp. f. opprobriū sue dānatois. hūc et locuz expoit porphy. z male de illis iudeis q se absco derūt i spe- luncis p' psecutionē antiochi. z audita inde victoria ve- nerunt ad ipm q' euigilates de puluere tre. Alij in vitam qntū ad obseruatores legis. Alij i obprobriū qntū ad pna- ricatores. Ista expositio pz maifeste fla. qz oēs q se absco- derūt z venerunt ad indā machabeū mō p dūto erant ze- latores legis alif nō venissent ad ipm h obediissent anti- ocho. z tñ de istis dr q aliq euigilabūt ad obprobriū. er- go ei' expositio e falsa. qz dicit q illi q euigilauerūt ad ob- probriū erāt puaricatores legis. Sitr illi q erāt obfua- res legis q fm eū dicunt' euigilasse ad vitā postea mortui sunt. z sic nō pnt dici euigilasse ad vitā efnā fm q dr hic. Ex qb' pz q ista lra nō pt expoi nisi de resurretoe futura p' psecutoz antixpi. Qui aut docti. h pnt tanguntur diuersi grad' electoz q erūt qsi diuerse claritates stellarū fm q dr. j. ad Cor. xv. Stella differt a stella i claritate. sic z resurreto mortuoz zc. z illi tñ q supeminēt alijs h i vi- ta z doctia. hēbūt spēale pmū. f. aureolā doctoz. z io of- cuntur hic fulgere quasi splendor firmamenti. Alij autēz qui per exempla bone vite inducunt alios: ad iusticiā q- uis non sint doctores tñ dicuntur fulgere quasi stelle i p- petuas efnitates. m. Tu aut daniel. h pnt pōit vtil' in- structio ipi' danielis. z instruit eū angel' d duob' p d clau- sione visionis. scdo de duratoe psecutois. ibi. Et vidi ego daniel. Circa primum aduertendū q diuina secreta non sunt omnibus reuelanda. ppter quod dicebat Saluator Math. vij. Nolite sanctum dare canibus zc. id est obstia- tis. Sitr nec vulgaribus hōibus q nō possunt talia cape- re. propter quod christus loquebatur turbis in pabolis. h discipulis exponēbat omnia. vr dicitur Math. iiii. capit. quia talia sunt maioribus reuelanda. Daniel autem erat vir desiderioz. vr supra dictum est. cap. ix. et ideo dignuz erat vr sibi multa diuina secreta reuelarentur que tamen alijs occultabantur. et hoc est quod dicitur hic. m. Tu autem daniel claude sermones zc. quasi diceret. diuina secreta tibi reuelata enigmatibus inuolue z in expo- sita dimitte. z hoc vr maligni nō habeāt materiā dēnden- di. z studio s' habeāt materiā se exercēdi. sequitur. n. vsqz ad tempus statutum. quasi diceret tunc erunt perfecte manifesta quando implebuntur. p. Plurimi pertransibunt. legentes scilicet librum istū aliqui malignantes. aliqui deuore tractantes. p. Et multiplex erit scia. id est expositio circa ista.

Danielis

Et vidi ego. B scdo angel^o instruit danielē de duratiōe psecutiōis anti^xpi z diuidit in duas ptes. qz p^o instruit eū de sūma duratiōis. scdo de ei^o terminis. ibi. Et cū cōpleta fuerit. terciō infert qndā cōclusionē ex p^odictis. ibi. Tu at daniel. Ad euidentiā p^ome p^oris aduertēdū. qz daniel vidit hāc v^olūtiōē iux^o flū

niū tigris. vt dictū ē ca. x. Apparuerūt at sibi tres angeli. duo stātes ex vtrāqz pre fluminis. z isti duo crāt angel^o p^ofarz z grecoz. qz grecia est ab occidentali pre illi us fluminis. regnū p^osidis magis in oriēte. Terci^o autē angel^o apparēbat quasi stās sup^o flūniū z ille erat gabriel q^o loq^oba tur danieli instrūēs eū de duratiōe psecutiōis anti^xpi z hoc ē qd^o d^o h. **Et** vidi ego daniel: z ecce q^o duo ali^o. dīc^o q^osi: qz nō erāt homines s^o angeli apparētes in sp^o viroz. sequit^o.

q multiplex erit scia. **Et** vidi ego daniel et ecce q^osi duo ali^o stabāt vn^o hīc sup^o ripā fluminis: z ali^o inde ex altera ripa fluminis. **Et** dixi viro q^o erat idut^o lineis q^o stabāt sup^o aq^os fluminis. **Et** sc^o q^o finis hoz mirabiliū. **Et** audiui virū q^o indut^o erat lineis q^o stabāt super aq^os fluminis: cū eleuasset dexterā z sinistram suā in celum iurasset p^o viuētē in eternuz qz in tps z tpa z dimidium tps. **Et** cū cōpleta fuerit disp^oio man^o populi s^octi

Et dixi viro. i. gabrieli apparēte in sp^o viro. **Et** qui erat indut^o lineis. ad denotandū angelicā puritatē. **Et** qui stabāt sup^o aquā fluminis. ad designandū q^o p^oas terrena ē finalit^o pculcāda. **Et** ei p^opos si gnificat^o fm q^o d^o Apoc. xvij. **Et** que multe ppli multi.

Et sc^o q^o finis hoz mirabiliū. i. q^onta erit duratio psecutiōis anti^xpi p^odicte. **Et** audiui virū q^o indut^o erat zc. i. gabrielē in sp^o viro apparēte. **Et** cū eleuasset dexterā zc. ad maiorē affirmatiōē dicit^o sul.

Et quia in tps z tpa z dimidiū tps. i. tantū durabit illa psecutio. i. per tres annos z dimidiū. tps em sumptū in singulari significat vnū annū. vt s. habitū ē ca. iij. **Et** ps autē acceptuz in plurali sine numero determinatio stat p^o binario annorum fm cōem modū loq^ondi hebraicū z liber iste script^o ē hebraice ab. viij. ca. vsqz ad finē. **Et** dimidiū at tēpis significat dimidiū annū z sic p^oz qz psecutio anti^xpi durabit p^o tres annos z dimidiū q^ontū durauit p^odicatio xpi. porphiri^o at exponit tps istud de psecutiōe anti^xpi: s^o h^o p^oz manifeste falsū. qz aut accipit psecutiōē anti^xpi a p^oncipio q^o intrauit irīm vsqz ad tps in q^o mandatū ē s^octuariū p iudā machabeū. z tūc p^oz falsitas ei^o. qz illud tps cōtinet sex ānos. vt s. habitū ē. viij. ca. vbi dicit sic. **Et** q^o sanctuariū z fortitudo cōculcabit. **Et** dixit angel^o. i. angel^o rūdēns ad hāc questionē. **Et** sc^o ad vespērā z mane dies duo milia trecēti z mūdabit sanctuariū. **Et** p^oz p^oz ex. j. Mach. j. vbi dicit q^o anti^xpi epiphānes ingressus ē irīm anno. cclij. regni grecoz. ppe finē illi^o āni. z ibidē. iij. ca. d^o q^o sanctuariū mūdātū ē anno. cclvij. ppe finē illi^o āni. ix. mēse. xxv. die illi^o mēsis. vt ibidē d^o. z sic tps in tēmediū fuit q^osi sex annoz. **Et** aut porphy. accipiat psecutiōē anti^xpi nō a p^oncipio eius ir. irīm. s^o a die q^o posuit ydolū illud nō sū it in tēplo p tres annos z dimidiū. s^o fuit ibi p tres annos p^oscie. vt dicit Ioseph^o. xij. li. antiq^oratū. p^o aut li. Macha. vi q^o ibi fuerit p. x. dies vltra tres annos. qd^o p^obat sic. qz in anno. cclv. mēse. ix. die. xv. mēsis. posuit ē ydolū p^odictum in templo. vt d^o. j. Machabeozum. j. z anno. cclvij. mēse. ix. die. xxv. mēsis purificatū ē tēplū vt h^o. j. mach. iij. z sic tps in tēmediū fuit triū annoz. z. x. diez. **Et** d^o qz xxv. die mēsis. ix. obtulerūt sacrificiū in tēplo p^opurificato. vt d^o. j. Mach. iij. s^o p. x. dies añ amouerāt ydolū. qz bene posuerūt tātū tps ad purificādū tēplū. iouis aut ydolz fuit a p^oncipio q^o ceperūt tēplū purificare. z sic p^oz q^o reuolutis trib^o annis p^oscie eodē die amotū ē ydolū q^o fuerat po-

sitū. **Et** cū cōpleta. postqz angel^o instruit danielē de sūma duratiōis. psecutiōis anti^xpi hīc instruit eū de tēminis ipi^o duratiōis z diuidit i duas ptes. qz p^omo instruit eū de tēmino ad quē. scdo de tēmio a q^o. ibi. **Et** a tpe. **Et** termin^o aut ad quē finiet duratio psecutiōis anti^xpi. erit ei^o fulmi

b complebunt vniuersa hec **c** Et ego audiui: z si itellxi. **d** Et dixi. **B**ne mi qd erit p^o hec. **E**t ait. **V**ade daniel: quia clausi sunt signati sermones vsqz ad p^oncipiū tps **h** Eligēt z dealbabūt z quia si ignis pbabūt mlti. **E**t i pie agent impij neqz intel ligēt oēs impij **P**orro docti intelligēt: z a tēpe ablatū fuerit iuge sacrificiuz et posita fuerit abominatio in desolationem dies. **M. cc. xc.** **B**eat^o q^o expectat: z p^ouēt vsqz ad dies mille tre

reuelat. pphet^o nisi fm q^o expedies ē s^oz diuina ordinatiōē **Et** dixi: dñe mī. qd erit p^o h. volebat em daniel plus scire. qz volebat scire finē mōi detēmiate. **Et** ait. s. angel^o rūdēns sibi. **V**ade daniel. i. vades viā vniuersē carnis p mortē. **Q**uia clausi sūt signatiqz fmōes. q. d nō mō scies nec ad te p^oinet. **P**oc ē modo rūdē saluator aplis **M. c. j.** **N**ō ē vīm nosse tpa v^ol^o mōmēta zc. **A**plī aut fuerūt magis illuminati qz pphete. z iō si scire finē mōi detēmiate nō p^onebat ad aplos vt dicit saluator nec p^ons h cōpetebat danieli. **E**x h^o apparēt fatuitas illoz q^o voluerūt finē mōi p^odicere detēmiate: z oēs q^o h attentauerūt mer daces inuētī sūt: sequit^o.

h Eligēt z dealbabūt zc. scz electi i psecutiōe anti^xpi z mēbroz suoz vsqz ad finē mōi **Et** impie agēt impij. fm q^o d^o Apoc. xxij. **Q**ui i sordibus ē sordescet adhuc. **k** Neqz itelligēt oēs impij. qz pcludunt sibi viā intelligēdi: fm q^o dicit Sap. j. **I**n malivolā aiām nō introibit sapia. **P**orro docti itelligēt s. reuelationē p^odicatā q^ontū expedit. **I**sti docti itelligūt aplī z euāgeliste z ali^o deuote exercentes se in scriptura q^o sunt docibiles dēi. **P**er h^o p^oz q^o intellect^o hui^o pphete nō ē inclusus bonis z deuotis: q^ontū tū expedit. s^o tū malivolis z impijs. **m** **E**t a tpe. **H**ic p^oz instruit danielē de termino a quo incipiēt sūt p^odicti tres anni cum dimidiō di. **E**t tpe cū ablatū fuerit iuge sacrificiū zc. i. a tpe illo q^o sacrificiū altaris cessabit celebrari solēniter. **Et** posita fuerit abominatio zc. i. anti^xpi exhibit^o hoib^o ad adorandū. **Ab** illo inquā tpe dies mille. ccc. q^o faciūt tres annos cū dimidiō. z. xij. dies. vtz cōsiderātū. qz vn^o ann^o habet. ccc. xv. dies. z sic illud idē spaciū tps qd^o p^oz exp^o sit p tres annos cum dimidiō hīc exp^omit p dies dictos. **S**ic itē p^oz q^o tres anni cū dimidiō psecutiōis anti^xpi sūt sunt incipiēdi ab illo tpe q^o se incipiet oñdere z aliqz ar trahere s^o ab illo tempore quo iaz erit tate p^oscie qz se exhibebit adorandum hoibus: z q^o fideles nō audebunt in palā sacrificiū altaris cōficere ppter timorē eius. sequitur.

o **U**stis q^o expe. z pte. ad dies. **M. ccc. xxv.** qz h^o ad nūe rū pcedētē addit. xlv. dies q^o p^o mortē anti^xpi dabūt a deo añ iudiciū vt decepti i psecutiōe possint penitēre. z iō d^o. **o** **B**eat^o q^o p^ouēt vsqz ad dies. **M. ccc. xxv.** id ē brūis ē qui in tribulatiōe anti^xpi stabit. que durabit per tres annos cū dimidiō siue per dies. **M. ccc. z** adhuc vltra viuet per xlv. dies. quia si non fuerit deceptus p anti^xpi sūt vt pfectus core nabitur. **S**i autem fuerit decept^o poterit

Et iij

natio seu infectio. dīc^o itē āgel^o loq^ons danieli. **Et** cū cōpleta fuerit disp^oio man^o ppli s^octi. i. xpi. ani. qd^o erit q^o p^oz atrocitatē psecutiōis anti^xpi null^o xpian^o audebit apparere in publico. **Et** complebunt vniuersa h. i. fulminabit anti^xpi stus z veniet resurrectio mortuoz z iudiciū. **Et** ego daniel audiui z nō itellexi. qz lz itelligēditatē i generalit^o z i specialit^o q^ontū ad mltā. nō tū q^ontū ad oēs circūstātiās z detēmiatas psonas. qz sic s. dcm ē vitas de futuris nō

reuelat. pphet^o nisi fm q^o expedies ē s^oz diuina ordinatiōē

Et dixi: dñe mī. qd erit p^o h. volebat em daniel plus scire. qz volebat scire finē mōi detēmiate. **Et** ait. s. angel^o rūdēns sibi. **V**ade daniel. i. vades viā vniuersē carnis p mortē. **Q**uia clausi sūt signatiqz fmōes. q. d nō mō scies nec ad te p^oinet. **P**oc ē modo rūdē saluator aplis **M. c. j.** **N**ō ē vīm nosse tpa v^ol^o mōmēta zc. **A**plī aut fuerūt magis illuminati qz pphete. z iō si scire finē mōi detēmiate nō p^onebat ad aplos vt dicit saluator nec p^ons h cōpetebat danieli. **E**x h^o apparēt fatuitas illoz q^o voluerūt finē mōi p^odicere detēmiate: z oēs q^o h attentauerūt mer daces inuētī sūt: sequit^o.

h Eligēt z dealbabūt zc. scz electi i psecutiōe anti^xpi z mēbroz suoz vsqz ad finē mōi **Et** impie agēt impij. fm q^o d^o Apoc. xxij. **Q**ui i sordibus ē sordescet adhuc. **k** Neqz itelligēt oēs impij. qz pcludunt sibi viā intelligēdi: fm q^o dicit Sap. j. **I**n malivolā aiām nō introibit sapia. **P**orro docti itelligēt s. reuelationē p^odicatā q^ontū expedit. **I**sti docti itelligūt aplī z euāgeliste z ali^o deuote exercentes se in scriptura q^o sunt docibiles dēi. **P**er h^o p^oz q^o intellect^o hui^o pphete nō ē inclusus bonis z deuotis: q^ontū tū expedit. s^o tū malivolis z impijs. **m** **E**t a tpe. **H**ic p^oz instruit danielē de termino a quo incipiēt sūt p^odicti tres anni cum dimidiō di. **E**t tpe cū ablatū fuerit iuge sacrificiū zc. i. a tpe illo q^o sacrificiū altaris cessabit celebrari solēniter. **Et** posita fuerit abominatio zc. i. anti^xpi exhibit^o hoib^o ad adorandū. **Ab** illo inquā tpe dies mille. ccc. q^o faciūt tres annos cū dimidiō. z. xij. dies. vtz cōsiderātū. qz vn^o ann^o habet. ccc. xv. dies. z sic illud idē spaciū tps qd^o p^oz exp^o sit p tres annos cum dimidiō hīc exp^omit p dies dictos. **S**ic itē p^oz q^o tres anni cū dimidiō psecutiōis anti^xpi sūt sunt incipiēdi ab illo tpe q^o se incipiet oñdere z aliqz ar trahere s^o ab illo tempore quo iaz erit tate p^oscie qz se exhibebit adorandum hoibus: z q^o fideles nō audebunt in palā sacrificiū altaris cōficere ppter timorē eius. sequitur.

o **U**stis q^o expe. z pte. ad dies. **M. ccc. xxv.** qz h^o ad nūe rū pcedētē addit. xlv. dies q^o p^o mortē anti^xpi dabūt a deo añ iudiciū vt decepti i psecutiōe possint penitēre. z iō d^o. **o** **B**eat^o q^o p^ouēt vsqz ad dies. **M. ccc. xxv.** id ē brūis ē qui in tribulatiōe anti^xpi stabit. que durabit per tres annos cū dimidiō siue per dies. **M. ccc. z** adhuc vltra viuet per xlv. dies. quia si non fuerit deceptus p anti^xpi sūt vt pfectus core nabitur. **S**i autem fuerit decept^o poterit

Et iij

Et iij

Et iij

Et iij

Et iij

Et iij

Et iij

Et iij

Et iij

Et iij

Et iij

Et iij

Et iij

Et iij

Et iij

Et iij

Et iij

Et iij

Et iij

Et iij

Et iij

Et iij

Et iij

Et iij

Et iij

Et iij

penitere in illis. xlv. dieb' sequentibus montē antixpi: qz tunc eius falsitas erit oib' manifesta z sua ptas ablata. Is autē hoc dictū sit satis cōe. nō p B nō d' q' aduēt' xpi ad iudiciū sit futur' imediate p' xlv. dies naturales pputandos a morte antixpi. et nō ē certitudinalit' determinatū q' illi xlv. dies sint vsuales vel annales. fm illud ezech. iij. Diē p anno dedi tibi. et dato q' esset. defmīa tū de vsualib'. tam non h' q' post illos imediate sit aduentus ad iudiciū. imo v' q' futurū sit tunc magis spaciū tēpis intermediū p illud qd d' mathe. xliij. Sicut erat in dieb' añ diluuiū cōedētes z bibētes nubētesz nuptiū tradētes vsq' ad eū diē q' intravit noe in archam z nō pgnouerunt donec venit diluuiū et tulit oēs. ita erit aduent' filij hominis Et istō referūt aliq' doctores nri ad tps qd erit inf' mortem antixpi z diē iudiciū Talis aut' pax z securitas i q' pūta et cōnubia expercent non v' eē p tāpti spaciū tēpis sicut. xlv. diez z maxie si determinatū hoc esset. z hoc pleni' dixi su per ezech. xxxix. Ex dictis pz falsitas iudeoz dicentiu q' pōitur hic tps p q' dnt expectare messiā futurū. z accipit h' dies p anno vt dicūt. ita q' dnt expectare p mille. cccxxv annos incipiendo pputatōz istoz annoz a tpe q' positū ē ydolū in tēplo. Cōtra h' āt arguit sic. qz positio ydoli aut accipit ab eis de ydolo posito tpe antiochi epiphānis qd optet dici fm illos iudeos q' p'dicta exponūt in h' ca. d' antiocho. z tunc apparet falsitas istoz māifeste. qz ab illo tē pore vsq' nūc fluxerūt plus q' .M. cccc. anni z tū adhuc nō hnt messiā. vt dicūt. Hnt accipit de ydolo posito p impatorē romanū post destructōz factā tpe tyti. z tunc oportet q' p'dicta in hoc ca. exponerēt de impatore romano et h' nō p' eē. qz illud qd p'dictū ē. Nec quēq' deoz curabit zc. nō p' expōi de eo: qz romani deos oim gentiū colebāt

centos triginta qnq. Tu at daniel vade ad p'finitū: et req'esces z stabis in sorte tua in fine diez. Pucusq' danielē in hebraico volumine legimus cetera q' sequūtur vsq' ad finez libri: de theodotōis editōe trāf lata sunt. Capi. xij.

Erat vir hitās in babylone: z nomen ei' ioachim: z accipit vxorē noie susannā filiā helchie pulcrā nimis z timentē deū. Parentes em illius cū eēt iusti erudierunt filiā suā fm legem moysi. Erat aut' ioachi diues valde: z erat ei pomariū vicinū domui sue: z ad ipm p'fluebāt iudei eo q' es

set honorabilior omnium et constituti sūt duo senes iudices in illo anno d' quibus locutus est dominus qz egressa est iniquitas de babylone a seniorib' iudicibus: q' videbantur regere pplm. Isti frequentabant domū ioachi z veniebant ad eos oēs q' hēbāt iudicia Cū at ppls reuertisset per meridiē igrediebāt susāna z deābulabat in pomario viri sui: z videbāt eā senes q' tidie igredietē z deābulatē: z exarsert i p'cupia e' Et euerterūt sensū suū z d' clauerūt oculos suos. vt n' viderēt celum: neqz recordarent iudicioz iustorum Erant ergo ābo vulnerati

Explicit postilla Nicolai de lyra sup danielē.

Incipit hystoria Susanne z bellis z draconis.

Hystoria Susanne p'igit añ captiuitatē babylonicā vel cito post. qz daniel erat adhuc valde iuuenis: fm q' d' .j. .ca. Cūq' duceret ad mores suscitauit de spm pueri iunioris cui nomē daniel. z tñ translāt' fuerat in babylonē añ dictā captiuitatē. xj. annis qb' regnauit sedechias. pp' qd hec hystoria inter li. bible nō canonicas situari d' post libz baruch de q' certū ē q' vna ps e' fuit scripta añ dictā captiuitatē. vt ibidē pleni' fuit dictuz a Erat vir hitās zc. Hec hystoria diuidit i q'noz partes qz p' describit susanne nepharia tētatio. scdo ipius malī-

gna accūsatio: ibi. Et clamauerūt aut' terelo e' m'q' p'dem natio. ibi. Credidit eis multitudo. q'ro ipi' digna liberatio. ibi. Exaudiat dñs. P'ia adhuc diuidit in q'noz pres qz p' describit p'one tentate dñis. scdo tentatiū stat'. ibi. Et p'stituti sunt. scdo tētationis ort'. ibi. Cū at ppls reuertisset. q'ro tentatōis mod'. ibi. Et factū est. Circa primū describitur p'ona tentata. i. susanna a nobilitate gñis: quia erat de tribu iuda. vt dicitur. ifra. z qz erat ioachi copulata in m'fimonio quā erat nobilior omnium iudeoz. vt h' d' Describitur et pulcritudine corporis. vñ d' pulchra nimis erat z a pulcritudine mēris. qz d' Timē deū. c'ca exprimē. qz erat erudita a parentib' fm legē moysi. z iō bñ noiaza eāt fm p'prietatē rei susanna. i. illiū. ppter qd senes erāt magis iflati de ea q' de vili p'ona. his dicitis pz ifra. b' Et cōstituti sunt. Dic p' de scribit tentatiū sta

qz erāt senes maturitate etatis. iudices sublimitate auctoritatē. p' b' r' v' d' ifra apparētia factitatis. z iō defacili poterāt mulieres seducere. dicit h' glo. q' habrei dicunt ip' sos decepisse mulieres per hoc q' dicebant christum de semine eorum nasciturum. cum essent de tribu iuda. eo q' tribus sacerdotalis z tribus regia cōiuncta erant cuius natiuitas maxime desiderabatur. sequitur. De quibus locutus est dominus: Hierem. xxxix. vbi dicitur sic. Ponet te dominus sicut sedechiam z achab quos fr'xit rex babylonis in igne. pro eo q' fecerunt stultitiam in israel. z mechatū sunt in vxores amicorum suoz et locuti sunt verbum in nomine meo mendaciter quod non mandauit eis. Dicunt enim hebrei q' isti senes erant a domino predicti Hierem. xxxix. Sed contrarium videtur quia dicuntur fr'xi in igne per regem babylonis. Duo autem senes tentauerunt Susannam fuerunt lapidati vt dicit hic glosa. Item fuerunt lapidati a populo nō a rege. Dicendum q' pena mortis quecuq' aliquando signatur per ignem in scriptura. Et ideo eorum lapidatio potest vocari fr'xiō in igne. Item sciendum q' de licentia regis babylonis pena debita iudicabatur per iudeos fm legem moysi. quia iudices regis legem iudeorum ignorabant sed executionem mortis non poterant inferre nisi ex speciali mandato regis et auctoritate. Et ideo q' populus eos lapidauit fuit de precepto regis. propter qd rex fecit principaliter z auctoritative. populus autem executiue. Cetera patent.

Cum autem populus. Dic ponitur tentationis ortus. que orta est in istis senibus. sicut communiter ortur tentatio carnis in alijs hominibus. Primo ex impudico aspectu. quia dicitur q' videbant eam quotidie. Secundo ex iordinato affectu. Cum subditur. Et exarsert oculus ratiōis. Et consequenter ex nephario conatu ad implendum propositum: cum dicitur. Dixit alter ad alterum zc. Dicit igitur primo sic. Cum at ppls reuertisset post zc. Susanna enim erat

Danielis

verecundia et pite frequentia populi stabat clausa cum puellis suis intra domum. Et cum populus exisset. et senes aliquotulum remaneret ad conferendum istum ul de auditis i iudicio. tunc susanna exibat cameram irabat ortum ea recreatiois et lauatiois nec cauebat tantum a senibus. pp etate et sanctitate apparen-

tia in eis qntu cauebat ab alijs. ceta patet ex dictis vsqz ibi b Dixitqz alit ad alteru etc. b fecerunt qa qlibet volebat se expedire d alio vt posset sol reuertit ad loqundu cu susanna ad decipiendu ea. sequit

Quis reuertisset. ppe domu ioachim p diuersas tn vias. Venerunt i vnuz etc. seqt. d Et tuc in coe statuerunt etc. qa firmari fuerunt i suo malo pposito.

Factu e at. b pnt ponit tetatiois modus. vbi ponit ista p ordinem. Primu e fraudulencia et ifidia tio in b q obfuauerunt tps aptu. s. post populi discessu. et locu agruu. s. pomariu vt ortu. et b e qd dicit. e Factu est at cu obf. etc. mod loqundi e ad significandi frequentia facien di aliqd. qz susanna frequit illu ortu intra bat. sequit. f Et n erat ibi qsqz pter duos senes absco. con te. ea ex ardore desi derij. g Dixit q puellis afferte mishi oleu. h oleu accipit p lachryma arboru aromaticaru q vritur i terra illa estu

Et imigmata. f3 Ptero. imigma est aq de hordeo et palea facta ad lauadu facie et refrigeradu. Et ostia pomarij claudite. ppe securitate ne posset ali quis venire ad ea. k Et la. ex ill. s. q debebat appor tare puelle pdicte: et forte erat ibi irrugnu fontis. vel ali quid aliud. seqt. l Cu at egressa eent etc. hic poit scdm qd fuit in ista tetatioe. s. maligna suggestio p susanna as securado ad ppetradu re illicita: cu dz. Ecce ostia poma rij clausa se etc. scdo ei morte minado nisi pscntiat cum sbdit. Qd si nolu. di. cōtra te testimoniu etc. Terciu qd i hac tetatioe ponit e susane vtuosa electio. qz magis ele git mori qz dei madatu ptergredi. et b e qd dicit hic.

Ingeniuit susanna. ex dolore cordis ppe piculus imi nes. m Angustie se mihivndiqz. Angustiosu e mori. et angustiosum e dignu morte fieri. ppe qd sequit. n Si ei b egero. qd psua deris lege dei trasgredi do. o Mors mibi est. s. debita qz in lege moysi pcpit adul tera lapidari. q Si aut nō egero. nō effugiā man ve stras. mortē incurredo licet indebita. r Sz melius e

amore ei: nec indicauerunt sibi vicissim dolore suum. Rubescerāt ei iudicare si bi cupiaz sua volētes scu bere cu ea. Et obseruabāt qtidie solicitu videre eam b Dixitqz alit ad alteru eam? domu: qz hora pradij e Et egressi recesserunt a se. Cūqz reuertisset: venerunt in vnū et sciscitantes abiuce p fessu sūt cupiaz sua. Et tunc in coe statuerunt tps qn eaz pos sent iuenire solā. Factu est at cu obfuaret die aptu: i gressa e aliqui sic heri et nu diusterci cu duab solis puellis: voluitqz lauari in pomario. Astus qppe erat et n erat ibi qsqz pter duos senes absco ditos et ptem plātes ea. Dixit ergo pu b ell. afferte mibi oleu et smi i gmata et ostia pderij clau dite vt lauer. Et fecerunt sic pcepit clausēto ostia po marij: et egressa sūt p posti cu vt afferrēt q iusserat Ne sciebātqz senes int esse ab scoditos. Cu at esset egres se puelle: surrexerunt duo se nes: et accurrerunt ad eaz et dixerunt. Ecce ostia poma rij clausa sūt: et nemo nos videt et i cupia nos sum? Quāobzē assentire nobis et cōmiscere nobiscū Qd si

nolueris: dicem? te testi moniu q fuerit tecu iuueit et ob hac cam emiserit puel las a te Ingeniuit susanna n et ait. Angustie se mihivndiqz Si. n. hoc egero mors q mibi e si at nō egero: nō ef fugiā man vias. Sz meli us e mibi absqz ope icide re i man hoim: qz peccare i p spective dñi. Et exclama uit voce magna susanna. ex clamauerunt aut et senes ad uersus ea. Et cucurrit vn ad ostia pomarij et aperuit Cu ergo audisset clamores famuli domi pomario ir ruerunt p posticu vt viderēt qdnā eēt. Postq at senes locuti sūt erubuerunt fui ve hemeter qz nūqz dicit fue rat pmo huiuscemodi d su sana. Et facta e dies crasti na. Cūqz venisset popl's ad ioachi viz ei: venerunt et duo p sbrū pleni intē cogi tatōe aduersus susanna vt inficerēt ea. Et dixerunt co rā pplo. Mittite ad susan nā filiā helchie vxorem io achim. Et statim miserunt et venit cu parētib et filijs et vniuersis cognatis suis. Porro susanna erat delica ta nimis et pulc spē At iniq illi miserunt vt discooperi retur: erat enim cooperta:

di sic. b Cūqz venisset popl's etc. s. ad locum iudicij: Venerunt et duo p sbrū etc. cōpendo in loco iudicij ad i plendū neqciā suā. d Et dixerunt corā oi pplo. mittite ad susanna etc. et sic apparet susanne solēnis citatio. e Et venit cum parentibus. qz nō poterat sola sufficere ire ad iudicium. amici autē ei vnerunt cu ea tpi ppatiētes pp sanctitate ei quā nouerāt. sequit. f At iniq illi iuf serunt vt discooperēt. qz forte volebāt inducere populū ad suspicandū male de ea ex rubore vultus ei. sciebāt ei ipam eē verecundiā. g Erat ei cooperta etc. h pōt intel ligi dupliciter. Vno modo referendo ad pceptum se num qui iusserunt eam discooperiri. vt sic reficerent ei aspectu ex quo nō poterant sibi copulari nephario actu. Alio modo potest intelligi referendo ad ipsam susanna et ad amicos eius qui cooperuerant eam vt sit sensus. g Erat enim cooperta. scilicet amicorum suorum con silio.

mibi etc. qz puniri nō e malū simplr qz e malū pene. h fie ri pena dignū e simplr malū. qz b e malum culpe.

Et exclamauit voce mag susanna. ne forte senes e x ve hemētia p cupie q erāt inflamati in ipaz irruerēt et i paz lz inuitā ipudice tagerēt. r Exclamauerūt. b pnt ponit

susanne maligna ac cusatio. et diuidit in duas pres qz p accu sat ex iudicij. scdo i iudicio ibi. Et facta e dies. i pma dī sic. t Exclamauerunt aut et senes aduers ea. vt notarēt ea reā corā familia accurrēte ad clamorē su sanne qz si tacerent redderent se suspec tos. v Et cucur rit vn et apuit ostiū pomarij. ad simulā dū q vir ei de q fal so ea accusabāt cri set anteqz famuli ve nissent. qz si ostium inuentū fuisset clau sū et tñ iuuenis non fuisset inuentus. testi moniu eoz fuisset su spectum sequitur.

Postq autē lo cuti sūt senes. accu santes susanna d cri mine adulterij. y Erubuerunt fui qz diligebat susanna tanqz in domo eius nutriti. cui ca sbdit Quia nūqz di. fu erat. f. huiuscemodi de susanna. i q appa ret bonitas ei n lo lū i vita h et in fama a Et facta est dies crastina Dic pnt po nit accusatio i iudi cio. et diuidit in tres ptes. qz p ponit susanne citatio. scdo accusantiū iuratio: Cōsurgētes at. terco iuratoz testificatio. ibi. Et dixerunt pre sbyteri. In pma pte

di sic. b Cūqz venisset popl's etc. s. ad locum iudicij: Venerunt et duo p sbrū etc. cōpendo in loco iudicij ad i plendū neqciā suā. d Et dixerunt corā oi pplo. mittite ad susanna etc. et sic apparet susanne solēnis citatio. e Et venit cum parentibus. qz nō poterat sola sufficere ire ad iudicium. amici autē ei vnerunt cu ea tpi ppatiētes pp sanctitate ei quā nouerāt. sequit. f At iniq illi iuf serunt vt discooperēt. qz forte volebāt inducere populū ad suspicandū male de ea ex rubore vultus ei. sciebāt ei ipam eē verecundiā. g Erat ei cooperta etc. h pōt intel ligi dupliciter. Vno modo referendo ad pceptum se num qui iusserunt eam discooperiri. vt sic reficerent ei aspectu ex quo nō poterant sibi copulari nephario actu. Alio modo potest intelligi referendo ad ipsam susanna et ad amicos eius qui cooperuerant eam vt sit sensus. g Erat enim cooperta. scilicet amicorum suorum con silio.

di sic. b Cūqz venisset popl's etc. s. ad locum iudicij: Venerunt et duo p sbrū etc. cōpendo in loco iudicij ad i plendū neqciā suā. d Et dixerunt corā oi pplo. mittite ad susanna etc. et sic apparet susanne solēnis citatio. e Et venit cum parentibus. qz nō poterat sola sufficere ire ad iudicium. amici autē ei vnerunt cu ea tpi ppatiētes pp sanctitate ei quā nouerāt. sequit. f At iniq illi iuf serunt vt discooperēt. qz forte volebāt inducere populū ad suspicandū male de ea ex rubore vultus ei. sciebāt ei ipam eē verecundiā. g Erat ei cooperta etc. h pōt intel ligi dupliciter. Vno modo referendo ad pceptum se num qui iusserunt eam discooperiri. vt sic reficerent ei aspectu ex quo nō poterant sibi copulari nephario actu. Alio modo potest intelligi referendo ad ipsam susanna et ad amicos eius qui cooperuerant eam vt sit sensus. g Erat enim cooperta. scilicet amicorum suorum con silio.

di sic. b Cūqz venisset popl's etc. s. ad locum iudicij: Venerunt et duo p sbrū etc. cōpendo in loco iudicij ad i plendū neqciā suā. d Et dixerunt corā oi pplo. mittite ad susanna etc. et sic apparet susanne solēnis citatio. e Et venit cum parentibus. qz nō poterat sola sufficere ire ad iudicium. amici autē ei vnerunt cu ea tpi ppatiētes pp sanctitate ei quā nouerāt. sequit. f At iniq illi iuf serunt vt discooperēt. qz forte volebāt inducere populū ad suspicandū male de ea ex rubore vultus ei. sciebāt ei ipam eē verecundiā. g Erat ei cooperta etc. h pōt intel ligi dupliciter. Vno modo referendo ad pceptum se num qui iusserunt eam discooperiri. vt sic reficerent ei aspectu ex quo nō poterant sibi copulari nephario actu. Alio modo potest intelligi referendo ad ipsam susanna et ad amicos eius qui cooperuerant eam vt sit sensus. g Erat enim cooperta. scilicet amicorum suorum con silio.

di sic. b Cūqz venisset popl's etc. s. ad locum iudicij: Venerunt et duo p sbrū etc. cōpendo in loco iudicij ad i plendū neqciā suā. d Et dixerunt corā oi pplo. mittite ad susanna etc. et sic apparet susanne solēnis citatio. e Et venit cum parentibus. qz nō poterat sola sufficere ire ad iudicium. amici autē ei vnerunt cu ea tpi ppatiētes pp sanctitate ei quā nouerāt. sequit. f At iniq illi iuf serunt vt discooperēt. qz forte volebāt inducere populū ad suspicandū male de ea ex rubore vultus ei. sciebāt ei ipam eē verecundiā. g Erat ei cooperta etc. h pōt intel ligi dupliciter. Vno modo referendo ad pceptum se num qui iusserunt eam discooperiri. vt sic reficerent ei aspectu ex quo nō poterant sibi copulari nephario actu. Alio modo potest intelligi referendo ad ipsam susanna et ad amicos eius qui cooperuerant eam vt sit sensus. g Erat enim cooperta. scilicet amicorum suorum con silio.

di sic. b Cūqz venisset popl's etc. s. ad locum iudicij: Venerunt et duo p sbrū etc. cōpendo in loco iudicij ad i plendū neqciā suā. d Et dixerunt corā oi pplo. mittite ad susanna etc. et sic apparet susanne solēnis citatio. e Et venit cum parentibus. qz nō poterat sola sufficere ire ad iudicium. amici autē ei vnerunt cu ea tpi ppatiētes pp sanctitate ei quā nouerāt. sequit. f At iniq illi iuf serunt vt discooperēt. qz forte volebāt inducere populū ad suspicandū male de ea ex rubore vultus ei. sciebāt ei ipam eē verecundiā. g Erat ei cooperta etc. h pōt intel ligi dupliciter. Vno modo referendo ad pceptum se num qui iusserunt eam discooperiri. vt sic reficerent ei aspectu ex quo nō poterant sibi copulari nephario actu. Alio modo potest intelligi referendo ad ipsam susanna et ad amicos eius qui cooperuerant eam vt sit sensus. g Erat enim cooperta. scilicet amicorum suorum con silio.

di sic. b Cūqz venisset popl's etc. s. ad locum iudicij: Venerunt et duo p sbrū etc. cōpendo in loco iudicij ad i plendū neqciā suā. d Et dixerunt corā oi pplo. mittite ad susanna etc. et sic apparet susanne solēnis citatio. e Et venit cum parentibus. qz nō poterat sola sufficere ire ad iudicium. amici autē ei vnerunt cu ea tpi ppatiētes pp sanctitate ei quā nouerāt. sequit. f At iniq illi iuf serunt vt discooperēt. qz forte volebāt inducere populū ad suspicandū male de ea ex rubore vultus ei. sciebāt ei ipam eē verecundiā. g Erat ei cooperta etc. h pōt intel ligi dupliciter. Vno modo referendo ad pceptum se num qui iusserunt eam discooperiri. vt sic reficerent ei aspectu ex quo nō poterant sibi copulari nephario actu. Alio modo potest intelligi referendo ad ipsam susanna et ad amicos eius qui cooperuerant eam vt sit sensus. g Erat enim cooperta. scilicet amicorum suorum con silio.

Danielis

Spes deceptit te. i. p. l. c. r. t. u. d. o. s. u. s. a. n. n. e. m. **E**t cōcū piscētia subvertit cor tuū. i. m. e. n. t. e. t. u. ā. a. u. e. r. t. i. t. a. r. e. c. t. i. t. u. d. i. n. e. r. ō. n. i. s. : r. l. e. g. i. s. d. i. u. i. e. **S**ic faciebat israhel filius israhel. eas p. terrores decipiēdo. **E**t ille t. i. . l. o. q. . v. o. b. p. s. e. n. t. i. e. d. o. v. o. b. i. n. o. p. n. e. p. h. a. r. t. i. ū. **S** filia iuda. nobil. s. gene. re. r. e. m. o. r. i. b. **S** sustinuit iniquitatem viam. vob. affe. riēdo. **N**ūc ergo dic sibi q. arbo. ap. p. eos lo. sibi curiali. ter loquēdo de actu. carnali. ut tā. dicitū. ē. **Q**ui aut. sub. p. r. i. no. nomē. ē. arboris. nec. ē. arbor. eadē. cū. lentisco. ut. dicit. ali. qui. r. male. q. r. tūc. si. esset. discordia. i. testi. monio. eoz. cū. p. r. i. um. exp. i. m. i. t. i. n. i. s. f. a. a. l. r. n. c. e. n. t. p. u. i. c. i. s. i. c. testes. falsi. r. i. o. d. o. z. q. p. n. i. d. e. z. q. p. i. n. i. v. t. d. i. l. i. d. e. p. p. r. i. e. t. a. t. i. b. r. e. r. ū. **D**ixit. ā. t. d. a. n. i. e. l. **R**ecte. m. e. es. r. t. u. r. e. e. o. d. e. m. o. d. o. exp. o. i. t. sicut. p. u. s. v. **E**t. fecit. te. m. e. diū. sepando. s. a. i. a. z. a. c. o. r. p. e. p. m. o. r. t. e. z. q. n. ō. f. u. e. r. u. n. t. i. n. f. e. c. t. i. g. l. a. d. i. o. v. t. s. d. i. c. t. ū. e. s. t. **E**xclamauit. itaq. ois. c. e. t. q. r. v. i. d. e. b. a. t. p. d. i. c. t. i. o. n. e. e. o. z. **E**t. p. s. u. r. a. d. u. e. r. d. u. o. s. p. s. b. r. o. s. f. a. c. i. e. d. o. e. i. s. f. i. m. l. e. g. e. r. a. l. i. o. n. i. s. s. c. r. i. p. t. a. m. i. n. l. e. g. e. m. o. y. s. i. **E**t. i. n. f. e. c. e. r. u. n. t. e. o. s. i. s. i. c. u. t. d. i. g. n. o. s. m. o. r. t. e. r. e. g. i. t. r. a. d. i. d. e. r. u. n. t. q. h. a. b. e. b. a. t. a. l. i. ā. i. u. s. t. i. c. i. ā. r. i. p. e. f. e. c. i. t. e. o. s. c. ō. b. u. r. i. f. i. m. m. o. d. ū. i. l. l. i. f. r. e. v. t. d. i. **D**iere. x. x. i. x. v. t. s. a. l. l. e. g. a. t. ū. ē. e. o. c. a. **P**el. a. l. i. f. **I**nterfecerunt. q. r. d. e. v. o. l. ū. t. a. t. e. r. e. g. i. s. s. p. a. l. i. s. p. m. i. s. s. ū. ē. i. n. d. e. i. s. v. t. e. o. s. i. n. f. i. c. i. e. r. e. t. f. i. m. l. e. g. e. m. o. y. s. i. r. s. i. c. f. u. e. r. u. n. t. l. a. p. i. d. a. t. i. q. l. a. p. i. d. a. t. i. o. p. t. d. i. c. i. f. r. i. x. i. m. i. n. i. g. n. e. v. t. s. d. i. c. t. ū. ē. **A** **M**elchias. b. p. n. r. p. o. n. i. t. g. t. i. a. r. ū. a. c. t. i. o. p. l. i. b. e. r. a. t. i. o. n. e. i. n. n. o. c. e. n. t. i. s. r. h. ē. d. i. **M**elchias. r. y. r. o. z. e. i. p. l. a. u. d. e. ū. p. f. i. l. i. a. s. u. a. r. e. s. e. q. u. i. t. **Q**uia. n. ō. e. s. t. i. u. e. n. i. e. a. r. e. s. t. u. r. p. i. s. l. z. e. i. l. a. u. d. a. r. e. t. d. e. ū. d. e. l. i. b. e. r. a. t. i. o. n. e. s. u. s. a. n. n. a. a. m. o. r. t. e. t. ū. m. a. g. i. l. a. u. d. a. b. ā. t. e. ā. d. e. l. i. b. e. r. a. t. i. o. n. e. s. u. e. i. n. n. o. c. e. n. t. i. e. q. r. i. n. n. o. c. e. n. t. i. a. e. s. t. m. a. g. i. s. b. o. n. ū. q. s. i. t. c. o. r. p. a. l. i. s. v. i. t. a. **D**aniel. ā. t. f. a. c. t. u. s. e. s. t. m. a. g. n. ū. r. e. q. r. e. x. h. f. a. c. t. o. i. n. t. o. n. u. i. t. p. p. l. o. q. s. p. ū. s. e. r. a. t. i. n. i. l. l. o. r. z. e. l. u. s. l. e. g. i. s. d. i. u. i. e. **P** r. z. e. t. i. ā. e. x. h. s. o. l. i. c. i. t. u. d. o. e. i. p. s. i. c. i. r. c. a. p. o. p. u. l. ū. q. r. l. z. e. t. i. n. d. o. m. o. r. e. g. i. s. t. ū. s. o. l. i. c. i. t. ū. e. r. a. t. d. h. i. s. q. s. i. e. b. ā. t. a. p. ō. f. i. l. i. o. s. i. s. r. a. e. l. **C**apitulū. xiiij. **R**ex. a. s. t. y. a. g. e. s. **P** l. c. p. n. r. h. i. s. t. o. r. i. a. b. e. l. i. s. r. h. i. s. t. o. r. i. a. p. r. a. c. o. n. i. s. p. o. n. i. t. r. d. i. u. i. d. i. t. i. n. d. u. a. s. p. t. e. s. q. r. p. t. p. u. s. h. i. s. t. o. r. i. a. a. c. c. i. d. i. t. e. x. p. m. i. t. t. r. s. e. c. ū. d. o. h. i. s. t. o. r. i. a. d. e. s. c. r. i. b. i. t. l. b. l. **F** r. a. t. q. z. y. d. o. l. ū. **C** i. r. c. a. p. m. ū. a. d. u. e. r. t. e. n. d. u. m. q. a. l. i. q. d. i. c. u. n. t. i. s. t. ā. p. t. e. p. r. i. n. e. r. e. a. d. c. a. x. i. i. j. i. t. a. q. n. o. t. a. t. p. h. t. p. s. q. a. c. c. i. d. i. t. f. a. c. t. ū. s. u. s. a. n. n. e. s. q. n. m. o. r. t. ū. ē. a. s. t. y. a. g. e. s. r. e. x. r. c. y. r. u. s. e. i. s. u. c. c. e. s. s. i. t. n. ō. t. ū. ē. i. n. t. e. l. l. i. g. e. n. d. ū. q. a. s. t. y. a. g. e. s. r. e. g. ū. e. r. i. t. i. n. b. a. b. i. l. o. n. e. q. r. n. u. n. q. u. i. m. o. f. u. i. t. r. e. x. m. e. d. o. z. r. p. s. a. z. v. t. h. i. i. n. s. c. o. l. a. s. t. i. c. a. h. i. s. t. s. q. r. c. y. r. m. l. t. a. b. o. n. a. f. e. c. i. t. p. p. l. o. i. s. r. a. e. l. i. ō. f. i. m. i. s. t. o. s. h. n. o. t. a. t. t. p. s. q. c. y. r. u. s. a. c. c. e. p. i. t. a. s. t. y. a. g. i. s. r. e. g. n. ū. **A** d. e. u. i. d. e. n. t. i. a. m. ā. r. h. u. i. n. o. t. a. n. d. ū. q. s. i. c. s. c. r. i. b. i. t. i. n. s. c. o. l. h. i. s. t. o. **A** s. t. y. a. g. e. s. v. i. d. i. t. i. s. ō. n. i. s. d. e. g. e. n. i. t. a. l. i. b. s. u. e. f. i. l. i. e. v. i. r. e. p. c. e. d. e. q. o. c. c. u. p. a. b. a. t. t. o. t. ā. a. s. i. ā. **E** t. r. ū. s. u. m. ē. e. i. a. p. i. e. c. t. o. r. i. b. q. i. l. l. a. f. i. l. i. ū. p. a. r. e. r. e. t. q. a. s. i. ā. s. i. b. i. s. b. i. n. g. a. r. e. t. r. a. s. t. y. a. g. e. d. e. b. e. l. l. a. r. e. t. q. a. u. d. i. t. o. d. e. d. i. t. f. i. l. i. ā. s. u. ā. c. u. i. d. ā. p. l. e. b. e. i. o. m. i. l. i. t. i. n. e. f. i. l. i. ū. e. x. c. a. n. a. s. c. e. s. n. o. b. i. l. i. z. p. o. t. e. s. f. i. e. r. e. t. **F** e. c. i. t. ē. t. o. b. f. u. a. r. i. t. p. t. s. p. t. i. s. f. i. l. i. e. s. u. e. r. p. u. e. z. n. a. t. ū. f. e. c. i. t. o. c. c. i. d. i. **I** l. l. i. v. o. q. b. h. p. c. e. p. t. ū. ē. h. o. r. r. e. t. e. s. f. a. c. i. n. ū. i. s. t. u. d. p. u. e. z. v. i. u. ū. i. n. e. m. o. r. e. p. l. e. c. e. r. t. q. u. e. p. a. s. t. o. r. i. u. e. n. i. e. s. s. e. c. ū. p. o. z. t. a. u. i. t. n. u. t. r. i. u. i. t. r. i. f. i. l. i. ū. a. d. o. p. t. a. u. i. t. **Q** u. i. a. d. u. l. t. ū. f. a. c. t. ū. e. l. e. c. t. ū. ē. a. p. a. s. t. o. r. ū. i. r. e. g. e. s. u. ū. z. d. e. l. i. n. q. u. e. s. g. u. i. t. p. u. n. i. e. b. ā. t. i. n. t. a. n. t. ū.

Semen chanaā nō iuda :
i spēs deceptit te et cōcupia
n sberit cor tuū. Sic facie
o batis filiāb' isrl' r ille timē
p tes loquebantur vobis : f
q nō filia iuda sustinuit iniq
r tatē vīam. Nunc ergo dic
mibi s' q arboze pphende
s ris eos loqntes sibi. Qui
t ait s' primo Dixit āt ei da
niel. Recte mēt' es r tu i
caput tuū : Manet. n. āge
v lus dei gladiū hñs vt secet
te mediū : r interficiat vos
r Exclamauit itaq' ois cet'
voce magna r bñdixerunt
deū q saluat sperātes in se
y Et surrexerūt aduers' du
os p'sbros. Cōuicerat enīz
eos daniel ex ore suo falsū

q clamor veniebat ad regē astyagē. q accersito iunene q
sunt qre talia facēt. r ille p'stāt rñdit q potat cū eēt ab eis
elect' i regē. astyages āt vultū iunēis r ei' p'stantiā p'side
rās. cogitauit ipm eē de semie regio r nō filiū pastoris. et
inqrens diligent inuenit dicitatē q ipe erat nepos su' que
dixisse testimoniū. **F**ecerūt
q' eis sicut male egerāt ad
uersus primam vt facerēt
3 fm legem moysi r interfe
cerunt eos **E**t saluatus est
sanguis innocuus i die illa
a **M**elchias āt r vxor ei' lau
dauerunt deum p filia sua
susanna cum ioachim ma
rito eius r cognatis omni
b bus quia non est inuenta i
c ea res turpis. **D**aniel aut
factus est magnus in con
spectu populi a die illa et
deinceps.

Capitulū. xiiij.

Rex astyages appo
sit' ē ad p'el suos r sus
cepit cyr' p'ses regnū eius
ris tñ euz humane tractauit r ei regnū hyrcanoy dimi
sit. dario aut filio astyagis regnū medoy. ipe aut regnuz
psaz sibi retinuit. ita tñ q regnū astyagis r darij ipis mo
riētib' ad cyz deueniret. r iō cyr' astyage mortuo ei suc
cessit: vt b. d. s. q dicit aliq q tūc accidit hystoria susan
ne: vt dicitū ē nōvī eēvez. qz cyr' p' dario regit ānis. xxx
vt dicit hystoriog'phi. r tñ qñ mortu' ē adhuc erat fortis.
r pcedēs ad bellū qz pugnās p' mactetas als massuetas
mortu' ē. **I**tē qñ successit astyagi tā ad min' erat. xxv. an
noz v' circit. qz tā ān ipm in bello deuicerat: vt dicitū ē: et
sic n' v' q cyr' an' mortē darij succedēt astyagi p. x. annos
v' circa. **Q**ñ āt dari' mortu' ē daniel tā erat. lxxx. annorū
fm latinos. fm hebreos. lxxiiij. qz a tpe q fuerat trāsmig
tio in babylonē iā trāsiērat. lxx. anni captiuitatis baby
lonice fm latinos. fm hebreos āt. liij. anni. **I**tez. xj. de re
gno sedechie ante captiuitatem dicitam. r post trāsmig
tionem danielis in babylonem et daniel quādo duc' est
in babylonem p'abile est q esset. x. annoz v' circiter ad
minus qui simul sunt anni. lxxiiij. **E**t sic nō potest dici q
daniel esset iuuenis illo tempore q astyages mortuus ē:
ergo nō fuit tunc hystoria susanne. qz tunc iuuenis erat:
vt d' in l'ra. **S**uscitauit deus spm iunioris cui nomen da
niel rē. **I**tē in l'ra d' q daniel a die illa r deinceps factus
est magn' corā omni p'plo. r sic p'z q erat iuuenis erate.
qz a iuuentute sua fuit nomis in sapiētia vtz. j. ca. **D**ani.
Et iō nō valet solutio aliquoz dicentū q daniel h dicit
iuuenis nō simpliciter qz tā erat magne etatis: s' d' iuuenis
respectu senū q accusauerat susannam. quia iam erat da
niel. lxxx. annorum: vt patet ex p'dictis. **S**enes autē illi
nō vident tunc fuisse maioris etatis. cū adhuc in eis v'
geret tāra cōcupiscētia carnalis. qz iaz ante p' multos ān
nos dixerat dauid de v'ra hois. **S**i autem in potentat
bus. lxxx. anni r amplius eozū labor r dolor. **S**ic igitur
patet q hystoria susanne non accidit tpe quo cyrus suc
cessit astyagi: r iō dōm est q p' mortē astyagis q hic nota
tur cum d'. **E**t rex astyages. designatur tempus hystorie
seqntis q facta est sub balthasar vel euilmeradach patre
suo. fm q dicit in scolastica hystoria. r iō est pncipium.
xiiij. ca. li. danielis. **T**ūc autem daniel erat. p'ucte etatis
EE v

occidi mādan erat r
diuina v'ute mutat'
ē anim' ei'. r iuue
nē recepit i g'faz cre
dens q somniū suū
fuisse ipletū i regno
p'dicto pueroy. r ne
potē suum tradidit
ad custodiēdū r nu
trien dū cuidā d' p'nc
cipib' postea d'o re
bellatib' p'is p' asty
agē missus ē ille p'nc
ceps p' eos. **E**t recor
dat' cuiusdā iniurie
quā fecerat sibi asty
ages suasit occulte
p'is vt cyz i reges s'
bi eligerēt r ipe p'tē
eoz adiunaret p'trā
astyagē: r sic factū ē
Qd audiens astya
ges p'gregauit exer
citiū. vt debellaret c'
rū nepotem suum.
ipe autem finalit' a
cyro deuict' est. **C**y

Rex astyages. **P** l. c. p. n. r. h. i. s. t. o. r. i. a. b. e. l. i. s. r. h. i. s. t. o. r. i. a. p. r. a. c. o. n. i. s. p. o. n. i. t. r. d. i. u. i. d. i. t. i. n. d. u. a. s. p. t. e. s. q. r. p. t. p. u. s. h. i. s. t. o. r. i. a. a. c. c. i. d. i. t. e. x. p. m. i. t. t. r. s. e. c. ū. d. o. h. i. s. t. o. r. i. a. d. e. s. c. r. i. b. i. t. l. b. l. **F** r. a. t. q. z. y. d. o. l. ū. **C** i. r. c. a. p. m. ū. a. d. u. e. r. t. e. n. d. u. m. q. a. l. i. q. d. i. c. u. n. t. i. s. t. ā. p. t. e. p. r. i. n. e. r. e. a. d. c. a. x. i. i. j. i. t. a. q. n. o. t. a. t. p. h. t. p. s. q. a. c. c. i. d. i. t. f. a. c. t. ū. s. u. s. a. n. n. e. s. q. n. m. o. r. t. ū. ē. a. s. t. y. a. g. e. s. r. e. x. r. c. y. r. u. s. e. i. s. u. c. c. e. s. s. i. t. n. ō. t. ū. ē. i. n. t. e. l. l. i. g. e. n. d. ū. q. a. s. t. y. a. g. e. s. r. e. g. ū. e. r. i. t. i. n. b. a. b. i. l. o. n. e. q. r. n. u. n. q. u. i. m. o. f. u. i. t. r. e. x. m. e. d. o. z. r. p. s. a. z. v. t. h. i. i. n. s. c. o. l. a. s. t. i. c. a. h. i. s. t. s. q. r. c. y. r. m. l. t. a. b. o. n. a. f. e. c. i. t. p. p. l. o. i. s. r. a. e. l. i. ō. f. i. m. i. s. t. o. s. h. n. o. t. a. t. t. p. s. q. c. y. r. u. s. a. c. c. e. p. i. t. a. s. t. y. a. g. i. s. r. e. g. n. ū. **A** d. e. u. i. d. e. n. t. i. a. m. ā. r. h. u. i. n. o. t. a. n. d. ū. q. s. i. c. s. c. r. i. b. i. t. i. n. s. c. o. l. h. i. s. t. o. **A** s. t. y. a. g. e. s. v. i. d. i. t. i. s. ō. n. i. s. d. e. g. e. n. i. t. a. l. i. b. s. u. e. f. i. l. i. e. v. i. r. e. p. c. e. d. e. q. o. c. c. u. p. a. b. a. t. t. o. t. ā. a. s. i. ā. **E** t. r. ū. s. u. m. ē. e. i. a. p. i. e. c. t. o. r. i. b. q. i. l. l. a. f. i. l. i. ū. p. a. r. e. r. e. t. q. a. s. i. ā. s. i. b. i. s. b. i. n. g. a. r. e. t. r. a. s. t. y. a. g. e. d. e. b. e. l. l. a. r. e. t. q. a. u. d. i. t. o. d. e. d. i. t. f. i. l. i. ā. s. u. ā. c. u. i. d. ā. p. l. e. b. e. i. o. m. i. l. i. t. i. n. e. f. i. l. i. ū. e. x. c. a. n. a. s. c. e. s. n. o. b. i. l. i. z. p. o. t. e. s. f. i. e. r. e. t. **F** e. c. i. t. ē. t. o. b. f. u. a. r. i. t. p. t. s. p. t. i. s. f. i. l. i. e. s. u. e. r. p. u. e. z. n. a. t. ū. f. e. c. i. t. o. c. c. i. d. i. **I** l. l. i. v. o. q. b. h. p. c. e. p. t. ū. ē. h. o. r. r. e. t. e. s. f. a. c. i. n. ū. i. s. t. u. d. p. u. e. z. v. i. u. ū. i. n. e. m. o. r. e. p. l. e. c. e. r. t. q. u. e. p. a. s. t. o. r. i. u. e. n. i. e. s. s. e. c. ū. p. o. z. t. a. u. i. t. n. u. t. r. i. u. i. t. r. i. f. i. l. i. ū. a. d. o. p. t. a. u. i. t. **Q** u. i. a. d. u. l. t. ū. f. a. c. t. ū. e. l. e. c. t. ū. ē. a. p. a. s. t. o. r. ū. i. r. e. g. e. s. u. ū. z. d. e. l. i. n. q. u. e. s. g. u. i. t. p. u. n. i. e. b. ā. t. i. n. t. a. n. t. ū.

z amic' regis babilonis p' sapiam suā frequenter oñsam
v'z ex dictis in li. danielis. nec adhuc erat destructū illud
regnū babilonis p' cyz z dariū. p' qd' hec hystoria pōit
inter scripturas nō canonicas p' hystoria susanne. z ante
hystoria indith q' p'igit post destructōz babilonis.

Erat qz ydolum
hic describit histo-
ria belis z draconis
in q' oñdit daniel ex-
tr'patoz idolatrie. si-
cut i facto susanne
oñsuz ē psecutoz lu-
xurie. z diuidit i du-
as pres. qz p' oñdit
dāielis audacia ad
aggrediendū ardua
ex fidei zelo. scdo e'
pstantia ad sustine-
dū aduersa in mor-
tis piculo. ibi. Qd'
cū audissent babilo-
nij. P'ria adhuc in
duas. qz p' oñditur
audacia daniel obli-
gando se ad talionē
mortis in belis de-
structōe: scdo inge-
rendo se piculo ito-
ri catōis z draconis
illectōe. ibi. Et erat
draco. Circa p'muz
q'tuoz tan gunt. s. er-
roris accusatio. se-
cundo erroris accu-
sati disq'sitio. ibi. Et
iratus rex: scio disq'
siti inuentio. ibi. oc-
cidit ergo illos. Cir-
ca p'mū p'siderādūz
q' ydola hūert orū
a tpe nini regis assy-
rioz. q' mortuo p're
suo belo noie fecit
imaginē p'ris ad sui
p'solationē. z et dfe-
rebat tantū honorē z reuerentiā q' p'fugientib' ad sp'am
p'cebat. z ex hoc hoies ceperūt diuinū honorē ipendē illi
imagini. Ad h' aut' similitudinē i diuersis locis fecerūt ima-
gines amicoz suoz mortuoz z eis impēdebāt honores
Et sicut ydola fabricata sunt ad exemplū ydoli beli predi-
cti. ita et ex eo noiata sunt. qz p'mū ydolu' vocatū ē bel' sic
vocabit ille ille p' q' factū ē ydolu'. Alij aut' p'sist' noiauerūt
qz aliq' vocauerūt ydolu' suū bel. aliq' beel. aliq' beelzebub.
z aliq' baal. apud babilonios aut' vocabat' bel: z hoc ē qd'
dī hic. **E**rat qz ydolu' apud baby. zc. dies sile artabe
xij. Simila ē farina delicatissima. Artaba ē gen' mensura
p'rinēs tres modios. s. q'ntitatis sit modū hic acceptus
nō h' p' certitudinē: qz q'ntitas modij variat' fm diuersas
ciuitates z t'ras. s. possum' hic aliqd' p'icturare p' l'ram se-
q'ntē. Ille em. xij. artabe p'iebāt. xxxvj. modios farine. et
tantū faciebāt de pane q'ntū sufficiebat sacerdotib' belis z
familie eoz. q' dicūt fuisse. lxx. j. eo. ca. **D**iniaz am-
phore sex. Amphora ē vas q'dratum h'is duas ansas ad
modū aurū. vt dixit Isido. xvj. eth ym. Amphora aut' cō-
tinet ap' grecos pedē q'dratū de vino. z tūc nō accipit so-
lū p' vase in generali. s. et p' certa mensura. q'ntū aut' apho-
ra teneat ap' babilonios de qb' ē hic fmo nō h' p' cert-
itudinē in l'ra. s. solū p' p'icturā fm sufficienciā p'sonaz qui
b' m'istrabat' illud vinū sicut dcm ē de farina. **R**ex qz
colebat eū zc. credēs aliqd' diuinū esse in eo ex rāta come-
stione. P'ēs em' gentes sp' estiauerūt deū eē aliqd' magnum

Erat aut daniel puua re-
gis z honoratus sup oēs
amicos eius. **E**rat qz ydo-
lum apud babilonios no-
mine bel: z impendebatur
in eo per dies singulos si-
mile artabe .xij. et oues.
xl. vinūq' aphore sex. **R**ex
qz colebat eū: z ibat p' sin-
gulos dies adorare eum.
porro daniel adorabat de-
um suum. **D**ixitqz ei rex:
quare nō adoras bel. **Q**ui
r'ndens ait ei qz non colo
ydola manufacta s' viuētē
deuz qui creauit celū z ter-
ram et habet p'tatem oīs
i carnis. **E**t dixit rex ad euz
Nōne videtur tibi eē bel
viuens de'. **A**n nō vides
q'nta comedat et bibat q'nti
die. **E**t ait dāiel aridens
Ne erres rex: iste est em'
intrinsicus lute' forinsec'
ercus: neqz cōedit. aliqñ
Et irat' rex vocauit sacer-
dotes ei': z ait eis. **N**isi
dixeritis mihi: quis ē qui
comedat ipensas has mo-

supra hominē. z iō oia mirabilia excedētia virtutem hu-
manā vel fm rem vel fm opinionē colebant vt deos.
Porro da. ado. deū suū. i. deū celi q' lz sit de' oim per
creatōz. d' tū de' dāielis sp'ealit' p' cultū sp'ealē. sequitur.
Po co. ydo. manufacta. qz in talib' nihil p't eē dinini-
tatis. cū sint ifra ho-
minē sicut qdā opa
hūana. **S**ed
vi. deū zc. qz ipē est
sof'aliter vita. cū de'
sit suū intelligē qd' ē
nobilissimū viuere
vt h' .xij. meta. Est
et de' vita effectiue
causans in alijs vi-
tā z motū vt d' act.
xvij. **I**n ipō viuim'
mouemur z sum'.
Et h'z p'tatē oīs
carnis. qz p't oia ad
nihilū redigere sic
d' nihilō creauit oia
Et dixit rex ad
eū. **N**ōne tibi bel
esse deus vidēs zc.
Argumentū autēz
sumit q' viuat ex cō-
mestioe. qz nihil ca-
rens vita comedit.
cū sit act' vegetari-
ue anime. **E**t
ait dāiel zc. intrinse-
cus lute' ē zc. z per
p'ns nō h'ns vitā nec
viscera nec h' modē
mēbra cibū accipit
tia. z sic p'z p'imum
s. erroris accusatio
per dāielem.
Et iratus rex. h'
p'nt pōit erroris ac-
cusati disq'sitio. z h'
ē qd' d' **E**t irat' rex.
zc. rō fuit qz ille ex-
pen se fiebat de bur-
sa regis. z alia necessaria sacerdotū dabant a cōitate p'pli.
z sic erat in grauiamē regni. hoc em' fuit obseruatus apud
oēs gētes q' de iuregentiū q' sacerdotes vacātes diuino
cultui recipiebāt necia a cōitate p'pli. vt ab illo q' p'erat cōi-
tati. vñ d' **S**en. xlviij. q' sacerdotes egypti nō sunt p'pulsē
vēdere possessiones suas tpe famis qz eis victualia p'be-
bant ex horreis publicis qd' seq' p'z in l'ra vsq' ibi.
Et rex pone escas sup mensam an' bel z vinū misce. i.
tpa aq' fm modū illi' t're in q' p'p' v'm fortitudinē nō bibi-
tur sine aq' mixtione. **E**t clande ostiū z sig' anulo tuo
h' em' erat mod' sigillādī artiq'. vt h' **H**ester. viij. z i anu-
lo isto erat imago regis sculpra sequitur. **C**ontemne-
bant aut. h' ē p' nihilō hēbant facere talē obligatōz. z cau-
sa s'bidit. **Q**uia fecerāt s' mensa absconditū introitum
ad quē veniebāt p' viā subterraneā de domib' in qb' mae-
bant ex templū qd' de leui poterat fieri in ciuitate babilo-
nica. q' nō erat hitata nisi valde diffuse. qz vt dcm ē s. **D**asi.
liij. ca. ciuitas babilonica tenebat. viij. leucas in q'dz. ita
q' intra ciuitatē erat agri z vinee z silia. in qb' credebāt ter-
renascētia de qb' poterāt hoies diu viuere obsidionis tpe
Factū ē igit'. **D**ic pōitur inq'sit' erroris inuentio.
Quia postq' egressi sunt. s. sacerdotes de templo.
Precepit dāiel pueris suis. i. suis. **E**t attulerunt
cierē z p' totū tēplū cribrauit corā rege. ad h' vt videret rex
māifeste q' nulla vestigia erat ibi qñ exiuit de tēplo. z sig'
tū est ostiū. vt dephenderent sacerdotes p' viā aliā intrasse

riemini. **S**i aut' oñderitis
qm' bel cōdat hec. moriet
daniel. qz blasphemauit i
bel: **E**t dixit daniel regi.
Siat iuxta verbū tuū **E**rat
aut' sacerdotes bel. lxx. ex-
ceptis vxorib' z puul' z fi-
lijs. **E**t venit rex cum dāie-
le in templū belis. **E**t di-
xerunt sacerdotes bel. **E**c-
ce nos egredimur foras.
z tu rex pone escas z vinū
misce z claude ostium z si-
gna anulo tuo. **E**t cū igres-
sus fueris mane: nisi inue-
neris oia cōesta a bel mor-
te moriemur. vel dāiel qui
mentur' est aduersum nos
Cōtēnebāt aut' qz fecerant
sub mēsa absconditū introi-
tū z p' illū ingrediebantur
sp' z deuorabāt ea. **S**c'm ē
igitur postq' egressi s' illi:
z rex posuit cibos an' bel.
precepit daniel pueris su-
is z attulerūt cinerē z cri-
brauit p' totū tēplū corā re-
ge: z egressi clauserūt osti-
um z signāt es anulo regis

supra hominē. z iō oia mirabilia excedētia virtutem hu-
manā vel fm rem vel fm opinionē colebant vt deos.
Porro da. ado. deū suū. i. deū celi q' lz sit de' oim per
creatōz. d' tū de' dāielis sp'ealit' p' cultū sp'ealē. sequitur.
Po co. ydo. manufacta. qz in talib' nihil p't eē dinini-
tatis. cū sint ifra ho-
minē sicut qdā opa
hūana. **S**ed
vi. deū zc. qz ipē est
sof'aliter vita. cū de'
sit suū intelligē qd' ē
nobilissimū viuere
vt h' .xij. meta. Est
et de' vita effectiue
causans in alijs vi-
tā z motū vt d' act.
xvij. **I**n ipō viuim'
mouemur z sum'.
Et h'z p'tatē oīs
carnis. qz p't oia ad
nihilū redigere sic
d' nihilō creauit oia
Et dixit rex ad
eū. **N**ōne tibi bel
esse deus vidēs zc.
Argumentū autēz
sumit q' viuat ex cō-
mestioe. qz nihil ca-
rens vita comedit.
cū sit act' vegetari-
ue anime. **E**t
ait dāiel zc. intrinse-
cus lute' ē zc. z per
p'ns nō h'ns vitā nec
viscera nec h' modē
mēbra cibū accipit
tia. z sic p'z p'imum
s. erroris accusatio
per dāielem.
Et iratus rex. h'
p'nt pōit erroris ac-
cusati disq'sitio. z h'
ē qd' d' **E**t irat' rex.
zc. rō fuit qz ille ex-
pen se fiebat de bur-
sa regis. z alia necessaria sacerdotū dabant a cōitate p'pli.
z sic erat in grauiamē regni. hoc em' fuit obseruatus apud
oēs gētes q' de iuregentiū q' sacerdotes vacātes diuino
cultui recipiebāt necia a cōitate p'pli. vt ab illo q' p'erat cōi-
tati. vñ d' **S**en. xlviij. q' sacerdotes egypti nō sunt p'pulsē
vēdere possessiones suas tpe famis qz eis victualia p'be-
bant ex horreis publicis qd' seq' p'z in l'ra vsq' ibi.
Et rex pone escas sup mensam an' bel z vinū misce. i.
tpa aq' fm modū illi' t're in q' p'p' v'm fortitudinē nō bibi-
tur sine aq' mixtione. **E**t clande ostiū z sig' anulo tuo
h' em' erat mod' sigillādī artiq'. vt h' **H**ester. viij. z i anu-
lo isto erat imago regis sculpra sequitur. **C**ontemne-
bant aut. h' ē p' nihilō hēbant facere talē obligatōz. z cau-
sa s'bidit. **Q**uia fecerāt s' mensa absconditū introitum
ad quē veniebāt p' viā subterraneā de domib' in qb' mae-
bant ex templū qd' de leui poterat fieri in ciuitate babilo-
nica. q' nō erat hitata nisi valde diffuse. qz vt dcm ē s. **D**asi.
liij. ca. ciuitas babilonica tenebat. viij. leucas in q'dz. ita
q' intra ciuitatē erat agri z vinee z silia. in qb' credebāt ter-
renascētia de qb' poterāt hoies diu viuere obsidionis tpe
Factū ē igit'. **D**ic pōitur inq'sit' erroris inuentio.
Quia postq' egressi sunt. s. sacerdotes de templo.
Precepit dāiel pueris suis. i. suis. **E**t attulerunt
cierē z p' totū tēplū cribrauit corā rege. ad h' vt videret rex
māifeste q' nulla vestigia erat ibi qñ exiuit de tēplo. z sig'
tū est ostiū. vt dephenderent sacerdotes p' viā aliā intrasse

qd pz in lra vsqz ibi. **Statim** cu aperuisset ostiu intui
tus rex mensa. ad videndum si cibaria erat comesta.
Exclama uit voce magna. ad laudanduz deu suum.
Magn es bel. in vtu te q tata comedisti. **Vidit** eniz
mensa vacua q totu comedisset. **Et non** apud te do

lms qsqz. i. illa frau-
dulencia quaz daniel
affirmabat. **Et**
risit daniel. e r regis
simplicitate.
Et tenuit regem
ne igrederef itro. do
nec vidisset vestigia
illoz q de nocte itra
bat ad comedenduz
ea q erat posita sup
mensa: pp qd sequit
Et dixit. s. daniel
regi. **Ecce** pa-
nimentum: animad
uerre cui vestigia r
vestigia at infantuz
a vestigijs viroz di
stinxit p qntitate pe
dis. q minor e in pu
eris qz in viris. **Ve**
stigia at viroz distin
xit a vestigijs viroz
p figura. qz mulieres
hnt calciameta alte
ri figure qz viri inf
ra illa. **Et irat**
e rex. qz p euides si
gnu cognouit. s. fal
sitate sacerdotum.
Tuc apphedit
rex sacerdotes r. ta
qz conuictos.
Et ostenderut ei
abscodita ostia. qz su
erut positi in questi
onibz r tormetis ad
talia reueladu. **Y**

Occidit q. h pnr poss error? ineti extirpatio p morte sacer
dotuz r destructione ydoli r repli: r h e qd di h. **Occidit** q il
los rex. i. occidi fecit. **Et tradidit** bel i prate daniel. ad
faciendu qcquid veller. **Qui** subuertit eu. ydolu co
minuendo. **Et** templu eius. ipm destruendo. **Et**
erat draco. **Hic** ondit danielis audacia in inuasioe dra
conis venenosi. r diuidit in duas pres. qz p ponit inuasio
nis ro. scdo ipa inuasio. ibi. **Tu** aut rex. **Ad** aut inuasiois
fuit. qz rex volebat daniel draconem coleret. r h e qd di h
Et erat draco. ma. in illo loco. i. in babylone in quoda te
plo in q locus subtrane erat vbi ille draco erat. **Et**
cole. eu babylonij. qz sicut dictu e qn hoies videbat inso
lutu qd r mirabile excedens hois vtrute reputabat illd ta
qz deu. **Quod** ar colēdit dicit aliq erat p qda instrumē
ta facta de corio vitulino plena aq. r ido dicebant hydru
lla: ab hydros qd e aqua. **Sacerdotes** igit illi templi p
cutiebāt illa hydrulia ygis. r sic reddebāt sonitu terribile
ad que excitat draco emittebat aliqn fumū aliqn ignem
qd hoies vulgares vidētes istud reputabāt qsi sacru r sic
inclinati ad terrā adorabāt qz in h decepti erāt a sacerdo
tibz colētibz illū draconē pp qstū tpale que inde reporta
bāt. **Et** sūt aliqn fit in ecclia maria deceptio ppli in mira
cul factis a sacerdotibz vls adherentibz pp lucrū tpale
r talia. s. sūt extirpada a bonis plantis sic ista extirpata sūt
a daniel. **Et** dixit rex r. qz iste nō sit de viues. **Ad**
dora g euz. excusauit se daniel. vt visum est de adoratioe
belis p h q n erat de viues. n poterat ar dice de dracone.
qn hiet vitā. **Dixit** qz da. re. de. me. ador. qz ipe e de

abiert. **Sacerdotes** aut in
gressi st nocte iuxta psuetu
dinē suā r vxores r filij eoz
r comederūt oia et biberūt.
Surrexit at rex pmo dilu
culo r daniel cū eo. **Et ait**
rex. **Salua** ne st signacula
Baniel: qui rñdit. **Salua**
i rex. **Statim** qz cū apuisset
ostiu: intuit rex mensa ex
n clamauit voce magna. ma
gn es belz n e apd te dol?
q sqz. **Et risit** daniel r tenu
it regē ne igredet itro r di
xit. **Ecce** pauimētū: ai ad
uerte: c vestigia st hec. **Et**
dixit rex. **Uido** vestigia vi
roz r muliez r infantium.
r irat e rex. **Tuc** apphedit
rex sacerdotes r vxores et
r filios eoz: r onderūt ei ab
scodita ostiola p q igredite
bāt r psuuebāt q erat sup
mensa. **Occidit** ergo illos
rex r tradidit bel i pratem
daniel: q subuertit eu et tē
plū eius. r erat draco ma
gn i loco illo r colebāt eu

do pene sibi inflite scdo mod? liberatois diuie: ibi. **Erat**
aut abachuc. **Et** circa primū aduertendum q duplex pena
fuit inflita danieli. vna fuit pena mortis: qz missus est in
lacū leonū vt ab ipis deuoraret. scda fuit pena famis. qz
subtractus e ei ois cibus vt si leones nō tangerēt eu saltē
fame perclitaret. r h e qd di h. **Quod** cū audissent ba
ylonij. s. bellis destructionē r draconis interfectione p
ipm danielē. **Indigat** sunt vehementer. qz fuerūt de
cepti r incitati p sacerdotes q p illo cultu zelabāt. qz inde
viuebāt. nec fuit mirū si cito fuerūt indignati p danielē
q erat alienigena r alterius legis cum esset natione inde
us. **Et** congregati aduersus regem. quia facta est se
ditio r comotio populi cōtra eum p predictis.
Dixerunt. iudens factus est rex. q. di. apostata est a le
ge r ritu nostro r regum precedentium. quod probant
per factum. **Bel** destruxit. draconem interfecit. quia
dedit potestatem hoc faciendi danieli: qui erat iudens. se
quitur. **Trade** no. danielē. s. vt moriatur.
Alioquin interficiemus te r domum tuam. i. famili
am tuā. **Vidit** g rex q irruerent in eum vehement
qz furoz mltitudis pitate e valde irrationabil r piculos?
Necessitate cōpul. tradi. eis danielē. **Ad** ei poterat rex
ita cito pgregare exercitū ad cohibendu mltitudis cōcita
te impetum. r id oportebat q tradet eis danielē. v q mo
reref cū tota familia sua. **Item** videbat q ipso mortuo da
niel non euaderet mortē. qz ppter ipm insurgebat multi
tudo cōtra regē. **Minus** aut malū videbat pma facie q
solus daniel traderef mortē qz ipe et rex r familia sua

vinēs. **Ad**. n. negauit daniel draconē hē vitā simplr. h ne
ganit vitā diuinā qz solus de? e vitā p essentia a q oia alia
viuificant. vt s. dictū e eo. ca. **Tu** ar. h ponit ipi dra
conis inuasio r pmo daniel perit hu i inuasiois lnam dī.
Tu autē da mihi pratez. i. iniaz talē q null? me ipediat r
interficiā draconem
absqz gladio et fuste
qd vi impossibile nī
si diuina vtrute. pp
hoc seqt. **Et** ait
rex do tibi. **Tulit** g
daniel pi. r adi. r pl
los r. pp odorē enī
pinguedis calefacte
libent accepit draco
ille massā illā sibi p
sectaz. **Et** diru
ptus est draco. qz cū
momordisset massā
illam dentes eius i
uoluti st pp picē et
pilos sic q nō portu
it os apire r massaz
illam masticare. r p
pns nō potuit respi
rare r e aial vald ca
lidū qd pz p effectuz
qz aliqn p os emit
tū fumū aliqn ignez
iō rupt? e vent ei p
pter defectū respira
tionis. **Et** dixit
daniel. ecce que co
lebatis. q. d. p effectū
pz q nō erat de? nec
aliqd diuinum erat
in eo.
Quod cum au
disset. h describit da
nielis pstatia i susti
nēdo aduersaz diuī
dit in duas ptes. qz
p describit magnitū

babylonij. **Et** dixit rex da
niel. **Ecce** nūc nō potes di
cere: qz iste nō sit de? viues
Adora ergo eum. **Dixit** qz
daniel regi. **Bnm** deū me
um adoro qz ipe e deus vi
ues. **Ite** at n e de? viues.
Tu at da mihi prate r inf
ficiā draconē absqz gladio
r fuste. **Et** ait rex: do tibi.
Tulit ergo daniel picē r a
dipēt pilos r coxit parit:
fecitqz massas r dedit i os
draconis r dirupt? e dra
co. **Et** dixit **Baniel**. **Ecce**
quē colebat. **Qd** cū audis
sent babylonij: indignati st
vehement: r pgregati ad
uersum regem dixerūt. **Ju**
de? fact? e rex **Bel** destru
xit: draconē interfecit: r sa
cerdotes occidit. **Et** dire
runt cum venissent ad re
gem. **Trade** nobis danielē
alioqn iterficiemus te: r
domum tuam. **Vidit** er
go rex q irruerent in eum
vehementer: necessitate

interficiā draconem
absqz gladio et fuste
qd vi impossibile nī
si diuina vtrute. pp
hoc seqt. **Et** ait
rex do tibi. **Tulit** g
daniel pi. r adi. r pl
los r. pp odorē enī
pinguedis calefacte
libent accepit draco
ille massā illā sibi p
sectaz. **Et** diru
ptus est draco. qz cū
momordisset massā
illam dentes eius i
uoluti st pp picē et
pilos sic q nō portu
it os apire r massaz
illam masticare. r p
pns nō potuit respi
rare r e aial vald ca
lidū qd pz p effectuz
qz aliqn p os emit
tū fumū aliqn ignez
iō rupt? e vent ei p
pter defectū respira
tionis. **Et** dixit
daniel. ecce que co
lebatis. q. d. p effectū
pz q nō erat de? nec
aliqd diuinum erat
in eo.
Quod cum au
disset. h describit da
nielis pstatia i susti
nēdo aduersaz diuī
dit in duas ptes. qz
p describit magnitū

Prologus in duodecim

morerent sō tanq̄ mīn⁹ malū fm estimatōnē tradidit eis danielē z maxime qz p̄sidebat ip̄m p̄ diuinā potentiā liberari. sic audierat liberatōz socioz dātelis d̄ camio ignis. **U**ni misit eū in lac. leo. z erat ibi sex dieb⁹. ex hoc prz qz misit dātelis in lacū ē alia ab illa q̄ facta ē tpe darij. vt dicitū ē s̄. ca. vii. quia tunc nō fuit in lacu nisi p̄ vitā noctē. vtz ibidē. h̄ aut̄ d̄ fuisse in lacu p̄ sex dies silt p̄ h̄ alia de cā. qz fuit posit⁹ i lacuz tpe darij. eo qz fuit i posita sibi trāsgressto regij edicti q̄ vt ibidē d̄ posuerat edictū vt nullus peteret aliqd̄ a deo vel hoie nisi a rege vsqz ad. xxx. dies. **D**ātel aut̄ ifra istō tps̄ inē ms̄ ē adorare deuz p̄ qd̄ missus fuit i lacū leonū. **C**ā āt q̄ re d̄ h̄ posit⁹ i lacū leonū ē alia. s̄. d̄strucio belis z interfectio draconis.

Uni misit eū in lacū leonū. **C**ā āt q̄ re d̄ h̄ posit⁹ i lacū leonū ē alia. s̄. d̄strucio belis z interfectio draconis.

Uni misit eū in lacū leonū. **C**ā āt q̄ re d̄ h̄ posit⁹ i lacū leonū ē alia. s̄. d̄strucio belis z interfectio draconis.

Uni misit eū in lacū leonū. **C**ā āt q̄ re d̄ h̄ posit⁹ i lacū leonū ē alia. s̄. d̄strucio belis z interfectio draconis.

Uni misit eū in lacū leonū. **C**ā āt q̄ re d̄ h̄ posit⁹ i lacū leonū ē alia. s̄. d̄strucio belis z interfectio draconis.

Uni misit eū in lacū leonū. **C**ā āt q̄ re d̄ h̄ posit⁹ i lacū leonū ē alia. s̄. d̄strucio belis z interfectio draconis.

Uni misit eū in lacū leonū. **C**ā āt q̄ re d̄ h̄ posit⁹ i lacū leonū ē alia. s̄. d̄strucio belis z interfectio draconis.

Uni misit eū in lacū leonū. **C**ā āt q̄ re d̄ h̄ posit⁹ i lacū leonū ē alia. s̄. d̄strucio belis z interfectio draconis.

Uni misit eū in lacū leonū. **C**ā āt q̄ re d̄ h̄ posit⁹ i lacū leonū ē alia. s̄. d̄strucio belis z interfectio draconis.

Uni misit eū in lacū leonū. **C**ā āt q̄ re d̄ h̄ posit⁹ i lacū leonū ē alia. s̄. d̄strucio belis z interfectio draconis.

Uni misit eū in lacū leonū. **C**ā āt q̄ re d̄ h̄ posit⁹ i lacū leonū ē alia. s̄. d̄strucio belis z interfectio draconis.

Jam em̄ trāsierat seditio ppli. z maxie qz videbant p̄ effectū virtutē dei ip̄ius. **U**ni misit eū in lacū leonū. **C**ā āt q̄ re d̄ h̄ posit⁹ i lacū leonū ē alia. s̄. d̄strucio belis z interfectio draconis.

Surgēs daniel comedit. **U**ni misit eū in lacū leonū. **C**ā āt q̄ re d̄ h̄ posit⁹ i lacū leonū ē alia. s̄. d̄strucio belis z interfectio draconis.

Uni misit eū in lacū leonū. **C**ā āt q̄ re d̄ h̄ posit⁹ i lacū leonū ē alia. s̄. d̄strucio belis z interfectio draconis.

Uni misit eū in lacū leonū. **C**ā āt q̄ re d̄ h̄ posit⁹ i lacū leonū ē alia. s̄. d̄strucio belis z interfectio draconis.

Uni misit eū in lacū leonū. **C**ā āt q̄ re d̄ h̄ posit⁹ i lacū leonū ē alia. s̄. d̄strucio belis z interfectio draconis.

Uni misit eū in lacū leonū. **C**ā āt q̄ re d̄ h̄ posit⁹ i lacū leonū ē alia. s̄. d̄strucio belis z interfectio draconis.

Uni misit eū in lacū leonū. **C**ā āt q̄ re d̄ h̄ posit⁹ i lacū leonū ē alia. s̄. d̄strucio belis z interfectio draconis.

Uni misit eū in lacū leonū. **C**ā āt q̄ re d̄ h̄ posit⁹ i lacū leonū ē alia. s̄. d̄strucio belis z interfectio draconis.

Uni misit eū in lacū leonū. **C**ā āt q̄ re d̄ h̄ posit⁹ i lacū leonū ē alia. s̄. d̄strucio belis z interfectio draconis.

Uni misit eū in lacū leonū. **C**ā āt q̄ re d̄ h̄ posit⁹ i lacū leonū ē alia. s̄. d̄strucio belis z interfectio draconis.

Uni misit eū in lacū leonū. **C**ā āt q̄ re d̄ h̄ posit⁹ i lacū leonū ē alia. s̄. d̄strucio belis z interfectio draconis.

Uni misit eū in lacū leonū. **C**ā āt q̄ re d̄ h̄ posit⁹ i lacū leonū ē alia. s̄. d̄strucio belis z interfectio draconis.

Uni misit eū in lacū leonū. **C**ā āt q̄ re d̄ h̄ posit⁹ i lacū leonū ē alia. s̄. d̄strucio belis z interfectio draconis.